

Pallas–Yllästunturin kansallispuiston kävijätutkimus 2010

Krista Rantatalo
l7rkr00@students.oamk.fi

Jari Ylläsjarvi
Metsähallitus
Lapin luontopalvelut
jari.yllasjarvi@metsa.fi

Översättning: Firma Pimma Åhman

Kansikuva: Talvi tulee Pallastuntureille.
Kuva: Metsähallitus / Maarit Kyöstiä.

© Metsähallitus 2011

ISSN-L 1235-8983
ISSN 1799-5388 (verkojulkaisu)
ISBN 978-952-446-898-5 (pdf)

Krista Rantatalo ja Jari Ylläsjärvi

Pallas–Yllästunturin kansallispuiston kävijätutkimus 2010

Vipuvoimaa
EU:lta
2007–2013

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

 METSÄHALLITUS

KUVAILULEHTI

JULKAISIJA	Metsähallitus	JULKAISUAIKA	Joulukuu 2011
TOIMEKSIANTAJA	Metsähallitus	HYVÄKSYMISPÄIVÄMÄÄRÄ	
LUOTTAMUKSELLISUUS	Julkinen	DIAARINUMERO	4827/52/2011
SUOJELUALUETYYPPI/ SUOJELUOHJELMA	kansallispuisto, Natura 2000 -alue		
ALUEEN NIMI	Pallas–Yllästunturin kansallispuisto		
NATURA 2000 -ALUEEN NIMI JA KOODI	Ylläs–Aakenus FI1300618, Pallas–Ounas FI1300101		
ALUEYKSIKKÖ	Lapin luontopalvelut		
TEKIJÄT	Krista Rantatalo ja Jari Ylläsjärvi		
JULKAISUN NIMI	Pallas–Yllästunturin kansallispuiston kävijätutkimus 2010		
TIIVISTELMÄ	<p>Pallas–Yllästunturin kansallispuisto perustettiin vuonna 2005, kun Pallas–Ounastunturin kansallispuiston ja Ylläs–Aakenustunturin alueet yhdistettiin. Tällöin puiston pinta-alaksi tuli noin 102 000 hehtaaria, joten puisto on Suomen kolmanneksi suurin. Puisto on kävijämäärien perusteella Suomen suosituin kansallispuisto, sillä vuonna 2010 kävijöitä oli 436 000. Näistä kävijöistä vieraili puistossa talvella, marras-toukokuussa, 290 000 ja kesäkävijöitä oli 146 000. Kansallispuisto sijaitsee Lapin läänissä, tarkemmin Enontekiön, Kittilän, Kolarin ja Muonion kuntien alueella.</p> <p>Puisto on luonnoltaan monimuotoinen ja pitää sisällään moniin eri suojeluohjelmiin kuuluvia alueita, esimerkiksi lehtojen-, soiden-, rantojen-, harjujen- ja vanhojen metsien suojeluohjelmien. Pallas–Yllästunturin kansallispuiston pohjoisosan maisemat ovat Tunturi-Lapille hyvin ominaisia. Etelämmäksi mentäessä puisto muuttuu boreaalisten metsien ja soiden tunturierämaaksi.</p> <p>Kävijätutkimus toteutettiin 22.2.–22.10.2010. Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää alueen kävijärakennetta, kävijöitten harrastuksia alueella, käynnin alueellista ja ajallista jakautumista sekä kävijäytyväisyyttä ja kävijöiden rahankäyttöä alueella. Tutkimuksen tuloksia voidaan hyödyntää puiston hoidon ja käytön suunnittelun lisäksi alueen kehittämisessä. Pallas–Yllästunturin kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma hyväksyttiin vuonna 2008, ja luontomatkaileusuunnitelma valmistui vuonna 2010.</p> <p>Suurin haastateltavien ryhmä koostui 55–64-vuotiaista kävijöistä. Vastanneista 80 % oli käynyt alueella aiemminkin, viimeisen viiden vuoden aikana keskimäärin yhdeksän kertaa. Yleisimmin puistoon saavuttiin 2–5 hengen ryhmissä. Kävijöistä 94 % oli suomalaisia, joista valtaosa saapui Etelä-Suomesta. Puiston kävijät voidaan jakaa käynnin keston mukaan päiväkävijöihin, joita oli 77 % vastanneista, ja yöpyjiin (23 %).</p> <p>Suosituimmat toiminnot puiston alueella koostuivat luonnon tarjoamista harrastusmahdollisuuksista, kuten murtomaahiihdosta, kävelystä, luonnon tarkkailusta, retkeilystä, eväsretkeilystä sekä luontovalokuvauksesta. Tärkeimpinä vierailusyinäin kävijät pitivät maisemia ja luonnon kokemista sekä rentoutumista. Puiston suosituimpia vierailukohteita olivat Kesänki, Pallastunturin seutu, Kuskastunturi, Lainio, Vuontiskeron seutu, Pyhäkero sekä Aakenustunturi. Palveluiden laatu arvioitiin suurimmaksi osaksi hyväksi, sillä keskiarvo asteikolla 1–5 vaihteli 3,6 ja 4,6 välillä. Kävijäytyväisyysindeksiksi saatiin 4,15. Kävijät olivat tyytyväisiä palveluiden nykyiseen laatuun ja määrään.</p> <p>Keskimäärin matkailijat arvioivat kuluttaneensa vierailunsa aikana 66 euroa. Kaikkiaan kävijöiden rahankäytön paikallistaloudelliset kokonaisvaikutukset olivat noin 30,6 miljoonaa euroa. Kokonais-työllisyysvaikutuksen laskettiin olevan 402 henkilötyövuotta.</p> <p>Kävijätutkimuksen rinnalla kansallispuiston kävijämäärää tarkennettiin laskureiden avulla ja haastateltavilta selvitettiin kulkureitit, joita he kyseisen viikon aikana käyttivät puiston alueella.</p>		
AVAINSANAT	Pallas–Yllästunturi, kansallispuisto, kävijätutkimus		
MUUT TIEDOT	Työhön on saatu EU:n EAKR-tukea, ja Tunturi-Lapin Kehityksen Ruralpolis-hanke on osallistunut hankkeen toteutukseen.		
SARJAN NIMI JA NUMERO	Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 160		
ISSN-L	1235-8983	ISBN (PDF)	978-952-446-898-5
ISSN (VERKKOJULKAISU)	1799-5388		
SIVUMÄÄRÄ	110 s.	KIELI	suomi
KUSTANTAJA	Metsähallitus	PAINOPAIKKA	
JAKAJA	Metsähallitus, luontopalvelut	HINTA	

PRESENTATIONSBLAD

UTGIVARE	Forststyrelsen	UTGIVNINGSDATUM	December 2011
UPPDRAGSGIVARE	Forststyrelsen	DATUM FÖR GODKÄNNANDE	
SEKRETESSGRAD	Offentlig	DIARIENUMMER	4827/52/2011
TYP AV SKYDDSSOMRÅDE/ SKYDDSPROGRAM	nationalpark, Natura 2000-område		
OMRÅDETS NAMN	Pallas–Yllästunturi nationalpark		
NATURA 2000-OMRÅDETS NAMN OCH KOD	Ylläs–Aakenus FI1300618, Pallas–Ounas FI1300101		
REGIONENHET	Lapplands naturtjänster		
FÖRFATTARE	Krista Rantatalo och Jari Ylläsjärvi		
PUBLIKATION	Besökarundersökning i Pallas–Yllästunturi nationalpark 2010		
SAMMANDRAG	<p>Pallas–Yllästunturi nationalpark grundades år 2005, då Pallas–Ounastunturi nationalpark och Ylläs–Aakenus område förenades. Efter sammanslagningen är parkens areal ca 102 000, och den är sålunda Finlands tredje största nationalpark. Om man ser till besökarantalet är parken den populäraste nationalparken i Finland; år 2010 hade den 436 000 besökare. Av dessa besökte 290 000 parken under vinterhalvåret, dvs. i november–maj, och 146 000 under sommaren. Nationalparken ligger i Lapplands län, i kommunerna Enontekis, Kittilä, Kolari och Muonio.</p> <p>Nationalparken har en mångsidig natur och omfattar många områden som ingår i olika skyddsprogram, exempelvis i lund, myr-, strand-, åsskyddsprogrammen och skyddsprogrammet för gamla skogar. Landskapen i norra delen av Pallas–Yllästunturi nationalpark är mycket karakteristiska för Fjäll-Lappland. Längre söderut övergår naturen i fjällödemark med boreala skogar och myrar.</p> <p>Besökarundersökningen genomfördes 22.2–22.10.2010. Målet för undersökningen var att utreda besökarstrukturen, besökarnas aktiviteter på området, besökens områdesvisa och tidsmässiga fördelning och verkningar på den lokala ekonomin samt besökarnas belåtenhet. Undersökningens resultat kan användas såväl när man planerar nationalparkens skötsel och användning som när man utvecklar området. En skötsel- och användningsplan för Pallas–Yllästunturi nationalpark godkändes år 2008, och en naturturismplan för parken blev klar år 2010.</p> <p>Besökare i åldern 55–64 utgjorde den största gruppen bland de intervjuade. Av svararna hade 80 % besökt området tidigare, i medeltal nio gånger under de senaste fem åren. Besökarna kom till parken oftast i grupper på 2–5 personer. Av besökarna var 94 % finländare, av vilka största delen kom från södra Finland. Besökarna kan indelas enligt längden på besöket i dagsgäster, 77 % av svararna, och övernattande gäster (23 %).</p> <p>De populäraste aktiviteterna bland besökarna på området bestod av aktiviteter ute i naturen, såsom att åka skidor i terrängen, promenera, observera naturen, idka friluftsliv och gå på picknick samt att fotografera naturen. De viktigaste orsakerna till besöken på området var landskapen och naturupplevelsorna samt avkoppling. De populäraste utflyktsmålen i parken var Kesänki, Pallastunturitrakten, Kukastunturi, Lainio, Vuontiskerotrakten, Pyhäkero och Aakenustunturi. Största delen av besökarna ansåg att kvaliteten på tjänsterna var bra, för medeltalet på skalan 1–5 varierade mellan 3,6, och 4,6. Besökarbelåtenhetsindexet var 4,15. Besökarna var nöjda med tjänsternas nuvarande kvalitet och mängd.</p> <p>I genomsnitt uppskattade besökarna att de använt ca 66 euro under sitt besök i parken. Besökarnas totala inkomsteffekt på området var ca 30,6 miljoner euro per år. Sysselsättningseffekten var 402 årsverken.</p> <p>Man gjorde förutom besökarundersökningen en ytterligare räkning av antalet besökare i nationalparken med hjälp av räknare i terrängen samt genom att utreda de rutter de intervjuade besökarna använde i parken under en viss vecka.</p>		
NYCKELORD	Pallas–Yllästunturi nationalpark, besökarundersökning		
ÖVRIGA UPPGIFTER	Man fick EU-bidrag till undersökningen från Europeiska regionala utvecklingsfonden, och Tunturi-Lapin Kehitys ry:s projekt Ruralpolis deltog i genomförandet av undersökningen.		
SERIENS NAMN OCH NUMMER	Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 160		
ISSN-L	1235-8983	ISBN (PDF)	978-952-446-898-5
ISSN (ONLINE)	1799-5388		
SIDANTAL	110 s.	SPRÅK	finska
FÖRLAG	Forststyrelsen	TRYCKERI	
DISTRIBUTION	Forststyrelsen, naturtjänster	PRIS	

Sisällys

1 JOHDANTO.....	7
2 KÄVIJÄTUTKIMUKSEN TOTEUTUS.....	8
2.1 Alueen kuvaus.....	8
2.2 Aineisto ja menetelmät.....	12
2.2.1 Kävijätutkimus.....	12
2.2.2 Kävijälaskenta.....	15
3 TULOKSET.....	17
3.1 Kävijärakenne.....	17
3.1.1 Kävijöiden perustiedot.....	17
3.1.2 Kävijöiden seuruetiedot.....	21
3.2 Käynti Pallas–Yllästunturin kansallispuistossa.....	22
3.2.1 Kohteen tärkeys.....	22
3.2.2 Kävijöiden ulkoilu- ja luontoharrastukset.....	23
3.2.3 Käyntien alueellinen jakautuminen.....	25
3.2.4 Käynnin kesto ja toistuvuus.....	29
3.2.5 Kävijöiden aiempi retkeilykokemus.....	32
3.2.6 Saapuminen alueelle.....	33
3.2.7 Käyntiin liittyvä rahankäyttö ja sen paikallistaloudelliset vaikutukset.....	36
3.3 Kävijäytyvyisyys.....	40
3.3.1 Käynnin tarkoitus.....	40
3.3.2 Kävijöiden mielipiteet alueesta, palveluista ja ympäristön laadusta.....	40
3.3.3 Kävijöiden odotusten toteutuminen.....	45
3.3.4 Vastanneiden käyntiä häirinneet tekijät.....	46
3.3.5 Kävijäytyvyysisindeksi.....	47
3.4 Valinnaiset ja aluekohtaiset kysymykset.....	48
3.5 Vapaamuotoiset ajatukset.....	49
3.6 Kävijälaskenta ja käyntimäärät.....	49
3.6.1 Kävijälaskenta.....	49
3.6.2 Reittien kävijämäärät.....	51
3.6.3 Reittien kuluminen.....	57
4 TULOSTEN TARKASTELU.....	58
4.1 Kansallispuiston kävijät.....	58
4.1.1 Kävijöiden perustiedot.....	58
4.1.2 Kävijöiden seuruetiedot.....	59
4.2 Käynti Pallas–Yllästunturin kansallispuistossa.....	60
4.2.1 Kohteen tärkeys.....	60
4.2.2 Kävijöiden ulkoilu- ja luontoharrastukset.....	60
4.2.3 Käyntien alueellinen jakautuminen.....	61
4.2.4 Käynnin kesto ja toistuvuus.....	61
4.2.5 Kävijöiden aiempi retkeilykokemus.....	62
4.2.6 Saapuminen alueelle.....	62
4.2.7 Käyntiin liittyvä rahankäyttö ja sen paikallistaloudelliset vaikutukset.....	63
4.3 Kävijäytyvyisyys.....	63
4.3.1 Käynnin tarkoitus.....	63
4.3.2 Kävijöiden mielipiteet alueesta, palveluista ja ympäristön laadusta.....	64
4.3.3 Kävijöiden odotusten toteutuminen.....	67
4.3.4 Vastanneiden käyntiä häirinneet tekijät.....	68

4.3.5 Kävijätyytyväisyysindeksi.....	68
4.4 Vapaamuotoiset ajatukset.....	70
KIITOKSET	70
LÄHTEET	71
LIITTEET	
Liite 1 Pallas–Yllästunturin kansallispuiston kävijätutkimuksen 2010 otantakehikko	73
Liite 2 Aineiston toteutunut keruuakataulu	74
Liite 3 Vastaajien ilmoittamat matkan muut kohteet.....	79
Liite 4 Muut vierailukohteet Pallas–Yllästunturin kansallispuiston lähialueella.	80
Liite 5 Muut häiriötekijät.....	81
Liite 6 Odotusten ylittyminen.....	83
Liite 7 Mitkä uudet palvelut tai toiminnot sopisivat Pallas–Yllästunturin kansallispuistoon ...	85
Liite 8 Vapaamuotoinen palaute aihepiireittäin.....	87
Liite 9 Suomenkielinen kyselylomake	107

1 Johdanto

Pallas–Yllästunturin kansallispuiston kävijätutkimuksen tarkoituksena oli kerätä ajankohtaista tietoa alueen kävijöistä sekä arvioida kävijöiden rahankäyttöä paikallistaloudellisen tulo- ja työllisyysvaikutuksen selvittämiseksi. Tietoa kerättiin alueen kävijärakenteesta, kuten sukupuolesta, iästä ja asuinpaikasta, samoin kävijöiden virkistysmotiiveista, heidän mielipiteistään alueesta ja sen palveluista, kävijäytyvyväsyydestä ja harrastuksista, joita he alueella harjoittivat. Lisäksi selvitettiin, kuinka paljon kävijät kuluttivat alueella rahaa ja miten käynnit jakautuivat alueellisesti ja ajallisesti.

Pallas–Yllästunturin kansallispuisto perustettiin vuonna 2005, kun yhdistettiin Ylläs–Aakenustunturin alueet ja Pallas–Ounastunturin kansallispuisto. Tämä tutkimus on neljäs Pallas–Yllästunturin kansallispuistoon sisältyvillä alueilla tehty kävijätutkimus. Aiemmin on tehty Ylläs–Aakenuksen alueen kävijätutkimus vuonna 2000 (Kuusisto & Taskinen 2003) ja Pallas–Ounastunturin kansallispuiston kävijätutkimukset vuosina 1998 (Erkkonen 1999) ja 2003 (Sulka-va ym. 2007). Täten nyt tehty Pallas–Yllästunturin kansallispuiston kävijätutkimus on ensimmäinen, joka kattaa vuonna 2005 perustetun puiston kokonaan.

Kävijätutkimuksen tekemisessä käytetään standardoituja menetelmiä, jotta tutkimustulokset ovat vertailukelpoisia muiden Metsähallituksen tekemien tutkimusten kanssa ja mahdollistavat muutosten seurannan alueen muihin kävijätutkimuksiin vertaamalla. Kävijätutkimuksen rinnalla Pallas–Yllästunturin kansallispuiston kävijämäärää tarkennettiin laskureilla ja haastateltavilta selvitettiin myös heidän puiston alueella viikon aikana käyttämänsä kulkureitit.

Pallas–Yllästunturin kansallispuiston kävijätutkimuksen aineistosta tehtiin seuraavat opinnäytteet: Pallas–Yllästunturin kansallispuiston kävijätutkimus 2010 (Rantatalo, K. 2011), Oulun seudun ammattikorkeakoulu; Retkeilyreittien kuluminen Pallas–Yllästunturin kansallispuistossa ja kävijöiden suhtautuminen maaston kulumiseen (Vaittinen, J. 2011), Itä-Suomen yliopisto; Luontomatkailun aluetaloudelliset vaikutukset Tunturi-Lapissa (Lahti, M. ilm. 2012), Itä-Suomen yliopisto.

Kävijätutkimuksen ja opinnäytetöiden tuloksia voidaan käyttää hyödyksi myös alueen kehittämisessä. Tutkimuksessa saadut tiedot kävijöiden odotuksista ja halutuista palveluista antavat perustan palvelu- ja varustetason suunnitteluun, esim. reittien ja tupien kunnossapitoon ja muihin toimenpiteisiin. Kävijätutkimusta voidaan hyödyntää myös markkinoinnissa ja työvoiman ja muiden resurssien suunnittelussa sekä erilaisissa hankkeissa.

Tähän tutkimukseen on saatu Euroopan unionin Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) tukea, ja Tunturi-Lapin Kehityksen Ruralpolis-hanke on osallistunut tutkimuksen toteutukseen.

2 Kävijätutkimuksen toteutus

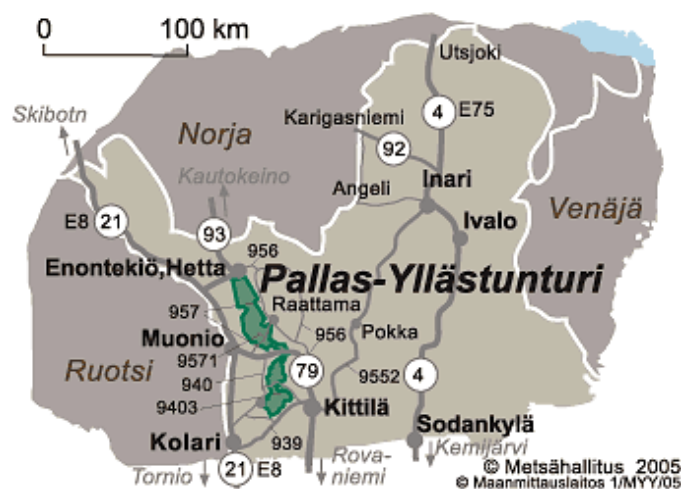
2.1 Alueen kuvaus

Seuraava tutkimusalueen kuvaus perustuu pääosin Pallas–Yllästunturin kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelmaan (Metsähallitus 2008).

Pallas–Yllästunturin kansallispuisto perustettiin 1.2.2005, ja se koostuu vuonna 1938 perustetusta Pallas–Ounastunturin kansallispuiston ja Ylläs–Pallaksen vanhojen metsien suojeluohjelma-alueiden yhteenliittymästä. Näiden lisäksi puistoon on sisällytetty Varkaankurun lehtojensuojelu-alue (LHA 120040), soidensuojeluohjelmaan kuuluvat Iso-Latvavuoman–Kellojängän–Tuuliselänvuoman–Aakenustunturin alueet (SSO 120555) sekä Neuvo–Pietari (SSO 120557). Puisto sisältää myös Pallasjärven rantojensuojeluohjelma-alueen (RSO 120119), Mustakeron vanhojen metsien suojeluohjelman alueen (AMO 120291) sekä osan Enontekiön Kellotapulien harjujensuojeluohjelman alueesta (HSO 120141). Näiden lisäksi puistoon sisältyy metsä- ja tunturialueita Muoniossa ja Enontekiöllä Ounasjokivarressa, Ruototunturin–Könkäsentunturin–Raijanselän alueella sekä Kittilässä Sarvijärventievoilla. Puistoalue rajoittuu pääpiirteissään Euroopan komission hyväksymän Natura 2000 -ohjelman kohteiden FI 1300618 ja FI 1300101 muodostamaan rajaukseen, joiden yhteispinta-ala on 97 340 hehtaaria. Natura 2000 -alueeseen kuuluvat myös kansallispuistossa olevat Tornion–Muonionjoen valuma-alueen vedet. Kansallispuiston sisällä oleva Äkäskeron tila, jolla on matkailupalvelualue, ei kuulu puistoon.

Pallas–Yllästunturin kansallispuisto on edellä mainittujen yhteenliittymien ansiosta Suomen kolmanneksi suurin kansallispuisto, sillä pinta-alaa puistolla on 102 233 hehtaaria. Kävijämäärältään se on Suomen suosituin kansallispuisto, sillä vuonna 2010 kävijöitä oli yhteensä 436 000. Puiston suosioon vaikuttavat lähistöllä olevat matkailukeskukset Levi, Ylläs ja Olos, joihin tehdään noin miljoona käyntiä vuodessa. Myös kansallispuistoa ympäröivien kylien matkailupalvelutarjonta ja puistoon suuntautuva matkailukäyttö lisäävät puiston käyntimääriä.

Kansallispuisto sijaitsee Lapin läänissä, tarkemmin Enontekiön, Kittilän, Kolarin ja Muonion kuntien alueella (kuva 1). Suurin osuus puiston pinta-alasta, 33,9 % (34 730 ha), on Muonion kunnan alueella. Liki saman verran, 33,5 % pinta-alasta, on Kittilässä ja 30,4 % Enontekiöllä. 2,2 % pinta-alasta Kolarin kunnassa. Noin 2 700 hehtaaria, joka kattaa 2,6 % puiston kokonaispinta-alasta, on vesistöä.

Kuva 1. Pallas–Yllästunturin kansallispuiston sijainti. © Metsähallitus 2011, © Maanmittauslaitos 1/MML/11.

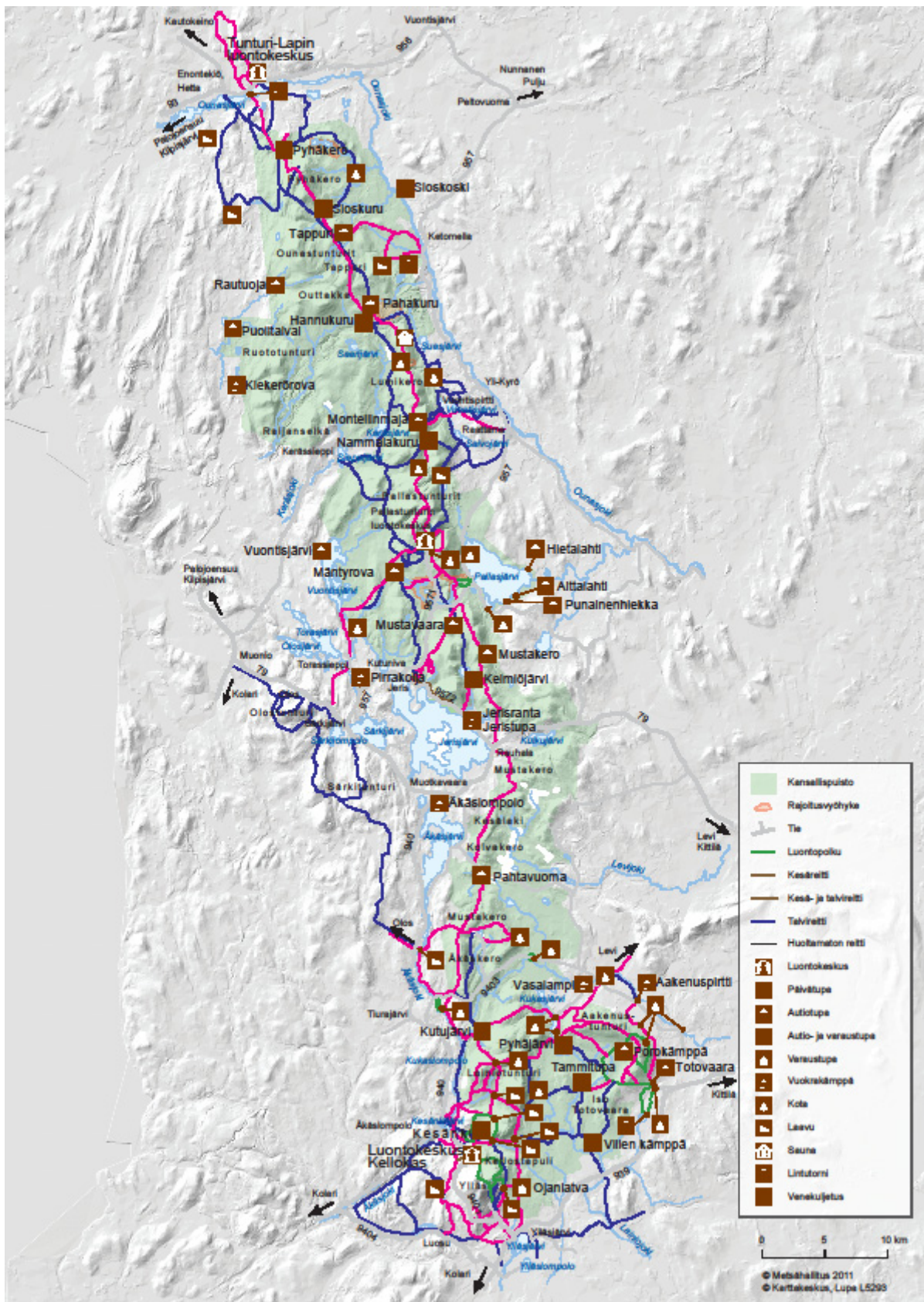
Laajuutensa ansiosta puisto on myös ominaispiirteiltään hyvin monipuolinen. Puiston pohjoisosa on luonnonoloiltaan, geomorfologialtaan ja maisemaltaan tyyppillistä Tunturi-Lappia: avoimia tuntureita, rinteiden tunturikoivikoita, mäntymetsiä, lampia, puroja, puronvarsipajukoita sekä -lehtoja. Tästä etelämmäksi mentäessä puisto muuttuu boreaalisten metsien ja soiden tunturierämaaksi.

Monimuotoisuutensa vuoksi Pallas–Yllästunturin kansallispuisto on erittäin tärkeä metsien, soiden, vesistöjen ja tunturien luontotyyppien ja lajiston suojelulle. Suojelun merkitystä lisää myös se, että pohjoisen havumetsävyöhykkeen metsiä ja aapasointa esiintyy EU:n alueella vain Suomessa ja Ruotsissa. Täten puisto on luontoarvojensa vuoksi myös kansainvälisesti erittäin merkittävä suojelualue.

Pallas–Yllästunturin kansallispuisto kuuluu lähiympäristöineen Suomen tärkeimpiin luontomatkailukohteisiin. Sen maisemat, luonto ja monipuolinen palveluvarustus houkuttelevat ihmisiä alueelle. Niinpä puisto on myös taloudellisesti merkittävä sijaintikunnilleen.

Puiston monipuoliset palvelut koostuvat Pallastunturin, Tunturi-Lapin ja Kellokkaan luontokeskuksista, laajoista polku- ja latuverkostoista, luontopoluista, pysäköintialueista, autio-, varaus- ja muista tuvista, laavuista, kodista sekä telttailu- ja tulipaikoista (kuva 2). Lisäksi alueella on polkupyörä-, koiravaljakko- ja melontareittejä. Sesongista riippuen tarjolla on myös ravintola- ja kahvilapalveluita. Kansallispuistossa on yrittäjien ylläpitämiä palveluita, kuten latukahviloita, mutta lisäksi puistoa hyödyntää yli sata muuta yritystä, jotka tarjoavat siellä mm. ohjelmapalveluita ja muita aktiviteetteja.

Pallas–Yllästunturin kansallispuiston-palvelut ja rakenteet on koottu taulukkoon 1. Lisätietoa kansallispuistosta ja sen palveluista löytyy Metsähallituksen Luontoon.fi-verkkopalvelusta www.luontoon.fi.

Kuva 2. Pallas–Yllästunturin kansallispuiston palvelut 2010. © Metsähallitus 2011, © Karttokeskus, Lupa L5295.

Taulukko 1. Pallas–Yllästunturin kansallispuistoa kuvaavat tärkeimmät tiedot v. 2010.

PALLAS–YLLÄSTUNTURIN KANSALLISPUISTO	
Perustamisajankohta	Vuonna 2005. Pallas–Ounastunturin kansallispuisto oli perustettu 1938
Sijainti	Kolarin, Kittilän, Muonion ja Enontekiön kuntien alueella
Kansallispuiston pinta-ala	1 020 km ²
Käyntimäärä	436 000 käyntiä vuonna 2010
Palvelut	<p>Metsähallituksen palvelut:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Luontokeskukset 3 kpl – Autio- ja päivätuvat 21 kpl – Vuokratuvat 3 kpl – Vuokratodot 2 kpl – Varaustuvat 1 kpl – Varaus-/autiotuvat 2 kpl – Latukahviot 3 kpl – Kodat, puolikodat ja laavut 32 kpl – Huolto- ja valvontatuvat 3 kpl – Muut kämpät 2 kpl – Keittokatos 1 kpl – Polttopuusuojat 27 kpl – Tulentekopaikat 23 kpl – Käymälät 57 kpl – Muut jätehuoltokohteet 14 kpl – Pitkoset 22,4 km – Venelaituri, kiinnityspaikat 3 kpl – Opastuskatokset, taulut yms. 276 kpl – Retkeilyreitit 244 km – Luontopolut 54 km – Hiihtoreitit ja latu-urat 331 km – Moottorikelkkaurat ja -reitit 18 km <p>Yrittäjien palvelut:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ohjelmapalvelutarjonta: mm. koiravaljakkoajeluita, opastettuja kalastus-, lumi-kenkä- ja luontoretkiä – Hiihto- ja suunnistustapahtumat – Yrittäjien ylläpitämät latukahviot 3 kpl – Huolletut hiihtoreitit, joita ylläpitävät Latuboolit
Käyttömuodot	<ul style="list-style-type: none"> – Luonnonsuojelu, luonnon virkistyskäyttö, luontomatkailu, porotalous, tutkimus, kotitarvekalastus, marjastus ja sienestys – Vetovoimatekijöitä ovat laskettelu- ja maastohiihtomahdollisuudet ja retkeilyreitiverkosto
Erityistä	Alueella siirryttiin roskattomaan retkeilyyn v. 2001
Hoito ja käyttösuunnitelma	Vahvistettu v. 2008 (Metsähallitus 2008)
Järjestyssääntö	Vahvistettu v. 2008
Luontomatkailusuunnitelma	Hyväksytty v. 2010 (Kyöstillä ym. 2010)
Reitistösuunnitelma	Valmis v. 2011 (Kyöstillä ym. 2011)

2.2 Aineisto ja menetelmät

2.2.1 Kävijätutkimus

Tämä kävijätutkimus on ensimmäinen, joka on tehty vuonna 2005 perustetulle Pallas–Yllästunturin kansallispuistolle. Aiemmin kävijätutkimuksia on tehty vuosina 1998 (Erkkonen 1999) ja 2003 (Sulkava ym. 2007) puiston pohjoisosassa olleelle Pallas–Ounastunturin kansallispuistolle sekä vuonna 2000 eteläosassa sijainneelle Ylläs–Aakenuksen alueelle (Kuusisto & Tasinen 2003).

Nyt tehdyn kävijätutkimuksen aineisto kerättiin standardoitulla menetelmällä, jotta tutkimuksesta saatavat tulokset ovat vertailukelpoisia muiden Metsähallituksen tekemien tutkimusten kanssa. Yhtenäisten menetelmien vuoksi myös muutosten seuranta alueen muihin kävijätutkimuksiin vertaamalla on mahdollista. Pallas–Yllästunturin kansallispuiston kävijätutkimuksen haastattelulomakkeeseen (liite 9) oli lisätty neljä aluekohtaista kysymystä (kysymykset 20, 4b, 11b ja 21). Kävijätutkimuksen rinnalla haastateltavilta selvitettiin kysymyksessä 8a heidän puiston alueella viikon aikana käyttämänsä kulkureitit. Muilta osin kyselylomake muodostui kaikille kävijätutkimuksille yhteisistä kysymyksistä. Lomakkeeseen oli valittu vakioiduista vaihtoehdoista ne, jotka sopivat tutkimusalueelle.

Kulkureittejä koskeva kyselyn osuus tehtiin haastattelemalla, kun muutoin vastaajien odotettiin täyttävän lomake omatoimisesti.

Kävijätutkimus toteutettiin 22.2.–22.10.2010, ja tutkimusaika jakautui talvi- ja kesäjaksoon. Talvikauden tutkimus tehtiin 22.2.–30.4 ja kesäkauden 1.6–22.10. Keruupäiviä ei ollut toukokuussa ollenkaan, sillä retkeilijöiden määrä oli vähäinen ja kelirikko hankaloitti kulkemista. Kesäkuussa ei kerätty aineistoa viikonloppuisin, ja lokakuussa keruupäiviä oli kaksi viikossa riittämättömien työvoimaresurssien ja matkailijoiden vähäisen määrän vuoksi. Retkeilijöiden vähyyden vuoksi helmi- ja lokakuun haastattelupaikat sijoittuvat Ylläksen lähireiteille ja Pallastunturin luontokeskukseen. Muulloin haastatteluja tehtiin koko puiston alueella. Keruupisteitä pyrittiin saamaan mahdollisimman kattavasti koko tutkimusalueelle ja niiltä saamaan haastatteluja tasaisesti kävijämäärien mukaan. Tällä tavalla otos saadaan vastaamaan alueen todellista käyttöä (liite 1).

Otantakehikossa ja aineistonkeruusuunnitelmassa asetettiin haastattelumäärien tavoitteet keruupisteittäin (liitteet 1 ja 2). Lisäksi arvioitiin kävijämäärä ja keruupäivät yhteensä sekä jaettiin keruupäivien määrä kesä- ja talvikaudelle. Kävijätutkimuksen perusjoukko muodostui kaikista 15 vuotta täyttäneistä henkilöistä, jotka tutkimuksen aikana saapuivat otantapisteelle. Tutkimuksessa ei haastateltu henkilöitä, jotka olivat vasta menossa puistoon. Haastateltaviksi otettiin kaikki otantapisteen ohi kulkevat henkilöt saapumisjärjestyksessä, mikäli haastattelija ei ollut juuri neuvomassa edellistä haastateltavaa tai täyttämässä haastattelulomaketta tämän puolesta. Täten kaikki haastattelupisteen ohi kulkevat matkailijat eivät välttämättä vastanneet kyselyyn. Osa myös kieltäytyi vastaamasta ajanpuutteen tai jonkin muun seikan vuoksi. Keruupäivien ajankohta vaihteli suunnitellusta aikataulusta poiketen, ja keruupäivissä joustettiin lisäämällä tai vähentämällä keruupäiviä työvoimaresurssien mukaan. Myös sääolosuhteet aiheuttivat muutoksia suunniteltuun aikatauluun. Tutkimukseen arvottiin myös lisäpäiviä (liite 2).

Kävijöiden haastattelupaikat kattoivat Pallas–Yllästunturin kansallispuiston tärkeimmät taukopaiikat sekä Pallastunturin luontokeskuksen ja Luontokeskus Kellokaan (taulukko 2). Kaiken kaikkiaan keruupaikkoja oli 40. Eniten vastauksia (11 %) kertyi Kesänkijärven laavulta, jossa on myös kahvio. Seuraavaksi eniten haastatteluja keräsivät Kotamaja (8 %) ja Pyhäkero (7 %). Sellaisten keruupaikkojen lisäksi, joissa oli haastattelija, vastauksia kerättiin myös autio- ja varaustupien keruulaatikoilla, joihin kävijät saattoivat jättää vastauksensa. Myös postitse palauttaminen oli mahdollista.

Taulukko 2. Havaintojen jakautuminen haastattelupaikan mukaan Pallas-Yllästunturin kansallispuistossa 2010.

Haastattelupaikka	kpl	%
Kesänkijärvi laavu/kahvio	352	11
Kotamaja	232	8
Pyhäkero	230	7
Kahvikeidas	194	6
Hannukuru	150	5
Montellin maja	157	5
Latvamaja	166	5
Varkaankuru (kesä)	167	5
Pyhäjärvi	155	5
Pallastunturin luontokeskus	116	4
Nammalakuru	116	4
Mustavaaran Porokämpä	92	3
Keimiöjärvi at	82	3
Mäntyrova	80	3
Villen kämpä (Totovaara)	77	3
Tahkokuru	93	3
Punainen hiekka (kesä)	56	2
Sioskuru (talvi)	70	2
Tulivuoripuisto (kesä)	63	2
Tammitupa (talvi)	75	2
Luontokeskus Kellokas	50	2
Varkaankurun kota Pallas (talvi)	17	1
Pallasjärvi	16	1
Peurakaltio	30	1
Linkukero (kesä)	20	1
Äkäsmylly (kesä)	35	1
Romanssикаhvio Pallas (talvi)	30	1
Totovaara/Porokämpä	45	1
Tappuri	20	1
Pallaskota	43	1
Vuontisjärvi (Muonio)	2	0
Hietajärvi (kesä)	4	0
Pahtavuoma (kesä)	2	0
Hangaskuru	2	0
Karhukota	1	0
Pahakuru	8	0
Rautuoja	10	0
Rihmakurun kota	11	0
Kutujärven niittyperä	1	0
Pippovuoma	1	0
Yhteensä	3 071	100

Kävijätutkimukseen osallistuville tarjottiin avuksi kolmea karttaa. Kaksi niistä esitti kansallispuistoa käyntialueineen ja reitteineen (kuvat 7 ja 8), ja niitä käytettiin kysymyksissä 1, 4a, ja 8a. Kolmannessa kartassa oli kuvattu kansallispuiston lähialue, joka jää Kolarin, Muonion, Palojokisuun, Peltovuoman, Levin ja Kittilän taajamien väliin (kuva 9 sivulla 30), ja sitä käytettiin kysymyksissä 2b, 3b, 4b ja 13.

Aineiston keruuseen osallistui 15 haastattelijaa. Suurin osa haastatteluista tehtiin siten, että kävijä täytti lomakkeen itse (76 % vastaajista). Muita vastaustapoja olivat paperilomakkeen täyttäminen kyselypisteessä, jossa ei ollut haastattelijaa (11 %) ja paperilomakkeen palauttaminen postitse (9 %). Myös haastattelijan täyttämää lomakkeita kertyi jonkin verran (5 %). Kokonaisuudessaan haastatteluun osallistui 3 071 kansallispuiston kävijää (taulukko 3 ja liite 2). Aineistoa kerättiin suomen-, englannin- ja saksankielisillä lomakkeilla. Täytetyistä lomakkeista 95 % oli suomenkielisiä, 3 % englannin- ja 2 % saksankielisiä (taulukko 4).

Taulukko 3. Vastaustapa.

Vastaustapa	kpl	%
Paperilomake haastattelupaikalla vastaajan täyttämänä	2 319	76
Paperilomake kyselypisteessä, jossa ei haastattelijaa (esim. postilaatikko tai autiotupa)	336	11
Paperilomake postitse	271	9
Paperilomake haastattelupaikalla haastattelijan täyttämänä	145	5
Yhteensä	3 071	100

Taulukko 4. Kyselylomakkeen kieli.

Lomakkeen kieli	kpl	%
Suomi	2 904	95
Englanti	95	3
Saksa	72	2
Yhteensä	3 071	100

Haastattelijat pitivät myös keruupäiväkirjaa jokaisena haastattelupäivänä. Siihen kirjattiin aineistonkeruuseen vaikuttavia tekijöitä, kuten säätila, keruun kesto, suuret ryhmät, kävijöiden määrä haastattelupisteessä, kerättyjen lomakkeiden lukumäärä ja lisäksi haastattelijan havainnot ja tunteuksia tekijöistä, jotka vaikuttivat keruuseen. Päiväkirjaan voitiin merkitä myös vastanneiden kanssa käydyistä vapaamuotoisista keskusteluista esille nousseita asioita. Päiväkirjasta saatuja tietoja voidaan verrata keruusuunnitelmaan. Lisäksi päiväkirjoista saaduista tiedoista voi olla hyötyä aineiston edustavuuden tarkastelussa sekä tulevien kävijätutkimusten suunnittelussa.

Tutkimusta tehdessä kävi ilmi, että kaikki haastateltavat eivät tieneet, missä kulkevat kansallispuiston rajat ja mikä lasketaan lähialueeksi. Monet pitivät palveluiden ja rakenteiden määrää koskevaa kysymystä liian työläänä, eikä siihen saatukaan vastausta jokaiselta haastateltavalta. Rahankäyttöä puolestaan arvioitiin alakanttiin. Etenkin rahankäyttö kansallispuiston sisällä väärästi tuloksia, sillä osa kävijöistä ei ottanut arvioinnissa huomioon lähialueella kulutettua rahaa, esimerkiksi majoituskuluja. Vaikeuksia tuotti myös se, että osa kävijöistä täytti kyselylomakkeen matkansa alkuvaiheessa, eivätkä he näin ollen osanneet arvioida koko matkan aikana kuluttamaansa rahamäärää. Monet jättivät rahankäyttökysymyksen kokonaan vastaamatta.

Kävijätutkimuslomakkeiden tiedot tallennettiin Metsähallituksen ASTA-tietojärjestelmään. Tilastollisina menetelminä aineiston analysoinnissa käytettiin suorien jakaumien tarkastelua ja kuvailevia tunnuslukuja (keskiarvo, keskihajonta, moodi, mediaani ja prosenttipisteet):

- Moodi on tyyppiarvo, joka kuvaa aineiston yleisintä arvoa.
- Mediaani ilmaisee muuttujan keskimmäisen arvon jakaen havaintoaineiston kahteen yhtä suureen osaan.
- 25 %:n prosenttipiste ilmaisee sen muuttujan arvon, jonka alle sijoittuu neljäsosa havaintoaineistosta, ja 75 %:n prosenttipiste puolestaan sen muuttujan arvon, jonka alle sijoittuu kolme neljäsosaa havainnoista.

Kävijöiden rahankäytön paikallistaloudellisten vaikutusten laskemiseen (luku 3.2.7) käytettiin Metsätutkimuslaitoksen ja Metsähallituksen vuonna 2009 kehittämää laskentamallia (Metsähallitus & Metsätutkimuslaitos 2009). Yhdysvaltalaiseen Money Generation Model'iin (Stynes ym. 2000, MGM2 2009) perustuva, Suomen oloihin muokattu malli liitettiin vuonna 2010 osaksi Metsähallituksen ASTA-tietojärjestelmää. Paikallistaloudellisten vaikutusten laskemisessa käytetään ASTAan tallennettuja tietoja kävijöistä ja heidän rahankäytöstään sekä alueen vuotuista käyntimäärää. Laskentaa varten suojelu- ja retkeilyalueet on jaettu neljään luokkaan lähialueen asukastiheyden perusteella. Pallas–Yllästunturin kansallispuisto kuuluu luokkaan ”matkailukeskus”. Kullekin luokalle on laskettu keskimääräiset välittömien vaikutusten kertautumista kuvaavat kertoimet sekä työllisyysuhdeluvut. Apuna on käytetty Tilastokeskuksen maakunnallisista panos-tuotostaulukoista johdettuja paikallisia panos-tuotostaulukoita.

Paikallistaloudelliset vaikutukset eivät kuvaa kansallispuiston kokonaisarvoa, esim. luonto- ja virkistysarvoja, vaan ainoastaan kävijöiden rahankäytöstä puistoon ja sen lähialueelle syntyviä välittömiä ja välillisiä vaikutuksia ja niihin liittyviä työpaikkoja/vuosi. Kävijöiden rahankäyttö on selvitetty kävijätutkimuksen avulla ja yleistetty koskemaan koko vuoden 2010 käyntimäärää. Tuloksissa ei voida erottaa Pallas–Yllästunturin kansallispuiston osuutta muista lähialueen matkailullisista vetovoimatekijöistä. Kansallispuiston minimimerkitystä paikallistaloudellisten vaikutusten tuottajana tarkastellaan alueen tärkeimmäksi matkakohteekseen ilmoittaneiden vastaajien avulla.

2.2.2 Kävijälaskenta

Pallas–Yllästunturin kävijätutkimuksen rinnalla selvitettiin kävijämääriä kansallispuiston hiihto- ja kävelyreiteillä (kyselylomakkeen kysymys 8a liitteessä 9). Jokainen reitti tai reitinosa oli numeroitu Pallas–Yllästunturin reittinumerointi- ja käyntialuekarttaan (kuvat 7 ja 8 sivuilla 27 ja 28). Kartan avulla haastattelija selvitti, mitä reittejä haastateltava oli kulkenut tai suunnittele kulkevasa vastauspäivää ympäröivän viikon aikana. Paikkakuntalaisten osalta käytetyt reitit tarkoittivat heidän kuluvan viikon aikana kulkemiaan reittejä. Tällä menetelmällä saatiin selville vastaajien käyttämien reittien kävijämäärät, kun tulokset suhteutettiin kävijäseurannan laskureiden tuloksiin. Reittien kävijämäärätietoja voidaan hyödyntää kulumistutkimuksissa ja kansallispuiston reitistösuunnitelman teossa.

Pallas–Yllästunturin kansallispuistossa oli vuonna 2010 käytössä 33 kävijälaskuria, joista puiston sisäänmenoreiteillä 27 ja luontokeskuksissa ja latukahvioissa 6. Laskureiden avulla seurataan alueen käyntimääriä ja kävijävirtoja. Kävijämäärätietoja on kerätty luontokeskuksista jo niiden rakentamisajasta lähtien, puiston alueelta kävijätietoja on saatavissa vuodesta 2002 alkaen.

Luontokeskuksissa laskurit luetaan päivittäin, ja maastossa olevat laskurit alueen henkilökunta pyrkii lukemaan kuukausittain. Uudet elektroniset Eco Twin + Pyro range 4 m -merkkiset laskurit ovat mekaanisia laskureita toimintavarmempia ja huoltovapaita, mutta nekin tulisi lukea kuukausittain. Laskurilukemiin voi tulla virhettä, mikäli lumituiskun jäljeltä laskurin lukusilmä on tuk-

keentunut. Laskuri voi myös rikkoontua, ja muutama on jopa rikottu. Laskureiden antamat lukemat siirretään ASTA-tietojärjestelmään 1–2 kuukauden välein yhteenvetoja ja analyysyjä varten.

Vuosittaista käyntimäärää laskettaessa on tärkeää arvioida, kuinka suuri osa alueen käynneistä kirjautuu laskureihin. Uusissa laskurimalleissa on mahdollista saada lukemat pelkästään sisäänmenijöistä, ja tiedot voidaan saada vaikka tunnin tarkkuudella. Korjauskertoimen laskemisessa on huomioitava laskurin antama virhe ja kuinka monen laskurin kautta alueelle kuljetaan. Alueen kokonaiskäyntimäärä saadaan laskemalla yhteen valittujen laskurien laskurikohtaiset, korjauskerroimella korjatut käyntimäärät kyseessä olevalta ajanjaksolta ja korjaamalla tulos peittoprosentilla. Peittoprosentti pyrkii kuvaamaan, miten hyvin laskurit tavoittavat kansallispuiston kävijät paikallisesti ja ajallisesti. Peittoprosentin arviointiin käytetään apuna laskurilukemia ja henkilökunnan paikallistietoa kävijöiden määrästä ja liikkumisesta. Vuoden 2011 alusta saadaan yhtenäinen laskentakaava peittoprosentin laskemiseksi, joten käyntimäärätiedot tarkentuvat edelleen.

Samaan aikaan kävijätutkimusaineiston keruun kanssa tehtiin kansallispuistossa reittien kulumismittauksia. Janne Vaittinen teki vuonna 2011 pro gradu -tutkimuksen ”Retkeilyreittien kulumisen Pallas–Yllästunturin kansallispuistossa ja kävijöiden suhtautuminen maaston kulumiseen” (Vaittinen 2011). Tutkimuksessa selvitettiin retkeilyreittien kulumista Pallas–Yllästunturin kansallispuistossa vuosina 2004–2010. Kansallispuistossa vuonna 2010 tehdyn kävijätutkimuksen antamien tulosten avulla selvitettiin, vaikuttaako retkeilyreittien leveys ja kuluneisuus kävijöiden mielipiteeseen maaston kuluneisuuden häiritsevyydestä.

3 Tulokset

Kävijätutkimuksessa tarkasteltiin erikseen puiston pohjois- ja eteläosaa, samoin kesä- ja talviaikaa. Tulosten luettavuuden vuoksi sekä taulukko- ja kuvamäärän vähentämiseksi on tässä luvussa käsitelty vain koko puistoa ja koko vuotta koskevat tulokset. Puiston eri osia sekä kesä- ja talviaikaa on vertailtu tulosten tarkastelussa luvussa 4.

3.1 Kävijärakenne

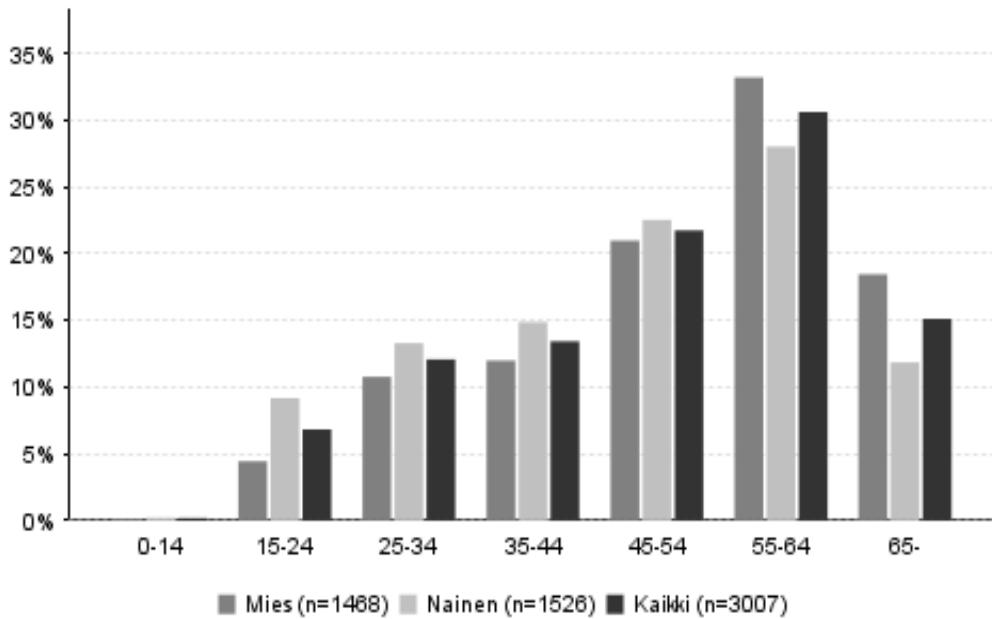
3.1.1 Kävijöiden perustiedot

Pallas–Yllästunturin kansallispuiston kävijätutkimuksessa saatiin 3 071 täytettyä lomaketta, joista 1 542 talvella (liite 2). Tutkimukseen osallistuneiden sukupuolijakauma oli melko tasainen, sillä miesten osuus oli 49 % ja naisten 51 %. Kaikkien tutkimukseen vastanneiden keski-ikä oli 50 vuotta; miesten keski-ikä oli 52 vuotta, naisten taas hieman alhaisempi, 48 vuotta (taulukko 5). Puiston suurin kävijäryhmä koostui 55–64-vuotiaista, joita oli yhteensä 31 % kaikista vastanneista (kuva 3 ja taulukko 6). Miehistä 33 % kuului tähän ryhmään ja naisista 28 % (taulukko 6). Todellisuudessa kaikkien puistossa kävijöiden keski-ikä on alhaisempi, koska haastateltavaksi otettiin vain yli 15 vuotiaat.

Ylemmän ja alemman yliopisto- tai korkeakoulututkinnon suorittaneita oli yhteensä 47 % vastanneista (taulukko 7). Myös opistotasaisen tutkinnon omaavia oli runsaasti, heidän osuutensa oli 28 %. 15 %:lla oli ammattikoulututkinto ja 9 %:lla ei ollut lainkaan ammatillista tutkintoa.

Taulukko 5. Vastanneiden ikää kuvaavia tunnuslukuja sukupuolen mukaan. Vastanneiden lukumäärä (n) oli 3 007.

Ikä	Mies	Nainen	Kaikki
Keski-ikä	51,93	47,95	49,90
län keskihajonta	14,36	15,17	14,91
Minimi-ikä	13	13	13
Maksimi-ikä	86	86	86
Moodi	63	62	63
Mediaani	55	51	53

Kuva 3. Vastanneiden ikäjakauma sukupuolen mukaan.

Taulukko 6. Vastanneiden ikäjakauma sukupuolen mukaan jaoteltuna.

Ikäluokka	Mies		Nainen		Kaikki	
	kpl	%	kpl	%	kpl	%
0–14	2	0	3	0	5	0
15–24	65	4	140	9	205	7
25–34	158	11	203	13	363	12
35–44	176	12	227	15	404	13
45–54	308	21	344	23	654	22
55–64	488	33	428	28	921	31
65–	271	18	181	12	455	15
Yhteensä	1 488	100	1 526	100	3 007	100

Taulukko 7. Vastanneiden ammatillinen koulutus.

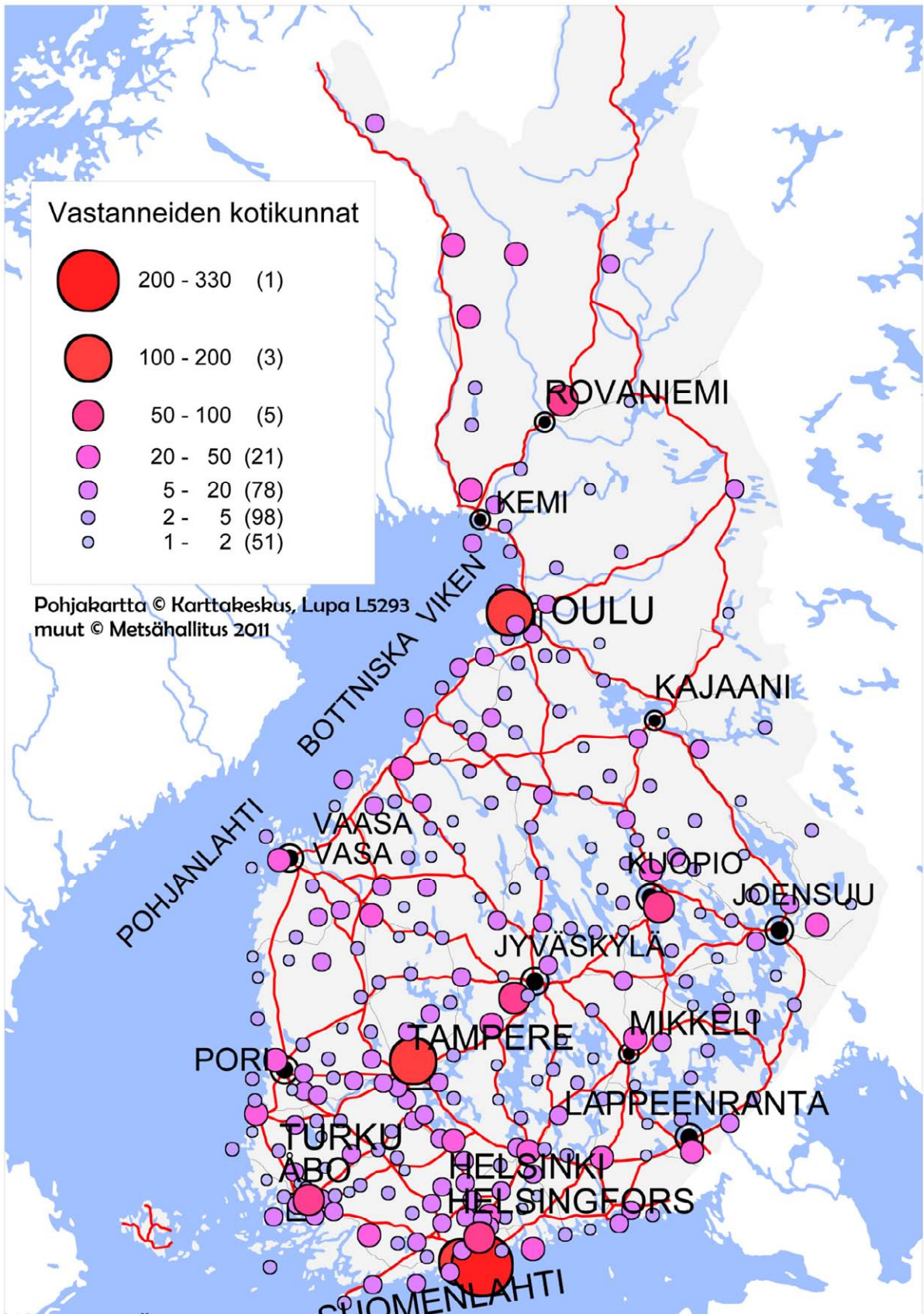
Ammatillinen koulutus	kpl	%
Ylempi yliopisto- tai korkeakoulututkinto	958	32
Opistotasoinen tutkinto	845	28
Ammattikoulu	443	15
Alempi yliopisto- tai korkeakoulututkinto	449	15
Ei ammatillista tutkintoa	280	9
Yhteensä	2 975	100

Pallas–Yllästunturin kansallispuiston kävijät olivat suurimmaksi osaksi suomalaisia (94 %), mutta ulkomaisiakin kävijöitä oli (taulukko 8). Matkailijoita saapui puistoon ympäri Suomea ja haastatellut edustivat lähes 85 %:a Suomen kunnista (kuva 4). Eniten suomalaisia matkailijoita saapui alueelle Etelä-Suomesta, sillä vastaajista 12 % oli Helsingistä, 6 % Espoosta, 5 % Oulusta, 4 % Tampereelta ja 3 % Jyväskylästä, Turusta ja Vantaalta. Paikallisia asukkaita lähialueen (kuva 9 sivulla 30) kunnista (Kolari, Kittilä, Muonio ja Enontekiö) oli vastanneista vain 3,3 %. Muiden suomalaisten matkailijoiden asuinkunnat ovat jakautuneet tasaisesti ympäri Suomea (kuva 4).

Suurin osa ulkomaalaisista saapui Saksasta, Sveitsistä ja Iso-Britanniasta (taulukko 8). Näiden kunkin maan kävijöiden osuus koko vastaajamäärästä oli 1 %. Ulkomaisten matkailijoiden kotimaa sijaitsi useimmiten Euroopassa, mutta kävijöitä oli myös Yhdysvalloista, Venäjältä, Kanadasta ja Australiasta.

Taulukko 8. Vastanneiden kotimaa.

Kotimaa	kpl	%
Suomi	2 890	94
Saksa	42	1
Sveitsi	23	1
Iso-Britannia	16	1
Itävalta	16	1
Ruotsi	14	0
Tšekki	13	0
Yhdysvallat	10	0
Ranskan tasavalta	8	0
Viro	5	0
Alankomaat	4	0
Puola	3	0
Tanska	3	0
Belgia	3	0
Venäjä	2	0
Liettua	2	0
Espanja	1	0
Norja	1	0
Unkari	1	0
Kanada	1	0
Australia	1	0
Yhteensä	3 059	100

Kuva 4. Vastanneiden kotikunnat.

3.1.2 Kävijöiden seuruetiedot

Suurin osa, 76 % kävijöistä, saapui Pallas–Yllästunturin kansallispuistoon 2–5 hengen seurueessa (taulukko 9). Yli kuuden hengen seurueeseen ilmoitti 18 % vastanneista ja 7 % oli alueella yksin. Tutkimuksen mukaan seurueen koon keskiarvo oli 5 henkeä (taulukko 10). Alle 15-vuotiaita seurueessa oli tyypillisimmin 3 ja heidän syntymävuotensa oli 2001. Seurueista 55 % koostui oman perheen jäsenistä, 28 % ystävistä, 8 % muista sukulaisista ja 3 % kerhosta tai yhdistyksestä (taulukko 11). Työtovereista, koululuokasta, opiskeluryhmästä ja eläkeläisryhmästä koostuvia seurueita oli kutakin 1 %. Vastausvaihtoehtona oli myös ”jostakin muusta”. Tähän luettavia oli 2 % vastauksista. Puolet näistä seurueista oli seurakuntalaisista koostuvia ryhmiä (noin 1 % kaikista ryhmistä), muita olivat AA-kerho, asiakasvieraat, urheiluseurueet, rippikoululaiset, mökkinaapurit, partiolaiset tai yhtiökumppanit.

Taulukko 9. Kävijöiden seuruetiedot.

Seurueen koko	kpl	%
2–5 hengen seurue	2 301	76
6 tai useamman hengen seurue	544	18
Yksin	198	7
Yhteensä	3 043	100

Taulukko 10. Usean hengen seurueita kuvaavia tunnuslukuja Pallas–Yllästunturin kansallispuistossa.

	n	Keski-arvo	Keski-haj.	Prosenttipisteet				
				Min	25 %	Med	75 %	Max
Seurueen koko yhteensä	2 845	5,4	8,66	2	2	3	5	100
Alle 15-vuotiaita	535	2,7	4,37	1	1	2	3	41
Liikuntaesteisiä	27	1,6	0,89	1	1	1	2	4
Alle 15-vuotiaiden syntymävuodet	763	2 001,0	4,62	1 955	1 998	2 000	2 004	2 010

Taulukko 11. Seurueen koostumus.

Seurue	kpl	%
Oman perheen jäsenet	1 561	55
Ystävät	786	28
Muut sukulaiset	233	8
Kerho, yhdistys tms.	98	3
Jokin muu, mikä?	45	2
Työtoverit	40	1
Koululuokka	27	1
Opiskeluryhmä	20	1
Eläkeläisryhmä	21	1
Ohjelmapalveluyrityksen asiakkaat	9	0
Matkatoimiston tai muun matkanjärjestäjän ryhmä	4	0
Yhteensä	2 844	100

3.2 Käynti Pallas–Yllästunturin kansallispuistossa

3.2.1 Kohteen tärkeys

Pallas–Yllästunturin kansallispuiston kävijöistä 67 % mainitsi kansallispuiston matkansa ainoaksi tai tärkeimmäksi kohteeksi, kun taas noin kolmannes piti puistoa yhtenä matkan suunnitelluista kohteista (taulukko 12). Matkan muita suunniteltuja kohteita kansallispuiston lisäksi olivat mm. Levi (17 %), Ylläs (14 %), Kilpisjärvi (11 %), Pohjois-Norja (9 %) (taulukko 13 ja liite 3). Liitteessä 3 on kaikki vastaajien mainitsemat ”muut” kohteet.

Vain 3 % vastaajista on kertonut puiston olevan ennalta suunnittelematon kohde matkan varrella (taulukko 12). Matkan pääkohteita olivat tällöin mm. Ylläs (28 %), Pohjois-Norja (13 %) Levi (10 %) ja Kilpisjärvi (12 %) (taulukko 14).

Taulukko 12. Kohteen tärkeys.

Kohteen tärkeys	kpl	%
Matkan ainoa tai tärkein kohde	1 978	67
Yksi matkan suunnitelluista kohteista	872	30
Ennalta suunnittelematon kohde matkan varrella	104	3
Yhteensä	2 954	100

Taulukko 13. Matkan muut kohteet, kun Pallas–Yllästunturi oli yksi suunnitelluista kohteista.

Matkan muu kohde	kpl	%
Levi	114	17
Ylläs	94	14
Kilpisjärvi	73	11
Pohjois-Norja	59	9
Olos	29	4
Äkäslompola	25	4
Saariselkä	23	3
Hetta	23	3
Muonio	20	3
Ruka-Kuusamo	19	3
Särkitunturi	12	2
Kittilä	12	2
Rovaniemi	12	2
Inari	10	1
Lemmenjoki	10	1
Jerisjärvi	9	1
Pyhä-Luosto	9	1
Pajala	8	1
Utsjoki-Kevo	8	1
Pohjois-Ruotsi	7	1
Saana, Mallan luonnonpuisto	7	1
muut	106	15
Yhteensä	689	100

Taulukko 14. Matkan pääkohteet, kun Pallas–Yllästunturi oli ennalta suunnitelmaton kohde matkan varrella.

Matkan pääkohde	kpl	%
Ylläs	21	28
Pohjois-Norja	13	18
Levi	10	14
Kilpisjärvi	9	12
Lappi	4	5
Tornionjokivarsi	3	4
Hetta	2	3
Koitere, Jokkmokk	2	3
Ruotsi, Suomi, Norja	2	3
Muonio	2	3
Tuntsa, Skaidjärvi	2	3
Saariselkä	1	1
Olos	1	1
Rovaniemi	1	1
Luosto	1	1
Yhteensä	74	100

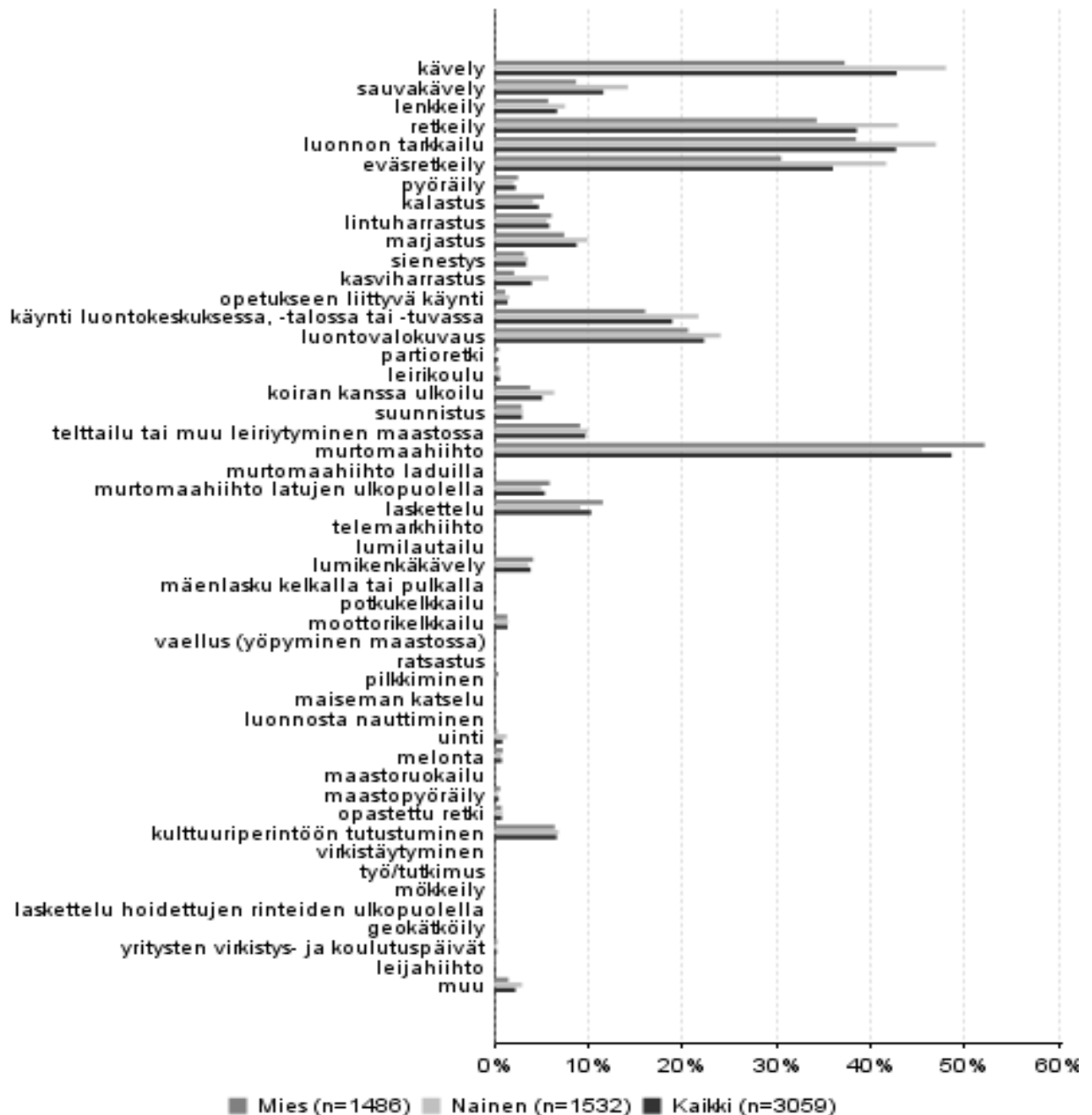
3.2.2 Kävijöiden ulkoilu- ja luontoharrastukset

Pallas–Yllästunturin kansallispuiston kävijätutkimukseen osallistuneista 49 % ilmoitti harrastavansa alueella murtomaahiihtoa (kuva 5). Kävelyn ja luonnontarkkailun osuus oli 43 %. Vastanneista 39 % ilmoitti harrastavansa retkeilyä, 36 % eväretkeilyä ja 22 % luonnonvalokuvausta. Vastanneista 19 % aikoi vierailla luontokeskuksessa, -talossa tai -tuvassa. Muita aktiviteetteja, joihin vastaajat aikovat osallistua, olivat sauvakävely, laskettelu, telttailu tai muu leiriytyminen maastossa ja marjastus.

Miesten suosituin harrastus oli murtomaahiihto (52 %) ja naisten kävely (48 %) (kuva 5). Miesten keskuudessa suosittua oli myös luonnontarkkailu (38 %), kävely (37 %) ja retkeily (34 %). Naisten keskuudessa muita suosittuja toimintoja olivat mm. luonnontarkkailu (47 %) murtomaahiihto (45 %) ja retkeily (43 %). Miesten ja naisten välillä suurimmat erot ovat kävelyssä, retkeilyssä, luonnontarkkailussa, eväretkeilyssä ja luontokeskuksessa vierailussa, joita naiset harrastivat enemmän kuin miehet. Miehet taas harrastivat naisia enemmän mm. murtomaahiihtoa ja laskettelu.

Tyypillinen Pallas–Yllästunturin kansallispuistossa kävijä harrasti 1–3 erilaista toimintaa. Vastajista 55 % ilmoitti näin (taulukko 15). 34 % harrasti 4–6 toimintaa, 10 % puolestaan 7–9. Vain 1 % vastanneista ilmoitti harrastavansa vähintään 10 eri aktiviteettia.

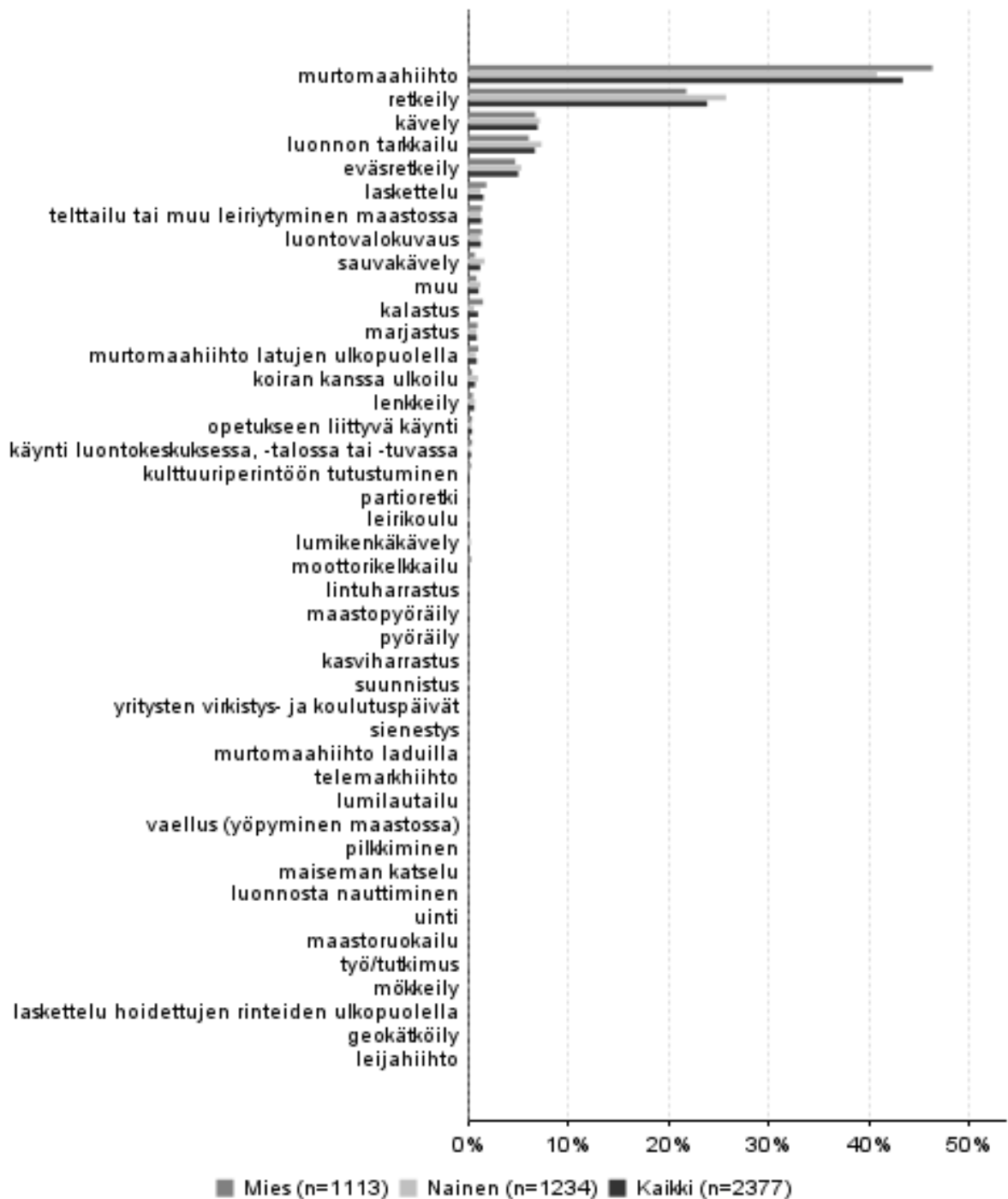
Tutkimuksessa selvitettiin myös vastanneiden kaikkein tärkein harrastus kyseisellä käynnillä. Tärkeimmät harrastukset olivat murtomaahiihto (43 % vastaajista), retkeily (24 %), kävely (7 %), luonnontarkkailu (7 %) ja eväretkeily (5 %) (kuva 6). Osa vastaajista piti tärkeimpänä harrastuksenaan mm. telttailua tai muuta leiriytymistä maastossa, luonnonvalokuvausta, laskettelu, sauvakävelyä, kalastusta, marjastusta, murtomaahiihtoa latujen ulkopuolella, koiran kanssa ulkoilua ja lenkkeilyä (kuva 6).

Kuva 5. Pääasialliset harrastukset, joihin vastanneet osallistuivat tai aikoivat osallistua kyseisellä käynnillä ja niiden suosio.

Taulukko 15. Harrastusten lukumäärä kyseisellä käynnillä.

Harrastusten lukumäärä	Miehet		Naiset		Kaikki	
	kpl	%	kpl	%	kpl	%
1–3	899	60	769	50	1 694	55
4–6	456	31	563	37	1 028	34
7–9	119	8	178	12	301	10
10 tai enemmän	12	1	22	1	36	1
Yhteensä	1 486	100	1 532	100	3 059	100

Kuva 6. Vastanneiden kaikkien tärkein harrastus tällä käynnillä Pallas–Yllästunturin kansallispuistossa.

3.2.3 Käyntien alueellinen jakautuminen

Pallas–Yllästunturin kansallispuiston tärkeimpiä vierailukohteita olivat Kesänki ja Kellostapuli (53 %), Pallastunturin seutu (40 %) sekä Kukastunturi ja Lainio (33 %), Vuontiskeron seutu (25 %), Pyhäkero ja Ounastunturi (20 %) sekä Aakenustunturi (19 %) (taulukko 16, käyntialueiden rajausta ja nimet kuvissa 7 ja 8). Muita suosittuja kohteita kansallispuiston alueella olivat Lainiojoen seutu, Pippokero ja Hietajärvi, Äkäskeron seutu, Keimiötunturi (Jerisjärvi), Pyhätunturin seutu, Pallasjärven seutu ja Mäntyrovan seutu. Vähemmän suosittuja olivat Outakka ja Pahtavuoma (Rauhala).

Suosituin vierailukohde kansallispuiston lähialueella (kuva 9 sivulla 30) oli Ylläs (33 % vastanneista) (taulukko 17). Myös Levi (14 %), Hetta (13 %) ja Muonio (12 %) olivat melko suosittuja. Kävijät vierailivat myös mm. Oloksella, Särkitunturilla, Äkäs–Kuerjoella, Tornion–Muonionjoella, Jyppyrällä ja Ounasjoella, mutta nämä eivät olleet yhtä suosittuja kuin edelliset (taulukko 17). Muut tässä kohdassa mainitut kohteet näkyvät liitteestä 4.

Taulukko 16. Käyntien alueellinen jakautuminen Pallas–Yllästunturin kansallispuistossa.

Käyntialue kansallispuistossa	kpl	%
Kesänki, Kellostapuli	1 590	53
Pallastunturin seutu	1 204	40
Kukastunturi, Lainio	983	33
Vuontiskeron seutu	766	25
Pyhäkero, Ounastunturi	592	20
Aakenustunturi	568	19
Lainiojoen seutu	457	15
Pippokero, Hietajärvi	446	15
Äkäskeron seutu	413	14
Keimiötunturi (Jerisjärvi)	375	12
Pyhätunturin seutu	323	11
Pallasjärven seutu	309	10
Mäntyrovan seutu	235	8
muualla, missä?	112	4
Outakka	51	2
Pahtavuoma (Rauhala)	41	1
Vastanneita yhteensä	3 014	

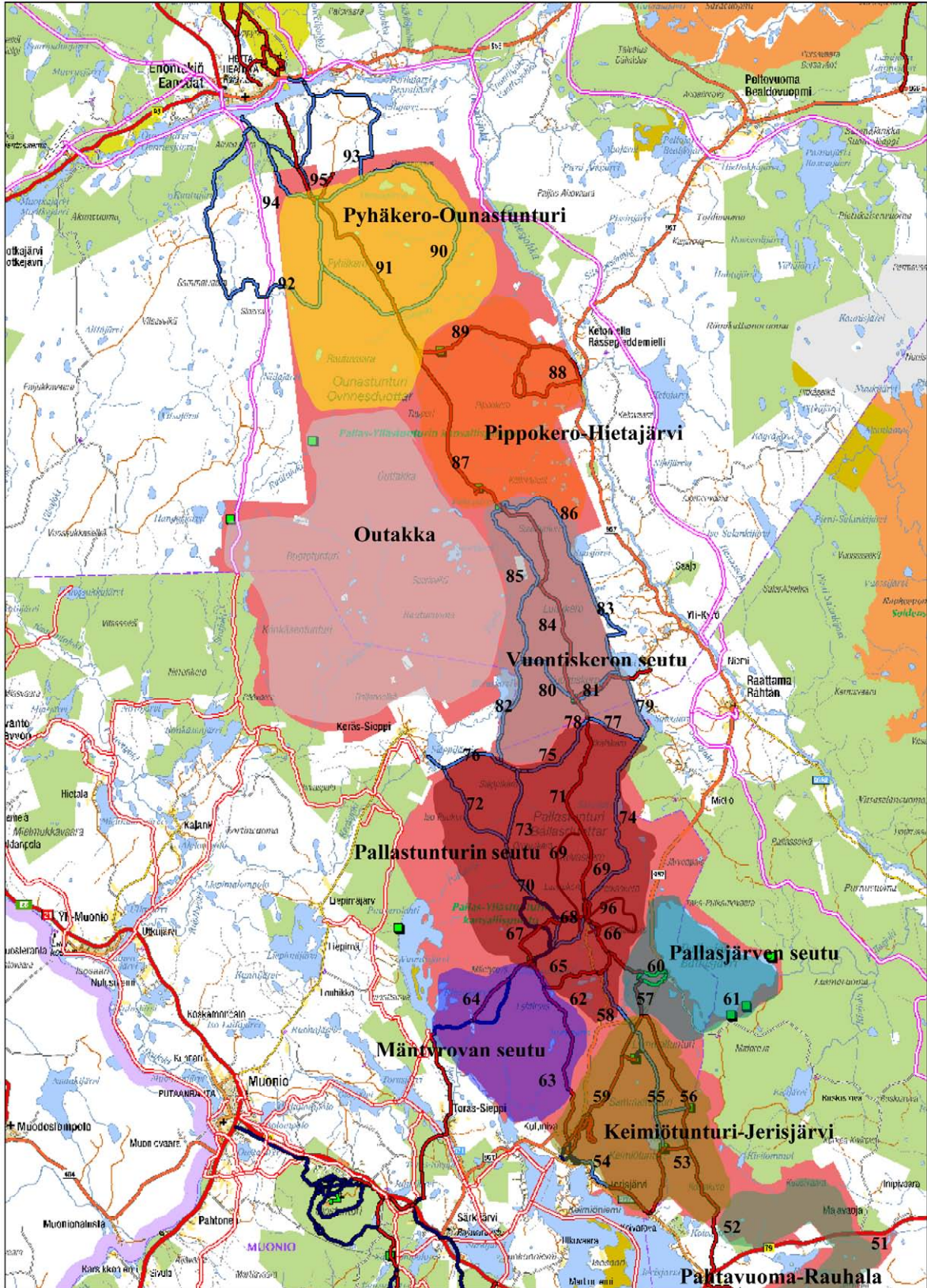
Taulukko 17. Käyntien jakautuminen Pallas–Yllästunturin kansallispuiston lähialueella.

Vierailukohde kansallispuiston lähialueella	kpl	%
Ylläs	1 625	33
Levi	705	14
Hetta	653	13
Muonio	600	12
Olos	288	6
Muualla	298	6
Särkitunturi	243	5
Äkäs–Kuerjoki	182	4
Tornion–Muonionjoki	168	3
Jyppyrä	96	2
Ounasjoki	124	2
Yhteensä	4 986	100

Pallas-Yllästunturi reittinumerointi ja käyntialuekartta puiston pohjoisosa

1:250 000
© Metsähallitus 2008
© Maanmittauslaitos 1/MML/0

Kuva 7. Pallas-Yllästunturin kansallispuiston käyntialueet ja reittinumerot. Puiston pohjoisosa. Karttaa käytettiin apuna haastatteluissa. © Metsähallitus 2011, © Maanmittauslaitos 1/MML/11.

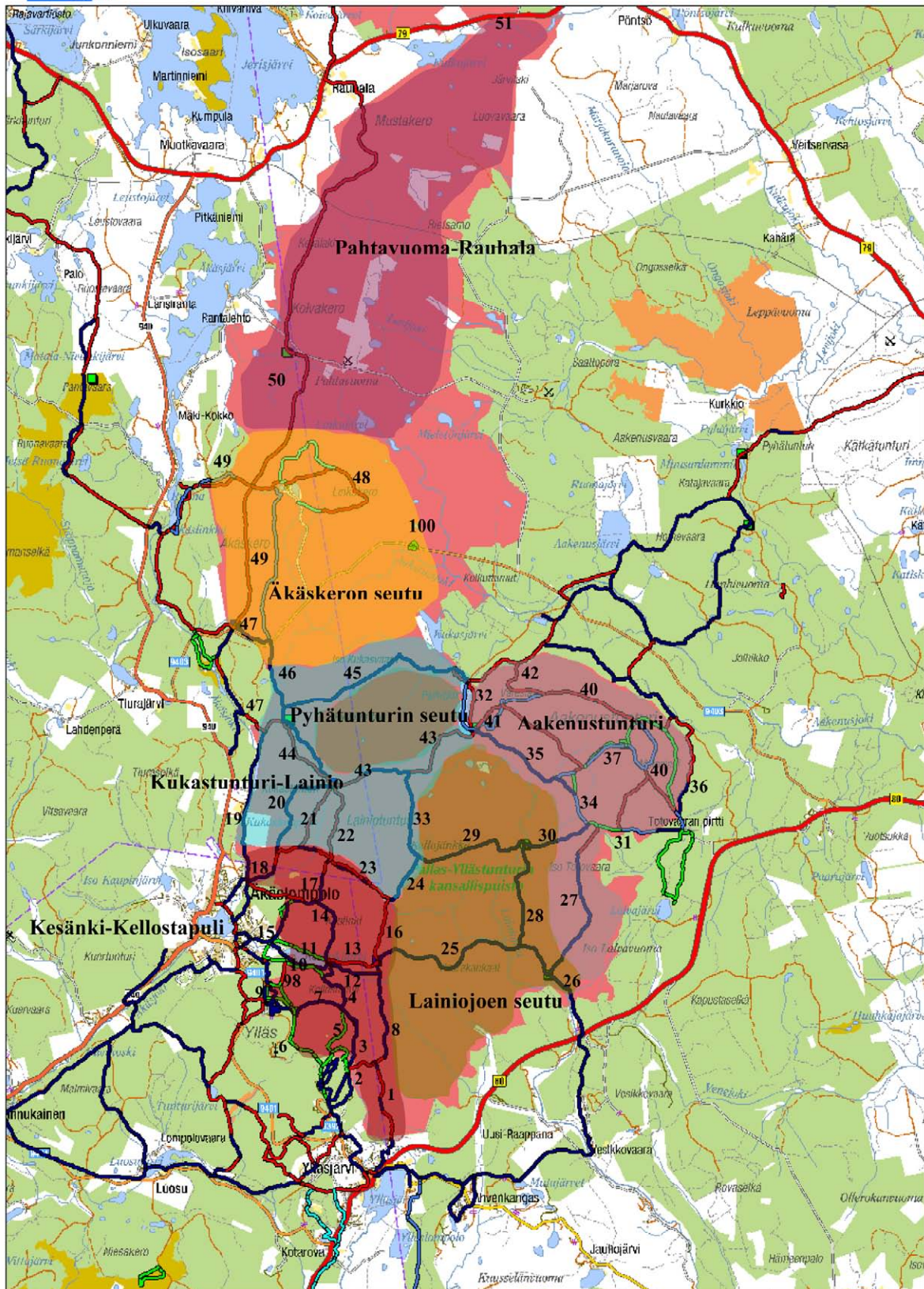

Pallas-Yllästunturi reittinumerointi ja käyntialuekartta puiston eteläosa

1:200 000

© Metsähallitus 2008

© Maanmittauslaitos 1/MML/08

Kuva 8. Pallas-Yllästunturin kansallispuiston käyntialueet ja reittinumeroit. Puiston eteläosa. Karttaa käytettiin apuna haastattelussa. © Metsähallitus 2011, © Maanmittauslaitos 1/MML/11.

3.2.4 Käynnin kesto ja toistuvuus

Vuonna 2010 Pallas–Yllästunturin kansallispuiston kävijöistä 20 % vieraili alueella ensikertaa, kun taas 80 % oli käynyt alueella aikaisemminkin (taulukko 18). Miehistä 18 % oli ensikertalaisia ja naisista 21 %. Kyselyyn vastanneet olivat käyneet alueella viimeisten viiden vuoden aikana keskimäärin 9 kertaa (taulukko 19). Vastanneiden ensimmäinen käynti puiston alueella oli tapahtunut keskimäärin vuonna 1990 ja viimeisin vuonna 2008 (taulukko 20).

Taulukko 18. Käynnin toistuvuus Pallas–Yllästunturin kansallispuistossa.

Käynnin toistuvuus	Miehet		Naiset		Kaikki	
	kpl	%	kpl	%	kpl	%
Ensikertaa alueella	243	18	296	21	543	20
Käynyt aikaisemmin	1 078	82	1 083	79	2 176	80
Yhteensä	1 321		1 379		2 719	

Taulukko 19. Pallas–Yllästunturin kansallispuistossa aiemmin vierailleiden käynnit viimeisten 5 vuoden aikana.

	n	Keski-arvo	Keski-haj.	Prosenttipisteet				
				Min	25 %	Med	75 %	Max
Käynnit viimeisen 5 vuoden aikana	2 176	9,2	16,68	0	3	5	10	200

Taulukko 20. Aiemmin vierailleiden ensimmäisen ja viimeisimmän käynnin ajoittuminen.

Ensimmäinen ja viimeisin käynti alueella	n	Keski-arvo	Keski-haj.	Prosenttipisteet				
				Min	25 %	Med	75 %	Max
Ensimmäisen kerran käynyt								
vuonna	2 073	1990	13,84	1941	1980	1992	2003	2010
vuotta sitten	2 073	19,5	13,84	0	7	18	30	69
Viimeksi käynyt								
vuonna	1 990	2008	3,45	1973	2009	2009	2010	2010
vuotta sitten	1 990	1,7	3,45	0	0	1	1	37

Päiväkävijöiden ja yöpyjien osuus sekä käynnin kesto kansallispuistossa

Pallas–Yllästunturin kansallispuiston kävijät voidaan jakaa päiväkävijöihin, jotka viipyvät alueella alle vuorokauden sekä yöpyjiin, joiden käynnin kesto on yli vuorokauden. Vastanneista 77 % oli päiväkävijöitä (taulukko 21). Heidän käyntinsä kesto alueella vaihteli 0–13 tuntiin ollen keskimäärin 4,3 tuntia. Miesten ja naisten välillä ei ollut juurikaan eroa. Vastaajista 23 % oli yöpyjiä (taulukko 21). Heidän käyntinsä kesti 1–15 vuorokautta, mutta keskimäärin alueella oltiin 3,8 vuorokautta. Yöpyjistä 45 % oli miehiä ja 53 % naisia.

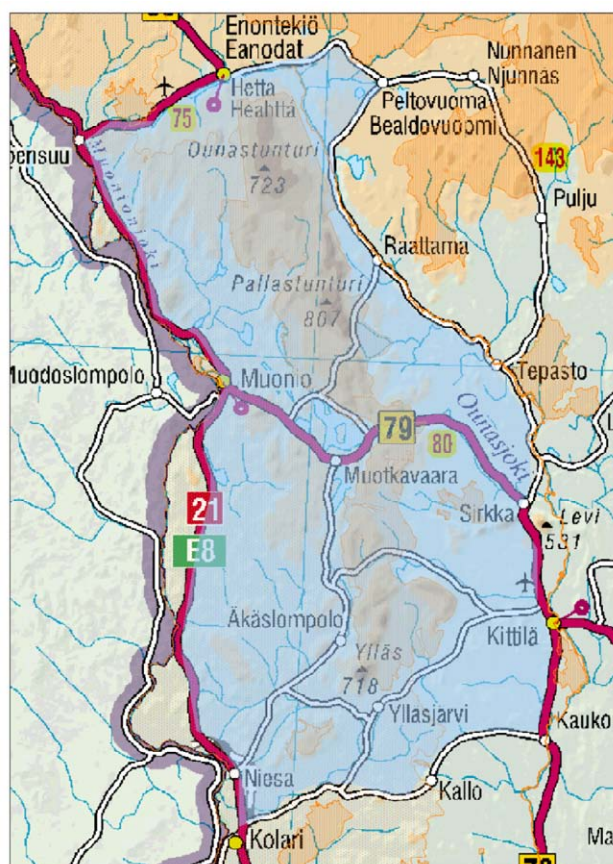
Puiston kävijät yöpyvät pääosin matkailukeskuksissa, joista tehdään päiväretkiä puistoon. Kesäaikaan kansallispuistossa yöpyvien määrä lisääntyy, etenkin puiston pohjoisosassa, jossa on kattavampi varaus- ja autiotupaverkosto.

Taulukko 21. Päiväkävijöiden ja yöpyjien osuus sekä käynnin kesto Pallas–Yllästunturin kansallispuistossa.

Kävijäryhmä	n	Osuus %	Käynnin kesto (yöpyjillä vrk, päiväkävijöillä h)				
			Keskiarvo	Mediaani	Moodi	Min	Max
Päiväkävijät	2 183	77	4,3	4	4	0	13
Miehet	1 068	49	4,4			0	13
Naiset	1 084	50	4,3			0	13
Yöpyjät	643	23	3,8	4	3	1	15
Miehet	290	45	3,9			1	15
Naiset	340	53	3,7			1	10
Yhteensä	2 826						

Päiväkävijöiden ja yöpyjien osuus sekä käynnin kesto kansallispuistossa ja lähialueella yhteensä

Pallas–Yllästunturin kansallispuiston ja sen lähialueen (kuva 9) kävijöistä 3 % oli päiväkävijöitä ja heidän alueella viettämänsä aika vaihteli 0–20 tuntiin, tyypillisimmin kesto oli kuitenkin 5,5 tuntia (taulukko 22). Yöpyjiä oli puiston ja sen lähialueen kävijöistä 97 %. Heidän viipymisensä alueella vaihteli 14–90 vuorokauteen, mutta tyypillisin viipyminen kesti keskimäärin 7,2 vuorokautta. Puistossa ja sen lähialueella viipymisessä ei ollut miesten ja naisten välillä suuria eroja.

Kuva 9. Pallas–Yllästunturin kansallispuisto ja tässä tutkimuksessa määritellyt lähialueet (sininen rasteri). Karttaa käytettiin haastattelun apuna kysymyksissä 2b, 3b, 4b ja 13. © Metsähallitus 2011. © Maanmittauslaitos 1/MML/11.

Taulukko 22. Matkailijoiden käynnin kesto Pallas–Yllästunturin kansallispuistossa ja sen lähialueella.

Kävijäryhmä	n	Osuus %	Käynnin kesto (yöpyjillä vrk, päiväkävijöillä h)				
			Keskiarvo	Mediaani	Moodi	Min	Max
Päiväkävijät	82	3	5,5	5	5	0	20
Miehet	33	40	5,7			0	15
Naiset	48	59	5,4			0	20
Yöpyjät	2 684	97	7,2	7	7	1	90
Miehet	1 316	49	7,4			1	90
Naiset	1 332	50	7,1			1	76
Yhteensä	2 766						

Yöpyymisen määrä kansallispuistossa

Vastaajista 373 (noin 40 %) ilmoitti yöpyvänsä autiotuvassa (taulukko 23). Keskimäärin autiotuvassa yövyttiin 2,3 yötä. Toiseksi useimmin (noin 30 %) yövyttiin omassa majoitteessa (laavu, telta tms.), keskimäärin 2,5 yötä. Myös varaustupa oli suosituimpia yöpaikkoja, sillä 161 vastaajaa (noin 17 %) ilmoitti yöpyneensä niissä. Varaustuvissa vietettiin keskimäärin 2,3 yötä. Vähemmän suosittuja yöpaikkoja olivat kota ja laavu (noin 9 % vastanneista), vuokratuvat (noin 2 %) sekä asuntoauto- tai vaunu (0,6 %). Autiotupia, varaustupia, vuokratupia, omia majoitteita sekä kotia ja laavuja käytti yöpymiseen yhteensä 834 matkailijaa (noin 98 % vastanneista).

Taulukko 23. Yöpyymisen kesto (vrk) Pallas–Yllästunturin kansallispuiston alueella yöpymistavoittain (n = 937).

Yöpyymistapa	n	Osuus %	Keskiarvo	Keskihaj.	Prosenttipisteet				
					Min	25 %	Med	75 %	Max
Autiotuvassa	373	40	2,3	1,45	1	1	2	3	9
Omassa majoitteessa (laavu, telta tms.)	279	30	2,5	1,34	1	1	2	3	7
Varaustuvassa	161	17	2,3	1,26	1	1	2	3	7
Kodassa tai laavussa	85	9	1,6	1,58	1	1	1	2	15
Vuokratuvassa	21	2	3,4	2,13	1	2	3	6	7
Asuntoautossa tai -vaunussa	6	1	1,8	1,17	1	1	2	2	4
Muulla	12	1	3,1	2,15	1	1	3	4	7

Yöpyymisen määrä kansallispuiston lähialueella

Kun tarkastellaan yöpymisiä Pallas–Yllästunturin kansallispuiston lähialueella (kuva 9), suosituin majoitusmuoto on vuokramökki, jota ilmoitti käyttäneensä noin 42 % vastanneista (taulukko 24). Keskimäärin vuokramökissä vietettiin 7 yötä. Toiseksi suosituin yöpaikka oli oma mökki, jossa yöpyi 17,9 %. Omassa mökissä vietettiin keskimäärin 10 yötä. Kolmanneksi suosituin majoitusmuoto oli hotelli, jossa ilmoitti yöpyvänsä 17,7 % vastanneista. Hotellissa yövyttiin keskimäärin 5 yötä. Näiden lisäksi 10 % ilmoitti yöpyvänsä lomaosakkeessa ja viettävänsä siellä keskimäärin 6,8 yötä. Melko moni (4,1 %) ilmoitti yöpyvänsä asuntoautossa- tai vaunussa, keskimäärin 5,2 yötä. Ystävien, tuttujen ja sukulaisten luona yöpyi vastaajista 4,8 %, keskimäärin 4,6 yötä.

Taulukko 24. Yöpymisten kesto (vrk) Pallas–Yllästunturin kansallispuiston lähialueella yöpymistavoittain (n = 2 541).

Yöpymistapa	n	Osuus %	Keski-arvo	Keski-haj.	Prosenttipisteet				
					Min	25 %	Med	75 %	Max
Vuokramökissä	1 072	42	6,5	3,45	1	5	7	7	55
Hotellissa	450	18	4,7	3,40	1	2	5	7	40
Omassa mökissä	456	18	9,7	9,62	1	5	7	10	75
Lomaosakkeessa	255	10	6,8	2,77	1	6	7	7	23
Asuntoautossa tai -vaunussa	106	4	5,2	4,61	1	2	4	7	31
Ystävän tai sukulaisen luona	131	4	4,6	3,12	1	2	5	7	15
Omassa majoitteessa (laavu, teltta tms.)	40	2	1,6	1,06	1	1	1	2	5
Leirikeskuksessa	13	1	6,3	1,70	4	5	7	7	9
Muulla	35	1	8,4	12,37	1	4	7	7	90
Autiotuvassa	2	0	2,0	0,00	2	2	2	2	2
Vuokratuvassa	1	0	1,0		1	1	1	1	1
Kodassa tai laavussa	3	0	1,0	0,00	1	1	1	1	1
Maatilamajoituksessa	7	0	3,7	2,63	1	1	5	6	7

3.2.5 Kävijöiden aiempi retkeilykokemus

Pallas–Yllästunturin kansallispuiston kävijöiltä tiedusteltiin, millaisia retkiä he olivat tehneet viimeisten viiden vuoden aikana. Suurin osa vastaajista (72 %) kertoi tehneen pitkiä, yli 10 kilometrin omatoimisia retkiä merkityillä reiteillä (taulukko 25). 21 % sanoi tehneensä lyhyitä, alle 10 kilometrin omatoimisia retkiä merkityillä reiteillä tai tutussa maastossa, kun taas 13 % vastasi tehneensä omatoimisia retkiä merkittyjen reittien ulkopuolella. Vain 2 % vastanneista kertoi osallistuneensa opastetulle retkelle.

Miesten ja naisten mieltymykset poikkesivat eniten lyhyiden, alle 10 kilometrin pituisten omatoimisten retkien kohdalla, sillä 23 % naisista kertoi tehneensä niitä ja miesten osuus oli 18 % (taulukko 25). Vapamuotoisissa vastauksissa (kohta ”muu” taulukossa 25) kävijät kertoivat harrastaneensa mm. Hetta–Pallas-reitin kulkemista, hiihtoa, geokätköjä, laskettelua, pilkkimistä, melontaa sekä lomailua.

Taulukko 25. Vastanneiden retkityypit viimeisten 5 vuoden aikana.

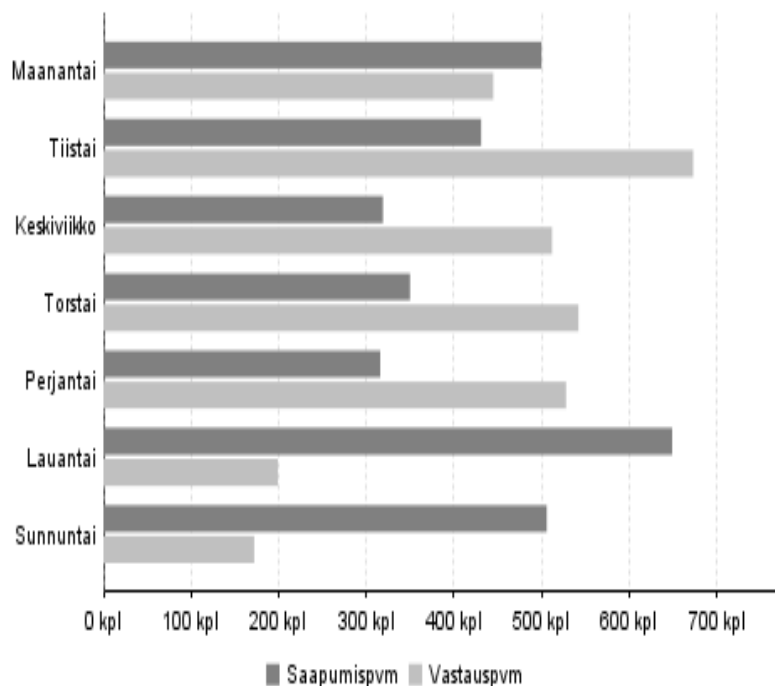
Retkityyppi	Mies		Nainen		Kaikki	
	kpl	%	kpl	%	kpl	%
Omatoimisia retkiä merkittyjen reittien ulkopuolella	191	13	177	12	370	13
Pitkiä (yli 10 km) omatoimisia retkiä merkityillä reiteillä	1 032	73	1 050	71	2 094	72
Lyhyitä (alle 10 km) omatoimisia retkiä merkityillä reiteillä tai tutussa maastossa	262	18	347	23	613	21
Osallistunut opastetulle retkelle	37	3	30	2	68	2
Muu	62	4	42	3	104	4
Vastanneita yhteensä	1 419		1 484		2 921	

3.2.6 Saapuminen alueelle

Saapuminen ja vastaukset viikonpäivittäin

22.2.–22.10.2010 Pallas–Yllästunturin kansallispuistoon saavuttiin useimmiten lauantaina, sillä 21 % vastanneista ilmoitti sen saapumispäiväkseen (kuva 10). Toiseksi suosituimmat saapumispäivät olivat sunnuntai sekä maanantai, jolloin alueelle saapui 16 % vastanneista. Vähiten saavuttiin alueelle keskiviikkoisin ja perjantaisin (10 %).

Kyselyyn saatiin eniten vastauksia tiistaina, sillä 22 % kävijöistä oli vastannut kyseisenä päivänä (kuva 10). Vähiten vastauksia kertyi lauantaina ja sunnuntaina, kumpanakin saatiin 6 % vastauksista.

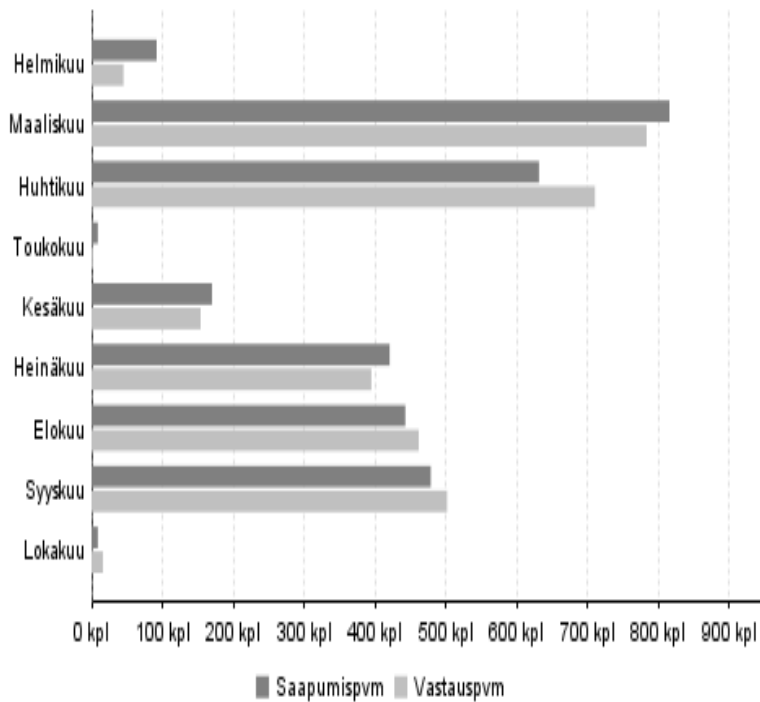

Kuva 10. Kansallispuistoon saapuminen ja kyselyyn vastaaminen viikonpäivittäin.

Saapuminen ja vastaukset kuukausittain

Kuukausittain tarkasteltuna Pallas–Yllästunturin kansallispuistoon tuli kävijöitä eniten maaliskuussa, jolloin saapui 27 % vastanneista (kuva 11). Myös huhtikuu oli suosittu, sillä silloin saapui 21 % vastanneista. Vähiten kävijöitä saapui helmikuussa (3 %) ja kesäkuussa (6 %). Syksyä kohden mentäessä alueelle saapui matkailijoita kesää enemmän. Heinäkuussa alueelle saapui 13 % kävijöistä, elokuussa 15 % ja syyskuussa 16 %. Lokakuussa keruupäiviä oli vain kaksi, mutta matkailijavirta oli vähäinen, eivätkä matkailijat kulkeneet keruupisteiden kautta. Toukokuussa ei tehty haastatteluja ollenkaan.

Eniten vastauksia saatiin maaliskuussa (26 %) ja huhtikuussa (23 %) (kuva 11). Vähiten vastauksia kertyi helmi- ja lokakuussa, sillä kummankin kuukauden vastausprosentti oli 1. Toukokuun vastausprosentti on nolla, koska haastatteluja ei tehty.

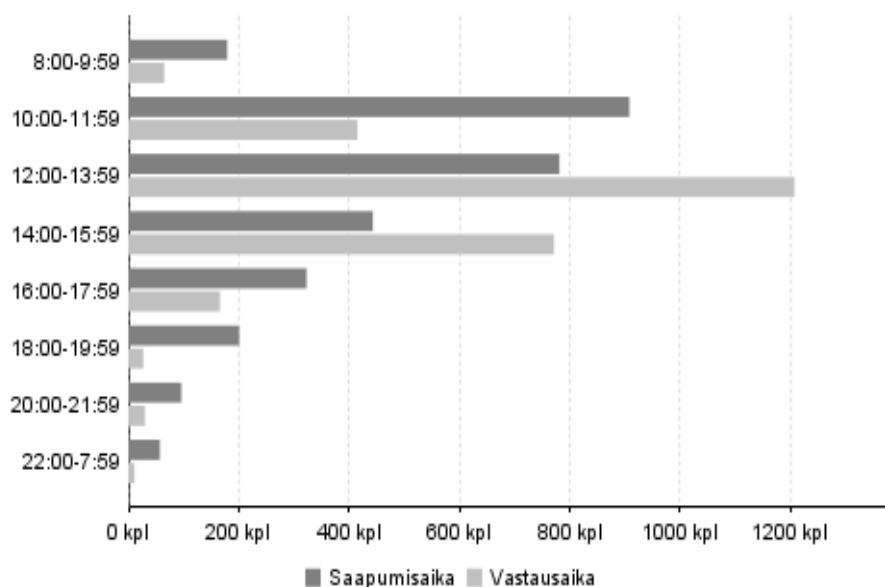

Kuva 11. Kansallispuistoon saapuminen ja kyselyyn vastaaminen kuukausittain.

Saapumis- ja vastausajankohdan kellonaika

Kävijöitä saapui Pallas–Yllästunturin kansallispuistoon kellon ympäri, mutta suurin osa, 30 %, saapui kello 10 ja 12 välillä (kuva 12). Vastanneista 26 % kertoi saapuneensa alueelle klo 12.00–13.59 ja 15 % klo 14.00–15.59. Vähiten (2 %) saapumisia oli kello 22.00–7.59. Suurin osa matkailijoista siis saapui alueelle aamu- ja iltapäivästä.

Vastauksia saatiin eniten klo 12.00–13.59, jolloin 45 % kävijöistä vastasi kyselyyn (kuva 12). Vähiten vastauksia saatiin klo 18.00–19.59 ja 20.00–21.59, vain 1 % vastauksista kummallakin aikavälillä.

Kuva 12. Kansallispuistoon saapuminen ja kyselyyn vastaaminen vuorokaudenajan mukaan.

Saapumiseen käytetty kulkuneuvo

Käytetyin kulkuneuvo alueelle saavuttaessa oli henkilöauto (77 %) (taulukko 26). Toiseksi eniten saavuttiin alueelle junaan käyttäen (16 %). Vastaaajista 14 % ilmoitti tulleen linja-autolla ja 8 % lentokoneella. Tilausbussilla tulleita ryhmämatkalaisia oli 6 % ja caravaanareita 5 % vastanneista. Muita käytettyjä kulkuvälineitä olivat mm. autojuna, metro, pakettiauto, pikkubussi, siirtokuljetus ja venetaksi (taulukko 27).

Suurin osa vastaaajista, 71 %, ilmoitti käyttäneensä viimeisenä kulkuneuvonaan henkilöautoa Palas–Yllästunturin kansallispuistoon saapuessaan (taulukko 28). Toiseksi suosituin kulkuneuvo oli linja-auto (11 %). 5 % ilmoitti saapuneensa perille puistoon tilausbussilla (ryhmämatka), 4 % henkilöautolla ja asuntovaunulla tai matkailuautolla. Vähiten saavuttiin taksilla ja pienveneellä.

Taulukko 26. Kulkuneuvot, joita vastanneet käyttivät matkallaan kotoaan Palas–Yllästunturin kansallispuistoon. Matkaan on voitu käyttää useampaa kulkuneuvoa.

Kulkuneuvo	kpl	%
Henkilöauto	2 327	77
Juna	480	16
Linja-auto	430	14
Lentokone	242	8
Tilausbussi (ryhmämatka)	167	6
Henkilöauto ja asuntovaunu tai matkailuauto	145	5
Jokin muu	141	5
Pienvene	19	1
Taksi	44	1
Moottoripyörä	3	0
Polkupyörä	4	0
Moottorikelkka	4	0
Jalan	3	0
Hiihtäen	12	0
Yleinen kulkuneuvo, ei määriteltä	1	0
Vastanneita yhteensä	3 035	

Taulukko 27. Muu kulkuneuvo, jota käytettiin kansallispuistoon saapumiseen.

Kulkuneuvo	kpl
Vene	168
Pikkubussi	4
Autojuna	3
Metro	1
Siirtokuljetus	1
Yhteensä	177

Taulukko 28. Vastanneiden viimeisin kulkuneuvo heidän matkallaan Pallas–Yllästunturin kansallispuistoon.

Viimeisin kulkuneuvo	kpl	%
Henkilöauto	1 867	71
Linja-auto	285	11
Jokin muu	146	6
Tilausbussi (ryhmämatka)	128	5
Henkilöauto ja asuntovaunu tai matkailuauto	98	4
Taksi	42	2
Pienvene	25	1
Moottoripyörä	3	0
Polkupyörä	5	0
Kanootti, kajakki tai soutuvene	1	0
Moottorikelkka	4	0
Jalan	3	0
Hiihtäen	11	0
Yhteensä	2 618	100

3.2.7 Käyntiin liittyvä rahankäyttö ja sen paikallistaloudelliset vaikutukset

Kävijöiden rahankäytön ja sen paikallistaloudellisten vaikutusten arvioimiseksi vastaajia pyydettiin arvioimaan kulut, jotka liittyivät tähän käyntiin Pallas–Yllästunturin kansallispuistossa ja sen lähialueilla. Paikallistaloudellisten vaikutusten laskenta perustuu vuoden 2010 käyntimäärään, joka oli 436 000.

Keskimäärin vastaajat arvioivat kuluttaneensa käynnillään 66 euroa (taulukko 29). Puistossa tai lähialueella yöpyneet arvioivat kuluttaneensa 63 euroa ja päiväkävijät 103 euroa. Lähialueelta (kuva 9 s. 30) tulleet kävijät kuluttivat 17 euroa, ulkomaiset matkailijat 91 euroa ja kauempaa kotimaasta tulleet keskimäärin 67 euroa käyntiä kohden. Eniten kuluttivat lähialueen ulkopuolelta tulleet kotimaiset päiväkävijät. He arvioivat kuluttaneensa 145 € haastattelukerran käynnillä.

Ulkomaisten matkailijoiden ilmoittama rahankäyttö alueella oli vähäistä. Lisäksi ulkomaisten vastaajien osuus oli aineistossa melko vähäinen (n = 131). Paikallistaloudellisten vaikutusten arvioinnissa käytettyjä käsitteitä on määritelty taulukossa 30.

Taulukko 29. Pallas–Yllästunturin kansallispuiston kävijöiden keskimääräinen rahankäyttö (sis. ALV) käyntikertaa kohden matkailijaryhmittäin kansallispuistossa ja sen lähialueella.

	Kaikki	Majoittajat	Päiväkävijät
Kaikki kävijät	n = 2 701	n = 2 555	n = 141
Keskimääräinen kulutus (€)	66	63	103
Kotimaiset matkailijat	n = 2 417	n = 2 323	n = 89
Keskimääräinen kulutus (€)	67	63	145
Ulkomaiset matkailijat	n = 131	n = 124	n = 7
Keskimääräinen kulutus (€)	91	89	_*
Lähialueen asukkaat	n = 79	n = 39	n = 40
Keskimääräinen kulutus (€)	17	18	16

* havaintojen määrä (n) < 10, jolloin rahankäyttöä ei arvion epäluotettavuuden vuoksi ilmoiteta

Taulukko 30. Paikallistaloudellisten vaikutusten arviointiin liittyviä käsitteitä ja niiden määritelmiä.

Käsite	Määritelmä
Kokonaistulovaikutukset	Kävijöiden rahankäytöstä lähialueelle syntyvät välittömät ja välilliset tulovaikutukset.
Kokonaistyöllisyysvaikutukset	Kävijöiden rahankäytöstä lähialueelle syntyvät välittömät ja välilliset henkilötyövuodet.
Kotimaiset matkailijat	Kohteen lähialueen ulkopuolelta Suomesta tulevat kävijät.
Paikalliset kävijät	Lähialueella asuvat kävijät.
Majoittujat	Kohteessa tai sen lähialueella vähintään yhden yön majoittuneet kävijät.
Päiväkävijät	Kävijät, jotka eivät ole yöpyneet kohteessa tai sen lähialueella.
Välittömät vaikutukset	Kävijöiden rahankäytöstä aiheutuvat välittömät tulo- ja työllisyysvaikutukset lähialueen yrityksissä.
Välilliset vaikutukset	Välittömät vaikutukset kertautuvat välillisiksi vaikutuksiksi, kun välitöntä tuloa saavat yritykset ostavat muilta lähialueen yrityksiltä tuotteita ja palveluita sekä maksavat tuloa työntekijöille, jotka käyttävät tulonsa tuotteiden ja palveluksien ostoon lähialueella. Osa välillisistä vaikutuksista vuotaa alueen ulkopuolelle.
Käyntimäärä	Vuotuinen Metsähallituksen tietoihin perustuva käyntien määrä kohteessa.

Pallas–Yllästunturin kansallispuiston kävijöiden rahankäytön paikallistaloudelliset kokonaisvaikutukset olivat vuoden 2010 käyntimäärällä laskettuina noin 30,6 miljoonaa euroa ja työllisyysvaikutukset noin 402 henkilötyövuotta (taulukko 31). Nämä luvut kuvaavat kävijöiden rahankäytöstä alueelle muodostuvia välillisiä ja välittömiä rahavirtoja sekä niihin kytkeytyviä työllisyysvaikutuksia. Metsähallitus on arvioinut kaikkien Suomen kansallispuistojen vastaavien lukujen olleen vuonna 2010 yhteenlaskettuina 108,9 miljoonaa euroa ja 1 403 henkilötyövuotta (Metsähallitus 2010). Pallas–Yllästunturin osuus luvuista on ylivoimaisesti suurin.

Menolajeista majoittuminen nousee selvästi yli muiden keskimääräistä rahankäyttöä mitattaessa. Seuraavaksi eniten rahaa on käytetty kahvila- ja ravintolaostoksiin sekä ruoka- ja muihin vähittäiskauppaostoksiin. Majoituspalveluilla on suurin työllistävä vaikutus ja sen tulovaikutus kohdistuu myös suuressa määrin lähialueelle.

Taulukko 31. Pallas–Yllästunturin kansallispuiston kävijöiden rahankäyttö ja paikallistaloudelliset vaikutukset Pallas–Yllästunturin kansallispuistossa ja lähialueella menolajeittain vuonna 2010. (n = 2 701).

Menolaji	Keskimääräinen rahankäyttö (€, sis. ALV)	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	% tulo-vaikutuksista	Työllisyysvaikutus (htv)
Huoltamo-ostokset ¹	6,76	183 875	1	4
Paikallisliikenne ²	1,41	566 244	3	6
Ruoka- ja muut vähittäiskauppaostokset	14,59	2 015 408	10	42
Kahvila ja ravintola	9,35	3 179 159	16	52
Majoittuminen	28,34	11 365 821	59	188
Ohjelmapalvelut ³	2,13	855 264	4	9
Muut menot ⁴	3,38	1 148 798	6	18
Välittömät vaikutukset yhteensä		19 314 570	100	319
Välilliset vaikutukset		11 332 951		83
Kokonaisvaikutukset		30 647 521		402

¹ Polttoaine- ja muut huoltamo-ostokset

² Paikallismatkojen, kuten bussi- ja taksimatkojen kustannukset

³ Ohjelma- ja virkistyspalvelut, esim. opastetut retket, pääsymaksut tilaisuuksiin ja näyttelyihin

⁴ Muut menot, esim. kalastus-, metsästys- tai kelkkailuluvat, varusteiden ja välineiden vuokrat

Matkakohdepäätöksen perusteella tarkasteltaessa Pallas–Yllästunturin kansallispuiston tärkeimäksi kohteekseen valinneiden taloudelliset kokonaisvaikutukset ovat lähes 19 miljoonaa euroa ja työllisyysvaikutukset 246 henkilötyövuotta (taulukko 32). Nämä luvut voidaan tulkita niin, että kansallispuiston tulovaikutus paikallistalouteen on vähintään 19 miljoonaa euroa vuodessa ja työllisyysvaikutus 246 henkilötyövuotta. Niiden kävijöiden, joille kansallispuisto oli yksi monista kohteista, taloudelliset vaikutukset olivat lähes 10 miljoonaa euroa ja työllistävä vaikutus 132 henkilötyövuotta. Vain harvoille Pallas–Yllästunturin kansallispuisto oli ennalta suunnittelemaan kohde matkan varrella, joten näiden kävijöiden rahankäytön tulo- ja työllisyysvaikutukset olivat huomattavasti pienemmät.

Euromääräisesti ylivertaisesti suurimman tulovaikutuksen tuottivat kotimaan matkailijat, jotka käyttivät eniten majoituspalveluita (taulukko 33). Kotimaan matkailijoiden rahankäytön kokonaistulovaikutukset ovat noin 92 % kaikista kävijöiden tulovaikutuksista. Myös ulkomaisien matkailijoiden rahankäyttö kohdistuu suurimmaksi osaksi majoittumiseen. Lähialueen asukkaiden rahankäyttö kohdistuu suurimmalta osin muihin menoihin (esim. kalastus-, metsästys- tai kelkkailuluvat, varusteiden ja välineiden vuokrat jne.) ja poikkeaa jakaumaltaan matkailijoiden rahankäytöstä (taulukko 33). Ruoka- ja muihin vähittäiskauppaostoksiin ja huoltamo-ostoksiin kotimaiset matkailijat käyttivät enemmän rahaa kuin ulkomaiset.

Pallas–Yllästunturin kansallispuistossa ja sen lähialueella majoittuvien tulo- ja työllisyysvaikutus oli n. 92 % päiväkävijöiden osuuden jäädessä 8 %:iin (taulukko 34). Osa päiväkävijöistäkin ilmoitti käyttävänsä rahaa majoituspalveluihin.

Taulukko 32. Pallas–Yllästunturin kansallispuiston kävijöiden paikallistaloudelliset vaikutukset kohteen tärkeyden mukaan vuonna 2010.

Menolaji	Tärkein kohde n = 1 755		Yksi monista kohteista n = 773		Ennalta suunnittelemaan n = 91		Yhteensä n = 2 619	
	Tulo- vaikutus (€, ilman ALV)	Työllis- yys- vaiku- tus (htv)	Tulo- vaikutus (€, ilman ALV)	Työllis- yys- vaiku- tus (htv)	Tulo- vaikutus (€, ilman ALV)	Työllis- yys- vaiku- tus (htv)	Tulo- vaikutus (€, ilman ALV)	Työllis- yys- vaiku- tus (htv)
Huoltamo-ostokset ¹	93 638	2,0	76 919	1,6	13 449	0,3	184 006	3,9
Paikallisliikenne ²	383 359	3,9	160 136	1,6	25 316	0,3	568 811	5,8
Ruoka- ja muut vähit- täiskauppaostokset	1 172 139	24,7	738 756	15,6	73 491	1,5	1 984 387	41,8
Kahvila ja ravintola	1 910 619	31,5	1 078 789	17,8	174 322	2,9	3 163 730	52,2
Majoittuminen	7 167 727	118,3	3 551 391	58,6	385 103	6,4	11 104 221	183,3
Ohjelmanpalvelut ³	452 919	4,6	311 408	3,2	80 844	0,8	845 171	8,6
Muut menot ⁴	650 193	10,0	401 845	6,2	90 293	1,4	1 142 330	17,6
Välittömät vaikutukset yhteensä	11 830 594	195	6 319 243	105	842 819	14	18 992 655	313
Väliilliset vaikutukset	6 914 535	51	3 731 186	27	502 691	4	11 148 413	82
Kokonaisvaikutukset⁵	18 745 129	246	10 050 429	132	1 345 510	17	30 141 068	395

¹ Polttoaine- ja muut huoltamo-ostokset

² Paikallismatkojen, kuten bussi- ja taksimatkojen kustannukset

³ Ohjelma- ja virkistyspalvelut, esim. opastetut retket, pääsymaksut tilaisuuksiin ja näyttelyihin

⁴ Muut menot, esim. kalastus-, metsästys- tai kelkkailuluvat, varusteiden ja välineiden vuokrat

⁵ Tarkasteltaessa vaikutuksia kävijäsegmenteittäin kokonaisvaikutukset vaihtelevat verrattuna segmenttoimattomaan aineistoon. Tämä johtuu käytävissä olevien vastausten määrän vaihtelusta.

Taulukko 33. Pallas–Yllästunturin kansallispuiston kävijöiden paikallistaloudelliset vaikutukset matkailijaryhmittäin vuonna 2010.

Menolaji	Kotimaan matkailijat n = 2 417		Ulkomaiset matkailijat n = 131		Lähialueen asukkaat n = 79		Yhteensä n = 2 627	
	Tulo- vaikutus (€, ilman ALV)	Työllis- syys- vaikutus (htv)	Tulo- vaikutus (€, ilman ALV)	Työllis- syys- vaikutus (htv)	Tulo- vaikutus (€, ilman ALV)	Työllis- syys- vaikutus (htv)	Tulo- vaikutus (€, ilman ALV)	Työllis- syys- vaikutus (htv)
Huoltamo-ostokset ¹	176 069	3,7	6 022	0,1	2 417	0,1	184 508	3,9
Paikallisliikenne ²	507 124	5,1	58 680	0,6	6 030	0,1	571 834	5,8
Ruoka- ja muut vähittäiskauppaostokset	1 945 560	41,0	78 944	1,7	14 351	0,3	2 038 855	42,9
Kahvila ja ravintola	2 946 415	48,6	220 880	3,6	21 387	0,4	3 188 683	52,6
Majoittuminen	10 415 339	172,0	974 950	16,1	35 729	0,6	11 426 018	188,6
Ohjelmapalvelut ³	799 257	8,1	72 125	0,7	3 740	0,0	875 122	8,9
Muut menot ⁴	970 406	15,0	122 662	1,9	46 366	0,7	1 139 435	17,6
Välittömät vaikutukset yhteensä	17 760 171	293	1 534 263	25	130 019	2	19 424 454	320
Välilliset vaikutukset	10 424 259	77	889 916	7	83 629	1	11 397 804	84
Kokonaisvaikutukset⁵	28 184 431	370	2 424 179	31	213 648	3	30 822 258	404

¹ Polttoaine- ja muut huoltamo-ostokset

² Paikallismatkojen, kuten bussi- ja taksimatkojen kustannukset

³ Ohjelma- ja virkistyspalvelut, esim. opastetut retket, pääsymaksut tilaisuuksiin ja näyttelyihin

⁴ Muut menot, esim. kalastus-, metsästys- tai kelkkailuluvat, varusteiden ja välineiden vuokrat

⁵ Tarkasteltaessa vaikutuksia kävijäsegmenteittäin kokonaisvaikutukset vaihtelevat verrattuna segmenttoimattomaan aineistoon. Tämä johtuu käytettävissä olevien vastausten määrän vaihtelusta.

Taulukko 34. Päiväkävijöiden ja majoittujien paikallistaloudelliset vaikutukset Pallas–Yllästunturin kansallispuistossa ja lähialueella vuonna 2010.

Menolaji	Päiväkävijät n = 141		Majoittujat n = 2 555		Yhteensä n = 2 696	
	Tulo-vaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyys- vaikutus (htv)	Tulo-vaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyys- vaikutus (htv)	Tulo-vaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyys- vaikutus (htv)
Huoltamo-ostokset ¹	18 489	0,4	165 728	3,5	184 216	3,9
Paikallisliikenne ²	37 013	0,4	512 432	5,2	549 445	5,6
Ruoka- ja muut vähittäiskauppaostokset	178 088	3,8	1 816 472	38,3	1 994 560	42,0
Kahvila ja ravintola	190 500	3,1	2 956 027	48,8	3 146 528	51,9
Majoittuminen	831 049	13,7	10 311 386	170,2	11 142 435	184,0
Ohjelmapalvelut ³	134 467	1,4	713 458	7,2	847 925	8,6
Muut menot ⁴	129 252	2,0	1 010 263	15,6	1 139 515	17,6
Välittömät vaikutukset yhteensä	1 518 859	25	17 485 766	289	19 004 625	314
Välilliset vaikutukset	906 276	7	10 249 189	76	11 155 466	82
Kokonaisvaikutukset⁵	2 425 135	31	27 734 955	364	30 160 090	396

¹ Polttoaine- ja muut huoltamo-ostokset

² Paikallismatkojen, kuten bussi- ja taksimatkojen kustannukset

³ Ohjelma- ja virkistyspalvelut, esim. opastetut retket, pääsymaksut tilaisuuksiin ja näyttelyihin

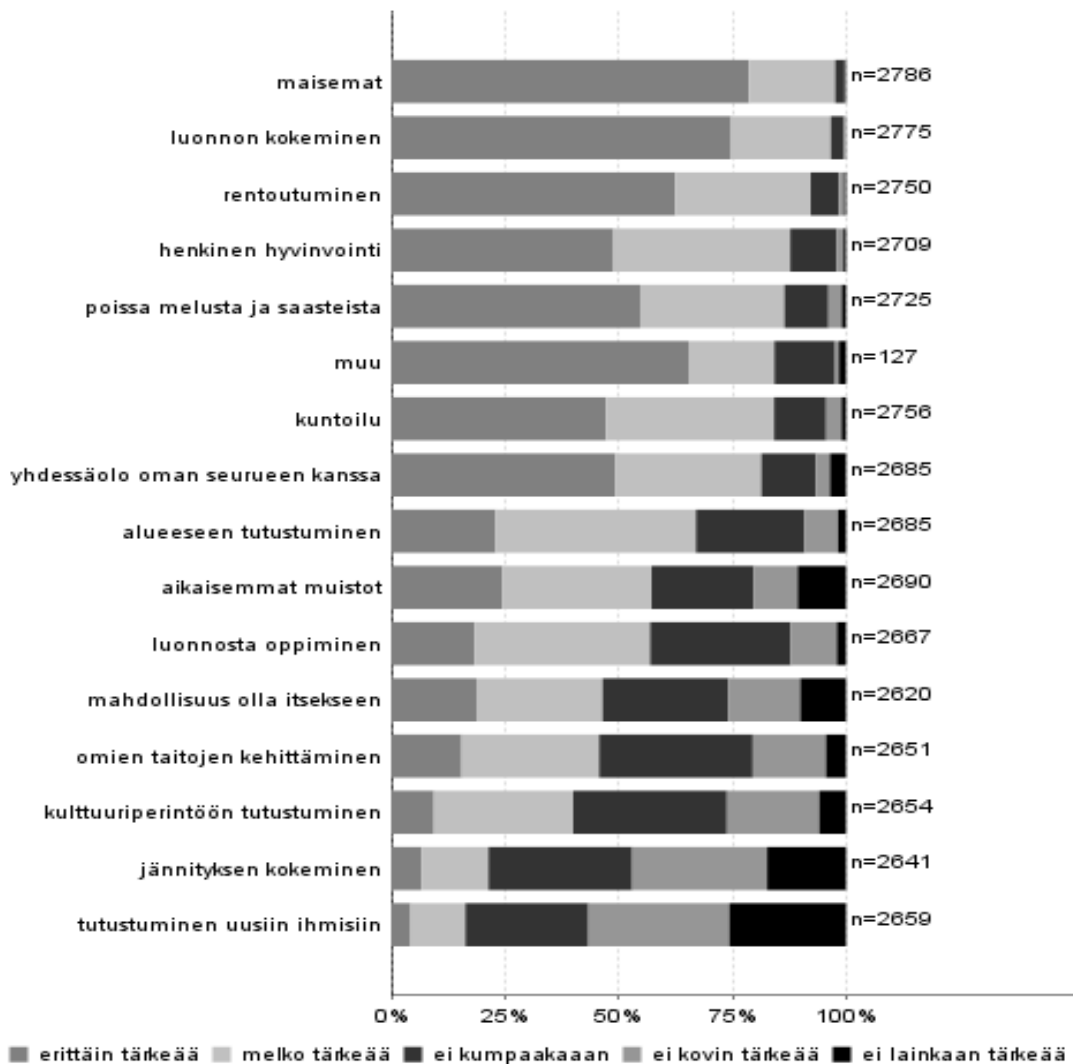
⁴ Muut menot, esim. kalastus-, metsästys- tai kelkkailuluvat, varusteiden ja välineiden vuokrat

⁵ Tarkasteltaessa vaikutuksia kävijäsegmenteittäin kokonaisvaikutukset vaihtelevat verrattuna segmenttoimattomaan aineistoon. Tämä johtuu käytettävissä olevien vastausten määrän vaihtelusta.

3.3 Kävijätyytyväisyys

3.3.1 Käynnin tarkoitus

Vuoden 2010 kävijätutkimukseen osallistuneet pitivät tärkeimpinä syinä Pallas–Yllästunturin kansallispuistossa vierailuun maisemia (hieman yli 75 % vastanneista), luonnon kokemista (n. 75 %) sekä rentoutumista (n. 60 %) (kuva 13). Hieman yli 60 % ilmoitti jonkin muun syyn kuin kysymyksessä tarjotun. Uusiin ihmisiin tutustumista ja jännityksen kokemista pidettiin vähiten tärkeinä syinä vierailuun.

Kuva 13. Vastanneiden syyt Pallas–Yllästunturin kansallispuistossa vierailuun.

3.3.2 Kävijöiden mielipiteet alueesta, palveluista ja ympäristön laadusta

Palveluiden käyttö ja laadun arviointi

Pallas–Yllästunturin kansallispuiston kävijät arvioivat käyttämiensä palveluiden suurimmaksi osaksi melko hyväksi (taulukko 35 ja kuva 14). Arvosteluasteikko oli 1–5, jossa 1 tarkoitti erittäin huonoa ja 5 erittäin hyvää. Suurin osa kysytyistä palveluista ja ympäristötekijöistä sai keskiarvokseen vähintään 3,6 ja enintään 4,5 (taulukko 35). Erittäin hyvän arvosanan saivat mm. maiseman vaihtelevuus (4,6), polttopuut tuvilla ja huolletuilla tulipaikoilla (4,2) sekä polku- ja latureitistö (4,2).

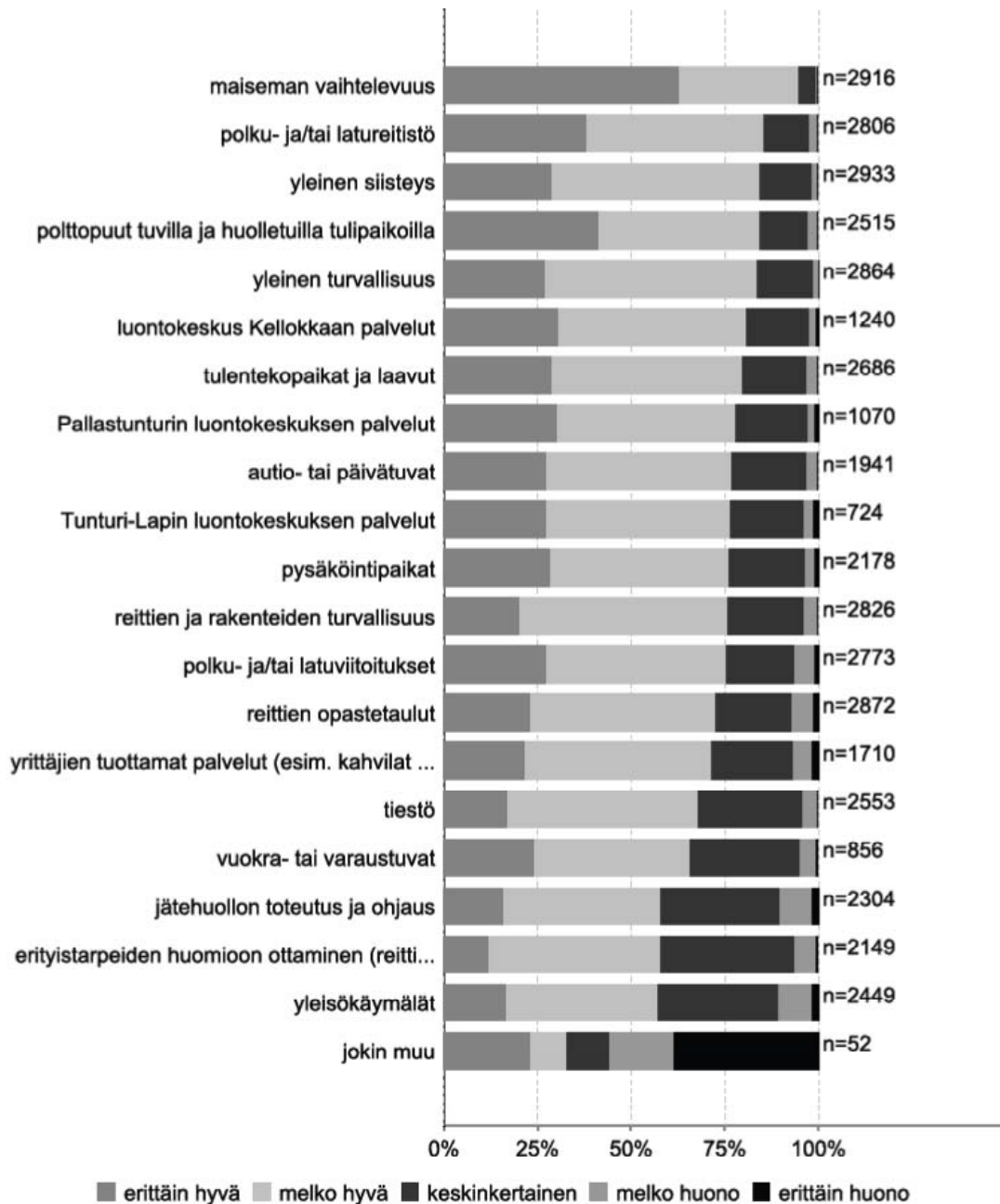
Heikoimmat arviot (ka 3,6) saivat erityistarpeiden huomioonottaminen, yleisökäymälät ja jätehuollon toteutus ja ohjaus. Myös tiestö, vuokra- ja varaustuvat ja yrittäjien tuottamat palvelut arvioitiin laadultaan alle neljän viisiportaisella asteikolla.

”Jokin muu” -kohtaan kävijät saivat itse valita arvioimansa palvelun. Arviointeja saatiin mm. autio- ja varaustupien kunnosta ja määrästä, kartoista ja opasteista reiteillä, pitkospuiden ja polkujen kunnosta, ainutlaatuisesta luonnosta, latujen hoidosta, telttailupaikoista sekä Pallashotellista.

Käytetyimpiä ja eniten arvioituja palveluita olivat reittien opastetaulut (95 %), polku- ja latureitistö (93 %) sekä polku- ja latuviitoitukset (92 %) (taulukko 35). Vähiten käyttöä ja arviointeja saivat vuokra- ja varaustuvat (28 %), Tunturi-Lapin luontokeskuksen palvelut (24 %) sekä Pallastunturin luontokeskuksen palvelut (36 %). Ympäristötekijöistä arvioitiin eniten yleistä siisteyttä (97 % vastanneista), maiseman vaihtelevuutta (97 %), yleistä turvallisuutta (95 %) ja reittien ja rakenteiden turvallisuutta (94 %).

Taulukko 35. Pallas–Yllästunturin kansallispuiston palveluiden käyttö ja laadun arviointi (1 = erittäin huono, ...5 = erittäin hyvä).

Palvelu tai ympäristötekijä	Käytännyt ja arvioinut		Arviointi, %					Keskiarvo	Ei käytännyt n
	n	%	erittäin huono	melko huono	keskin-kertainen	melko hyvä	erittäin hyvä		
Pysäköintipaikat	2 178	72	1	3	20	48	29	4,0	714
Tiestö	2 553	85	0	4	28	51	17	3,8	331
Reittien opastetaulut	2 872	95	1	6	20	49	23	3,9	61
Polku- ja/tai latureitistö	2 806	93	0	2	12	47	38	4,2	84
Polku- ja/tai latuviitoitukset	2 773	92	1	5	18	48	27	4,0	81
Tulentekopaikat ja laavut	2 686	89	0	3	17	51	29	4,1	225
Polttopuut tuvilla ja huolletuilla tulipaikoilla	2 515	83	0	2	13	43	42	4,2	392
Yleisökäymälät	2 449	81	2	9	32	41	17	3,6	465
Jätehuollon toteutus ja ohjaus	2 304	76	2	9	32	42	16	3,6	559
Eryytistarpeiden huomioonottaminen	2 149	71	1	6	36	46	12	3,6	584
Autio- tai päivätuvat	1 941	64	0	3	20	49	28	4,0	891
Vuokra- tai varaustuvat	856	28	1	4	29	42	24	3,8	1 868
Yrittäjien tuottamat palvelut (esim. kahvilat ja ohjelmapalvelut)	1 710	57	2	5	22	50	22	3,8	1 067
Reittien ja rakenteiden turvallisuus	2 826	94	0	3	21	55	20	3,9	63
Yleinen turvallisuus	2 864	95	0	1	15	57	27	4,1	46
Yleinen siisteys	2 933	97	0	1	14	56	29	4,1	14
Maiseman vaihtelevuus	2 916	97	0	1	5	32	63	4,6	15
Luontokeskus Kellokkaan palvelut	1 240	41	1	2	17	50	31	4,1	1 502
Pallastunturin luontokeskuksen palvelut	1 070	36	1	2	19	48	30	4,0	1 635
Tunturi-Lapin luontokeskuksen palvelut	724	24	1	2	20	49	28	4,0	1 941
Jokin muu	46	2	35	17	13	9	26	2,7	14
Lomakkeita yht	3 012								

Kuva 14. Vastanneiden mielipiteet Pallas-Yllästunturin kansallispuistossa käyttämiensä palveluiden laadusta.

Palveluiden määrän arviointi

Palveluiden määrää arvioitiin asteikolla 1–3 (1 = liian pieni, 2 = sopiva, 3 = liian suuri määrä). Useimpien palvelujen määrä oli vastanneiden mielestä sopiva, ja arviot sijoittuvat pääasiassa keskiarvojen 1,86 ja 2,25 välille (taulukko 36 ja kuva 15). Etenkin yleiseen siisteeseen ja yleiseen turvallisuuteen oltiin tyytyväisiä (keskiarvot 2,0). Hieman liian suurina pidettiin telttailupaikkojen määrää (2,25) sekä maiseman vaihtelevuutta (2,22). Luontokeskusten palveluiden määrää piti riittävänä 86–90 % vastanneista ja vain 3–5 % piti palveluiden määrää pienenä. Liian pienenä pidettiin etenkin yrittäjien palveluiden (15 %), yleisökäymälöiden (19 %), jätehuollon toteutuksen ja

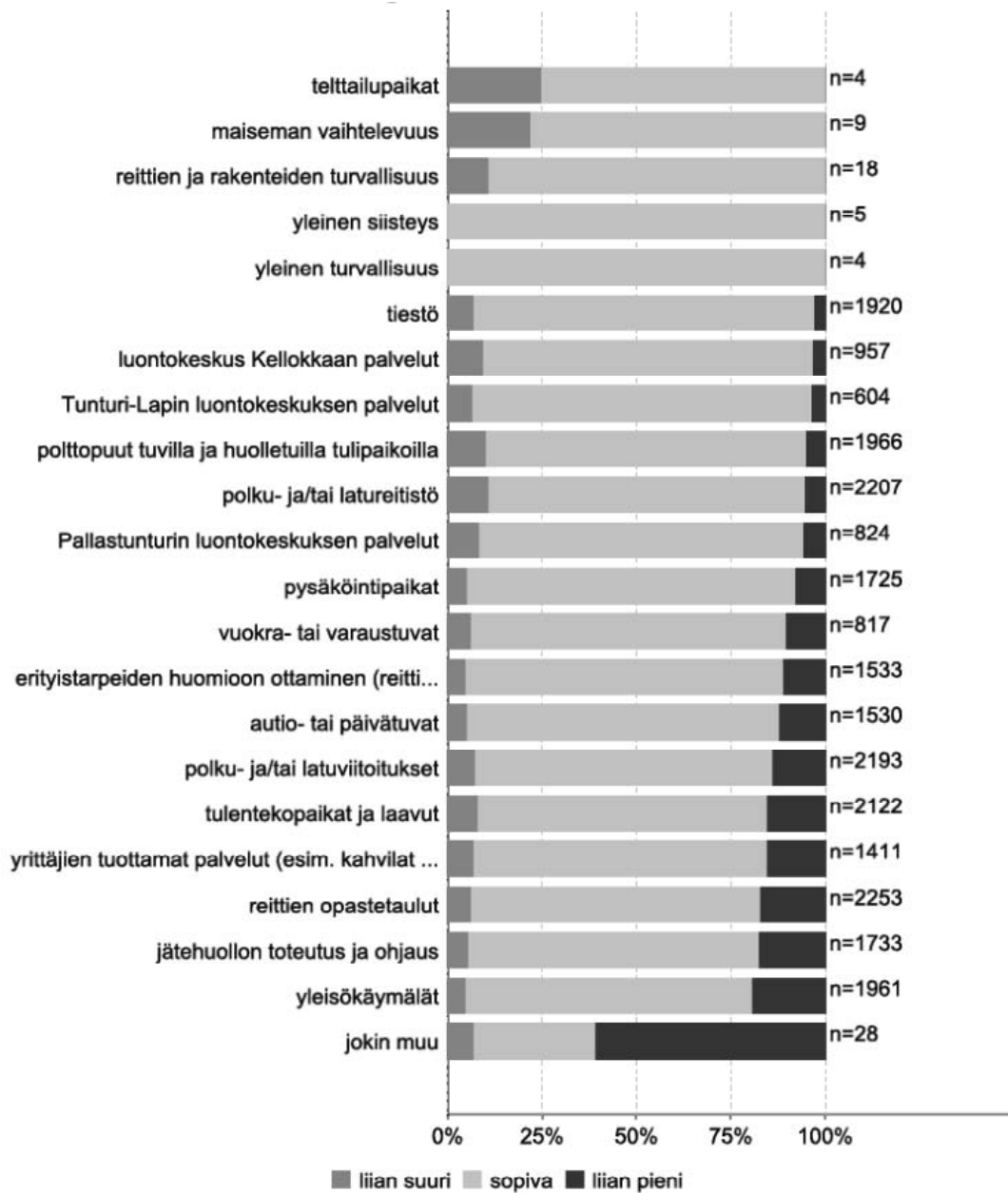
ohjauksen (17 %), reittien opastetaulujen (17 %) sekä tulentekopaikkojen ja laavujen (15 %) määrää (taulukko 36).

Ahkerimmin oli arvioitu reittien opastetaulujen (88 % vastanneista), polku- ja/tai latureitistöjen (86 %), polku- ja/tai latuviitoitusten (85 %) sekä tulentekopaikkojen ja laavujen (83 %) määrää (taulukko 36). Ympäristökijöistä vastauksia kertyi eniten reittien ja rakenteiden turvallisuuteen, maiseman vaihtelevuuteen, yleiseen siisteyteen sekä yleiseen turvallisuuteen.

Kokonaisuudessaan Pallas–Yllästunturin kansallispuiston kävijätutkimukseen osallistuneet (94 % vastasi tähän kysymykseen) olivat tyytyväisiä alueella olevien palveluiden määrään, sillä tyytyväisyyden keskiarvoksi saatiin 4,2 asteikolla 1–5 (taulukko 37). Vastanneista 31 % oli palveluiden määrään erittäin tyytyväisiä ja 62 % melko tyytyväisiä. 7 % ei ollut tyytymättömiä eikä tyytyväisiä.

Taulukko 36. Mielenpitoet Pallas–Yllästunturin kansallispuiston palvelujen määrästä. Arviointi: 1 = liian pieni, 2 = sopiva, 3 = liian suuri.

Palvelu	Arvioinut		Arviointi, %			En osaa sanoa		Keskiarvo	Keskihajonta
	n	%	liian pieni	sopiva	liian suuri	n	%		
Pysäköintipaikat	1 725	67	8	87	5	682	27	1,97	0,36
Tiestö	1 920	75	3	90	7	455	18	2,05	0,31
Reittien opastetaulut	2 253	88	17	77	6	161	6	1,89	0,47
Polku- ja/tai latureitistö	2 207	86	5	84	11	188	7	2,06	0,40
Polku- ja/tai latuviitoitukset	2 193	85	14	79	8	193	8	1,94	0,46
Tulentekopaikat ja laavut	2 122	83	15	77	8	256	10	1,93	0,48
Polttopuut tuvilla ja huolletuilla tulipaikoilla	1 966	77	5	85	10	393	15	2,06	0,39
Yleisökäymälät	1 961	76	19	76	5	406	16	1,86	0,47
Jätehuollon toteutus ja ohjaus	1 733	67	17	77	6	549	21	1,88	0,47
Erityistarpeiden huomioon ottaminen (reittien kuljettavuus, turvallisuus, opasteet yms.)	1 533	60	11	84	5	705	27	1,94	0,40
Autio- tai päivätuvat	1 530	60	12	83	5	781	30	1,93	0,41
Vuokra- tai varaustuvat	817	32	10	83	6	1 362	53	1,96	0,41
Telttailupaikat	4	0	0	75	25	17	1	2,25	0,50
Opastuspalvelut maastossa	1	0	100	0	0	0	0	1,00	
Varaustuvat	1	0	100	0	0	0	0	1,00	
Yrittäjien tuottamat palvelut (esim. kahvilat ja ohjelmapalvelut)	1 411	55	15	78	7	798	31	1,92	0,47
Reittien ja rakenteiden turvallisuus	18	1	0	89	11	54	2	2,11	0,32
Yleinen turvallisuus	4	0	0	100	0	36	1	2,00	0,00
Yleinen siisteys	5	0	0	100	0	28	1	2,00	0,00
Maiseman vaihtelevuus	9	0	0	78	22	30	1	2,22	0,44
Luontokeskus Kellokkaan palvelut	957	37	3	87	10	1 181	46	2,07	0,35
Pallastunturin luontokeskuksen palvelut	824	32	5	86	8	1 313	51	2,03	0,37
Tunturi-Lapin luontokeskuksen palvelut	604	24	3	90	7	1 497	58	2,03	0,32
Jokin muu	26	1	58	35	8	11	0	1,50	0,65
Vastanneita yhteensä	2 568								

Kuva 15. Palveluiden määrän arviointi.

Taulukko 37. Tyytyväisyys palveluiden määrään kokonaisuudessaan. Arviointi: 1 = erittäin tyytymätön, ... 5 = erittäin tyytyväinen.

	Arvioinut		Arviointi, %					Keski-arvo
	n	%	erittäin tyytymätön	melko tyytymätön	ei kumpikaan	melko tyytyväinen	erittäin tyytyväinen	
Tyytyväisyys palveluiden määrään kokonaisuudessaan	2 902	94	0	0	7	62	31	4,2

3.3.3 Kävijöiden odotusten toteutuminen

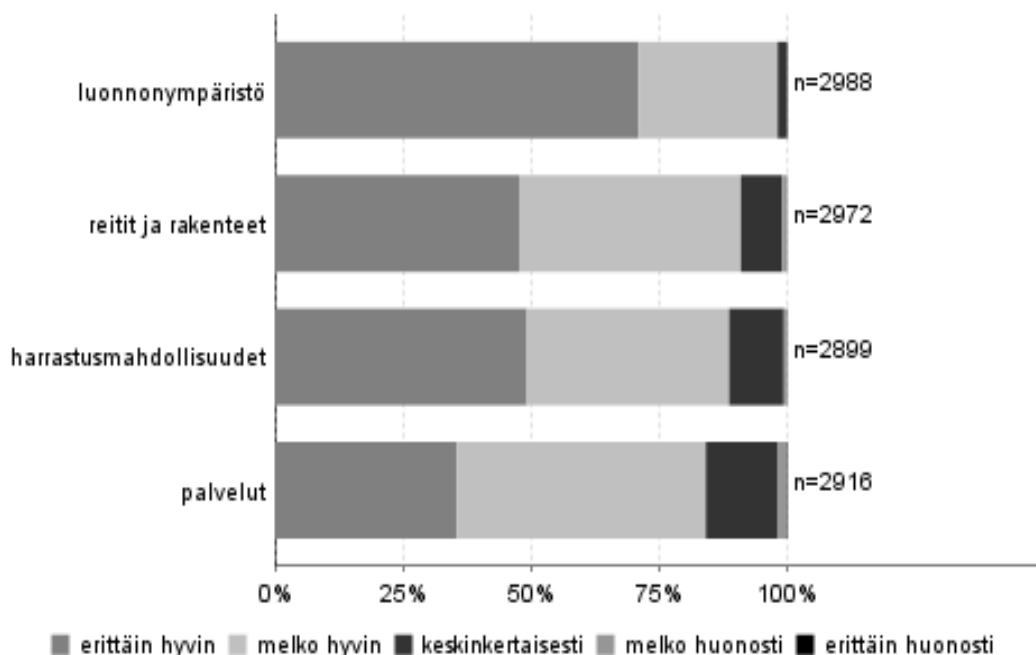
Kävijöiden ennako-odotuksia luonnonympäristöstä, harrastusmahdollisuuksista, reiteistä ja rakenteista sekä palveluista arvioitiin asteikolla 1–5, jossa 1 tarkoitti, että odotukset täyttyivät erittäin huonosti ja 5 erittäin hyvin.

Pallas–Yllästunturin kansallispuiston luonnonympäristö vastasi kävijöistä suurimman osan (71 % kysymykseen vastanneista) odotuksia erittäin hyvin ja keskiarvo oli 4,69 (taulukko 38 ja kuva 16). Myös harrastusmahdollisuuksiin sekä reitteihin ja rakenteisiin kohdistuneet odotukset täyttyivät erittäin hyvin, sillä kummankin keskiarvo oli 4,37. Harrastusmahdollisuuksien kohdalla odotukset olivat täyttyneet erittäin hyvin 49 %:n mielestä ja reiteistä ja rakenteista tätä mieltä oli 48 % tähän kohtaan vastanneista. Palveluiden kohdalla odotusten täyttymisen keskiarvo oli 4,17. Tässä 49 %:n ennako-odotukset täyttyivät melko hyvin ja 35 %:n erittäin hyvin (taulukko 38).

Jonkin verran oli myös vastauksia, joiden mukaan odotukset olivat täyttyneet keskinkertaisesti. Eniten näitä oli palveluiden (14 %) ja vähiten luonnon ympäristön kohdalla (2 %) (taulukko 38 ja kuva 16). Erittäin huonosti odotukset eivät olleet täyttyneet minkään arvioidun asian kohdalla ja melko huonostikin hyvin harvoin.

Taulukko 38. Vastanneiden ennako-odotusten täyttyminen Pallas–Yllästunturin kansallispuistossa. Arviointi: 1 = erittäin huonosti, ... 5 = erittäin hyvin.

	Vastanneita		Arviointi, %					Keskiarvo	Keskihajonta
	n	%	erittäin huonosti	melko huonosti	keskinkertaisesti	melko hyvin	erittäin hyvin		
Luonnonympäristö	2 988	99	0	0	2	27	71	4,69	0,50
Harrastusmahdollisuudet	2 899	96	0	1	11	39	49	4,37	0,70
Reitit ja rakenteet	2 972	99	0	1	8	43	48	4,37	0,68
Palvelut	2 916	97	0	2	14	49	35	4,17	0,74
Vastanneita yhteensä	3 005								

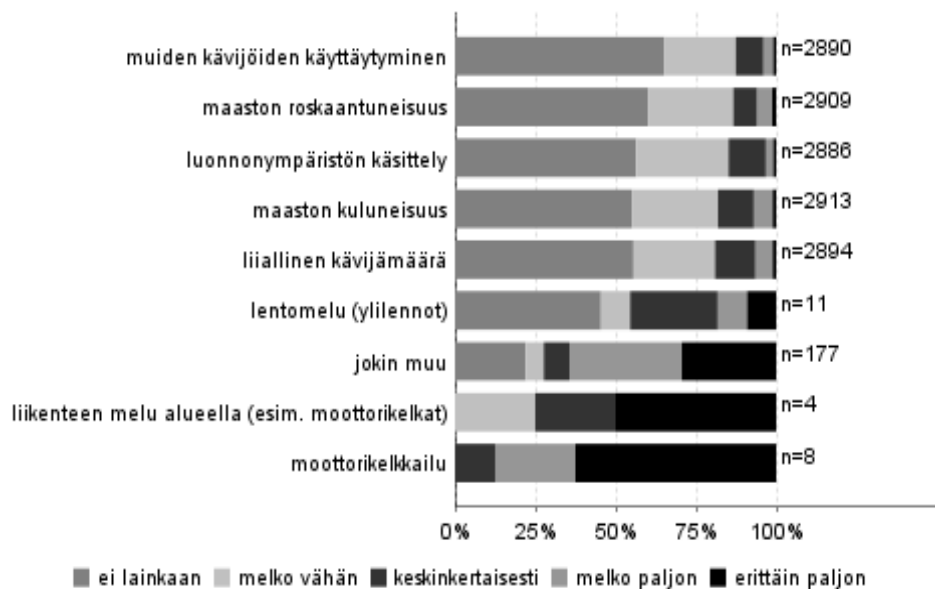
Kuva 16. Ennako-odotusten täyttyminen.

3.3.4 Vastanneiden käyntiä häirinneet tekijät

Kansallispuiston kävijöiltä kysyttiin erilaisten tekijöiden häiritsevyyttä asteikolla 1–5 (1 = häiritsi erittäin paljon,... 5 = ei häirinnyt lainkaan). Pääpiirteisään kävijöitä ei häirinnyt juuri mikään, sillä suurin osa arvioitujen häiriötekijöiden keskiarvoista sijoittuu välille 4,29–4,48. Eniten häiriötä aiheuttivat liikenteen melu alueella, esim. moottorikelkat, (ka 2,25) ja moottorikelkkailu (ka 1,5) (kuva 17 ja taulukko 39).

Myös jotkin muut tekijät, jotka vastaajat itse nimesivät, aiheuttivat jonkin verran häiriötä (ka 2,56) (taulukko 39). Näitä olivat mm. latujen kunto (19 mainintaa), huonot opasteet (10), jätehuolto (19) sekä pitköspuiden ja muiden rakenteiden kunto (23). Moottorikelkkailu laduilla (10 mainintaa), mönkijän jäljet (3) ja rakentaminen (17) häiritsi myös vastaajia, niin myös yrittäjien palvelut (5), porojen jätökset (9) ja säätekijät (22). Kaikki vastaajien mainitsemat ”muut” häiriötekijät on listattu liitteeseen 5.

Eniten vastauksia saatiin maaston kuluneisuutta (99 % vastanneista), maaston roskaantuneisuutta (99 %), liiallista kävijämäärää (98 %), muiden kävijöiden käyttäytymistä (98 %) sekä luonnonympäristön käsittelyä (98 %) koskeviin kohtiin (taulukko 39).

Kuva 17. Vastanneita Pallas–Yllästunturin kansallispuistossa häirinneet tekijät.

Taulukko 39. Käyntiä häirinneet tekijät. Arviointi: 1 = erittäin paljon, ... 5 = ei lainkaan.

Häiriötekijä	Vastanneita		Arviointi, %					Keskiarvo	Keskihajonta
	n	%	erittäin paljon	melko paljon	keskinkertaisesti	melko vähän	ei lainkaan		
Maaston kuluneisuus	2 913	99	1	6	11	27	55	4,29	0,96
Maaston roskaantuneisuus	2 909	99	1	5	7	26	60	4,40	0,90
Luonnonympäristön käsittely	2 886	98	1	2	12	29	56	4,37	0,85
Liiallinen kävijämäärä	2 894	98	1	5	13	25	56	4,29	0,95
Muiden kävijöiden käyttäytyminen	2 890	98	1	3	9	22	65	4,48	0,84
Lentomelu (ylilennot)	11	0	9	9	27	9	45	3,73	1,42
Liikenteen melu alueella (esim. moottorikelkat)	4	0	50	0	25	25	0	2,25	1,50
Moottorikelkkailu	8	0	63	25	13	0	0	1,50	0,76
Jokin muu	177	6	29	35	8	6	22	2,56	1,51
Yhteensä	2 944								

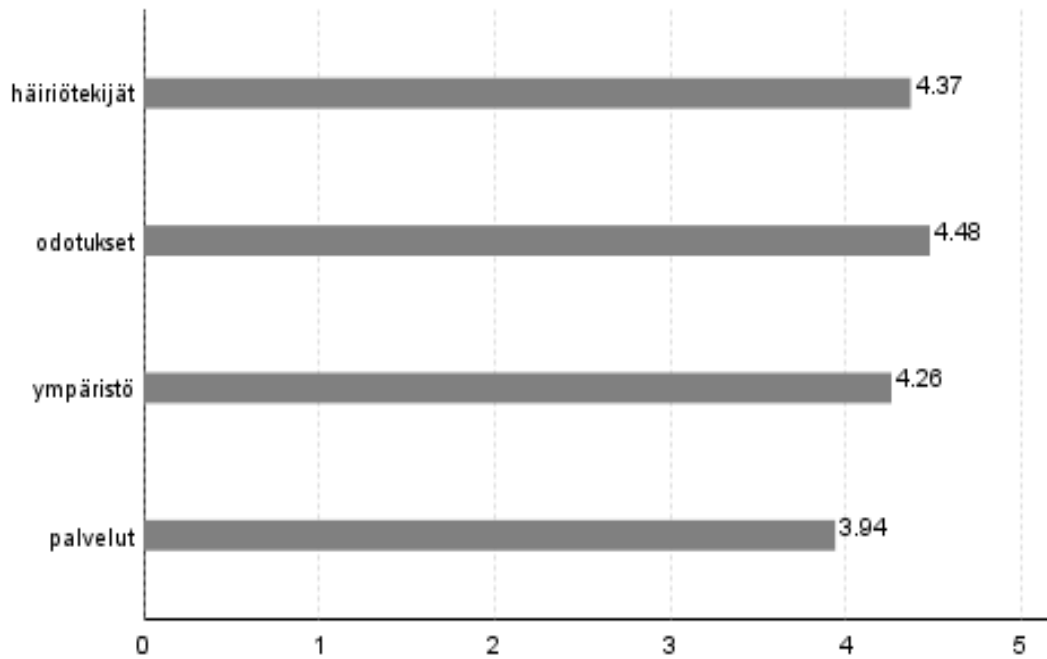
3.3.5 Kävijättyytyväisyysindeksi

Pallas–Yllästunturin kansallispuiston valtakunnallisesti vertailukelpoiseksi kävijättyytyväisyysindeksiksi saatiin 4,15 ja aluekohtaiseksi kävijättyytyväisyysindeksiksi 4,14 (taulukko 40). Arviointiasteikolla 1–5 arvosana 1 tarkoittaa erittäin huonoa ja 5 erittäin hyvää. Täten kävijättyytyväisyys on kummallakin indeksillä laskettuna hyvä. Kävijättyytyväisyysindeksin laskemisessa on käytetty palveluiden, ympäristön, odotusten ja häiriötekijöiden keskiarvoja (kuva 18).

Kaiken kaikkiaan puiston kävijät olivat tyytyväisiä, sillä osatekijöihin jaoteltuna kävijättyytyväisyys vaihtelee välillä 3,94–4,48 (taulukko 40). Häiriötekijöiden keskiarvoksi tuli 4,37, odotusten 4,48 ja ympäristön 4,26 (kuva 18). Palveluihin ei oltu yhtä tyytyväisiä, sillä keskiarvo oli 3,94.

Taulukko 40. Kävijättyytyväisyyden osatekijöiden keskiarvot ja kävijättyytyväisyysindeksi Pallas–Yllästunturin kansallispuistossa. Arviointi: 1 = erittäin huono, ... 5 = erittäin hyvä.

Palvelut		Ympäristö		Odotukset		Häiriötekijät	
Pysäköintipaikat	4,01	Yleinen turvallisuus	4,10	Luonnonympäristö	4,69	Maaston kuluneisuus	4,29
Tiestö	3,80	Yleinen siisteys	4,12	Harrastusmahdollisuudet	4,37	Maaston roskaantuneisuus	4,40
Reittien opastetaulut	3,88	Maiseman vaihtelevuus	4,57	Reitit ja rakenteet	4,37	Luonnonympäristön käsittely	4,37
Polku- ja/tai latureitistö	4,21			Palvelut	4,17	Liiallinen kävijämäärä	4,29
Polku- ja/tai latuviitotukset	3,95					Muiden kävijöiden käyttäytyminen	4,48
Tulentekopaikat ja laavut	4,05					Lentomelu (yliennot)	3,73
Polttopuut tuvilla ja huolletuilla tulipaikoilla	4,23					Liikenteen melu alueella (esim. moottorikelkat)	2,25
Yleisökäymälät	3,62					Moottorikelkkailu	1,50
Jätehuollon toteutus ja ohjaus	3,62						
Erityistarpeiden huomiointi (reittien kuljettavuus, turvallisuus, opasteet yms.)	3,63						
Autio- tai päivätuvat	4,01						
Vuokra- tai varaustuvat	3,84						
Yrittäjien tuottamat palvelut (esim. kahvilat ja ohjelmapalvelut)	3,85						
Reittien ja rakenteiden turvallisuus	3,92						
Palveluiden määrä	4,24						
Aluekohtainen keskiarvo	3,94		4,26		4,40		4,36
Vertailukelpoinen keskiarvo	3,94		4,26		4,48		4,37
Aluekohtainen kävijättyytyväisyysindeksi						4,14	
Valtakunnallisesti vertailukelpoinen kävijättyytyväisyysindeksi						4,15	

Kuva 18. Kävijätyytyväisyyteen liittyvien osatekijöiden keskiarvot (1 = erittäin huono, ... 5 = erittäin hyvä) Pallas–Yllästunturin kansallispuistossa.

3.4 Valinnaiset ja aluekohtaiset kysymykset

Kävijätutkimuksen kyselylomakkeella oli neljä valinnaista kysymystä (kysymykset 20, 4b, 11b ja 21). Kysymyksellä 20 tiedusteltiin kävijöiden mielipiteitä väittämistä ”luonnonympäristö virkistää enemmän kuin rakennettu ympäristö” ja ”työpaikka/koulu kannustaa luonnossa liikkumiseen”. Kysymys 4b selvitti, missä kansallispuiston lähistöllä kävijät vierailivat tai suunnittelivat vierailevansa. Kysymys 4b on käsitelty luvussa 3.2.3 ja liitteessä 4. Kysymyksessä 11b kysyttiin, miten matkaan liittyneet odotukset ylittyivät ja kysymys 21, mitkä uudet palvelut ja toiminnot sopisivat Pallas–Yllästunturin kansallispuistoon.

Kävijöiden mielipiteet väittämistä ”luonnonympäristö virkistää enemmän kuin rakennettu ympäristö” ja ”työpaikka/koulu kannustaa luonnossa liikkumiseen”

Kun kävijöiltä tiedusteltiin, virkistääkö luonnonympäristö enemmän kuin rakennettu ympäristö, löytyivät vastausvaihtoehdot asteikolta 1 = täysin eri mieltä, ...5 = samaa mieltä. Vastanneista 80 % oli väittämän kanssa samaa mieltä eli luonnonympäristö virkistää enemmän kuin rakennettu ympäristö. Lähes samaa mieltä väittämän kanssa oli 15 % kävijöistä, 4 % ei osannut sanoa ja vain 1 % oli täysin eri mieltä. Kun kävijöiltä kysyttiin mielipidettä siihen, kannustaako työpaikka/koulu luonnossa liikkumiseen, vastausten hajonta oli suurempaa. Suurin osa, 32 % vastanneista, ei osannut sanoa mielipidettään. Lähes samaa mieltä väittämän kanssa oli 22 %, hieman eri mieltä 19 %, samaa mieltä 16 % ja täysin eri mieltä 11 % vastaajista.

Vastanneiden odotusten ylittyminen

Kysyttäessä kävijöiltä, miten odotukset ylittyivät tällä käynnillä, ylittyivät ne useimmiten hienojen maisemien (64 vastausta), hyvien säiden/ruskan (39), luonnon kauneuden, monipuolisuuden (23) ja reittien (8) kohdalla. Myös rauhallisuus (4) ylitti odotukset. Kaikki vastaukset löytyvät liitteestä 6.

Kansallispuiston uudet palvelut ja toiminnot

Kysymyksellä 21 tiedusteltiin, mitkä uudet palvelut ja toiminnot sopisivat Pallas–Yllästunturin kansallispuistoon. Kansallispuiston nykyiset palvelut olivat riittävät 74 vastaajan mielestä, eikä lisää palveluita laajemmin haluttu. Melko moni (20) vastaaja ei osannut sanoa mitään. Opastettuja retkiä kaipasi 7 vastaajaa ja vesipaikkoja ja uusia reittejä 9. Pallas Hotellin kunnostamista halusi 3 vastaajaa, samoin luontokursseja ja parempia kalastusmahdollisuuksia. Liitteestä 7 käyvät ilmi kaikki tähän kysymykseen annetut vastaukset.

3.5 Vapaamuotoiset ajatukset

Pallas–Yllästunturin kansallispuiston kävijätutkimuksessa oli mahdollista antaa myös vapaamuotoista palautetta. Sitä antoi yhteensä 1 053 henkilöä. Näin saatiin mm. kehuja, tiedusteluja, valituksia sekä kehittämisehdotuksia.

Vapaamuotoisista palautteista oli suurin osa kehittämisehdotuksia (52 %), valituksia oli 24 % (taulukko 41). 9 % palautteen antajista antoi kehuja hyvästä palvelusta ja tehdystä työstä. Palaute koski mm. polttopuita ja tulipaikkojen laatua, jätehuollon onnistumista ja latu-/polkuverkoston kuntoa sekä opasteita. Vapaamuotoiset palautteet ovat liitteessä 8.

Taulukko 41. Vapaan kommentin laatu.

Kommentin laatu	kpl	%
Kehittämisehdotus	361	52
Valitus	168	24
Muu	79	12
Kehu	63	9
Ei määritelty	17	3
Tiedustelu	3	0
Yhteensä	689	100

3.6 Kävijälaskenta ja käyntimäärät

Pallas–Yllästunturin kävijätutkimuksen rinnalla selvitettiin kävijämääriä kansallispuiston hiihtoja kävelyreiteillä. Kartan (kuvat 7 ja 8 sivuilla 27 ja 28) avulla haastattelija selvitti, mitä reittejä haastateltava oli kulkenut tai suunnittele kulkevansa vastauspäivää ympäröivän viikon aikana. Tällä menetelmällä saatiin selville vastaajien käyttämien reittien kävijämäärät, kun tulokset suhteutettiin kävijäseurannan laskureiden tuloksiin. Reittien kävijämäärätietoja voidaan käyttää hyväksi kulumistutkimuksissa ja kansallispuiston reitistösuunnitelman teossa. Reittien kävijävirtoja laskettaessa hyödynnetään kävijälaskennassa käytettäviä elektronisia laskureita.

3.6.1 Kävijälaskenta

Kävijätietoja on saatavissa Pallas–Yllästunturin kansallispuistosta ja sen luontokeskuksista vuodesta 2002 alkaen. Kävijätietoja hyödynnetään mm. käyntikohteiden valtakunnallisessa vertailussa, kansallispuiston palvelutarjonnan suunnittelussa ja käytön ohjauksessa.

Pallas–Yllästunturin kansallispuistossa oli vuonna 2010 käytössä 33 kävijälaskuria, joista puiston sisäänmenoreiteillä 27 ja luontokeskuksissa ja latukahvioissa 6. Laskureiden avulla seurataan alu-

een käyntimääriä ja kävijävirtoja. Kesällä 2010 vanhoja mekaanisia laskureita uusittiin huolto-varmempiin malleihin ja laskureita lisättiin reiteille, joilla niitä ei aiemmin ole ollut.

Luontokeskuksissa laskurit luetaan päivittäin ja maastossa olevat laskurit alueen henkilökunta pyrkii lukemaan kuukausittain. Laskureiden antamat lukemat siirretään ASTA-tietojärjestelmään 1–2 kuukauden välein yhteenvetoja ja analyysyjä varten.

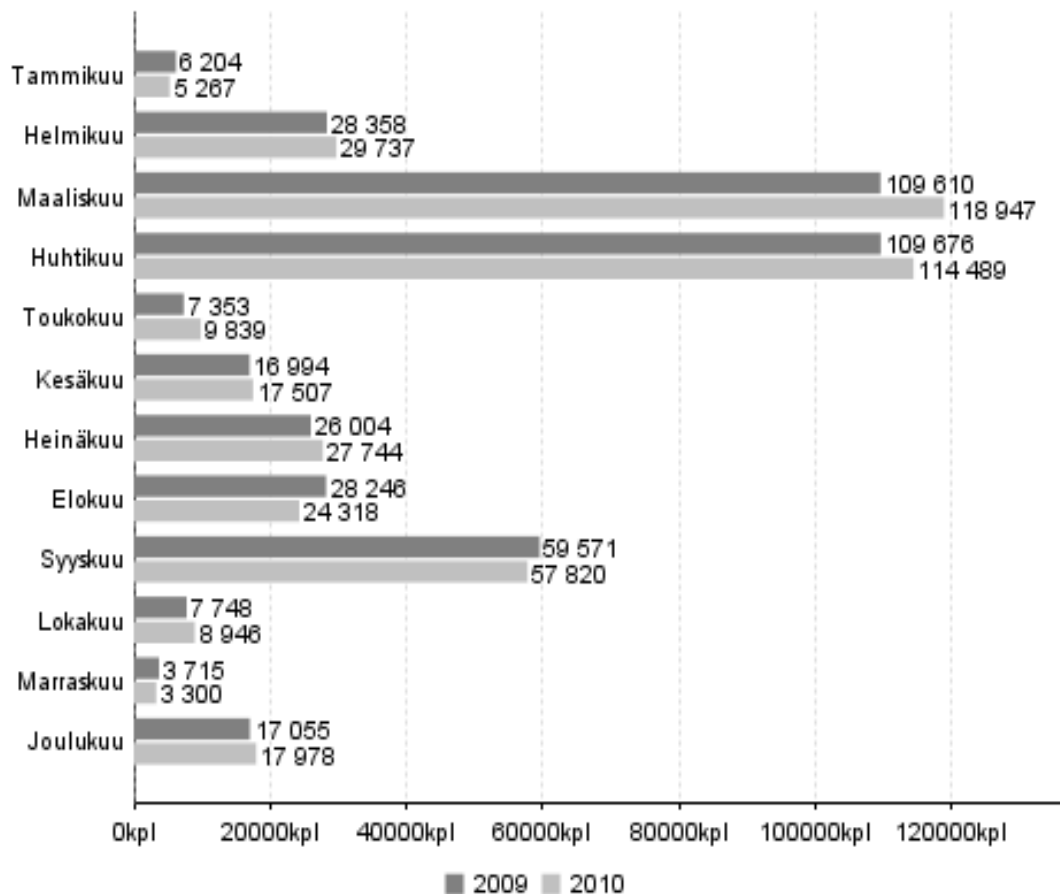
Vuosittaista käyntimäärää laskettaessa on tärkeää arvioida, kuinka suuri osa alueen käynneistä kirjautuu laskureihin. Alueen kokonaiskäyntimäärä saadaan laskemalla yhteen valittujen laskurien laskurikohtaiset, korjauskertoimella korjatut käyntimäärät kyseessä olevalta ajanjaksolta ja korjaamalla tulos peittoprosentilla. Peittoprosentti pyrkii kuvaamaan, miten hyvin laskurit tavoittavat kansallispuiston kävijät paikallisesti ja ajallisesti. Peittoprosentin arviointiin käytetään apuna laskurilukemia ja henkilökunnan paikallistietoa kävijöiden määristä ja liikkumisesta.

Pallas–Yllästunturin kansallispuiston käyntimäärät ovat kasvaneet voimakkaasti, joskin tarkentuneet laskentatiedot selittävät huomattavaa osaa vuosittaisesta kasvusta. Vuonna 2010 kansallispuistoon tehtiin yhteensä 436 000 käyntiä (taulukko 42). Vuonna 2009 käyntejä laskettiin tehdyn noin 419 000 ja vuonna 2008 noin 329 000. Viime vuosien aikana käyntimäärien todellinen kasvu on ollut 5 %:n paikkeilla. Voimakkaimmin kävijämäärät ovat kasvaneet kevät aikaan, etenkin Kesä–Kukastunturi-suunnalla.

Puistossa on kävijöitä eniten keväällä maaliskuusta huhtikuussa, n. 50 % koko vuoden kävijämäärästä (kuva 19). Ruskana syyskuussa puistoon tehdään lähes 60 000 käyntiä. Hiljaisimmat kuukaudet ovat marraskuu ja tammikuu. Myös toukokuussa, äitienpäivän jälkeen, retkeilijät vähenevät puistossa.

Taulukko 42. Pallas–Yllästunturin kansallispuiston ja luontokeskusten kävijämäärät v. 2006–2010.

Laskentapaikka tai -kohde	2006	2007	2008	2009	2010
Pallas–Yllästunturin kansallispuisto	310 000	312 000	329 500	419 000	436 000
Luontokeskus Kellokas	64 200	52 200	59 400	69 000	70 100
Pallastunturin luontokeskus	37 000	40 300	39 900	39 900	34 200
Tunturi-Lapin luontokeskus	22 000	25 000	24 300	26 200	24 800
Kansallispuiston Luontoon.fi-sivut, suomenkielinen etusivu	28 707	31 967	36 906	26 265	24 503
Varaustupayöpyymiset	2 927	3 497	3 648	3 561	3 377

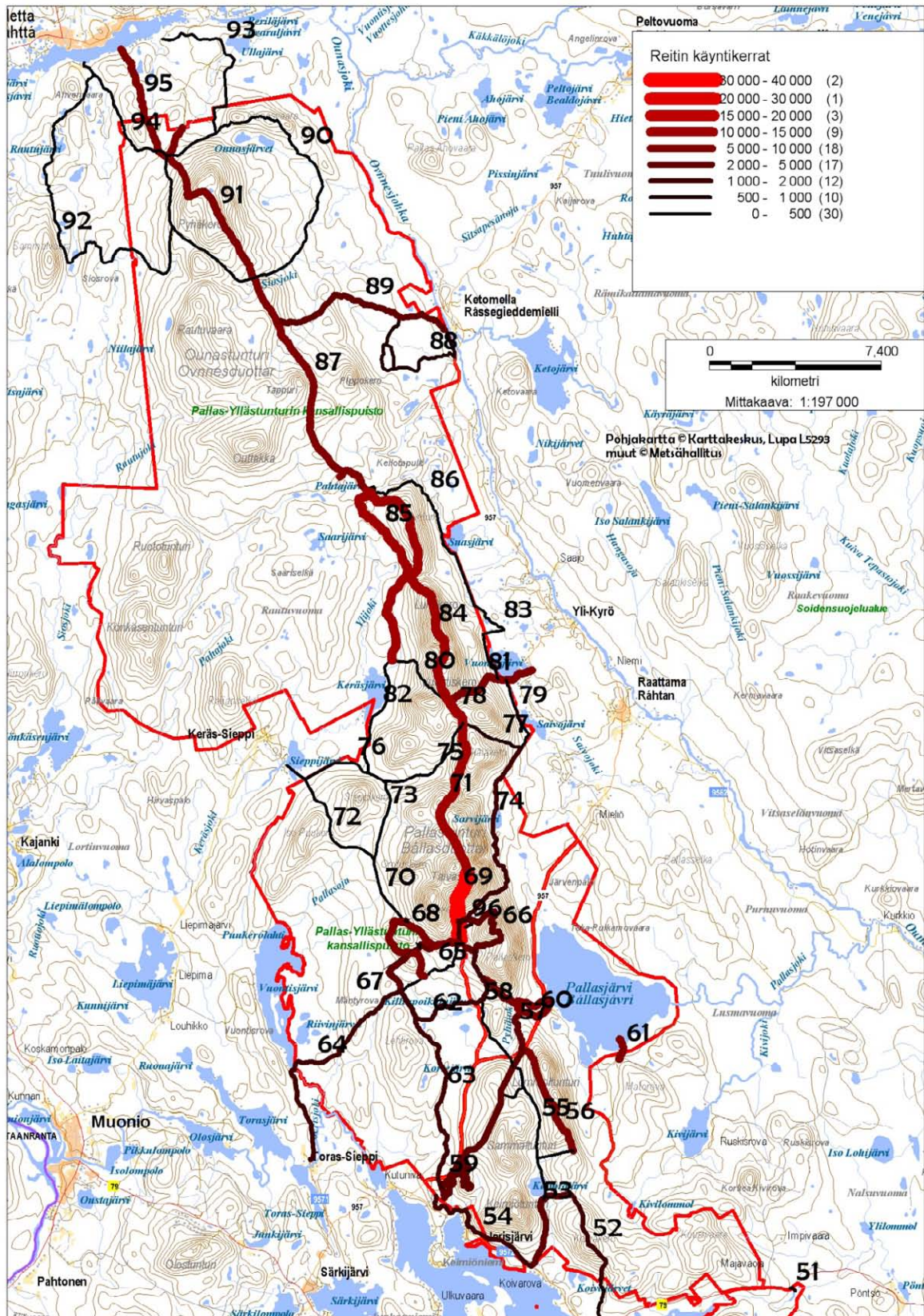

Kuva 19. Pallas–Yllästunturin kansallispuiston kävijämäärät kuukausittain v. 2009–2010.

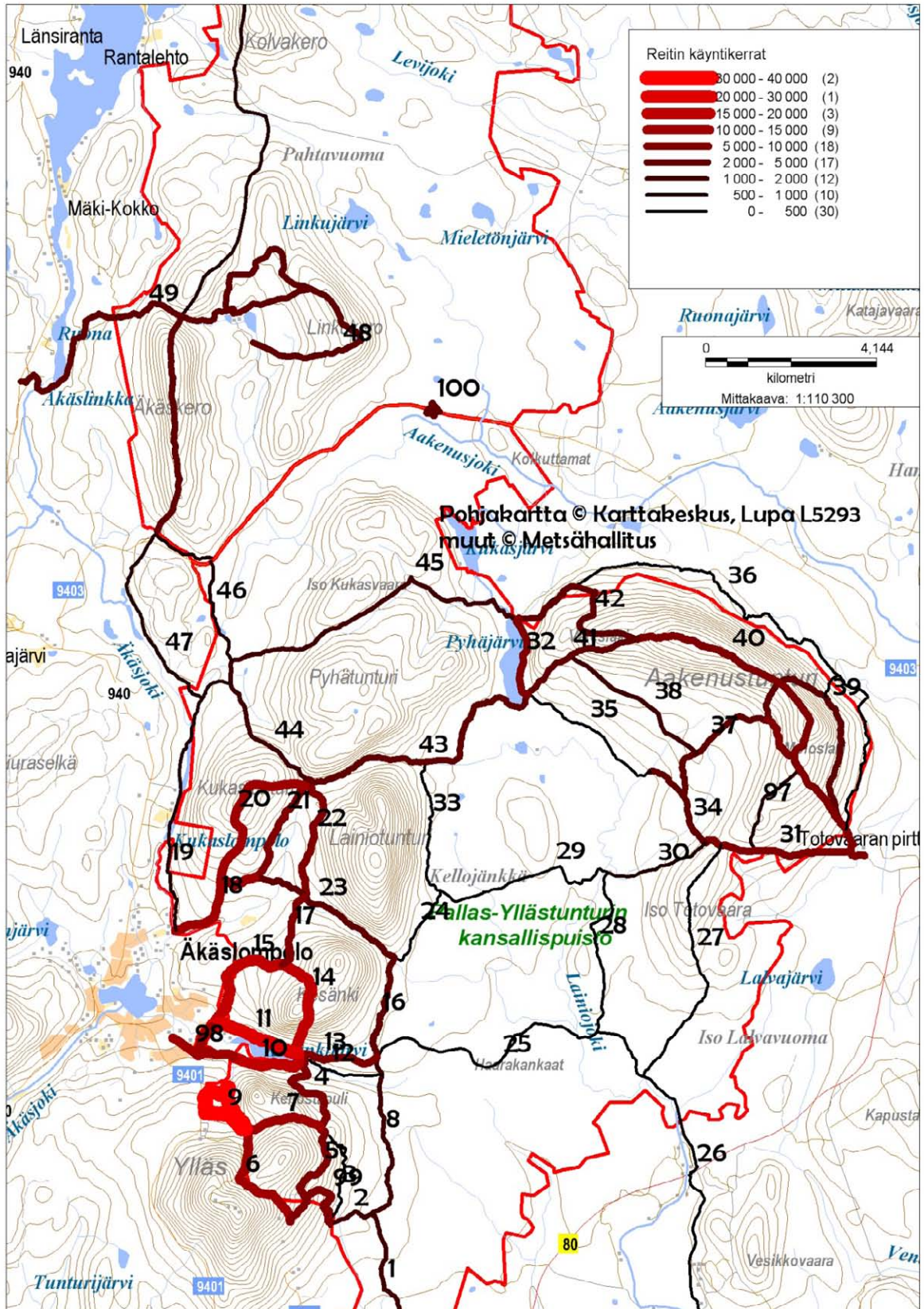
3.6.2 Reittien kävijämäärät

Kävijätutkimuksen ohessa tehdyllä kyselyllä haluttiin selvittää, minkä verran kävijöitä on kansallispuistossa yksittäisillä reitin osilla. Kävijälaskureilla saadaan selville kävijämäärät kansallispuiston sisäänmenoreiteillä, mutta ei kävijämääriä reitin eri osilla, eikä tietoja kokonaan puiston sisällä olevilta reiteiltä. Reitin eri osien kävijämäärät ovat tärkeitä kulumistutkimusten teossa. Kävijätutkimukseen osallistuneilta kysyttiin, mitä reittejä he olivat kansallispuistossa kulkeneet tai aikoivat kulkea (kyselylomakkeen kysymys 8a).

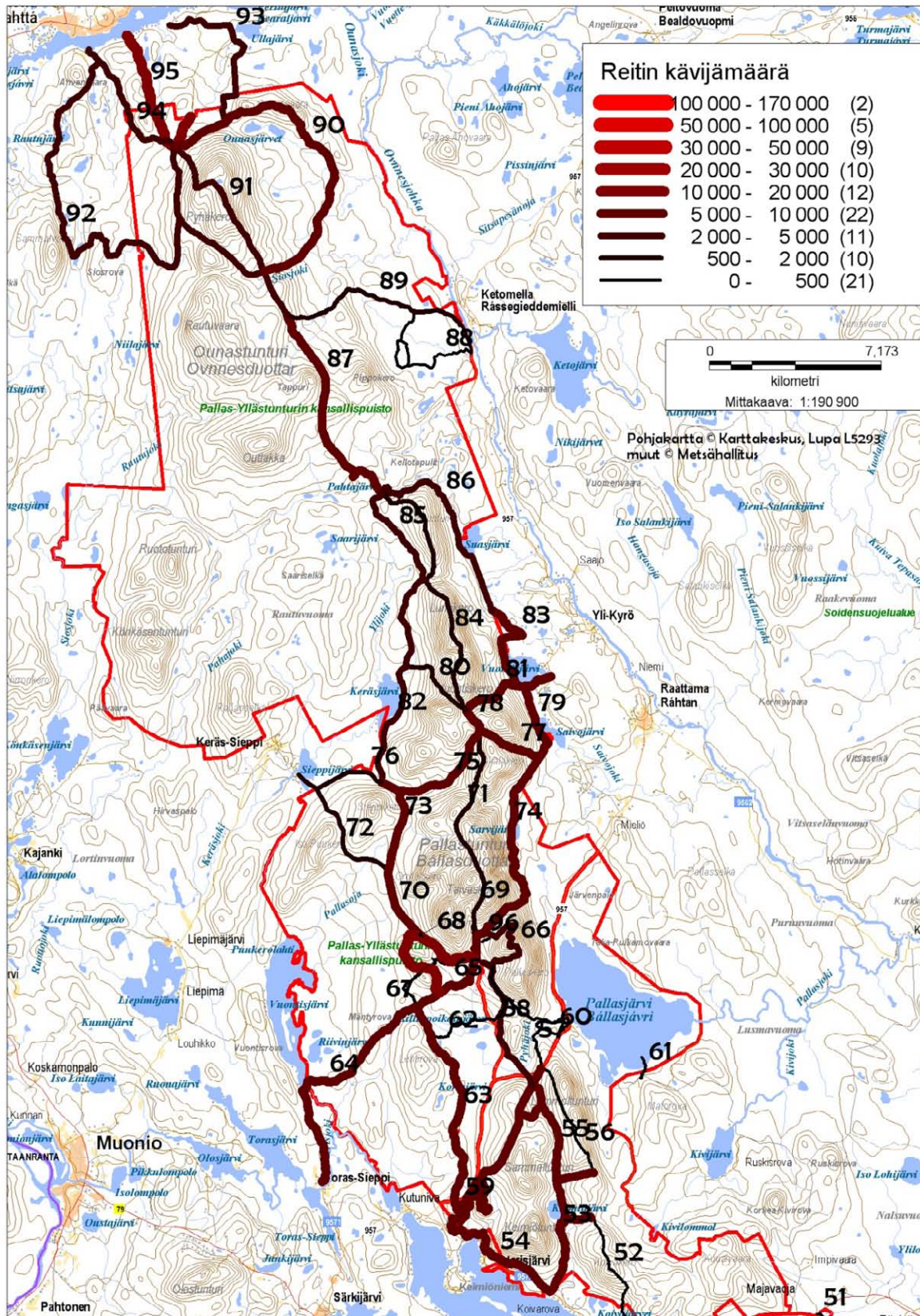
Pallas–Yllästunturin kansallispuiston käyntimäärät ovat kasvaneet vuosi vuodelta. Suosituimmilla reiteillä kävijävirrät ylittävät talvella jo 100 000 käynnin rajan ja suosituimmilla kesäreiteilläkin on yli 20 000 kävijää. Taulukkoon 43 on koottu kävijäpaineet, jotka kohdistuvat kuvissa 20–23 numeroilla 1–100 kuvattuihin reitinosiin. Kävijäpaineet käyvät ilmi myös kuvista. Kävijäpaine muodostuu reiteillä edestakaisin kulkevista kävijöistä, kun taas kansallispuiston kävijämäärä lasketaan vain sisään menijöistä. Kesäreiteillä suurimmat käyttöpaineet ovat Kesänkijärven, Luontokeskus Kellokkaan ja Pallastunturin luontokeskuksen ympäristössä (kuvat 20 ja 21). Lumipeitteeseen aikaan hiihtoreitit Kesänkijärven, Kahvikeitaan ja Kotamajan suunnalla houkuttelevat hiihtoväkeä. Syynä suosioon ovat kyseisen suunnan hyvä latukahvioverkosto ja maisemat (kuva 23). Puiston pohjoisosan suosituimmat reitit löytyvät Pallastunturin, Nammalakurun, Keimiötunturin ja Pyhäkeron seuduilta (kuva 22).

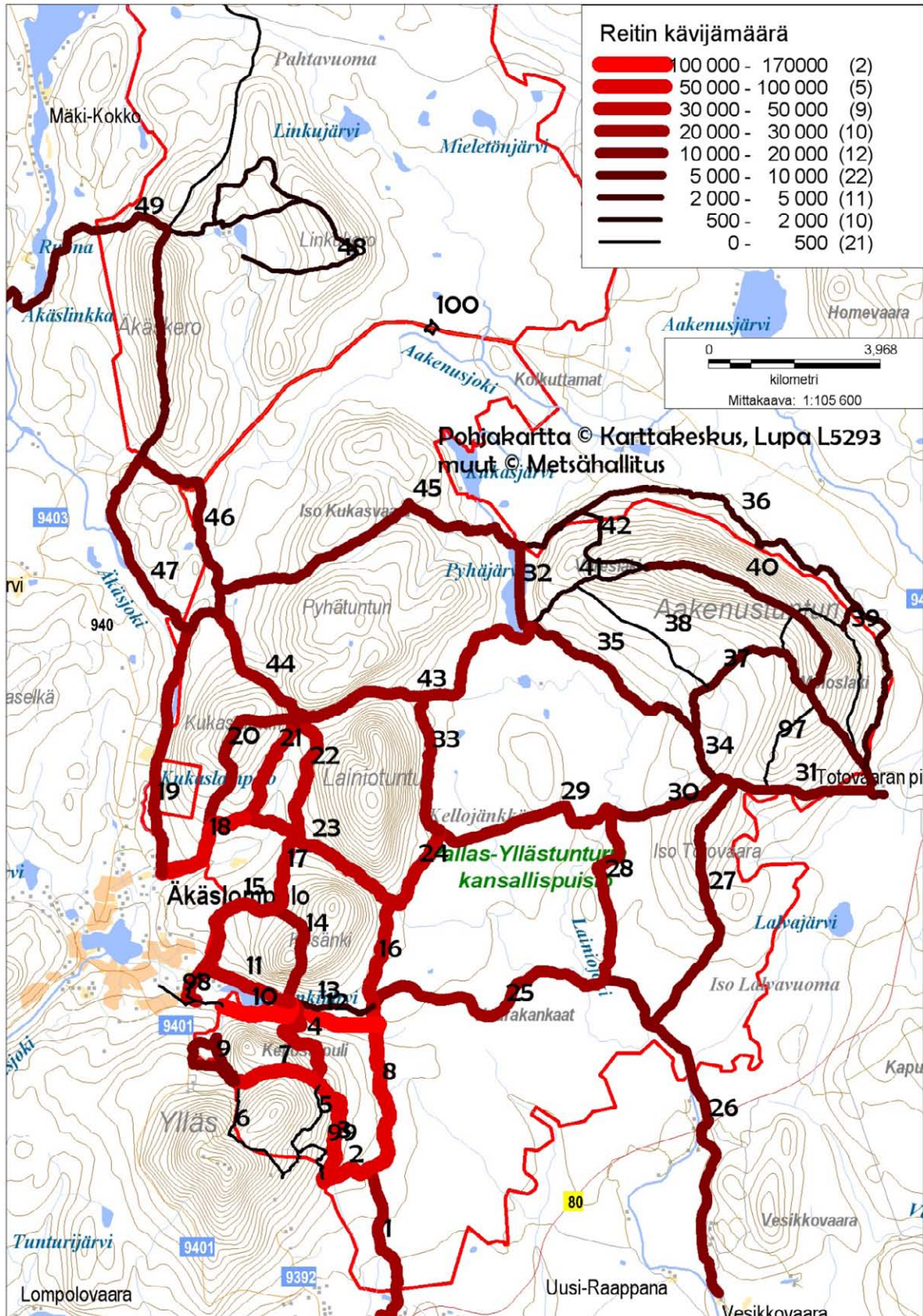
Kuva 20. Reittien kävijämäärät kansallispuiston pohjoisosassa kesällä 2010. © Metsähallitus 2011, © Karttakeskus, Lupa L5293.

Kuva 21. Reittien kävijämäärät kansallispuiston eteläosassa kesällä 2010. © Metsähallitus 2011, © Karttakeskus, Lupa L5293.

Kuva 22. Reittien kävijämäärät kansallispuiston pohjoisosassa talvella 2009–2010. © Metsähallitus 2011, © Karttokeskus, Lupa L5293.

Kuva 23. Reittien kävijämäärät kansallispuiston eteläosassa talvella 2009–2010. © Metsähallitus 2011, © Karttakeskus, Lupa L5293.

Taulukko 43. Kävijäpaineet Pallas–Yllästunturin kansallispuiston reiteillä kesällä 2010 ja talvella 2009–2010. Reittien numerot viittaavat kuviin 20–23.

Kesä				Talvi			
Puiston eteläosa		Puiston pohjoisosa		Puiston eteläosa		Puiston pohjoisosa	
Reitin nro	Kävijävirta	Reitin nro	Kävijävirta	Reitin nro	Kävijävirta	Reitin nro	Kävijävirta
1	1127	51	980	1	26089	51	354
2	1397	52	1320	2	58976	52	0
3	0	53	2519	3	53673	53	7785
4	6246	54	1915	4	49005	54	7890
5	9090	55	0	5	0	55	8099
6	10018	56	5745	6	0	56	0
7	13296	58	0	7	51551	58	4546
8	1422	59	2785	8	69796	59	9080
9	37839	57	3341	9	16946	57	0
10	16273	60	5346	10	167746	60	366
11	22315	61	6653	11	41936	61	209
12	0	63	1314	12	159302	63	8412
13	5195	64	1397	13	2533	64	6427
14	18305	62	1218	14	21957	62	0
15	17377	65	0	15	41908	65	9091
16	2103	66	4272	16	45685	66	4859
17	6060	67	4533	17	35651	67	0
18	13790	68	5026	18	53824	68	10554
19	742	69	36230	19	22311	69	1724
23	2288	70	260	23	41789	70	8203
98	12125	71	14254	98	354	71	1724
99	5751	72	246	99	0	72	836
20	12492	73	493	20	24082	73	8308
21	8843	74	1890	21	42852	74	6531
22	6555	75	329	22	40963	75	7367
33	371	76	164	33	26797	76	836
44	1237	77	739	44	21367	77	6061
45	1299	96	739	45	10034	96	157
24	495	78	13671	24	33054	78	8882
25	62	79	288	25	27624	79	5695
26	124	80	72	26	13222	80	1985
29	433	81	7843	29	20541	81	8255
32	6688	82	72	32	10850	82	2038
27	381	83	144	27	12159	83	6740
28	0	84	12771	28	20304	84	993
30	890	85	11282	30	11333	85	3292
31	6308	86	144	31	10743	86	3553
34	3368	87	9794	34	9208	87	5643
35	0	88	756	35	12868	88	261
36	0	89	3190	36	4486	89	993
37	3813	90	168	37	5902	90	5173
38	1080	91	9906	38	0	91	4180
39	4893	92	0	39	0	92	3605
40	8262	93	168	40	7437	93	4441
41	3114	94	84	41	1653	94	4964
42	2161	95	9234	42	1535	95	12238
43	4804	100	3000	43	24082		
97	699			97	354		
46	636			46	18298		
47	699			47	17825		
48	2351			48	1299		
49	3305			100	354		
50	636			49	9444		
				50	472		

3.6.3 Reittien kuluminen

Seuraavat reittien kulumista käsittelevät tutkimustulokset perustuvat pääosin Janne Vaittisen pro gradu -tutkimukseen ”Retkeilyreittien kuluminen Pallas–Yllästunturin kansallispuistossa ja kävijöiden suhtautuminen maaston kulumiseen” (Vaittinen 2011). Tutkimuksen maastomittauksia tehtiin yhtä aikaa kävijätutkimuksen aineistonkeruun kanssa. Tutkimuksessa selvitettiin retkeilyreittien kulumista Pallas–Yllästunturin kansallispuistossa vuosina 2004–2010. Kansallispuiston kävijätutkimusaineiston avulla selvitettiin, vaikuttaako retkeilyreittien leveys ja kuluneisuus kävijöiden mielipiteeseen maaston kuluneisuuden häiritsevyydestä.

Käyttöpaineet aiheuttavat myös reittien kulumista ja leventymistä. Kulumiseen vaikuttavat kävijämäärä, maaperän kivisyys ja luontotyyppi. Polut levenevät etenkin kivisillä tunturikankailla, joilla kävijämäärät ovat suuria. Vuonna 2010 pääpolun ja sivupolkujen yhteenlasketun leveyden keskiarvo oli tunturikankailla 342 cm, kun luonnonmetsissä se oli 147 cm ja tunturikoivikoissa 146 cm. Pääpolun ja sivupolkujen yhteenlaskettu leveys oli kasvanut vuosina 2004–2010 huomattavasti tunturikankailla (27 %) ja tunturikoivikoissa (30 %) sekä hieman luonnonmetsissä (7 %).

Maaston kuluneisuus häiritse erittäin paljon vain yhtä prosenttia kävijöistä, mutta melko paljon kuutta prosenttia. Pallaksella kuluminen häiritsee kävijöitä enemmän kuin Ylläksellä. Kansallispuiston pohjoisosassa Pallas–Ounastuntureiden alueella maaston kuluneisuuden koki häiritseväksi noin kaksi kertaa suurempi vastaajien määrä (15 %) kuin eteläosan Ylläksen seudulla (7 %). Retkeilyreittien ominaisuudet eivät vaikuta mielipiteisiin, joten häiritsevyyttä voivat selittää esim. mönkijäurat retkeilyreitien ulkopuolella ja ihmisten erilaiset odotukset luontoympäristön laadusta.

4 Tulosten tarkastelu

4.1 Kansallispuiston kävijät

4.1.1 Kävijöiden perustiedot

Kokonaisuudessaan Pallas–Yllästunturin kansallispuiston kävijöiden sukupuolijakauma oli tasainen, sillä miesten osuus oli 49 % ja naisten 51 %. Suurin osa kävijöistä ilmoitti saapuneensa alueelle oman perheen jäsenten kanssa, joten sukupuolijakauman tasaisuus selittyy osaltaan kansallispuiston profiililla erityisesti pariskuntien ja perheiden kohteena.

Jos jaetaan kävijätutkimuksen aineisto vuodenaikojen ja haastattelualueen mukaan kesä ja talvikävijöihin sekä toisaalta etelä- ja pohjoisosan kävijöihin, huomataan, että eroja on löydettävissä. Pallas–Yllästunturin kansallispuiston pohjoisosan eli entisen Pallas–Ounastunturin kansallispuiston alueen sukupuolijakauma oli talviaikana melko tasainen, sillä miesten osuus oli 52 % ja naisten 48 %. Kansallispuiston eteläosan eli entisen Ylläs–Aakenustunturin alueen talviajan sukupuolijakauma oli hieman miesvoittainen, sillä heidän osuutensa kävijöistä oli 54 %. Kesäaikana puistoon saapuneiden matkailijoiden sukupuolijakauma oli naisvaltainen, sillä naisten osuus oli pohjoisosassa 55 % kävijöistä ja eteläosassa 54 %.

Kaikkien vastanneiden keski-ikä oli 50 vuotta ja suurin ikäryhmä (31 % vastanneista) koostui 55–64-vuotiaista. Kansallispuiston kävijät ovat talvella selvästi iäkkäämpiä kuin kesällä. Myös miehet ovat keskimäärin naisia selvästi vanhempia. Mieskävijöiden keski-ikä oli talvella puiston pohjoisosassa 54 vuotta ja eteläosassa 55 vuotta, kun naisten oli molemmissa 51 vuotta. Koko talvisen kävijäryhmän keski-ikä oli 53 vuotta ja suurin ikäryhmä koostui 55–64-vuotiaista. Kesäaikana puiston pohjoisosaan saapuneiden naisten keski-ikä oli 42 ja miehet olivat keskimäärin 46 vuotta vanhoja. Pohjoisosan kesäkävijöiden keski-ikä oli 44 vuotta ja suurin kävijäryhmä muodostui 25–34-vuotiaista. Puiston eteläosan kävijät olivat kesällä selvästi iäkkäämpiä keski-ikänsä ollessa 49 vuotta ja suurimman kävijäryhmän koostuessa 55–64-vuotiaista. Naiset olivat iältään keskimäärin 48-vuotiaita, ja miehet keskimäärin 56-vuotiaita. Kansallispuiston eri osilla on myös ikäjakaumassa hieman eroja, esim. Ylläksen matkailukeskuksen läheisyydessä kävijöiden keski-ikä on kaksi vuotta korkeampi kuin kauempana matkailukeskuksesta olevilla kansallispuiston alueilla.

Vuonna 2003 tehdyn Pallas–Ounastunturin kävijätutkimuksen (Sulkava ym. 2007) mukaan kävijöiden keski-ikä oli kesällä 45 vuotta ja talvella 51 vuotta, mikä on hieman alempi kuin uusimmassa tutkimuksessa. Ylläs–Aakenus-alueen kävijöistä vuonna 2000 tehdystä tutkimuksesta (Kuusisto & Taskinen 2003) kesäkävijöiden keski-ikä oli 49 ja talvikävijöiden 47 vuotta. Myös vuonna 2010 tehdyn tutkimuksen mukaan puiston eteläosan kesäkävijät ovat hieman iäkkäämpiä kuin talvikävijät, mikä johtuu syyskuun iäkkäistä kävijöistä. Sukupuolijakautumien pienet muutokset aiempiin tutkimuksiin verrattuna johtuvat todennäköisesti otantaan liittyvistä virhelähteistä. Miesten ja naisten sukupuolijakautuma on melko tasainen kautta aineiston myös aiemmissä tutkimuksissa.

Ylläksen matkailualueen kaikista matkailijoista tehdystä Ylläs Green DMN -asiakastytyväisyystutkimuksessa (Haaga-Perho tutkimuspalvelut 2010a ja b) Ylläksen alueen kävijät ovat suurimaksi osaksi nuorempia kuin Pallas–Yllästunturin kansallispuiston alueen kävijät. Muissa matkailijoiden perustiedoissa ei ole suuria eroavaisuuksia, sillä sukupuolijakauma, kotipaikkakunta, kotimaa ja syyt vierailulle ovat kutakuinkin samat kummassakin tutkimuksessa. Green DMN:n joulumittauksessa (21.12.2009–21.2.2010) Ylläksen alueen kävijöistä suurin osa (41 %) koostui 30–44-vuotiaista henkilöistä ja 27 % oli 45–59-vuotiaita (Haaga-Perho tutkimuspalvelut 2010a). Ke-

väällä (22.2.–25.4.2010) tehdyssä tutkimuksessa matkailijoiden suurimmat ryhmät (41 %) koostuivat 30–44-vuotiaista sekä 45–59-vuotiaista (28 %).

Suurimmalla osalla Pallas–Yllästunturin kansallispuiston kävijöistä (76 % vastanneista) oli ylempi yliopisto- tai korkeakoulututkinto tai opistotasoinen tutkinto. Kansallispuiston eteläosan talvikävijöistä suurin osa oli korkeasti koulutettuja, mutta kesän kävijöistä suurimmalla osuudella oli opistotasoinen tutkinto. Pohjoisosassa sekä talvi- että kesäajan kävijöistä eniten oli korkeasti koulutettuja, talvella heitä oli 42 % ja kesällä 32 %.

Pallas–Yllästunturin kansallispuistossa vuonna 2010 käyneiden ammatillinen koulutus on korkeampi vuonna 2000 ja 2003 tehtyihin tutkimuksiin nähden. Ammatillista koulutusta vailla olevien kävijöiden osuus on pienentynyt lähes puolella, eteläosassa 18 %:sta 9 %:iin ja pohjoisosassa 13 %:sta 10 %:iin. Korkeasti koulutettujen osuus taas on kasvanut. Ylempi yliopisto- tai korkeakoulututkinto tai opistotasoinen tutkinto oli vuoden 2010 kävijöistä 76 %:lla, kun se aiemmissa tutkimuksissa oli 72 %:lla kävijöistä.

Suurin osa, 94 %, Pallas–Yllästunturin kansallispuiston kävijöistä oli kotimaisia matkailijoita. Työ- ja elinkeinoministeriön tekemästä matkailualan toimialaraportista (Matkailun edistämiskeskus 2010) ilmenee, että ulkomaisten matkailijoiden väheneminen 6 %:lla vuodesta 2008 vuoteen 2009 johtui vuoden 2009 taantumasta. Kotimaisten matkailijoiden majoituskysyntä oli vuoden 2010 keväällä 3 %:n kasvussa. Kotimaan matkailun kasvava määrä selittyy tutkimuksen mukaan sillä, että suomalaiset ovat halunneet panostaa taantumasta huolimatta kotiin, perheeseen ja vapaa-aikaan.

Talvella puiston pohjoisosan matkailijoista 95 % oli suomalaisia, kun heidän osuutensa kesällä oli 93 %. Kumpanakin vuodenaikana eniten matkailijoita saapui Helsingistä, Espoosta, Tampereelta, Oulusta, Kuopiosta, Rovaniemeltä, Turusta, Jyväskylästä ja Vantaalta. Talvella ulkomaisia matkailijoita saapui eniten Saksasta, Ruotsista ja Tsekistä, kesällä taas Saksasta. Kesällä matkailijoita saapui useammasta maasta kuin talvella ja puisto oli eurooppalaisten matkailijoiden suosiossa enemmän kuin talvella.

Puiston eteläosan kävijöistä oli talvella suomalaisia 94 % ja kesällä hieman enemmän, 96 %. Matkailijat saapuivat alueelle suurimmaksi osaksi samoista kaupungeista sekä talvella että kesällä, mutta erojakin löytyi. Tännekin ulkomaiset matkailijat saapuivat kesällä useammasta eri maasta kuin talvella. Talvella matkailijoita saapui eniten Saksasta kesällä taas Yhdysvalloista ja Saksasta.

Ulkomaalaisten osuus Pallas–Yllästunturin kansallispuiston kävijöistä oli vuosina 2000 (Kuusisto & Taskinen 2003) ja 2003 (Sulkava ym. 2007) tehdyissä tutkimuksissa 95 %, joten heidän osuutensa on pysynyt lähes samana vuosikymmenen ajan. Eniten kävijöitä saapui vuosina 2000–2003 Saksasta (2 %) ja vuonna 2010 Saksasta, Sveitsistä, Iso-Britanniasta ja Itävallasta, kaikista 1 %.

4.1.2 Kävijöiden seuruetiedot

Yleisimmin Pallas–Yllästunturin kansallispuiston alueelle saavuttiin 2–5 hengen ryhmässä, joka useimmiten koostui oman perheen jäsenistä. Yksin alueelle saapui vain 7 % kävijöistä, kun taas perheiden kanssa saapui 55 % ja ystävien kanssa 28 %. Useimmiten ryhmässä oli keskimäärin viisi henkilöä, joista kolme alle 15-vuotiaita. Vastanneista 18 % ilmoitti saapuneensa alueelle vähintään kuuden hengen ryhmässä. Suurten ryhmien määrä selittyy seurakunta- ja rippikoulu-ryhmillä.

Kansallispuiston eteläosan ryhmistä 59 % koostui oman perheen jäsenistä, kun taas puiston pohjoisosassa oman perheen jäsenistä koostuvia ryhmiä oli vähemmän, 49 %. Puiston pohjoisosassa ystävistä koostuvia ryhmiä oli enemmän (32 %) kuin eteläosassa (24 %).

Vuosina 2000 (Kuusisto & Taskinen 2003) ja 2003 (Sulkava ym. 2007) tehtyjen tutkimusten mukaan kansallispuiston alueelle saapui yksin vain 6 % kävijöistä, mikä on lähes sama osuus kuin 2010 tehdyssä tutkimuksessa. Kuuden tai useamman hengen ryhmät ovat vähentyneet 5 % vuodesta 2000 vuoteen 2010, vähennystä on myös kerhoista ja yhdistyksistä sekä työvereista koostuvien ryhmien osuuksissa.

4.2 Käynti Pallas–Yllästunturin kansallispuistossa

4.2.1 Kohteen tärkeys

Kansallispuiston kävijöistä 67 % kertoi puiston olevan heidän matkansa ainoa tai tärkein käyntikohta ja 30 %:lle puisto oli yksi matkan suunnitelluista kohteista. Näihin tuloksiin voi vaikuttaa se, että suurin osa vierailijoista on käynyt alueella ennenkin ja tietää, minkälaisista siellä on. Näin ollen he haluavat palata uudelleen ja ovat suunnitelleet matkansa siten, että voivat vierailla puistossa.

Talvikävijöistä 74 %:lle kansallispuisto oli tärkein käyntikohta, kesäkävijöistä 60 %:lle. Puiston etelä- ja pohjoisosien kävijöiden välillä ei tässä ollut suuria eroja, molemmissa talvikävijät pitivät kesäkävijöitä useammin puistoa tärkeimpänä kohteenaan.

Matkan muita suunniteltuja kohteita kansallispuiston lisäksi olivat mm. Levi (17 %), Ylläs (14 %), Kilpisjärvi (11 %) ja Pohjois-Norja (9 %).

4.2.2 Kävijöiden ulkoilu- ja luontoharrastukset

Haastatelluista suurin osa (49 %) ilmoitti harrastavansa kansallispuiston alueella murtomaahiihtoa. Myös muut luonnossa tapahtuvat harrastukset olivat suosittuja, sillä kävelyä ja luonnon tarkkailua harrasti 43 %, retkeilyä 39 %, eväretkeilyä 36 % ja luontovalokuvausta 22 %. Puisto ja sen lähialue ovat maisemien puolesta oivalliset näille harrastuksille. Murtomaahiihdon suosiota talvikaisten matkailijoiden keskuudessa selittää monipuolinen ja hyvin huollettu latuverkosto. Muiden harrastusten suosiota selittää suomalaisten kiinnostus luontoa ja maisemia kohtaan.

Pohjois-Suomen yksi tärkeä vetonaula on puhdas, kaunis luonto ja etenkin rauhallinen ympäristö. Luonnon virkistyskäytön valtakunnallinen inventointi -kysyntätutkimuksen tulosten mukaan suomalaisten yleisimpiä ulkoiluharrastuksia ovat kävely ja patikointi eri muodoissa ja myös maastohiihto on suosittua (Pouta & Sievänen 2001).

Kävely ja sauvakävely olivat suosittuja myös vuosien 2000 ja 2003 kävijätutkimuksissa. 56 % harrasti näitä, miehet yhtälailla kuin naiset.

Nyt tehdyn tutkimuksen mukaan miesten kävelyharrastus on hieman laskenut naisiin verrattuna. Luontokeskuksessa vieraili neljäsosa kansallispuiston kesäkävijöistä, eteläosassa 23 % ja pohjoisosassa 30 %. Talvella luontokeskuksessa kävijöiden osuus oli lähes puolet pienempi kuin kesällä: eteläosan talvikävijöistä 10 % ja pohjoisosan kävijöistä 13 % vieraili luontokeskuksessa. Luontokeskuksessa vierailevien osuus on vähentynyt aiemmista tutkimuksista lähes 17 %. Tähän vaikuttaa osittain otanta ja keruupisteet; aiemmissä tutkimuksissa (vuosina 2000 ja 2003) vastauksia kerättiin suhteessa enemmän luontokeskuksissa kuin vuoden 2010 tutkimuksessa.

Tärkeimmät syyt tulla yleensä Ylläksen matkailualueelle ovat hyvin luonnonläheisiä. Ylläs Green DMN:n tutkimuksen (Haaga-Perho tutkimuspalvelut 2010a ja b) mukaan syyt valita Ylläs matkakohteeksi ovat luonto ja ympäristö (kesällä 90 % ja talvella 75 %), ulkoilu ja eri aktiviteetit ulkona (n.70 %) sekä yhdessä olo perheen kanssa (41 %). Kaikkiaan niin Pallas–Yllästunturin kansallispuiston kuin Ylläksen matkailualueenkin kävijöille ovat tärkeimpiä maisemat, luonnon kokeminen ja ulkoilu yhdessä perheen kanssa.

4.2.3 Käyntien alueellinen jakautuminen

Pallas–Yllästunturin kansallispuiston suosituimpia vierailukohteita oli Kesängin ja Kellostapulin alue, jossa vieraili 53 % kävijöistä. Suosittuja olivat myös Pallastunturin seutu, Kukastunturin ja Lainion seutu, Vuontiskeron seutu, Pyhkäkeron ja Ounastunturin seutu sekä Aakenustunturi. Muissakin kohteissa vierailtiin, mutta niiden kävijämäärät olivat pienempiä. Suosituimmat kohteet sijaitsevat suurimmaksi osaksi lähellä palveluja tarjoavia paikkoja, kuten Hettaa, Pallastunturin luontokeskusta, Ylläksen, Levin ja Oloksen matkailukeskuksia ja Raattamaa. Tämä johtunee siitä, että kävijät ovat kiinnostuneita virkistäytymään ja liikkumaan yöpaikkoja lähellä olevissa kohteissa, joihin on päivän aikana helppo tehdä lyhyitä retkiä esimerkiksi hiihtäen tai vaeltaen.

Pääsääntöisesti kävijät pysyvät merkityillä reiteillä, sillä reittien ulkopuolella liikkui vain 13 % vastanneista. Suurin osa näistäkin reittien ulkopuolella retkeilevistä liikkui retkeilyyn tarkoitetuilla alueilla.

4.2.4 Käynnin kesto ja toistuvuus

Ensikertalaisia Pallas–Yllästunturin kansallispuiston pohjoisosan kävijöistä oli 28 % ja eteläosan kävijöistä 14 %. Vain 3 % vastaajista ilmoitti tullessa puistoon ennalta suunnittelemta. Tällaisten kävijöiden saapumiseen alueelle voi vaikuttaa tietoisuus puiston olemassa olost ja viehättävyydestä sekä sen monipuolisista harrastusmahdollisuuksista. Yleisesti luonnonsuojelu- ja retkeilyalueet, erämaat ja taajamien lähimetsät ovat metsien virkistyskäytön kannalta tärkeitä (Kangas & Naskali 2001). Erityisen suosittuja käyntikohteita ovat maisemallisesti kauniit ja erilaisten harrastusten erityisvaatimuksiin soveltuvat monipuoliset metsäalueet. Tällainen erittäin suosittu käyntikohde on vanha Pallas–Ounastunturin kansallispuisto ollut tilastojen mukaan jo pitkään.

Ylläs–Aakenuksen alueen kävijöistä oli vuonna 2000 (Kuusisto & Taskinen 2003) ensikertalaisia 17 %, joten ensi kertaa alueelle tulevien osuus on nyt tehdyn tutkimuksen mukaan pienentynyt hieman puiston eteläosassa. Pohjoisosan kävijöistä oli vuonna 2003 ensi kertaa alueella 33 % (Sulkava ym. 2007). Myös siellä on ensikertaa alueelle tulleiden osuus pienentynyt, mutta heidän osuutensa on edelleen kaksinkertainen puiston eteläosaan verrattuna.

Puiston kävijät jaetaan käynnin keston mukaan päiväkävijöihin ja yöpyjiin. Puiston alueella kävijöistä suurin osa, 77 %, oli päiväkävijöitä ja 23 % oli yöpyjiä. Kun tarkastellaan päiväkävijöiden ja yöpyjien määrää ottaen mukaan myös puiston lähialue (Kolarin, Muonion, Palojoiksiun, Peltovuoman, Levin ja Kittilän taajamien välinen alue), on päiväkävijöitä 3 % ja yöpyjiä 97 %. Yöpyjien osuus on siis huomattavasti suurempi kuin puiston sisällä. Tämä johtunee siitä, että suurin osa matkailijoista yöpyy puiston lähialueella matkailukeskusten vuokramökeissä, omissa mökeissä, hoteleissa, lomaosakkeissa ja asuntoautoissa tai -vaunuissa ja tekee lyhyitä päiväretkiä kansallispuistoon, matkailukeskuksia lähimpänä oleville kohteille. Yöpyjien suuri määrä selittyy myös sillä, että suuri osa (yhteensä 36 %) kävijöistä saapui Etelä-Suomesta.

Puiston alueella yöpyvien määrässä on suuri ero puiston pohjois- ja eteläosan välillä, sillä 84 % yöpymisistä tapahtuu pohjoisosassa, jossa on kattava autio- ja varaustupaverkosto. Puiston sisällä

yövytään keskimäärin 2 yötä. Omassa majoitteessa yöpyy puiston eteläosan yöpyjistä 34 % ja pohjoisosan yöpyjistä 29 %, varaus- ja autiotuvissa yöpyy n. 70 %. Kansallispuiston pohjoisosassa telttaili 30 % vastanneista ja puiston eteläosassa heitä oli huomattavasti vähemmän (7 %).

Kyselyyn vastanneista 73 % yöpyi lähialueella. Lähinnä he yöpyivät vuokramökissä (42 %), hotellissa (18 %), omassa mökissä (18 %) tai lomaosakkeessa (10 %). Puiston pohjoisosassa hotellissa yöpyi 30 % ja vuokramökissä 36 %, kun taas eteläosassa luvut olivat 10 % ja 47 %. Lomaosakkeita ei ole puiston pohjoisosassa, mutta eteläosan yöpyjistä 14 % yöpyi niissä.

4.2.5 Kävijöiden aiempi retkeilykokemus

Kansallispuiston kävijöistä suurin osa (72 %) teki pitkiä, yli 10 kilometrin omatoimisia retkiä merkityillä reiteillä. Lyhyitä retkiä teki 21 % ja vain 2 % osallistui opastetulle retkelle.

Kansallispuiston eteläosan kesäkävijöistä lähes puolet (47 %) tekee lyhyitä alle 10 kilometrin retkiä puistoon, kun taas pohjoisosassa vastaavia retkiä tekee vain 20 % kävijöistä.

Talvella puiston etelä- ja pohjoisosan välillä ei ole eroja retkien pituuksissa, mutta silloin kävijöistä suurin osa (yli 80 %) tekee yli 10 kilometrin pituisia retkiä kansallispuistoon. Hyvin hoidetuilla hiihtoladuilla on helpompi tehdä pitempiä retkiä kuin jalan kesällä. Pitempien retkien suurempaa osuutta puiston pohjoisosassa selittää puiston eteläosan kävijöiden korkeampi keski-ikä ja puiston pohjoisosan vaellusperinteet ja tupaverkosto.

4.2.6 Saapuminen alueelle

Kävijätutkimuksen mukaan suosituin saapumispäivä Pallas–Yllästunturin kansallispuistoon oli lauantai (21 % vastanneista). 16 % ilmoitti saapuneensa puistoon sunnuntaina tai maanantaina. Kun matkailu yleensä sijoittuu lomien ajalle, voisi olettaa, että suurin osa matkailijoista on saapunut alueelle viikonloppuna tai heti loman alettua. Keväällä hiihtolomien aikaan lauantai on myös yleinen matkailukeskusten vaihtopäivä.

Kyselyyn saatiin eniten vastauksia tiistaina (22 %) ja vähiten lauantaina ja sunnuntaina (6 %). Viikonloppun vähäinen vastausten saanti selittyy sillä, että tuolloin saavutaan vilkkaimmin kansallispuiston lähialueelle, eikä vielä käydä itse puistossa. Suosituimmaksi saapumispäiväksi osoittautuneen lauantain prosenttiluku on kuitenkin hieman alhainen. Tulosten vääristyminen johtuu siitä, että joissakin haastattelupisteissä alueelle saapumispäiväksi on laitettu oikean saapumispäivän sijasta lomakkeen keruupäivä.

Kuukausittain tarkasteltuna puistoon saapuu kävijälaskentojen mukaan eniten matkailijoita maaliskuussa ja huhtikuussa, mutta kolmanneksi suosituimpana kuukautena, syyskuussa, jo lähes puolet vähemmän. Vähiten kävijöitä on tammi-, touko-, loka- ja marraskuussa sekä kesä- ja joulukuussa, jolloin kävijöitä on kymmenesosa vilkkaimpiin kuukausiin nähden.

Maalis-huhtikuun suosio johtuu kevätseongista, hiihtolomista ja parhaista hiihtokeleistä. Helmikuussa sesonki ei ole vielä alkanut ja lisäksi kylmät ilmat vähentävät matkailijoiden määrää. Kesäkuun vähäinen kävijämäärä johtuu kesälomien sijoittumisesta myöhemmälle kesälle ja siitä, etteivät lomailijat halua matkustaa kauemmaksi heti loman alettua. Syksyä kohden matkailijoiden määrä kasvoi kesään verrattuna. Syynä matkailijamäärän lisääntymiseen syksyllä on ruska-aika. Syksyllä on myös viileämmät ilmat vaellukseen, eivätkä sääsket kiusaa.

Suurin osa, 71 %, Pallas–Yllästunturin kansallispuistoon saapuneista ilmoitti viimeiseksi kuluneeseen henkilöauton, kun taas linja-autoa käytti 11 %. Henkilöauton suosio selittyy sen

käytön helpvoudella. Kun alueelle saavutaan tyypillisimmin 2–5 hengen seurueessa, henkilöautolla matkustaminen tulee tällöin halvemmaksi kuin julkiset kulkuneuvot, eikä tarvitse seurata aikatauluja. Pohjois-Suomessa ei myöskään ole samanlaista paikallisliikennettä kuin suuremmissa kaupungeissa, joten paikasta toiseen liikkumiseen on helpointa käyttää omaa autoa.

Puistoon saapumiseen käytettiin myös melko paljon venettä. Tämä kulkumuoto tarkoittaa sitä, että kävijöiden, etenkin vaeltajien, kulkusuunta on Hetasta Pallakselle, jolloin puistoon matkustetaan Ounasjärven poikki käyttäen yrittäjien tuottamia venetaksipalveluja. Palveluja kehitettäessä tulisi kiinnittää huomiota mm. näiden palvelujen saatavuuteen ja huoltotoimenpiteisiin.

4.2.7 Käyntiin liittyvä rahankäyttö ja sen paikallistaloudelliset vaikutukset

Pallas–Yllästunturin kansallispuiston kävijöiden rahankäytön paikallistaloudelliset kokonaisvaikutukset olivat vuoden 2010 käyntimäärällä laskettuina noin 30,6 miljoonaa euroa ja työllisyysvaikutukset noin 402 henkilötyövuotta. Nämä luvut kuvaavat kävijöiden rahankäytöstä alueelle muodostuvia välillisiä ja välittömiä rahavirtoja sekä niihin kytkeytyviä työllisyysvaikutuksia.

Metsähallitus on arvioinut kaikkien Suomen kansallispuistojen vastaavien lukujen olleen vuonna 2010 yhteenlaskettuina 108,9 miljoonaa euroa ja 1 403 henkilötyövuotta (Metsähallitus 2010). Pallas–Yllästunturin osuus luvuista on ylivoimaisesti suurin. Kun luvut jaetaan tasan Suomen silloisten 35 kansallispuiston kesken, saadaan keskimääräiseksi tulovaikutukseksi 3,1 miljoonaa euroa ja työllisyysvaikutukseksi 40 henkilötyövuotta.

Pelkät korkeat käyntimäärät eivät selitä Pallas–Yllästunturin kansallispuiston suuria talousvaikutuksia. Ero selittyy Pallas–Yllästunturin luonteella verrattuna moneen muuhun puistoon. Muonion matkailualue ja Ylläksen matkailukeskus sijaitsevat kansallispuiston välittömässä läheisyydessä. Lisäksi Levin matkailukeskuksesta käsin kansallispuisto on melko helposti saavutettavissa. Nämä seikat vaikuttavat merkittävästi kansallispuistokävijöiden mahdollisuuksiin viipyä alueella kauemmin ja käyttää rahaa paikallisiin palveluihin. Eniten rahaa virtaa paikallistalouteen matkailualueilla, joissa kävijöiden viipymä on pidempi ja palvelujen tarjonta suurempi.

Keskimäärin vastaajat arvioivat kuluttaneensa Pallas–Yllästunturin käynnillään 66 euroa. Kansallispuistossa tai sen lähialueella yöpyneet arvioivat kuluttaneensa 63 euroa ja päiväkävijät 103 euroa. Lähialueelta tulleet kävijät kuluttivat 17 euroa, ulkomaiset matkailijat 91 euroa ja kauempaa kotimaasta tulleet keskimäärin 67 euroa käyntiä kohden. Eniten kuluttivat lähialueen ulkopuolelta tulleet kotimaiset päiväkävijät, 145 € haastattelukerran käynnillä.

Kävijöiden keskimääräinen rahankäyttö on todellisuudessa arvioitua 66 euroa suurempi, sillä vastaajat arvioivat käyttämänsä rahamäärän usein alakanttiin. Keskimääräiset majoituskulut ovat todellisuudessa ilmoitettua suuremmat, koska kesällä saatiin vastauksia lähes kaksinkertaisesti suhteessa tavoiteltuun otoskokoon. Kaikki eivät myöskään ole osanneet tai jaksaneet arvioida perusteellisesti kaikkea sitä, mitä kysymyksessä kysyttiin.

4.3 Kävijätyytyväisyys

4.3.1 Käynnin tarkoitus

Pallas–Yllästunturin kävijät pitivät vierailullaan tärkeimpänä maisemia ja luonnon kokemista sekä rentoutumista. Uusiin ihmisiin tutustumista ja jännityksen kokemista ei pidetty lainkaan tärkeänä. Virkistysmotiivien tärkeydestä voi päätellä, että kävijät haluavat viettää lomaansa ja rentoutua

kauniissa maisemissa. Koska moni kävijöistä on kotoisin Etelä-Suomen asutuskeskuksista, haluvat he todennäköisesti päästä lähelle luontoa ja pois kaupungin kiireisestä elämästä.

Luonnossa tapahtuva harrastaminen ja virkistäytyminen kuuluvat suomalaisten elämäntapaan jokaisessa ikäryhmässä sukupuolesta riippumatta (Sievänen 2001). Ulkoiluharrastukset ovat myös merkittäviä loma-ajan käyttömuotoja ja tällöin ulkoilu useasti tapahtuu asuinpaikkakunnan ulkopuolella, kuten retkeily- ja luonnonsuojelualueilla. Monet ulkoiluharrastukset pitävät sisällään kävelyä, hiihtoa ja pyöräilyä, kun taas luonnossa virkistäytymiseen sisältyy luonnonläheisyydestä nauttiminen, luonnontarkkailu, lepäily ja oleskelu luonnossa sekä maisemien ihailu.

Pallas–Yllästunturin kansallispuiston kesäkävijöille olivat luonnon kokeminen, luonnosta oppiminen, alueeseen tutustuminen ja yhdessäolo oman seurueen kanssa hieman tärkeämpiä virkistysmotiiveita kuin talvikävijöille. Puiston eteläosan kävijöille kuntoilu oli hieman tärkeämpää kuin pohjoisosan kävijöille. Sen sijaan luonnon kokeminen ja omien taitojen kehittäminen oli hieman tärkeämpää pohjoisosan kävijöille. Aiempiin tutkimuksiin verrattuna luonnosta oppimisen, luonnon kokemisen, omien taitojen kehittämisen, rentoutumisen ja alueeseen tutustumisen merkitys virkistysmotiiveina on hieman vähentynyt.

4.3.2 Kävijöiden mielipiteet alueesta, palveluista ja ympäristön laadusta

Kansallispuiston käytetyimpiä ja eniten arviointeja saaneita palveluja olivat reittien opastetaulut, polku- ja latureitistö sekä polku- ja latuviitoitukset, joita kaikkia oli käyttänyt ja arvioinut yli 90 % vastanneista. Näiden palveluiden suosio johtunee siitä, että kävijät liikkuvat paljon alueen luonnossa ja käyttävät siellä olevia opasteita ja muita palveluita. Polku- ja latureitistöt ovat lisäksi merkittäviä matkailijoiden houkuttimia, ja niitä käytetään luonnossa liikkumiseen, maisemien ihailemiseen sekä rentoutumiseen. Myös alueen luonto on merkittävä vetonaula, joten siellä olevat palvelut ovat tarpeen. Vähiten käyttöä ja arviointeja saivat varaustuvat, opastuspalvelut maastossa, esitteet ja opaskirjat sekä autio- ja varaustuvat.

Käyttämänsä palveluiden laadun kansallispuiston kävijät arvioivat enimmäkseen melko hyväksi, sillä suurin osa kysytyistä palveluista ja ympäristötekijöistä sai asteikolla 1–5 keskiarvokseen vähintään 3,6 ja parhaimmillaan 4,5. Erittäin hyvän arvosanan saivat mm. maiseman vaihtelevuus (ka 4,6), polttopuut tuvilla ja huolletuilla tulipaikoilla (4,2) sekä polku- ja latureitistö (4,2). Kävijöiden tyytyväisyys palveluihin selittyy hyvin huolletuilla tulipaikoilla, monipuolisella polku- ja latureitistöllä sekä vielä melko hyväkuntoisilla opasteilla ja viitoituksella. 6 % kävijöistä arvioi polku- ja latuviitoituksen erittäin tai melko huonoksi.

Heikoimmiksi palveluista arvioitiin yleisökäymälät (3,6), jätehuollon toteutus ja ohjaus (3,6) sekä erityistarpeiden huomioon ottaminen (3,6). Yleisökäymälöitä piti erittäin tai melko huonoina 11 % kävijöistä. Yrittäjien tuottamiin palveluihin (ka 3,8), vuokra- ja varaustupiin (3,8) ja tiestöön ei myöskään oltu erityisen tyytyväisiä. Yrittäjien tuottamia palveluita arvioi erittäin tai melko huonoksi 7 % kävijöistä.

Palveluiden määrää Pallas–Yllästunturin kansallispuiston kävijät pitivät kokonaisuudessaan pääosin riittävänä (keskiarvo 4,2). Yleisökäymälöitä, tulentekopaikkoja ja opastetauluja kaivattiin jonkin verran lisää. Tyytyväisyys palveluiden määrään johtunee niiden monipuolisuudesta ja kattavuudesta, sillä polku- ja latureitistöjä, tupia ja opasteita on lisätty ja parannettu alueella useiden hankkeiden avulla, viimeisten 15 vuoden aikana esimerkiksi Taigametsä Life- ja VILMAT-hankkeiden rahoituksella.

Verrattaessa Ylläs–Aakenus-alueen vuonna 2000 (Kuusisto & Taskinen 2003) ja Pallas–Ounastunturin vuonna 2003 (Sulkava ym. 2007) tehtyjen kävijätutkimusten tuloksia Pallas–

Yllästunturin kansallispuistossa 2010 tehtyyn selviää, että palvelurakenteita ja reittejä on lähes riittävästi, mutta tyytyväisyys palveluiden laatuun on heikentynyt aiemmista tutkimuksista. Tyytyväisyys palveluihin ja ympäristökäymälöihin on heikentynyt kaikilta osin lukuun ottamatta tupien ja tulipaikojen polttopuita, joiden arvio on pysynyt samana (4,2). Palveluiden (mm. reittien opastaulut, viitoitukset, tulentekopaikat ja laavut) erittäin hyväksi arvioineiden osuus on pudonnut n. 10 % prosenttiyksikköä ja vastaavasti keskinkertaiseksi arvioineiden osuus on lisääntynyt saman verran, myös melko huonoksi arvioineiden osuudessa on kasvua. Merkittävin muutos tyytyväisyydessä on yleisökäymälöiden kohdalla, sillä erittäin tyytyväisten osuus on pudonnut 42 %:sta 17 %:iin ja erittäin tai melko huonoksi ja keskinkertaiseksi arvioineiden osuus on kasvanut 21 %:sta 43 %:iin. Jätehuollon ohjaus ja toteutus on myös heikentynyt merkittävästi aiempiin tutkimuksiin verrattuna. Seuraavassa tarkastellaan erikseen kansallispuiston pohjois- ja eteläosien tuloksia aikaisempien tutkimusten valossa.

Kansallispuiston pohjoisosa

Pallas–Yllästunturin kansallispuiston pohjoisosassa tehtiin edellinen kävijätutkimus vuonna 2003, silloisen Pallas–Ounastunturin kansallispuiston alueelle (Sulkava ym. 2007). Kävijöiden tyytyväisyys jätehuollon toteutukseen ja ohjaukseen on heikentynyt vuoteen 2010, sillä erittäin tyytyväisten määrä on vähentynyt ja melko hyväksi arvioineiden pysynyt samana. Vuonna 2003 noin 30 % kävijöistä piti jätteiden opastuksen selkeyttä ja keräysastioiden käytön helppoutta erittäin hyvänä ja noin 40 % melko hyvänä. Vuonna 2010 puiston pohjoisosan kävijöistä 16 % piti jätehuollon toteutusta ja ohjausta erittäin hyvänä ja 46 % melko hyvänä.

Pyhäkeron ja Nammalakurun latukahviloiden palveluita piti hieman alle 40 % vastanneista erittäin hyvinä ja hieman yli 40 % melko hyvinä vuonna 2003 (Sulkava ym. 2007.) Vuoden 2010 kävijätutkimuksessa yrittäjien tuottamia palveluita piti erittäin hyvinä vain 14 % ja melko hyvinä 46 % kävijöistä. Yrittäjien tuottamien palveluiden kohdalla ”erittäin hyvä” -arvioiden osuus on siis melko paljon pienentynyt.

Vuoden 2003 ja 2010 kävijöistä sama prosentuaalinen osuus pitää opastetauluja erittäin hyvinä, mutta ”melko hyvän” osuus on vähentynyt noin 10 prosentilla. Kokonaisuudessaan kävijät kuitenkin ovat opasteisiin tyytyväisiä. Vuonna 2003 opastetauluja (tekstin ja karttojen luotettavuus, ajantasaisuus ja sisältö) piti erittäin hyvinä hieman yli 20 % kävijöistä ja hieman alle 60 % piti niitä melko hyvinä (Sulkava ym. 2007). Vuonna 2010 taas kävijöistä 18 % piti reittien opastetauluja erittäin hyvinä ja 53 % melko hyvinä. Kumpanakin ajankohtana noin 20 % piti reittien opasteita keskinkertaisina.

Myös latuviitoituksia tarkasteltaessa erittäin tyytyväisten kävijöiden osuus on pienentynyt, mutta sen sijaan keskinkertaisesti tyytyväisten osuus on lisääntynyt. Vuonna 2003 polku- ja latuviitoituksia piti erittäin hyvinä hieman yli 40 % kävijöistä, samoin melko hyvinä (Sulkava ym.2007). Keskinkertaisina polku- ja latuviitoituksia piti noin 10 % ja melko huonoina noin 5 % kävijöistä. Vuonna 2010 ”erittäin hyvä” -arviointeja oli 26 %, ”melko hyvä” 45 %, ”keskinkertainen” 21 % ja ”melko huono” -arviointeja 6 %..

Vuoteen 2003 verrattuna ovat yleisökäymälöitä erittäin hyvinä, melko hyvinä tai keskinkertaisina pitäneiden osuudet laskeneet. Melko huonoina yleisökäymälöitä pitäneiden osuus on sen sijaan pysynyt suurin piirtein samana vuosina 2003 ja 2010. Yleisökäymälöitä piti vuonna 2003 erittäin hyvinä hieman yli 20 %, melko hyvinä noin 50 % ja keskinkertaisina noin 20 % kävijöistä. Hieman alle 10 % piti niitä melko huonoina (Sulkava ym. 2007). Vuonna 2010 13 %:n mielestä yleisökäymälät olivat erittäin hyviä ja 37 %:n mielestä melko hyviä. 35 % kävijöistä piti käymälöitä keskinkertaisina ja 13 % melko huonoina.

Kävijöiden tyytyväisyys liikuntaesteisten huomioon ottamiseen on pysynyt vuosien 2003 ja 2010 kävijätutkimuksissa melko lailla samana. Muutosta on sikäli, että melko hyväksi arvioineiden osuus on noussut 10 % ja erittäin huonoksi arvioineiden osuus laskenut saman verran. Vuonna 2003 liikuntaesteisten huomioon ottamista (reittien kuljettavuus) piti erittäin hyvänä vain alle 10 %, melko hyvänä noin 30 % ja keskinkertaisena hieman alle 40 % (Sulkava ym. 2007). Hieman yli 10 % piti tätä palvelua melko huonona ja noin 10 % erittäin huonona. Vuonna 2010 erityistarpeiden huomioon ottamista piti erittäin hyvänä 11 %, melko hyvänä 44 % ja keskinkertaisena 38 %. Melko huonoksi palvelun arvioi 6 % ja erittäin huonoksi vain 1 %.

Kansallispuiston eteläosa

Vuonna 2000 nykyisen kansallispuiston eteläosassa, Ylläs–Aakenuksen vanhojen metsien suoje-lukohteen alueella, tehtiin edellinen kävijätutkimus (Kuusisto & Taskinen 2003.)

Kävijöiden tyytyväisyys jätehuoltoon on laskenut hieman vuoden 2000 talvesta vuoden 2010 tal-veen. Vuonna 2000 puiston eteläosan talviaikaiset kävijät olivat hieman tyytymättömmämpiä jäte-huoltoon kuin kesäkävijät, sillä talvella keskiarvoksi saatiin 3,91 (asteikko 1–5) ja kesällä 4,09 (Kuusisto & Taskinen 2003). Myös kirjallisiin opasteisiin oltiin talvella hieman tyytymättömmä-mpiä ja keskiarvoksi saatiin 3,94, kesällä puolestaan 4,00. Vuonna 2010 puiston eteläosan jätehuolto sai talvella keskiarvokseen 3,5 ja kesällä 3,6.

Vuonna 2000 tehdyn kävijätutkimuksen mukaan kävijät olivat talvella tyytyväisempiä polku- ja latuverkostoon (keskiarvo 4,76) kuin kesäaikana (4,41). Vuonna 2010 Pallas–Yllästunturin kan-sallispuiston eteläosan kävijät antoivat talvella polku- ja latureitistölle keskiarvoksi 4,4 ja ke-sällä 4,1.

Polku- ja latuviitoituksille eteläosan kävijät antoivat huomattavasti huonomman arvosanan vuon-na 2010 kuin 2000. Vuonna 2000 kävijät olivat talvella tyytyväisempiä polku- ja latuviitoitukseen (4,60) kuin kesällä (4,24). Niin myös vuonna 2010, mutta nyt polku- ja latuviitoitukset saivat tal-velle keskiarvokseen 4,1 ja kesällä 3,8.

Tyytyväisyys erämaa- ja latukahviloihin on laskenut vuodesta 2000 vuoteen 2010, sillä kahviloita erittäin hyvinä pitävien osuus on pienentynyt ja melko hyvinä ja keskinkertaisina pitävien osuus puolestaan lisääntynyt. Lisäksi vuoden 2010 tuloksissa melko huonoina ja erittäin huonoina pitä-vien osuus oli suurempi. Vuonna 2000 Ylläs–Aakenus-alueen kävijöistä noin 50 % piti erämaa-kahviloita erittäin hyvinä ja noin 40 % melko hyvinä (Kuusisto & Taskinen 2003). Vain vajaa 10 % arvioi ne keskinkertaisiksi. Melko huonoina erämaakahvioita piti vain muutama prosentti, eikä erittäin huonoiksi arvioitu ollenkaan. Vuonna 2010 yrittäjien tuottamia palveluita piti erittäin hy-vinä 22 %, melko hyvinä 50 %, keskinkertaisina 22 %, melko huonoina 5 % ja erittäin huonoina 2 %.

Yleisökäymälöiden tuloksia verrattaessa huomataan, että ”erittäin hyvä” -arvioiden osuus on pie-nentynyt hieman ja ”melko hyvä” -arvioiden osuus pysynyt melkein samana. ”Keskinkertainen”-osuus on hieman lisääntynyt. Myös ”melko huono” ja ”erittäin huono” -osuudet ovat pysyneet melkein samoina vuodesta 2000 vuoteen 2010. Vuonna 2000 hieman yli 20 % kävijöistä piti ylei-sökäymälöitä erittäin hyvinä ja 40 % melko hyvinä (Kuusisto & Taskinen 2003). Noin 20 % piti käymälöitä keskinkertaisina ja vain alle 10 % melko huonoina. Erittäin huonoiksi ne arvioi vain muutama prosentti. Vuonna 2010 käymälät erittäin hyväksi arvioineiden osuus oli 17 % kävijöistä, melko hyväksi 41 %, keskinkertaisiksi 32 %, melko huonoiksi 9 % ja erittäin huonoiksi arvioinei-den 2 %.

Ylläksen alueen kaikkien kävijöiden tyytyväisyys alueen palveluihin

Vuonna 2010 tehdyissä Ylläksen alueen Ylläs Green DMN -asiakastyytyväisyystutkimuksissa (Haaga-Perho tutkimuspalvelut 2010a ja b) ympäristöasioiden hoito vastasi kävijöiden odotuksia hyvin jouluna 2009–2010 (89 %) ja keväällä 2010 (88 %) (Haaga-Perho tutkimuspalvelut 2010a). Kesällä 2010 ympäristöasioiden hoitoon oltiin hieman tyytymättömämpiä, sillä enää 72 % kävijöistä oli sitä mieltä, että ympäristöasioiden hoito vastasi odotuksia (Haaga-Perho tutkimuspalvelut 2010b). Syksyllä 2010 tätä mieltä oli 67 % kävijöistä. Pallas–Yllästunturin kansallispuiston kävijät (kävijätutkimus 2010) olivat jätehuollon toteutukseen hieman tyytymättömämpiä kuin Ylläksen alueen kävijät, sillä erittäin hyvänä tai melko hyvänä sitä piti noin 60 %.

Ylläksen alueen kävijöiltä kysyttiin myös, miten turvallisuusasioiden hoito vastasi heidän odotuksiaan. Joulun aikana ja keväällä saatujen tulosten mukaan 97 % matkailijoista oli tyytyväisiä (Haaga-Perho tutkimuspalvelut 2010a). Kesällä matkailijat olivat hieman tyytymättömämpiä, sillä silloin 65 % kävijöistä oli tyytyväisiä ja syksyllä taas 57 % (Haaga-Perho tutkimuspalvelut 2010b). Pallas–Yllästunturin kansallispuiston kävijät olivat yleiseen turvallisuuteen tyytyväisempiä, sillä hieman yli 85 % kävijöistä piti yleistä turvallisuutta erittäin tai melko hyvänä.

Ylläksen alueen kävijöistä oli esteettömyyteen tyytyväisiä jouluna 89 % ja keväällä 88 % (Haaga-Perho tutkimuspalvelut 2010a). Kesällä tuloksiksi saatiin 24 % ja syksyllä 11 % (Haaga-Perho tutkimuspalvelut 2010b). Pallas–Yllästunturin kansallispuiston kävijät olivat vuonna 2010 erityistarpeiden huomioon ottamiseen hieman tyytymättömämpiä, sillä kävijöistä vain noin 60 % piti palvelua erittäin tai melko hyvänä.

Ylläksen alueen joulumatkailijoista 33 %:n kohdalla kansallispuisto vaikutti erittäin paljon tai melko paljon matkan ostopäätökseen. (Haaga-Perho tutkimuspalvelut 2010a). Keväällä tulokseksi saatiin 30 %. Kesällä ja syksyllä vastaava luku oli 46 % matkailijoista (Haaga-Perho tutkimuspalvelut 2010b). Ylläksen alueen kävijöistä 48 % vieraili tai aikoi vierailla Pallas–Yllästunturin kansallispuistossa. Keväällä vastaavaksi tulokseksi saatiin 44 %. Kesällä ja syksyllä suurempi osa matkailijoista vieraili tai aikoi vierailla puistossa, sillä tuloksiksi saatiin 65 % ja 69 %. Pallas–Yllästunturin kansallispuiston kävijätutkimuksessa 2010 matkailijat pitivät puistoa tärkeämpänä matkakohteena kuin Ylläksen alueen kävijät, sillä 67 % kansallispuiston kävijöistä ilmoitti puiston matkansa ainoaksi tai tärkeimmäksi kohteeksi ja noin kolmannes piti puistoa yhtenä matkan suunnitelluista kohteista.

Ylläksen alueen palveluista jouluna 2009 saivat parhaimman arvion hiihtoladut (ka 4,54), mutta erittäin hyvän arvosanan saivat myös rinteet (4,35) (Haaga-Perho tutkimuspalvelut 2010a). Myös keväällä nämä palvelut saivat hyvät arvosanat: hiihtoladut (4,53) ja rinteet (4,46). Pallas–Yllästunturin kansallispuiston kävijöiden arvio polku- ja latureitistöstä oli 4,2 asteikolla 1–5. Laskettelua kansallispuiston kävijöistä harrasti vain noin 10 %.

4.3.3 Kävijöiden odotusten toteutuminen

Kävijöiden odotukset matkasta täyttyivät hyvin, osin jopa ylittyivät. Etenkin luonnonympäristön kohdalla oli näin, sillä vastanneista 71 %:n odotukset täyttyivät erittäin hyvin (keskiarvo 4,69 asteikolla 1–5). Myös harrastusmahdollisuuksiin sekä reitteihin ja rakenteisiin kohdistuneet odotukset täyttyivät erittäin hyvin lähes puolella kävijöistä, sillä kummassakin keskiarvo oli 4,37. Palveluiden kohdalla odotukset eivät täytyneet yhtä hyvin, sillä keskiarvo oli 4,17 ja vastaajista enää 35 %:n odotukset täyttyivät erittäin hyvin ja 49 %:n melko hyvin.

Kansallispuiston kävijöiden ennakko-odotukset alueesta täyttyivät kokonaisuudessaan paremmin talvella kuin kesällä, erityisesti palveluihin ja harrastusmahdollisuuksiin kohdistuneet. Puiston

etelä- ja pohjoisosan kesä- ja talvikävijöiden odotusten täyttymisessä ei ollut suurta eroa, mutta niin etelä- kuin pohjoisosan kesäkävijöiden odotukset eivät täytyneet yhtä hyvin kuin talvikävijöiden. Ainoastaan luonnonympäristöön kohdistuneet odotukset täittyivät hieman paremmin kesällä.

Ylläs Green DMN -asiakastutkimuksen (Haaga-Perho tutkimuspalvelut 2010a ja b) mukaan jouluna 2009 ja keväällä 2010 lähes 40 % kävijöistä koki odotustensa ylittyneen hieman tai huomattavasti. Suurimmalle osalle (n. 60 %) matkailualueesta saatu kokemus oli ennakkokuvan mukainen. Kesällä ja syksyllä 2010 kävijöiden odotukset matkailualueesta täytyivät samansuuntaisesti kuin joulun ja kevään tutkimuksessa, kesällä oli kuitenkin hieman enemmän pettyneitä (2 % vastanneista).

4.3.4 Vastanneiden käyntiä häirinneet tekijät

Yleensä ottaen Pallas–Yllästunturin kansallispuiston kävijöitä ei häirinnyt juuri mikään, sillä häiriötekijät saivat suurimmaksi osaksi keskiarvokseen 4,48–3,38 (asteikko 1–5). Kävijät kokivat eniten häiriötä aiheutuvan ulkopuolisen liikenteen melusta alueella ja moottorikelkkailusta.

Maaston kuluneisuus (ka 4,29) häiritsi hieman enemmän kansallispuiston pohjoisosassa kuin eteläosassa. Puiston pohjoisosan kesäkävijöitä maaston kulumisen (3,97) häiritsi jo melko paljon, sillä 15 %:n mielestä kulumisen oli erittäin tai melko häiritsevää. Eteläosan kesäkävijöitä kulumisen (4,19) ei häirinnyt yhtä paljon, sillä se oli erittäin tai melko häiritsevää vain 7 %:n mielestä. Kesällä roskaantuminen ja liiallinen kävijämäärä häiritsivät pohjoisosassa hieman enemmän kuin eteläosassa. Talvella puiston eteläosassa liiallinen kävijämäärä häiritsi 9 %:a erittäin tai melko paljon, kun taas puiston pohjoisosassa kävijöitä ei häirinnyt mikään.

Vuoden 2010 pohjoisosan kesäkävijöitä maaston kulumisen häiritsi hieman enemmän kuin vuoden 2003 (Sulkava ym. 2007) kävijöitä. Puiston eteläosassa maaston kulumisen häiritsevyys on pysynyt samana. Muissa häiriötekijöissä ei ole merkittävää muutosta aiempiin tutkimuksiin verrattuna.

4.3.5 Kävijätyytyväisyysindeksi

Kävijätyytyväisyyden osatekijät – palvelut, ympäristö, odotukset ja häiriötekijät – saivat Pallas–Yllästunturin kansallispuiston kävijöiltä kokonaisuudessaan melko hyvät arviot. Asteikolla 1–5 häiriötekijöiden keskiarvoksi tuli 4,37, odotusten 4,48 ja ympäristön 4,26. Palveluihin ei oltu yhtä tyytyväisiä, sillä keskiarvo oli 3,94. Lukujen perusteella saatiin valtakunnallisesti vertailukelpoiseksi kävijätyytyväisyysindeksiksi 4,15 ja aluekohtaiseksi kävijätyytyväisyysindeksiksi 4,14.

Kävijätyytyväisyysindeksissä ei ollut merkittävää eroa puiston pohjois- ja eteläosan tai kesä- ja talvikävijöiden välillä, sillä keskiarvo oli 4,13 ja 4,15 välillä. Kävijöiden tyytyväisyys palveluihin jäi alle keskiarvon 4,0 niin kesällä kuin talvella, yhtäläillä kansallispuiston pohjois- kuin eteläosassa. Odotukset eivät puiston eteläosassa täytyneet niin hyvin kesällä kuin talvella. Häiriötekijät saivat hieman huonommat arviot puiston pohjoisosassa kesällä kuin talvella, syynä mm. kulumisen. Puiston eteläosassa talvikävijöitä häiritsi jonkin verran liiallinen kävijämäärä, jolloin häiriötekijät saivat huonomman arvion talvella kuin kesällä.

Vuonna 2010 Pallas–Yllästunturin kävijöiden kävijätyytyväisyys oli melko hyvä, mutta kävijätyytyväisyysindeksi on pudonnut puiston eteläosassa vuoden 2000 (Kuusisto & Taskinen 2003) keskiarvosta 4,35 keskiarvoon 4,14 ja puiston pohjoisosassa vuoden 2003 (Sulkava ym. 2007) keskiarvosta 4,29 lukuun 4,17.

Ympäristötekijöistä parhaimmat arviot sai maisemien vaihtelevuus (4,57), mutta myös yleiseen siisteyteen (4,12) ja yleiseen turvallisuuteen (4,10) oltiin tyytyväisiä. Luonnonympäristö vastasi parhaiten kävijöiden odotuksia (4,69). Myös harrastusmahdollisuudet, reitit ja rakenteet (4,37) täyttivät palveluja (4,17) paremmin odotukset. Pallas–Yllästunturin kansallispuiston kävijöitä ei häirinnyt yleensä juuri mikään, sillä häiriötekijät saivat suurimmaksi osaksi keskiarvokseen 4,29–4,48. Muutamia (12 kpl) kansallispuiston kävijöitä häiritsi paljon tai erittäin paljon liikenteen melu ja moottorikelkkailu (ka 1,5–2,25) ja noin kuutta prosenttia maaston kuluneisuus, roskaantuneisuus ja liiallinen kävijämäärä.

Palveluiden arviointi antoi puiston kehittämisen kannalta tärkeitä tuloksia erityisesti jätehuollon toteutuksesta ja ohjauksesta, yrittäjien tuottamista palveluista, reittien opastetauluista, polku- ja latuviitoituksista, yleisökäymälöistä sekä erityistarpeiden huomioon ottamisesta. Näistä palveluista mikään ei saanut puiston pohjoisosan kesä- eikä talviaikaisilta kävijöiltä keskiarvokseen yli neljää. Arviot vaihtelivat talviaikana lukemissa 3,5–3,9 ja kesäaikana 1,9–3,9. Eniten keskiarvoista poikkeaa kesäaikaisten kävijöiden arvio erityistarpeiden huomioon ottamisesta, joka sai keskiarvokseen 1,9. Puiston eteläosassa kyseisten palveluiden arvioiden keskiarvot olivat talvella 3,5–4,1 ja kesällä 3,6–3,8. Nämä tulokset ovat puiston kehittämisen kannalta tärkeitä, koska ne osoittavat, että kävijät eivät ole kyseisiin palveluihin niin tyytyväisiä kuin voisivat olla. Tulokset on koottu taulukkoon 44.

Kansallispuiston pohjoisosan talvi- ja kesäaikaisten kävijöiden mielipiteet poikkeavat hieman toisistaan (taulukko 44). Talviaikaiset kävijät ovat jätehuollon toteutukseen ja ohjaukseen, reittien opastetauluihin ja yleisökäymälöihin tyytymättömämpiä kuin kesäaikaiset kävijät. Yrittäjien tuottamiin palveluihin ja polku- ja latuviitoituksiin talvi- ja kesäaikaiset kävijät ovat yhtä tyytyväisiä, sillä yrittäjien tuottamat palvelut ovat saaneet keskiarvokseen 3,6 ja polku- ja latuviitoitukset 3,9. Talviaikaiset kävijät ovat kesäaikaista kävijöitä tyytyväisempiä vain erityistarpeiden huomioon ottamiseen, keskiarvo oli talvella 3,6 ja kesällä 1,9.

Myös puiston eteläosan talvi- ja kesäaikaisten kävijöiden mielipiteet poikkeavat hieman toisistaan. Eteläosan talviaikaiset kävijät ovat kesäajan kävijöitä tyytymättömämpiä jätehuollon toteutukseen ja ohjaukseen sekä yleisökäymälöihin (taulukko 44). Tyytymättömyyden syynä voi olla käymälöiden suurempi käyttö, kun keväällä kävijöitä on runsaasti. Sen sijaan talviaikaiset kävijät ovat kesäkävijöitä tyytyväisempiä yrittäjien tuottamiin palveluihin, reittien opastetauluihin ja polku- ja latuviitoituksiin. Suurempi tyytymättömyys yrittäjien tuottamiin palveluihin kesäaikana voi johtua siitä, etteivät latukahviot ym. palvelut ole auki. Erityistarpeiden huomioon ottamiseen talvi- ja kesäaikaiset kävijät ovat yhtä tyytyväisiä.

Pohjois- ja eteläosan talviaikaisia tuloksia tarkasteltaessa tyytyväisyydessä näkyy jonkin verran eroja (taulukko 44). Pohjoisosan talviaikaiset kävijät ovat eteläosan kävijöitä tyytyväisempiä jätehuollon toteutukseen ja ohjaukseen, kun taas tyytymättömämpiä yrittäjien tuottamiin palveluihin, reittien opastetauluihin sekä polku- ja latuviitoituksiin. Yleisökäymälöihin ja erityistarpeiden huomioon ottamiseen ovat talvikävijät yhtä tyytyväisiä sekä pohjois- että eteläosassa.

Myös pohjois- ja eteläosan kesäaikaisten kävijöiden mielipiteissä on pieniä eroavaisuuksia (taulukko 44). Pohjoisosan kesäaikaiset kävijät ovat eteläosan kesäkävijöitä tyytymättömämpiä yrittäjien tuottamiin palveluihin ja erityistarpeiden huomioon ottamiseen. Jätehuollon toteutukseen ja ohjaukseen, reittien opastetauluihin, polku- ja latuviitoituksiin sekä yleisökäymälöihin pohjoisosassa sen sijaan ollaan kesällä eteläosaa tyytyväisempiä.

Taulukko 44. Kansallispuiston kehitettävät palvelut (tyytyväisyyden keskiarvo alle 4,0 asteikolla 1–5).

Palvelu	Tyytyväisyys palveluihin, keskiarvo			
	Pohjoisosa		Eteläosa	
	Talvi	Kesä	Talvi	Kesä
Jätehuollon toteutus ja ohjaus	3,7	3,8	3,5	3,6
Yrittäjien tuottamat palvelut	3,6	3,6	4,1	3,7
Reittien opastetaulut	3,8	3,9	3,9	3,8
Polku- ja latuviitoitukset	3,9	3,9	4,1	3,8
Yleisökäymälät	3,5	3,9	3,5	3,7
Erityistarpeiden huomioon ottaminen	3,6	1,9	3,6	3,6

4.4 Vapaamuotoiset ajatukset

Pallas–Yllästunturin kansallispuiston kävijätutkimuksessa vapaamuotoista palautetta antoi 1 053 henkilöä. Näistä palautteista oli suurin osa kehittämis ehdotuksia (52 %). Valituksia oli 24 %, ja 9 % palautteen antajista antoi myös kehuja. Useimmin palautteet liittyivät reitteihin, opasteisiin ja jätehuoltoon (222 kpl) ja näistä suurin osa oli valituksia ja kehittämis ehdotuksia. Polttopuuhuoltoon, tupiin, kämppiin ja muuhun palvelurakenteeseen liittyvää palautetta tuli 118 kpl, joista suurin osa oli kehittämis ehdotuksia, mutta mukana oli myös valituksia ja kehuja. Jätehuoltoon toivottiin lajittelumahdollisuutta ja enemmän kävijöiden oman toiminnan ohjausta. Reittimerkintöjä toivottiin selkeämmiksi, valituksia tuli melko paljon myös huonokuntoisista pitkospuista ja laduista. Luontokeskusten näyttelyitä toivottiin maksuttomiksi ja latukahvioita toivottiin lisää.

Alueiden hallintaan ja suunnitteluun sekä matkailuyritysten toimintaan liittyvää palautetta tuli myös melko paljon. Mielipiteitä oli matkailurakentamisesta, etenkin Pallas-hotellin voimakasta laajentamista oltiin vastaan, mutta hotellin kunnostamista myös haluttiin.

Kiitokset

Kävijätutkimusaineiston keruu Lapin haasteellisissa olosuhteissa on tutkimuksen suuritöisin osuus tallennustyön ohella. Aineiston keräämiseen osallistui keväällä 2010 Jenni Pekosen lisäksi harjoittelijoita Levi Instituutista ja Lappian ammattiopistosta. Kesäaineiston määrä on kattava, josta kiitokset Marja Lahdelle, Timo Leppäselle, Janne Vaittiselle ja Hanna Stöckellille. Kiitokset myös Pekka Sulkavalle kartta-aineiston tuottamisesta ja tulosten tarkastelun kirjoitusavusta.

Erittäin suuret kiitokset kaikille haastatteluihin vastanneille Pallas–Yllästunturin kansallispuiston kävijöille arvokkaasta palautteesta ja kehittämisajatuksista.

Lähteet

- Erkkonen 1999: Pallas–Ounastunturin kansallispuiston kävijätutkimus 1998. – Raporttiluonnos, Helsingin yliopisto, metsäekonomian laitos, Helsinki. 24 s.
- Haaga-Perho tutkimuspalvelut 2010a: Ylläs Green DMN Asiakastyytyväisyystutkimus Joulukuu–Kevät 2009–2010. – Haga-Perho, Rovaniemi. 61 s.
- 2010b: Ylläs Green DMN Asiakastyytyväisyystutkimus Kesä–Syksy 2010. – Haga-Perho, Rovaniemi. 63 s.
- Kangas, J. & Kokko, A. (toim.) 2001: Metsän eri käyttömuotojen arvottaminen ja yhteensovittaminen. – Metsäntutkimuslaitoksen tiedonantoja 800. 366 s.
- & Naskali, A. 2001: Metsien käyttö ja merkitys nykyään Suomessa. – Teoksessa: Kangas, J. & Kokko, A. (toim.), Metsien eri käyttömuotojen arvottaminen ja yhteensovittaminen. Metsäntutkimuslaitoksen tiedonantoja 800. S. 25–27.
- Karjalainen, E. & Sievänen, T. 2001. Virkistysympäristön laatu. – Teoksessa: Kangas, J. & Kokko, A. (toim.), Metsien eri käyttömuotojen arvottaminen ja yhteensovittaminen. Metsäntutkimuslaitoksen tiedonantoja 800. S. 92.
- Kuusisto, A & Taskinen, K. 2003: Kävijöiden mielipiteet alueesta, palveluista ja ympäristöstä. – Teoksessa: Kuusisto, A. (toim.), Ylläs–Aakenuksen alueen kävijät. Metsähallitus, Perä-Pohjolan luontopalvelut, Rovaniemi. 111 s.
- Kyöstilä, M., Erkkonen, J., Sulkava, P. & Lohiniva, S. 2010: Pallas–Yllästunturin kansallispuiston luontomatkailusuunnitelma. – Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja C 85. <<http://julkaisut.metsa.fi/julkaisut/pdf/luo/c85.pdf>>, 23.7.2010. 82 s.
- , Sulkava, P., Rauhala, T. & Ylläsjärvi, H. 2011: Pallas–Yllästunturin kansallispuiston reitistösuunnitelma. – Käsikirjoitus, Metsähallitus, Vantaa. 73 s.
- Matkailun edistämiskeskus 2010: TEM:in matkailualan toimialaraportti julkaistu – Odotukset matkailussa toiveikkaat. – <http://www.mek.fi/W5/mekfi/index.nsf/%28Pages%29/TEM_Toimialaraportti?opendocument&np=F>, 8.12.2010.
- Metsähallitus 2008: Pallas–Yllästunturin kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma. – Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja C 36. <http://www.metsa.fi/sivustot/metsa/fi/Luonnonsuojelu/Hoidonjakaytonsuunnittelusuojelualueilla/Hyvaksytyt/2008/Sivut/Pallas-Yllastunturinhks.aspx>, 17.4.2011. 198 s.
- 2010: Kansallispuistot ja retkeilyalueet tärkeitä paikallistaloudelle – <www.metsa.fi/suojelualueetjapaikallistalous>, viitattu 10.12.2010.
- Pouta, E & Sievänen, T. 2001: Virkistyskäytön käsitteet ja tutkimus. – Teoksessa: Kangas, J. & Kokko, A. (toim.), Metsien eri käyttömuotojen arvottaminen ja yhteensovittaminen. Metsäntutkimuslaitoksen tiedonantoja 800. S. 52–55.
- Sievänen, T. 2001: Virkistyskäytön käsitteet ja tutkimus. – Teoksessa: Kangas, J. & Kokko, A. (toim.), Metsien eri käyttömuotojen arvottaminen ja yhteensovittaminen. Metsäntutkimuslaitoksen tiedonantoja 800. S. 40.

- Sulkava, P., Hatanpää, M. & Ollila, E. 2007: Pallas–Ounastunturin kansallispuiston kävijätutkimus 2003. – Raportti, Metsähallitus, Vantaa. <<http://www.metsa.fi/sivustot/metsa/SiteAttachments/PallasOunastunturinkavijatutkimus2003.pdf>>, 22.11.2010. 76 s.
- Vaittinen, J. 2011: Retkeilyreittien kuluminen Pallas–Yllästunturin kansallispuistossa ja kävijöiden suhtautuminen maaston kulumiseen. – Pro gradu -tutkielma, Itä-Suomen yliopisto, luonnontieteiden ja metsätieteiden tiedekunta, metsätieteiden osasto, Joensuu. 72 s.

Pallas–Yllästunturin kansallispuiston kävijätutkimuksen 2010 otantakehikko

Paikka	Kohde-ryhmä	Arvioitu kävijämäärä tutkimusjakson (22.2.–22.10.) aikana	Havainnot (tavoite)	Keruu-päiviä yhteensä	Keruu-päiviä talvi	Keruu-päiviä kesä
1) Pyhäkero	Kaikki	18000	128	16	8	8
2) Hannukuru	Kaikki	20000	80	10	5	5
3) Montellinmaja	Kaikki	40000	96	12	6	6
4) Pallaslaavu, lk	Kaikki	55000	112	14	7	8
5) Mustav. Porokämpä	Kaikki	12000	24	3	2	1
6) Keimijärvi	Kaikki	8000	48	6	3	3
7) Mäntyrova	Kaikki	12000	32	4	2	2
8) Punainen hiekka (kesä)	Kaikki	3000	24	3	0	3
9) Nammalakuru	Kaikki	30000	80	10	5	5
10) Sioskuru (talvi)	Kaikki	15000	32	4	4	0
11) Sarvijärvenlaavu (talvi)	Kaikki	5000	32	4	4	0
12) Vuontisjärvi sie. (talvi)	Kaikki	3000	40	5	5	0
13) Hietajärvi (kesä)	Kaikki	3000	48	6	0	6
14) Pallasjärvi	Kalastajat	3000	24	3	0	3
yht.		(227 000)	800	100	51	50
15) Kahvikeidas	Kaikki	50000	170	16	10	6
16) Latvamaja	Kaikki	80000	200	20	12	8
17) Kesänkijärvi laavu	Kaikki	60000	240	20	12	10
18) Varkaankuru (kesä)	Kaikki	15000	156	13	0	14
19) Kotamaja	Kaikki	30000	100	10	6	4
20) Pyhäjärvi(at talvi,p kesä)	Kaikki	15000	66	8	5	3
21) Peurakaltio	Kaikki	7000	56	7	4	3
22) Totovaara	Kaikki	8000	56	7	4	4
23) Tulivuoripuisto (kesä)	Kaikki	3000	45	7	0	7
24) Pahtavuoma (kesä)	Kaikki	1000	15	3	0	3
25) Tammitupa (talvi)	Kaikki	4000	56	7	7	0
26) Linkukero (kesä)	Kaikki	2000	40	3	0	3
27) Äkäsmylly (kesä)	Kaikki	3000	15	2	0	2
yht.		(285 000)	1200	123	60	67
Yhteensä		512 000	2000	228	111	117

Aineiston toteutunut keruuaikataulu**helmikuu 2010**

<i>päivä</i>	ma 22.2.	ti 23.2.	ke 24.2.	to 25.2.	pe 26.2.	la 27.2.	su 28.2.
<i>paikka</i>	17	4	17	16/28	ei kerätä	19	ei kerätä
<i>kello</i>	ip	ap	ap	ap			
<i>tavoite</i>	12	8	12	8			
<i>kpl</i>	16	5	13	10	0	1	0
<i>lomakkeet yhteensä, kpl</i>							45

maaliskuu 2010

<i>päivä</i>	ma 1.3.	ti 2.3.	ke 3.3.	to 4.3.	pe 5.3.	la 6.3.	su 7.3.
<i>paikka</i>	28	17/16	4/28/19	17/16/22	15	16/22	ei kerätä
<i>kello</i>	ap	ip/ip	ip/ip	ip/ip	ap	ap	
<i>tavoite</i>	8	8/8	8/8	12/8/8	8	12	
<i>kpl</i>	2	22	18	28	15	19	0
<i>lomakkeet yhteensä, kpl</i>							104

maaliskuu 2010

<i>päivä</i>	ma 8.3.	ti 9.3.	ke 10.3.	to 11.3.	pe 12.3.	la 13.3.	su 14.3.
<i>paikka</i>	6/28	4/3/9/16 /17	20/7/5/1 5	19/17/1	15/22/2/ 9	28/17	ei kerätä
<i>kello</i>	ip/ap	ap/ip	ip/ap	ap/ip	ip/ap	ip	
<i>tavoite</i>	8/8	11/12	8/8	8/10	8/8	8	
<i>kpl</i>	11	43	44	52	36	2	0
<i>lomakkeet yhteensä, kpl</i>							188

maaliskuu 2010

<i>päivä</i>	ma 15.3.	ti 16.3.	ke 17.3.	to 18.3.	pe 19.3.	la 20.3.	su 21.3.
<i>paikka</i>	7	15/3/11/ 4	1	28/12/4	3/9	2	17
<i>kello</i>	ap	ip/ap	ip	ap/ip	ap/ip		
<i>tavoite</i>	12	8/10	8	12/8	8/8		
<i>kpl</i>	13	13	33	11	16	4	1
<i>lomakkeet yhteensä, kpl</i>							91

maaliskuu 2010

<i>päivä</i>	ma 22.3.	ti 23.3.	ke 24.3.	to 25.3.	pe 26.3.	la 27.3.	su 28.3.
<i>paikka</i>	17/6/32/ 4/9	17/1/10/ 2	16/2/3	19/20/5/ 2/3	15/17	ei kerätä	ei kerätä
<i>kello</i>	ip/ap	ip/ip	ip/ip	ap/ap	ap/ip		
<i>tavoite</i>	8/8	8/8	11/8	11/12	8/8		
<i>kpl</i>	37	32	44	41	44	7	1
<i>lomakkeet yhteensä, kpl</i>							206

maalis-huhtikuu 2010

päivä	ma 29.3.	ti 30.3.	ke 31.3.	to 1.4.	pe 2.4.	la 3.4.	su 4.4.
paikka	19/22/16 /28	22/15/17 /6/7	20/19/17 /4	16/32/7/ 4	6/2/9	17/10/1	15
kello	ip/ip	ap/ap	ap/ap	ap/ip	ip/ap	ap	ap
tavoite	12/8	8/8	8/10	8/8	8/8	12	8
kpl	53	64	78	33	43	34	23
<i>lomakkeet yhteensä, kpl</i>							328

huhtikuu 2010

päivä	ma 5.4.	ti 6.4.	ke 7.4.	to 8.4.	pe 9.4.	la 10.4.	su 11.4.
paikka	9/2/17/1 6	25/19/2/ 22	21/20/31 /2	10/22/3/ 2	16/32/2	ei kerätä	15/1/2
kello	ip/ap	ap/ap	ap/ap	ip/ap	ap/ap		ip
tavoite	8/8	8/8	11/8	10/8	8/8		8
kpl	35	46	48	39	26	1	23
<i>lomakkeet yhteensä, kpl</i>							218

huhtikuu 2010

päivä	ma 12.4.	ti 13.4.	ke 14.4.	to 15.4.	pe 16.4.	la 17.4.	su 18.4.
paikka	20/9/25	25/9/3/1 9/2	21/15/11	20/16/3/ 9	15/17/2/ 7	14/9/2/3	2
kello	ip/ap	ap/ip	ip/ip	ap/ap	ap/ip	ip	
tavoite	8/8	8/8	12/12	12/10	12/8	8	
kpl	28	54	49	49	33	9	3
<i>lomakkeet yhteensä, kpl</i>							225

huhtikuu 2010

päivä	ma 19.4.	ti 20.4.	ke 21.4.	to 22.4.	pe 23.4.	la 24.4.	su 25.4.
paikka	16/25/4	20	17/16/11 /32	10/4	ei kerätä	2	3
kello	ip	ap	ap/ip	ap			
tavoite	8	12	8/12	11			
kpl	41	14	27	11	1	2	2
<i>lomakkeet yhteensä, kpl</i>							98

huhtikuu 2010

päivä	ma 26.4.	ti 27.4.	ke 28.4.	to 29.4.	pe 30.4.	la 1.5.	6.5.
paikka	ei kerätä	1/4/15	ei kerätä	ei kerätä	17	ei kerätä	ei kerätä
kello		ip			ip		
tavoite		8			10		
kpl	0	16	0	0	21	1	1
<i>lomakkeet yhteensä, kpl</i>							39
Kerätyt lomakkeet talvi yhteensä, kpl							1 542

kesäkuu 2010

päivä		ti 1.6.	ke 2.6.	to 3.6.	pe 4.6.	la 5.6.	su 6.6.
paikka			17	15/18	28	ei kerätä	ei kerätä
kello			ip	ip	ap		
tavoite			12	11	11		
kpl			3	2	1	1	0
<i>lomakkeet yhteensä, kpl</i>							7

kesäkuu 2010

päivä	ma 7.6.	ti 8.6.	ke 9.6.	to 10.6.	pe 11.6.	la 12.6.	su 13.6.
paikka	ei kerätä	ei kerätä	4	5	22/4	3/9	ei kerätä
kello			ip	ip	ap	ap/ip	
tavoite			8	8	8		
kpl	0	0	2	0	25	5	0
<i>lomakkeet yhteensä, kpl</i>							32

kesäkuu 2010

päivä	ma 14.6.	ti 15.6.	ke 16.6.	to 17.6.	pe 18.6.	la 19.6.	su 20.6.
paikka	6	26/23/6	31/11/17	31/11/17	11/4	ei kerätä	ei kerätä
kello	ap	ip	ap/ip	ap/ip	ip		
tavoite	8	6	8	11	8		
kpl	1	15	12	12	14	0	0
<i>lomakkeet yhteensä, kpl</i>							54

kesäkuu 2010

päivä	ma 21.6.	ti 22.6.	ke 23.6.	to 24.6.	pe 25.6.	la 26.6.	su 27.6.
paikka	1	1/15	17/10	2/19	3	ei kerätä	ei kerätä
kello	ap	ap	ap	ip	ap		
tavoite	11	8	8	8	8		
kpl	4	12	12	5	6	2	5
<i>lomakkeet yhteensä, kpl</i>							46

kesä-heinäkuu 2010

päivä	ma 28.6.	ti 29.6.	ke 30.6.	to 1.7.	pe 2.7.	la 3.7.	su 4.7.
paikka	37/4	18	ei kerätä	ei kerätä	8/14/1	3	ei kerätä
kello	ap	ip			ip	ap	
tavoite	8	10			11	8	
kpl	8	7	0	0	16	10	0
<i>lomakkeet yhteensä, kpl</i>							41

heinäkuu 2010

päivä	ma 5.7.	ti 6.7.	ke 7.7.	to 8.7.	pe 9.7.	la 10.7.	su 11.7.
paikka	18	19/13	17/35	20/23/26	1/25/20/31	18	15
kello	ap	ip	ap	ip	ip	ap	ip
tavoite	12	10	10	6	8	11	11
kpl	9	4	4	12	24	7	0
<i>lomakkeet yhteensä, kpl</i>							60

heinäkuu 2010

päivä	ma 12.7.	ti 13.7.	ke 14.7.	to 15.7.	pe 16.7.	la 17.7.	su 18.7.
paikka	10/18	9/20/22	13	19/5/3/8	ei kerätä	2/5/6	11
kello	ip	ap	ap	ip	ap	ip	ip
tavoite	11	8	8	10	8	8	11
kpl	14	19	1	40	1	21	13
<i>lomakkeet yhteensä, kpl</i>							109

heinäkuu 2010

päivä	ma 19.7.	ti 20.7.	ke 21.7.	to 22.7.	pe 23.7.	la 24.7.	su 25.7.
paikka	15	29/39	36/17/31	13	18/4/14	18	1
kello	ap	ip	ip	ip	ap	ip	ap
tavoite	8	8	8	8	8	11	8
kpl	0	20	19	0	10	12	23
<i>lomakkeet yhteensä, kpl</i>							84

heinä-elokuu 2010

päivä	ma 26.7.	ti 27.7.	ke 28.7.	to 29.7.	pe 30.7.	la 31.7.	su 1.8.
paikka	23/20/37 /9	18/2/3/9	10/33/31 /18	1/15/21	17/14	1/8	20
kello	ip	ap	ap	ap	ap	ip	ap
tavoite	6	8	10	12	12	8	6
kpl	26	32	23	10	14	11	15
<i>lomakkeet yhteensä, kpl</i>							131

elokuu 2010

päivä	ma 2.8.	ti 3.8.	ke 4.8.	to 5.8.	pe 6.8.	la 7.8.	su 8.8.
paikka	20/8/13	1/20	ei kerätä	2	18	ei kerätä	ei kerätä
kello	ap	ap		ap	ap		
tavoite	8	8		8	11		
kpl	24	29	0	5	17	1	1
<i>lomakkeet yhteensä, kpl</i>							77

elokuu 2010

päivä	ma 9.8.	ti 10.8.	ke 11.8.	to 12.8.	pe 13.8.	la 14.8.	su 15.8.
paikka	ei kerätä	3	10/17	1/23/26/ 20	35	ei kerätä	ei kerätä
kello		ap	ip	ap	ap		
tavoite		8	8	8	4		
kpl	2	23	16	36	9	2	1
<i>lomakkeet yhteensä, kpl</i>							89

elokuu 2010

päivä	ma 16.8.	ti 17.8.	ke 18.8.	to 19.8.	pe 20.8.	la 21.8.	su 22.8.
paikka	ei kerätä	9/17	ei kerätä	3/5/41/15	8/1/4	ei kerätä	ei kerätä
kello		ap		ip/ap	ap/ip		
tavoite		8		8	8		
kpl	2	25	5	50	22	2	1
<i>lomakkeet yhteensä, kpl</i>							107

elokuu 2010

päivä	ma 23.8.	ti 24.8.	ke 25.8.	to 26.8.	pe 27.8.	la 28.8.	su 29.8.
paikka	31/10	2/4/18	41	ei kerätä	6/5/19	1/18	ei kerätä
kello	ip	ip	ap		ip	ip	
tavoite	12	8	8		8	8	
kpl	37	41	9	1	38	22	3
<i>lomakkeet yhteensä, kpl</i>							151

elo-syyskuu 2010

päivä	ma 30.8.	ti 31.8.	ke 1.9.	to 2.9.	pe 3.9.	la 4.9.	su 5.9.
paikka	36	19/23	ei kerätä	27/21	9	ei kerätä	17
kello	ap	ip		ap	ip		ip
tavoite	8	8		8	8		10
kpl	6	17	0	23	19	7	16
<i>lomakkeet yhteensä, kpl</i>							88

syyskuu 2010

<i>päivä</i>	ma 6.9.	ti 7.9.	ke 8.9.	to 9.9.	pe 10.9.	la 11.9.	su 12.9.
<i>paikka</i>	22	18/2/4	9	1/26/20/ 4	13/41/31 /15	ei kerätä	ei kerätä
<i>kello</i>	ip	ip/ap	ip	ip	ap		
<i>tavoite</i>	8	11	5	8	8		
<i>kpl</i>	12	45	17	40	52	8	24
<i>lomakkeet yhteensä, kpl</i>							198

syyskuu 2010

<i>päivä</i>	ma 13.9.	ti 14.9.	ke 15.9.	to 16.9.	pe 17.9.	la 18.9.	su 19.9.
<i>paikka</i>	7/41	2/7/19	9/4	17/19/35	15/14	ei kerätä	41/8
<i>kello</i>	ap	ap/ip	ip	ap	ap		ip
<i>tavoite</i>	5	8	10	11	11		8
<i>kpl</i>	17	52	15	19	23	0	17
<i>lomakkeet yhteensä, kpl</i>							143

syyskuu 2010

<i>päivä</i>	ma 20.9.	ti 21.9.	ke 22.9.	to 23.9.	pe 24.9.	la 25.9.	su 26.9.
<i>paikka</i>	23/20/24 /5/3	6/36/17	41/18	4	ei kerätä	ei kerätä	ei kerätä
<i>kello</i>	ap	ip	ap	ap			
<i>tavoite</i>	6	8	8	8			
<i>kpl</i>	37	21	14	5	1	0	0
<i>lomakkeet yhteensä, kpl</i>							78

syys-lokakuu 2010

<i>päivä</i>	ma 27.9.	ti 28.9.	ke 29.9.	to 30.9.	pe 1.10.	la 2.10.	su 3.10.
<i>paikka</i>	17	ei kerätä	18	4	ei kerätä	ei kerätä	ei kerätä
<i>kello</i>	ip		ip	ap			
<i>tavoite</i>	10		8	8			
<i>kpl</i>	5	0	6	7	0	0	0
<i>lomakkeet yhteensä, kpl</i>							18

lokakuu 2010

<i>päivä</i>	ma 4.10.	ti 5.10.	ke 6.10.	to 7.10.	pe 8.10.	la 9.10.	su 10.10.
<i>paikka</i>	ei kerätä	ei kerätä	ei kerätä	ei kerätä	ei kerätä	8	ei kerätä
<i>kello</i>							
<i>tavoite</i>							
<i>kpl</i>	0	1	0	0	0	8	0
<i>lomakkeet yhteensä, kpl</i>							9

lokakuu 2010

<i>päivä</i>	ma 11.10.	ti 12.10.	ke 13.10.	to 14.10.	pe 15.10.	la 16.10.	su 17.10.
<i>paikka</i>	4	5	ei kerätä	ei kerätä	ei kerätä	ei kerätä	ei kerätä
<i>kello</i>	ip	ap					
<i>tavoite</i>	8	4					
<i>kpl</i>	5	1	0	0	1	0	0
<i>lomakkeet yhteensä, kpl</i>							7
<i>Kerätyt lomakkeet kesä yhteensä, kpl</i>							1 529

Kerätyt lomakkeet yhteensä, kpl **3 071**

Vastaajien ilmoittamat matkan muut kohteet

Matkan muut kohteet, kun Pallas-Yllästunturi oli yksi suunnitelluista kohteista	kpl
Levi	114
Ylläs	94
Kilpisjärvi	73
Pohjois-Norja	59
Olos	29
Äkäslompola	25
Saariselkä	23
Hetta	23
Muonio	20
Ruka-Kuusamo	19
Särkitunturi	12
Kittilä	12
Rovaniemi	12
Inari	10
Lemmenjoki	10
Jerisjärvi	9
Pyhä-Luosto	9
Pajala	8
Utsjoki-Kevo	8
Pohjois-Ruotsi	7
Saana, Mallan luonnonpuisto	7
Ylläsjärvi	5
Tornio	5
Ivalo	4
Sodankylä	4
Käsivarsi	4
Kolari	3
Kiilopää	3
Ylikyrö	3
Raattama	3
Kemijärvi	3
Oulu	3
Kemijärvi	3
Teuravuoma, Kurtakko	3
Oulu	3
Kalajoen hiekkasärkät	3
Vuokatti	2
Kautokeino	2
Lainion lumilinna	2
Torassieppi	2

Äkä-Torniojoki	2
Iso Syöte	2
Pöyrisjärvi	2
Pöyrisjärven erämaa	2
Kuopio	2
Särkijärvi	2
Särestöniemi	2
Huippuvuoret	2
Pakasaivo	2
Koilliskairan kansallispuisto	2
Kiuaskero	2
Pello	2
Liepimä	1
Vuontispirtti	1
Jämsä	1
Oulangan kansallispuisto	1
Ylimuonio	1
Kainuu, Pohjanmaa	1
Hailuoto	1
Kukkolankoski	1
Ruoppaköngäs	1
Sallatunturi	1
Posio	1
Tepasto	1
Miekojärvi	1
Riisitunturi	1
Aavasaksa	1
Petäjavesi	1
Keimiöjärvi	1
Äkässaivo	1
Kemi lumilinna	1
Kainuu, Itä-Lappi	1
Karesuando	1
Haaparanta	1
Lkm	689

Muut vierailukohteet Pallas–Yllästunturin kansallispuiston lähialueella

Vierailukohde kansallispuiston lähialueella	kpl
Äkäsmylly	77
Pakasaivo	47
Äkässaivo	28
Kolari	15
Kittilä	14
Raattama	7
Kuertunturi	6
Jeris	5
Lainio	5
Kuerlinkat	4
Hannukainen	4
Ylläslompolo	4
Särestöniemi	3
Äkäslompolo	3
Pello	3
Enontekiö	2
Aakenusjärvi	2
Pallasjärvi	2
Kurtakko, Telatie	3
Kumputunturi	2
Levijoki	2
Kilpisjärvi	2
Leppäjärvi	1
Luosu, eräpolku	1
Pajala	1
Särkijärvi	1
Saana	1

Muut häiriötekijät

Häiriötekijä

Kahvion puute Nammalakurussa.

Pakkanen

Biojätettä ei kerätä

Sää, hissit, asiakaspalvelu

Latuja ei ole ajettu

Liikaa rakentamista

Kämpän lämmitys saunan lämpötilaan (Kutujärvi)

Sumu, vesisade

Ulkoilumahdollisuudet koiran kanssa

Turhien julisteiden kiinnittäminen puihin Jeesus!

Jeesus pelastaa laput keloissa

Latukone rikki

Latujen mutkat

Iso-Ylläksellä liikaa uudisrakentamista

Puutteellinen ruotsinkieli

Liian paljon uutta rakentamista

Latvamaja epäsiisti

Moottorikelkan jäljet ladulla

Sää lämpenee liikaa

Pankkiautomaatti tyhjä

Miinavaroitukset: valkoiset nenäliinat ladulla!

Hoitamattomat ladut

Ajamattomat ladut

Latureitit ajamatta

Reitit hoitamatta

Kodan epäsiisteys

Kelkkailu hiihtoladuilla

Ajamattomat ladut

Moottorikelkat Äkäslompolon lähellä

Kelkkailu latu-uralla

P-alueiden vähyyttä

Ladut ajamatta vk 13

Kelkkailu

Omien jälkien siivouspuute

Postireitin puutteellinen merkkaus

Tupia ei ollut siivottu

Mönkijä ajelijat

Ladut ei huollettu kaikkialle

Latu Pyhäjärvi - Tammitupa alempi reitti puuttuu

Latukahviloiden nuiva palvelu

Latukahviloiden pitäjien vakavat naamat, ei ens. kerta

Latujen aukaisu

Hangaskurun laavu

Ihmisten roskien heittäminen

Moottorikelkkailu mm. laduilla

Moottorikelkat

Latujen kunto

Pilvinen sää

Väliladut

Moottorikelkat laduilla

Sumu

Latujen kunto

Kellokkaan lähistön kaavoitus

Latumerkit tunturissa liian harvassa

Moottorikelkat, Lapponia-hiihto

Merkittyjen reitin puuttuminen

Nenäliinat ladulla

Tupia ei kaikki kävijät siivoa!

Sioskurun sotkuisuus, vessat suhteellisen huonot

Irtokoira

Hyönteiset

Roskaaminen + epäsiisteys

Hyttys

Opasteet lähtöpisteissä esim. Totovaara

Jätehuolto

Viitoitus voisi olla selkeämpi

Pienet kalasaaliit

Joidenkin roskaaminen

Liikaa mökkejä

Reittikarttojen puute

Poron ulosteet ladulla

Parit appelsiininkuoret

Poron ulosteet

Poronpaskat ladulla

Latujen kunto: uutta lunta, latukone rikki

Saunamaksu

Melu

Liikaa rakennetaan, on kohta kaupunki

Huono keli

Poronpaskat ladulla -->menee rikki

Poronpaska

Porot ladulla

Ladun kuluneisuus

Poron papanat

Ruotsinkielinen haastattelulomake puuttuu

Ruotsinkieliset kyltit puuttuvat

Ruotsinkielinen opastus ja kyltit puuttuvat

Koiran ulosteet

Poron jätökset ladulla

Lankkujen liukkaus

Ruokavesi

Hyttysset

Huonot opasteet

Kelkkailu laduilla

Nuotiopuut liian isoja

Porot

Tappurin mökkirakentaminen

Roskien jätö tuville

Jotkut wc:t epäsiistejä

Pitkospuut Ketomella-Tappuri

Pitkospuiden huono kunto

Hiekkaa ladulla

Kaatuneet puut pitkospuilla

Hyttysset

Lahoja pitkospuita osittain

Reitin kunto, ojanlityspaikat

Kala ei syö

Liian vähän laavuja

Pitkospuita voisi olla enemmän

Pallashotellin laajennus!

Pallashotellin laajennus!

Avohakkuut

Mönkijät/jäljet

Liian paljon rakennettu taloja

Hyttysset

Irtokoirat, useita

Huolestuttaa palvelujen tulevaisuus

Opasteet

Vähän varaustupia

Liika rakentamista

Sade

Puut polulla, rikkinäiset pitkospuut

Huonot opasteet Aakenus, Yylläs, Kiirunan kieppi

Local people with ATV's

Kotien, laavujen ja tupien siisteys

Pitkospuut liukkaita

Huonokuntoiset pitkospuut

Mönkijän jäljet

Koirat

Pitkospuiden huono kunto

Nuotiopaikkojen vähyys

Hotellit kiinni

Väärä kämppien valtaustapa

Polkujen huono käveltävyys

Epäsiisti Wc

Odotusten ylittyminen

Miten odotukset ylittyivät	kpl
Maisemat olivat hienommat kuin odotettiin	64
Hieno sää, ruskaakin näkyvissä	39
Hyvin	32
Luonto/maisemat ylittivät odotukset	19
Hyvät reitit ja mielenkiintoiset luontopolut, opasteet	8
Erittäin hyvin	6
Luonnon kauneus ja monipuolisuus ylitti odotukset	4
Rauhallisuus, ei liikaa ihmisiä	4
Ruska kauniimpi kuin osasin odottaa	4
Ruska oli todella kaunis	4
Ei ylittynyt	3
Enemmän autiotupia kuin oletin, hienommat maisemat	3
Luonnon rauhallisuus, hiljaisuus	3
Luonto oli vieläkin upeampaa kuin muistin	3
Marjoja poimittavana yllin kyllin	3
Autiotuvat erittäin hyvin varustettuja, todella positiivista!	2
Ei ruuhkaa reiteillä, kuten talvella joskus	2
Hyvä seura ja hyvät ilmat	2
Kaunista!	2
Mökki hyvä, ilmat upeat	2
Rakentamaton, rauhallinen, siisti, luonnonmukainen ympäristö	2
Siistit hyvät opasteet	2
Tuvat todella hyvin varustettuja!	2
Upeita uusia reittejä, autiotupia, luonto yllättää aina	2
Vuokratuvan taso ylitti odotukset	2
Maisemien monimuotoisuus	2
Mökkien siisteys ja taso	2
Reittien hyvä kunto	2
Sauna Hannukurussa oli aivan mahtava ekstrapalvelu	2
Sauna ja uinti Hannukurussa	2
Siisteys, polttopuut	2
Tulet valmiina!	2
Mukana olevat lapset jaksoivat odotettua paremmin	2
Kaunis luonto, rauha. Hiljaisuus	2
Luonnon suhteen! Ruska ihana	2
Aakenuksen reitin suokohdat	1
Aina kun saa yöpyä autiotuvassa	1
Aurinko on parasta keskellä yötäkin	1
Autiotupa ja nuotiopaikka löytyivät	1
Autiotupien varustus	1

Autiotuvat ja polttopuut olivat hyvät	1
Autonsiirtopalvelu Hetta-Pallas on kätevä ja helppo tapa "liikkua"	1
Ei odotuksia, tuttu paikka. Loistavaa!	1
Ei vielä mitenkään koska ei ole tullut kalaa riittävästi	1
En ole ennen käynyt, siihen nähden ylittyivät reippaasti	1
En osaa sanova	1
En tarvitse palveluita (kauppa), odotukset ylittyivät vaelluksilla	1
Ensikertalaiselle hieno reitti!	1
Hetan palvelualttius	1
Hienot tulipaikat ja laavut	1
Hotelli todella viihtyisä	1
Huolto pelaa hyvin, vesi, puut, yms.	1
Hyvä, lämmin ilma	1
Hyvät ilmat, ei hyttysiä	1
Hyvät merkit reiteillä (monta kilometriä kohteeseen)	1
Hyvät opasteet, siisteys. Hyvät kelit vaikka oli syyskuu	1
Hyvät pitkokset	1
Hyvät yöpymismahdollisuudet vaellusreiteillä	1
Ihan odotusten mukaisesti kaikki on mennyt	1
Ihmeen paljon alkuperäistä luontoa, vaikka paljon tuhottu	1
Ilma oli paras mahdollinen, joten luonnossa liikkumisesta nautti todella	1
Itikoita vähemmän kuin pelkäsin	1
Järvessä oli vaahtopäitä ja suo oli todella märkä	1
Kaikki just kuin pitääkin	1
Kauniit maisemat	1
Kaunis ilma	1
Kaunis ruska. Luontopolkujen taulut	1
Keli oli hyvä, mikä auttoi	1
Kellokas oli uusi ja moderni. Näkyi paljon poroja	1
Kesäisin vaellusmahdollisuudet - talvikeskusmaine mielessä	1
Kivaa matkaseuraa	1
Kivaa oli	1
Kokemus oli mahtava!	1
Kokemus vastasi odotuksia	1
Kota oli positiivinen yllätys	1
Grillikota oli uskomaton (Tulivuoripuisto)	1
Kuivat polttopuut	1
Kävelyreittejä enemmän kuin odotin	1
Kävijöitä ennakoitua enemmän	1

Laavujen ja muiden taukopaikkojen siisteys	1
Liian kaunista	1
Likimain odotukset toteutuivat. Joissakin vessoissa mitoitusongelmia. Uudistetut tuvat loistokunnossa	1
Lintuhavainnot: pulmunen, kiiruna ja pieksus	1
Loma oli onnistunut ja rentouttava	1
Luonnon ympäristö upea, hyttysiä kiitettävän vähän	1
Luonto alueella ja patikoinnista saamani kokemus oli aivan upea	1
Luonto on todella kaunis, ihana päästä pois kaupungista	1
Luulin, että täällä olisi enemmän metsää. Upeat tunturit!	1
Maaruskan kauneus	1
Maasto oli vaikeampi kuin luulin	1
Majoitus ylitti odotukset	1
Marjastuksen mahdollisuudet paremmat kuin odotin	1
Mukava oli teltailla Mustavaaran kämpän maisemissa	1
Mukava tutkija, joka haki ystävällisesti polttopuut nuotioon!	1
Mukavia ihmisiä taukopaikoilla	1
Mustikat olivat jo kypsiä	1
Mökkimajoitus oli huippuhalvalla	1
N. 2v poika pystyi liikkumaan reittiä hyvin (Varkaankurun Velhopolku)	1
Olen ylenpalttisen tyytyväinen Pallaksen luontokeskuksen palveluihin	1
Oli autiotupia	1
Oli osin hienompaa kuin odotin	1
On ollut ihanaa!	1
Onnistunut reissu kaikin puolin	1
Paikan tunnelma on aina yhtä ainutlaatuinen	1
Paljon lapsiperheille sopivia päiväretkiä	1
Polttopuut erinomaiset!	1
Punainen hiekka ei petä koskaan. Hyvä paikka	1
Rakkaani tuli entistä rakkaammaksi - häämatka	1
Reitistö, siisteys, tuvat yms.	1
Retkeilyreittien määrä	1
Riekköjä näkyi	1
Ruska oli parempi kuin huhu tiesi	1
Ruskan kauneus. Hyvät palvelut	1
Sain mitä odotin	1
Saunomis mahdollisuus Hannukurussa +	1

yllättävän lämmin vesi	
Seura oli upeaa	1
Sienten runsaus yllätti	1
Siisteys, mökkien varustelu	1
Sioskurun tuvan uusi kunto	1
Sään nopea vaihtelu toi jännitystä etenkin melontaan... Autiotuvat todella hienoja ja siistejä	1
Tammikuun vaelluksella löytämättä jäänyt Rautuojan tupa löytyi	1
Tapasin hienoja ihmisiä	1
Tarvitsemani palvelut lähellä	1
Taukotuvat olivat siistit. Hannukurun sauna	1
Tiedän, mitä voi odottaa, käynyt yli 20 v 2x vuodessa	1
Tilaa oli autiotuvissa	1
Tokittain poroja, kaveri tsekeistä	1
Tulentekopaikat ja laavut: laatu ja siisteys	1
Tuli lunta	1
Tupien varustelun suhteen ja jätteen lajittelun suhteen	1
Tuttu paikka, ei odotuksia	1
Tuvat, fyysinen ja henkinen tasapainon parantuminen	1
Tämä oli tutustumisreissu, ensi vuona uusiksi	1
Täällä on aina henkeäsalpaavaan kaunista, rauhallista ja mukavaa	1
Ukkonen	1
Upea fiilis	1
Upea sää, paljon mustikkaa	1
Upeat ilmat tähän asti!	1
Uuden wc-siisteys	1
Varaustupien hyvä varustelutaso ja laatutaso	1
Vastasivat odotuksia, vaikka odotukset olivat korkealla	1
Vesipääsky	1
Yhden päivän kokemuksella hyvin	1
Yllättävän hyvin perheen nuoret jaksoivat vaeltaa!	1
Yllätyin positiivisesti lapsille suunnatun tekemisen määrästä	1
Lkm	349

Mitkä uudet palvelut tai toiminnot sopisivat Pallas–Yllästunturin kansallispuistoon

Toivottu uusi palvelu tai toiminta	kpl
Ei lisää palveluja puistoon	74
Ei osaa sanoa.	20
Ei lisää matkailurakentamista	8
Opastetut pitemmät ja lyhyemmät retket kesällä ja talvella	7
Uusia reittejä, leirivaihtoehtoja	5
Vesipaikat ja niiden opasteet -lisää	4
Hotellin kunnostaminen	3
Kalastusmahdollisuuksien parempi esiintuominen+tiedotus	3
Kasvien, lintujen ja sienien tunnistuskurssit ja retket.	3
Kellokkaan vanha eläin ja luonto esittely takaisin	3
Maastopyöräily puiston alueella.	3
Useampi sauna, varaussaunoja	3
Ei moottoreita maastoon	2
Hiljaisuuden retriitit	2
Jätehuoltopiste Ounasjärven rantaan reitin alkupäähän	2
Kahvi ja ruoka palvelut	2
Kahvilapalvelut myös kesällä	2
Lisää opasteita poluille	2
Luonnonmukaisuus parasta!	2
Opastetut kierrokset esim. Kellokkaasta. Tiedotus esim. Kuukkelissa.	2
Uimapaikkoja	2
Joku pienen pieni kiosk, kahvila	2
Lisää latukahviloita, "hyviä" mökkejä	2
Aikuisten partio toiminta.	1
Erätaitojen opetus.	1
Autiotuvat 4-8 hengen	1
Akvaariot jos olisi paikallista kalaa. Kalastusmuseo.	1
Vene Pyhäjärvelle	1
Ei liikaa kelkkailua ja meteliä, tuvat palveluihin oltava kunnossa, kalastus	1
Eläimet ja kuvauskohteet.	1
Elämyspaikkoja	1
Enemmän kalastusmahdollisuuksia pääreitillä	1
Enemmän kesäreittejä Vuontispirtin lähistölle	1
Enemmän koirapolkuja	1
Enemmän villieläimiä vrt. USA:n ja Kanadan luonnonpuistot.	1
Hartaus, kirkkomahdollisuus.	1
Helpompi linja-autoyhteys Pallas-Hetta välillä	1

Hotelli voisi olla auki, ravintola. Enemmän reittejä, ladut auki läpi vuoden	1
Hotellin caravanaalue oli tosi huonossa kunnossa ja tuulisella paikalla. Sitä voisi remontoida (yleiset huoltorakennukset)	1
Hyvät uintimahdollisuudet järvessä.	1
Illaksi vuokrattavat saunat (helposti toteutettavissa).	1
Jäteasemat	1
Kahvion palautus Nammalakuruun	1
Kaikkien lakien kautta kulkeva reitti, seitsemän laen merkki.	1
Kanootteja/lauttoja	1
Kellokkaan näyttely voisi olla lapsiystävällisempi: täytettyjä eläimiä. Reittejä on hyvä olla paljon. Bussiyhteydet ruuhka-ajan ulkopuolella.	1
Kellokkaaseen eläinten jäljet ym. tunnistusmerkit selvästi esille niin että voi käydä katsomassa mitä luonnossa on nähnyt ja tunnistamassa mikä eläin on kyseessä.	1
Kelopenkki levähdykseen, jotain tietoa ao. luontoaiheesta matkan varrella. (Äkäsmylly)	1
Kesäkelkkarata.	1
Kesällä uimalaituri (Pyhäjärvi).	1
Kesäreitti mahdollisuuksia voisi olla enemmän	1
Kokemusperäiset kuva- ja kertomusluennot	1
Kotakahvila	1
Kuivat puut/roskat pois	1
Käsidesi	1
Laavakivinäyttely.	1
Laavut	1
Lapsille ehkä vielä jotain.	1
Lapsille lyhyen matkan päässä olevia autiotuopia/kota kohteita. Liikuntaesteisille mahdollisuus päästä tunturiin.	1
Laskettelurinteitä lisää. On hassua että rinteitä on vähän ja ne loppuvat jo puolen mäkeen.	1
Leirintäalue	1
Liikennöinti autottomille muu kuin kallis taksi	1
Lisää kävelyreittejä, latoja, majoitusta	1
Lisää leirikouluja.	1
Luonto on kaikki!	1
Luonto riittää!	1
Luontoa lähellä olevat palvelut riittävät, ei isoja kokonaisuuksia	1
Luontopolut myös Tulivuoripuistoon.	1
Lyhyet pistoreitit; paketti, johon sis. kuljetus Helsingistä. Yksi kiosk. Tolppiin esim. 1 km välein rinkan nojaus/selän lepuutus piste ilman, ettei tarvitse ottaa rinkkaa pois selästä. Mahdollisen kioskin tai saunan yhteyteen saman	1

palvelutarjoajan hieronta ja mutahoito tms. palvelu.	
Maastokartat, opasteet, luontotaulut (mikä kasvi maastossa jne.)	1
Maastopyöräily esim. Ylläksen latuverkostossa, pohjoisessa Tappurin alueella. Maastopyöräily ei kuluta yleisesti kuvitellulla tavalla maastoa. Toisin kuin kävelijät, maastopyöräilijät pysyvät aina polulla. Tuskin maastopyöräily myöskään hallitsemattomaksi räjähtää --> merkityt reitit. Uusi nuorten ryhmä, joka ei kävelen retkeile, tulisi tutustumaan luontoon.	1
Maastopyöräily retket + vuokraus	1
Mahdollisimman paljon koskematonta luontoa säilytettävä tuleville sukupolville liittyvät.	1
Majoitustiloja ja luontonäyttelyitä voi isontaa.	1
Matkailuvaunu ja -autoparkit patikkakohteisiin ja syyslomalaisten (koululaiset viikot 42-44) palveluiden kehittäminen: patikkareitit kuntoon.	1
Merkityt hiljaiset paikat	1
Merkityt maastopyöräreitit olemassa olevassa reittiverkostossa.	1
Moottorittomat vaihtoehdot.	1
Muutamia kotia/laavuja lisää ja ruokakioski, polkujen soraaminen/tasoittaminen	1
Mökki majoitus palveluita	1
Nostalgia-historiaa, satuja, legendoja... hintalaatu -suhde sopivaksi, perheiden kukkaroon mahtuvaksi.	1
Ohjatut linturetket/muut luonnontuntemusta lisäävät retket. Kimppakyytijärjestelyt reittien alku/loppupisteille, ettei retkeilijä olisi niin riipuvainen omasta autosta.	1
Ohjatut toiminnot pienimuotoisesti	1
Opasteet uusittava useammin.	1
Opasteet. Jätehuolto ja wc	1
Palveluja ja majoitusta esim. vuokratämpä koiran kanssa kulkeville. Kauppa joka olisi auki ma-su.	1
Paremmat bussiyhteydet	1
Paremmat julkiset liikenneyhteydet	1
Paremmat kalastusmahdollisuudet	1
Paremmat murtomaahiihtoreitit/siis hoidetut myös sesongin ulkopuolella	1
Paremmat opasteet, talvella latukahvilat	1
Pesuvati mahdollisuus (padalla vesilämmitys mahdollisuus). Koiran kanssa liikkujille voisi kehittää palveluja - mahdollisuus vaikka yöpyä tuvissa tms.	1
Pidetään vanhat palvelut ja toiminnot laadukaina ja ylläpidetään niitä. Liikuntarajoitteisille edes yksi kohtalainen reitti esim. kunnostetaan Ketomella-Tappuri reitti.	1
Pieni mutta laadukas hotelli, lisärakentamisen pitäisi huomioida luonto ja olla hillittyä ja sopia tyyliltään maisemaan.	1
Pienimuotoinen hotelli	1
Pitkospuiden tilalle reittejä, joissa voisi sauva-kävellä ja pyöräillä.	1
Pitkospuita kunnostettaisiin useammin.	1

Polkupyöräily	1
Poroajelu	1
Punaisen hiekan autiotuvan kaasuhellan nupit	1
Puraa kuluneille poluille	1
Pyöräilyreitit, talviulkoilureitit	1
Päämäärissä halvat/ilmaiset saunat, ei kuitenkaan keskellä reittejä, kuten tuvissa	1
Ratsastusretket	1
Ratsastusvaellukset	1
Reitin (Ylläs-Levi) varrella WC:tä, jotka auki myös kesällä.	1
Roskaton retkeily - jäteastiat pois	1
Ruokakauppa (pieni), kioski, kahvila	1
Saunoja lisää, suurempi mökki	1
Selkeämmät kilometritaulut	1
Selkeämpi kesäreittikartta.	1
Selkeät taskukokoiset kartat	1
Street view-reiteistä, Rinkan ripustus puut, kylpytynnyri saunan yhteyteen, kioskipalvelut	1
Sähkö, mönkijäkytyt koko alueen läpi	1
Säilytetään luonto luontona. Hiekkateistä pitäisi huolehtia paremmin.	1
Taideleirit.	1
Talkoot (ennallistamista, luonnonhoitoa tms.)	1
Tarpeeksi palveluita, eikä niitä kaipaa lisää.	1
Kasvien ja eläinten tarkkailupaikkoja	1
Tunturikahvila.	1
Tunturikasvikurssi, -lintukurssi ja -retket	1
Tupakirjoissa voisi olla ympäristön lintuja, eläimiä, kasveja, yms. esiteltynä.	1
Työporukka-patikointi, kuntoremontti-patikointi.	1
Vaellusreittejä eri tuntureille. 10-15 km ympyrälennkkejä.	1
Vaeltamisedellytysten parantaminen	1
Vanha Pallashotelli rakennettava uudelleen	1
Vanhusten ja liikuntarajoitteisten puistoon pääsyn mahdollistaminen	1
Wc-paperia voisi olla vessoissa mutta lienee toivoton järjestää.	1
Virkistyskalastusalueiden lisääminen. Äkälompolon kelkkareittien toteutuminen.	1
www-sivut: kuinka vaelletaan, kuinka kalastetaan jne.	1
Vähän rakentamista vaativat luonto. Matkailu tms. opastuskeskusten yhteyteen.	1
Yksittäisiä tunturimajoja voisi olla. Ei tarvitse olla tietä.	1
Ylläksen alueelle jokin varaustupa lisää.	1
Ylläs-Pallas pitää saada kuntoon	1
Ympyrälennkit. Hyvin rakennetut polut (kuten Varkaankuru) joilla vanhemmat ihmiset pääsevät kulkemaan	1
Lkm	270

Vapaamuotoinen palaute aihepiireittäin

Luokka	Laatu	Vapaamuotoinen palaute
ei määritelty	muu	Ei enää lisää palveluita
ei määritelty	muu	En kaipaa Pallakselle Levin tms. tasoisia palveluja.
ei määritelty	muu	Haemme retkeilymahdollisuuksia ja luonnonrauhaa.
ei määritelty	muu	Ei lisää palveluita
ei määritelty	muu	Jäähyväiskäynti vanhassa Pallas-hotellissa sen tuhoamista valtioneuvoston ja eduskunnan suosiollisella tuella. ja samalla näytin paikkoja lapselle, joka ensin kertaa tunturilapissa.
ei määritelty	muu	Ehdoton EI Pallas-hotellin laajennushankkelle!
ei määritelty	muu	Lapsille sopivia lyhyen matkan päässä olevia yöpymispaikkoja on vähän. olisi mukava jos pienet erillään olevat autiotuvat pidettäisiin kunnossa ja säilytettäisiin seuraaville sukupolville. ketomella-tappuri retkeilyreitit voisi kunnostaa. se on ainoa "helpohko" reitti tunturiin, koska siinä ei ole jyrkkiä nousuja. nammalankurun ja hannukurun maastossa luonnonrauha on kaukana, koska suurin osa retkeilijöistä massaantuu niihin ->ei houkuta luonnonrauhaa hakevaa
ei määritelty	muu	Paljon kaatuneita puita poluilla, jolloin polkuja tulee monia.
ei määritelty	muu	Ei Pallas-hotellin laajennukselle; vanhaa on korjattava. muutoin mahtava kokemus.
ei määritelty	kehittämisehdotus	Kesänkijärvenpää kaipaa talvella lisää parkkipaikkoja
ei määritelty	kehittämisehdotus	Kävijätutkimus myös ruotsin kielellä, kiitos!
ei määritelty	kehittämisehdotus	Opastetauluja paikallisista kasveista ja linnustosta. Ehkä historiaa mm. tapahtumista, vanhoista puista yms.
ei määritelty	kehittämisehdotus	Lisää leirikouluja
ei määritelty	kehittämisehdotus	Ei kiitos mitään uutta, vähän "peruskojausta" vain, että kaikki sujuu jatkossakin hyvin
ei määritelty	kehittämisehdotus	Polkujen varrella voisi olla km-tolppia
ei määritelty	kehittämisehdotus	Ehkä lisää opastettuja luonto-/patikkaretkiä
ei määritelty	kehittämisehdotus	Opasteet teiltä merkityille reiteille voisivat olla paremmat=mistä polku alkaa? parannuksia edelliskertoihin, kiitos!
ei määritelty	kehittämisehdotus	Tauko-/nuotiopaikkoja voisi olla enemmän Hett-Pallas-välillä.
ei määritelty	kehittämisehdotus	Pieni kauppa Pallas-hotellin yhteydessä olisi kiva
ei määritelty	kehittämisehdotus	Kellokkaan vanha eläin/luontonyttely takaisin
ei määritelty	kehittämisehdotus	Eläimet ja kuvauskohteet sopisivat kansallispuistoon
ei määritelty	kehittämisehdotus	Kasvien ja sienien tunnistuskurssit Ylläkselle
ei määritelty	kehittämisehdotus	Nettisivuilla voisi olla ohjeita enemmän tunturissa ääriolosuhteissa toimimiseen.
ei määritelty	valitus	Ketomella-Tappuri pitkospuut ovat huonossa kunnossa.
ei määritelty	valitus	Pitkospuut välillä Ketomella-Tappuri olivat huonoja.
ei määritelty	valitus	Ketomella-Tappuri pitkospuut olivat pahassa kunnossa.
ei määritelty	valitus	WC-istuin liian korkealla ja reikä liian kaukana ja kansi liikkuu - Suaskuru pahin.
ei määritelty	valitus	Muovi- ja foliojätteiden jättäminen tulisijoihin sekä ylenmääräinen metelöinti tuvissa häiritsevät.
ei määritelty	valitus	Vessojen istumakorkeudet voisi sovittaa paremmin kun ei riitä pituus jaloissa penkin ja jalkatuen väliin.
ei määritelty	kehu	Luonto oli upeampaa, kuin mitä muistin
ei määritelty	kehu	Hyvä näin!
ei määritelty	kehu	Tässä muodossa kaikki hyvin
ei määritelty	kehu	Tää on just hyvä
ei määritelty	kehu	Kiitos mukavalle haastattelijalle!
ei määritelty	kehu	Hyvää on se, ettei täällä voi ajella mönkijöillä yms. Hannukurun sauna oli jo luksusta.

ei määritelty	kehu	Hienoa hiljaisuutta, rauha, rinteessäkään ei ollut melua, musiikkia, upeat maisemat
ei määritelty	kehu	Ihana paikka
ei määritelty	ei määritelty	Juomaveden saannista olisi hyvä saada tarkkaa tietoa ennen vaellukselle lähtöä. Pallas Hotellista ei saanut juuri mitään tietoa; reittikarttaa, järjestys-sääntöjä tms.
ei määritelty	ei määritelty	Pallaksella luontokeskus auki aika huonosti. Voisi olla jotain yhteistyötä sen vuoksi Pallas Hotellin kanssa. Pitkospuut huonossa kunnossa. Luonto aivan ainutlaatuinen ja luonnonrauha täydellinen.
ei määritelty	ei määritelty	Es gefällt uns sehr gut. Wir waten Paddeln auf dem Ounasjoki.
ei määritelty	ei määritelty	Pippovuoman suopolkua ei saa kierrättää Hietajärven kautta. Hietajärven luonto niin arkaa, ettei kestä suuria kävijämääriä. Maraston pitkospuut pitäisi kunnostaa
ei määritelty	ei määritelty	Kaksikielinen maa eli pitää olla ruotsinkielistä opastusta ja kylttejä, myös tämä tutkimus ruotsin kielellä.
ei määritelty	ei määritelty	Ketomella-Tappuri polku kuntoon. Isommat kunnostustyöt voisivat olla urakapalkalla ja niissä pitäisi olla tulosvastuu. Rahaa voisi satsata tasapuolisesti kaikkiin kohteisiin. Huoltomiehet ovat parempia "tietolähteitä" kuin luontokeskusten henkilökunta. He käyvät kohteissa paikan päällä. Pienet reittitolpat eivät näy luonossa. Isot näkyvät ja niistä on apua.
ei määritelty	ei määritelty	Olen pohtinut joskus ajatusta "kummituvista". Idealla, että esim. Lumoilla Muoniosta tai "Tampereen retkeilijöillä" olisi nimikkotupa sopimuksella 5 v. Laatta seinään, kun ovat huolehtineet ja retkeilleet eheyttävästi ko. tuvalla. Tämä ei tarkoita, että huoltomiehiltä menisi työ, vaan uusi tapa hajauttaa kävijöitä ja saada ns. vastuuta innokkaille retkeilijöille. Pientä kilpailua, kenen tupa pysyy siisteimpänä ja kohteet saisivat uuden vaellustarkoituksen "meidän paikkana"! Skierrin ja muihin luontokeskuksiin karttamuovia myyntiin!!!
ei määritelty	ei määritelty	Vessat voisi olla siistimpiä ja tyhjennettynä. Puut tuvilla olleet hienosti laitettuina ja riittävästi.
ei määritelty	ei määritelty	Vessat olivat liian täynnä. Mukavat Metsähallituksen miehet Olli Autto ja Timo Leppänen.
ei määritelty	ei määritelty	Olemme aloittamassa vaellusta juuri, joten kyselyn täyttäminen 3 vrk:n kulluttua voisi olla ihan eri asia.
ei määritelty	ei määritelty	Ei ole auki mikään paikka (palvelut).
ei määritelty	ei määritelty	Rakennettu enemmän kuin ajattelin.
Lvk- Retkeily - Polttopuuhuolto	kehittämisehdotus	Mielummi koivuklapeja tulipaikoille, kiitos!
Lvk- Retkeily - Polttopuuhuolto	kehittämisehdotus	Polttopuut tuvilla ja huolletuilla tulipaikoilla voisi olla pienempiäkin.
Lvk- Retkeily - Polttopuuhuolto	valitus	Rauhajärvi kammi: kirves, saha puuttui.
Lvk- Retkeily - Polttopuuhuolto	valitus	Polttopuut olivat isoja ja märkiä (Sioskuru)
Lvk- Retkeily - Polttopuuhuolto	valitus	Polttopuut tuvilla ja huolletuilla tulipaikoilla: määrä sopiva: paitsi Saarijärvi
Lvk- Retkeily - Polttopuuhuolto	valitus	Tulisijat huonot, ei kipinäsuojaa. Aina tuhkaa täynnä. Lähialueen tulipaikat huonosti hoidettu, ei puita.
Lvk- Retkeily - Polttopuuhuolto	kehu	Polttopuut erinomaiset!
Lvk- Retkeily - Jätehuolto	muu	Jokainen kuljettaisi omat roskansa/olutpurkinsa yms pois. Mitä jaksaa tuoda tänne jaksaa ne myös viedä tyhjänä pois!
Lvk- Retkeily - Jätehuolto	muu	Hävettää retkeilijöiden puolesta, kun roskat jätetään (jotkut) yhä tuville infosta huolimatta.
Lvk- Retkeily - Jätehuolto	kehittämisehdotus	OPASTEITA, ETTÄ ALUE ON "ROSKAAMATON" eli roskat mukana luonnosta pois. Tästä näyttävä kampanja!!
Lvk- Retkeily - Jätehuolto	kehittämisehdotus	Jätehuoltoon selkeämpi ohjaus on tarpeen.
Lvk- Retkeily - Jätehuolto	kehittämisehdotus	Jätteidenlajittelu käyttöön!
Lvk- Retkeily - Jätehuolto	kehittämisehdotus	Jätehuolto: Enemmän voisi olla opastusta, että omat roskat pois, esim. latukartoissa
Lvk- Retkeily - Jätehuolto	kehittämisehdotus	Pallaskodan/Pallashotellin laavulla saisi olla roska-astia, koska kävijöitä on paljon ja roskia näyttää kertyvän
Lvk- Retkeily - Jätehuolto	kehittämisehdotus	Toivoisin, että roskien ja jätteiden lajitteluun ja kierrätykseen panostettaisiin huomattavasti enemmän!! Ettei kaikkia roskia laiteta ainoastaan sekajätteisiin, vaan lajiteltaisiin esim. lasi, biojäte, paperi, maitotölkit ym. erikseen!

Lvk- Retkeily - Jätehuolto	kehittämisehdotus	Roska-astioiden puute lisää roskausta luonnossa! Alueen jätehuollon kehittäminen --> mallin ottaminen Ekorosk-toiminnasta. Ks. www.ekorosk.fi (Pie-tarsaari)
Lvk- Retkeily - Jätehuolto	kehittämisehdotus	Roskapaikat hiihtolenkkien varrelle.
Lvk- Retkeily - Jätehuolto	kehittämisehdotus	Roskiksia lisää keskustaan ja muuallekin. Koiran kakkapusseja ei käytetä, jos ei ole mihin sen jättää, tavallinenkin roskis käy.
Lvk- Retkeily - Jätehuolto	kehittämisehdotus	Mökkeihin ym. biojätteen keräys
Lvk- Retkeily - Jätehuolto	kehittämisehdotus	Eniten käytetyillä alueilla roskien keräystä voisi tehostaa.
Lvk- Retkeily - Jätehuolto	kehittämisehdotus	Roskiksia lisää, reilusti kierrätystä esiin, metalliroskis, pahviroskis etc use-ampaan paikkaan, hotelleille, mökeille, kauppoille etc. ja niille tyhjennys use-ammoin.
Lvk- Retkeily - Jätehuolto	kehittämisehdotus	Olisi harkittava, onko jätehuollon järjestäminen retkeilijälle kansallispuistos- sa lainkaan tarpeen - ei kannusta roskattomaan retkeilyyn.
Lvk- Retkeily - Jätehuolto	valitus	Sioskurun ja Nammalakurun wc-istuimet olivat liian kaukana
Lvk- Retkeily - Jätehuolto	valitus	Pullollaan oleva, muhkea kelt. roskapussi lojui tulipaikalla. (Kahvikeidas)
Lvk- Retkeily - Jätehuolto	valitus	Jätehuollon toteutus ja ohjaus: Hetan kirkonkylässä pääsiäisviikolla hyvin heikko
Lvk- Retkeily - Jätehuolto	valitus	Roska-astioita on liian vähän, luonto roskaantuu.
Lvk- Retkeily - Jätehuolto	valitus	Lapponian jälkeen roskia luonnossa.
Lvk- Retkeily - Jätehuolto	valitus	Kesänkikeitaan naisten vessat (maanantaina 6.9.2010) erittäin epäsiistit.
Lvk- Retkeily - Jätehuolto	valitus	Jätehuollon toteutus ja ohjaus: lajittelu puuttuu
Lvk- Retkeily - Jätehuolto	valitus	Jätteiden lajittelu!
Lvk- Retkeily - Jätehuolto	valitus	On hienoa, että kävijöitä kannustetaan kierrätykseen. Siksi onkin silmiinpis- tävää, että mm. Kotakahvilassa reitillä käytetään kertakäyttöisiä kermavaah- topulloja (saksal.?) Minulle ei siten jäänyt kovin uskottavaa kuvaa Ylläksen alueen "vihreydestä".
Lvk- Retkeily - Jätehuolto	valitus	Tunturijärven laavu oli kuin kaatopaikka
Lvk- Retkeily - Jätehuolto	tiedustelu	Mihin likasanko kuuluu tyhjentää?
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	muu	Autiotupien palvelut säilyttää
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Joka tuvalla pitäisi olla kaivo.
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	WC-paperia voisi olla vessoissa mutta lienee toivoton järjestää.
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Osa päivätuvista saisi olla yöpymisen sallivia autiotupia, varsinkin talvella. Kaikissa tuvissa voisi olla uuni, joka kuluttaa vähemmän puuta, kuin takka ja on ruoanlaiton kannalta helpompi.
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Tiskivateja kaksin kappalein keittiöihin
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Lattiapesulasta Hannukurun saunan lattiaa varten.
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Jakkaroita mökkeihin ja Hannukuruun emännanjatkos
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Ohjetaulut: ei koiria tupiin sisälle.
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Mitkä uudet palvelut ja toiminnot sopisivat: Yöymislaavut
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Hannukurun autiotuvan vanhan saunan voisi ehkä poistaa.
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Hannukurun autiopuolella on hyvät kansiopuistosta. Samanlaisia toivon varaustupiin.
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Kämppiin ohjeet, mitä saa ja ei saatehdä rajoitus- ja erityisvyöhykkeellä. Ny- tuota tietoa on vaikea löytää.
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Mustavaaran kämppää pitäisi korjata. sijainti on loistava, helppo tulla lasten kanssa. mukavin kämppää puistossa.
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Lapsille sopivia lyhyen matkan päässä olevia yöpymiseen soivia retkikoh- teita on vähän. Olisi mukava jos pienet erillään olevat autiotuvat pidettäisiin kunnossa ja säilytettäisiin seuraaville sukupolville.
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Tupakansiot opastetuluiksi tuvan seinälle - saattaisi edistää tuvan kunnos- sapittoa retkeilijöiden taholta - retkeily kulttuuri.

Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Vessojen aukko on aivan liian kaukana reunasta - lyhyemmällä jaloilla ei yltä pissimään / kakkimaan istuviltaan.
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Kaikilla tuvilla/laavuilla/kodilla pitäisi olla sekä selkeästi merkityt että hyvät juomavedenottopaikat/hyvä vesi
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Hannukurun saunaan uudet pesuvadit+kauha. Lauteiden alle lisätukea, ettivät laudat notku.
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Tuvilla ja nuotiopaikoilla on usein märkiä puita. Puuvajassa pitäisi olla selkeä järjestys ja opasteet niin, että kuivat puut löytyvät.
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Enemmän laavuja, kotia ja taukopaikkoja.
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Hannukurussa voisi olla kamiinan päällä vanhanajan "kuivausteline", siinä kuivuvat monet paremmin.
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Miesten WCssä voisi olla pissauskouru tai merkitty ulkopaikka veskin takana. Nyt miehet pissivät reiän viereen.
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Huomattavasti enemmän ripustuskoukkuja kuivuville vaatteille. Isot tuvat Hannukurussa --> paljon porukkaa --> vaatii myös vaatteille kuivauspaikkoja --> koukkuja!
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Tuvissa voisi olla laverien yläpuolella pienet hyllyt.
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Viimevuotisen kokemuksen nojalla hätätilanetta varten voisi olla kätköpaikka varauspuolen avaimelle.
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Autiotupien varustus paremmaksi, esim. lämmitysmahd. (kamina) talvella.
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Pallakselta Ylläksen suuntaan välitupia.
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Autio ja varaustupien jatkuva saneeraus
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Autiotupa-varaustupia enemmän esim. Levi-Ylläs reitille mahd. yöpymiseen tuvassa!!!
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Siivousta voisi lisätä, varsinkin Nammala erittäin sotkuinen
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Nammalan kerrossängyt pois, laverit tilalle.
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Nammala (autiotupa) kuntoon.
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Ei lisää palveluja
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Pesuvadit joka kämppään tiskaamista varten.
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Taukotupien hyvä huolto ja konnostaminen tärkeää jatkossakin. Tiskivadit jokaiseen tupaan olisi hyvä hankkia.
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Varaus- ja autiotupia sekä kotia myös Ylläksen suuntaan. Kotakahvilöoa muistelee haikeudella.
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Taukotupien huoltaminen pitäisi pitää arvossa = jatkuva tarkkailu ja kunnostus!
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Laavuille lisää/parempia makkaratikkuja
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Yksi sauna lisää pallastunturin ympäristöön ja mökit pienemmällä välimatkoilla toisistaan (korkeintaan 6km välillä)
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	valitus	Hangaskurun laavulla laavun katto ja naisten vessan katto vuotaa.
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	valitus	Hangaskurun laavu: laavun katto vuotaa.
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	valitus	Autio- ja päivätuvat kansallispuistossa: Nammala huono
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	valitus	Autiotupien vessoissa on liian pitkä väli reunan ja reiän välillä pitäisi olla tosi pitkät reidet.
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	tiedustelu	Läntinen tulistelukota oli sen näköinen, että sitä ei ollut siivottu useaan vuoteen. Tulipaikka täynnä tuhkaa ym. siivosimme itse.
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehu	Kämpät hyvässä kunnossa.
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehu	Autiokämpät, laavut todella kivoja ja suht' siistejä! Toivottavasti saamme nauttia niistä jatkossakin.
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehu	puistossa parasta ovat laavut
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehu	Punaisen hiekan tupa puolestaan huippu siisti.
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehu	Kiitos hyvistä palveluista. Todella hienoa kun Metsähallitus tarjoaa retkeilijälle reittejä, laavuja, autiotupia ym. palveluja.
Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehu	Pahakuru hieno paikka - toivottavasti kohennatte sen kuntoa hieman!

Lvk- Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehu	Vaellan mielelläni tällä alueella koska täällä on niin hyvä autiotupaverkosto (=).
Lvk- Retkeily -Reitit	muu	Huonot arvioit reiteistä johtuivat Tappuri-Ketomellan lahoista pitkospuista muuten ok.
Lvk- Retkeily -Reitit	muu	Ei häiritse muita, ajat uralla.
Lvk- Retkeily -Reitit	muu	Lisää määrärahoja kansallispuiston huoltoon ja kunnostamiseen, vrt Var-kaankurun suosittu lenkki kävelykielossa 9/2010
Lvk- Retkeily -Reitit	muu	Pitkospuut paikoitellen todella vaaralliset
Lvk- Retkeily -Reitit	muu	Kilometripaalut ois kivat
Lvk- Retkeily -Reitit	muu	Tulevan 5 vuoden aikana tulee latuverkko säilyttää
Lvk- Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Latujen kunnostusta voisi lisätä Sioskuru-Nammalankuru alueella. Montellinmajalta Hannukuruun hiihdettävä reitti, nykyinen ei ole!
Lvk- Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Pallas: Järven yli vedetyille latureiteille tulisi etsiä vaihtoehtoinen linjaus. Nyt esim. Sarvijärven yli menevällä ladulla vettä oli niikkaan asti. Erittäin paha, koska metsässä oli kulkukelvoton metrinen oppohanki. Asialle pitäisi tehdä jotain jo ensikaudeksi, sillä keväällä 2011 pääsiäisesonki osuu vasta huhtikuun loppuun!
Lvk- Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Vanhoja huonokuntoisia pitkospuita pitäisi uusia.
Lvk- Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Olisi hyvä jos luontokeskuksesta saisi ajankohtaisen kartan tai listan autiotuvista, kodista ja laavuista ja niiden sijainnista. Myös esim. juomavesipaikoista, missä on kaivo, puro, lampi tai järvi, jotta voisi tankata vettä, koska ei voi tietää jos seuraavalla tuvalla ei ole vesipaikkaa. Yksinkertainen valokopio olisi täysin riittävä. Palaute/Lisätietoja s.beese@gmx.de
Lvk- Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Ketomella-Tappurin pitkospuut pitäisi saada kuntoon.
Lvk- Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Lumivyörykohdan kiertomahdollisuus.
Lvk- Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Lisää latuja Kukastunturin tavoin ylös tuntureiden huipulle (Äkäskero, Kesänki).
Lvk- Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Latu koko matkalle puistossa Hetasta - Ylläkselle.
Lvk- Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Latujen risteyksissä hyvin merkattu etäisyydet seuraaviin kohteisiin, mutta välimatkatiedot/tolpat puuttuvat kokonaan. Ehdotan, että etäisyydet kohteisiin merkitään vähintään 1 km:n välein.
Lvk- Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Käyn Vuotispirtin latupoolin laduilla, Pallaksen latukoneen ja Hetan latukoneen joka tulee Sioskurulle. Esim. Hannukurun ja Sioskurun väli ei ole kullunut kenellekään. On kunnossa Lapponia hiihdossa. Toivoisin yhteistyötä latuverkoston ylläpitoon. Ovat tosin parantuneet paljon tämän 35 v aikana. Kiitos.
Lvk- Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Latualueet saisivat olla leveämmät, nyt luisteluhiihtäjät sotkevat perinteisen latuja (vrt. Levillä Kätkänlenkki)
Lvk- Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Laskettelu ym. tällaisenä pienimuotoisena sopii hyvin Pallakselle! Hotelli sopii myös, kulkureitit sen ympärillä merkittävä hyvin kulumisen estämiseksi. Kaikki ylimääräinen roju pois, joka detalji suunniteltava tyylikkäästi ja maisemaan sopivaksi (vrt. Jeriksen savusaunan harmonia).
Lvk- Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Tarkennuksia karttoihin ja väli-kilometrimerkinnot pitkillä osuuksille.
Lvk- Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Ketomella Maraston polun korjaus eräs tärkeimmistä hoidettavista asioista. Aakenuksella on reittimerkkejä kaatunut ja katkennut. Sumussa mahdoton löytää eteenpäin ellei näe hiihdon jälkiä. Turvallisuuden vuoksi olisi hyvin tärkeää korjata ne ja pitkillä rasteilla. (suuren lumimäärän vuoksi). Rastit ovat henkivakuutus kulkijalle. (Ilman heikkoa hiihtäjälkeä emme olisi löytäneet eteenpäin 2.4, näkyvyys 10-20 m.)
Lvk- Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Olen vaeltanut myös kesällä ja silloin maaston kuluneisuus on häirinnyt. Ehkä polkuja pitäisi jotenkin vahvistaa, kun kävijämäärät lisääntyvät koko ajan.
Lvk- Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Montellin ladulle perinteisen ura.
Lvk- Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Lisää helppoja latuja Äkäslompolon ympäristöön. Kesänki-Latvamaja ladulla liikaa väkeä. Tai latu kaksisuuntaiseksi.
Lvk- Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Pippovuoman suolenkki olisi hyvä kohde säilyttää kuljettavana reittinä kesäaikaan.
Lvk- Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Palveluiden, rakenteiden ja ympäristön laatu ja määrä kansallispuistossa: reittien ja rakenteiden turvallisuus: useammin sais ajaa
Lvk- Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Kattavampi lähilatuverkko majapaikka-alueilta latuverkkoon.
Lvk- Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Äkäskeron alueelle lisää latuja.
Lvk- Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Reitit ja rakenteet: poroaidat helpommin ylitettäviksi.
Lvk- Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Hannukurusta länsipuolen suolla kulkevaa latua ei ollut ajettu -> ainakin tieto karttaan kuinka usein (mikä päivä ajetaan)

Lvk- Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Polku- ja latuviitoitukset: jos/kun yksi latu, kumpi väistyy?? -> kaksi latua olisi ok
Lvk- Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Kartat latujen risteysksiin!
Lvk- Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Tehkää pls joitakin reittejä lisää missä voisi ottaa koiran mukaan. Esim Kukas suuntaan missä vähemmän porukkaa muutenkin.
Lvk- Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Merkityiltä reiteiltä tulisi poistaa kaatuneet puut, jotta vältettäisiin lukuisien polku-urien syntyminen esteiden kohtalle - turhaa maaston kulumista
Lvk- Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Leveät koneladut eivät ole niin tarpeellisia, yksinkertaista, kapeaa latupohjaa voisi olla enemmänkin.
Lvk- Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Kelkkaurat Jounin kauppaan + mökille ajot.
Lvk- Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Puraa kuluneille poluille
Lvk- Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Talviulkoilureitit; Reitti, jota pääsee talvella käveleen esim. tunturiin. Pyöräilyreittejä.
Lvk- Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Lisää kävelyreittejä, latuja, majoitusta. Palvelut huononemassa, huoltomiestä ei tunnu löytyvän, pitkospuut lahoamassa, lisää henkilökuntaa matkailun satsaamiseen
Lvk- Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Tiedotus paikallislehteen (Kuukkeliin) kunnostuksen alla olevista luontopoluista.
Lvk- Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Hotellista lisää informaatiota reiteistä ja opastettuja retkiä
Lvk- Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Reiitien ja polkujen opasteiden yhteensopivuutta parannettava
Lvk- Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Aakenuksen vaellusluontopolku voisi olla opastettu myös vastapäivään. Nyt lähtö on hyvin epäselvä.
Lvk- Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Pitkospuut kaipaavat huoltoa.
Lvk- Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Uusi reitti Torassiepistä Sammaltunturille tai vastaava poikittaisreitti
Lvk- Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Maastopyöräily esim. Ylläksen latuverkostossa, pohjoisessa Tappurin alueella. Maastopyöräily ei kuluta yleisesti kuvitellulla tavalla maastoa. Toisin kuin kävelijät, maastopyöräilijät pysyvät aina polulla. Tuskin maastopyöräily myöskään hallitsemattomaksi räjähtää - merkityt reitit. Uusi nuorten ryhmä, joka ei kävelen retkeile, tulisi tutustumaan luontoon.
Lvk- Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Kilometri tolpat olisivat mukavat reitillä
Lvk- Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Poronportit kuntoon. Talvella Mäntyrovaan menevän ladun toinen portti vaarallinen. Jeris-Mäntyrova
Lvk- Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Ketomellasta opasteet Tappuriin ja pitkospuiden korjaus.
Lvk- Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Ketomella-Tappuri retkeilyreitit voisi kunnostaa, se on ainoa "helpohko" reitti tunturiin, koska siinä ei ole jyrkkiä nousuja. hannukurun ja Nammalakerun maastossa luonnonrauha on kaukana, koska suurin osa retkeilijöistä "maassaantuu" niihin. Ei houkuta luonnonrauhaa haluavia tulemaan toista kertaa.
Lvk- Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Syksyn retkelläni totesin runkoreitin kovin kuluneeksi, mikä johtui poromiesten mönkijöistä. Olisi hyvä, jos tuo liikenne ja kävelypolut eriytettäisiin.
Lvk- Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Esim. Pyhäjärven ylitys keväisin usein hankalaa --> vesi jäälle. Metsään saisi tehtyä myös toisen reitin, tällöin hiihtokausi jatkuisi sielläkin pidemmälle.
Lvk- Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Hiihtäjän toive: Hiihtoreittien opasteviitat ajantasalle sekä matkojen että ulkoisen kunnan suhteen. Muuten olen sitä mieltä, että latureitit ovat Suomen ylivoimaisesti parhaat ja kaiken lisäksi Ylläksellä osataan ladut hoitaa hyvin, Kiitos niistä jo 10 vuoden ajalta.
Lvk- Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Ladun tekijät voisivat tarttua myös lapioon! Esim. tien ylitykset syksyisin ja keväisin. Vai ovatko liian laikoja?
Lvk- Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Pitkien reittien ladut saisi ajaa useammin. Esim. latu Leville, Lainiolle, Äkäsmyllyn reitti Äkäskeron kautta, eikä vain ajeta ns. turistilatuja.
Lvk- Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Lahonneet ja katkeilleet pitkospuut olisi hyvä kunnostaa, eikä luontoon saisi jättää roskia. roskakoreja voisi olla tiheämmässä.
Lvk- Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Varkaankurun Velhopolku: Talvella viette rikkinäisten pitkospuiden tilalle kelkalla uudet ja naputtelette ne kuntoon lumien sulletta. Nykyinen kunto on puutteellinen, ei ole iso homma! Tsemppiä! Yleinen siisteys alueella oli loistava!
Lvk- Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Varkaankurun suojelualueen poluilla: Infotauluihin voisi kirjoittaa tarkemmin, mitä suojelualueella voi tehdä. Esimerkiksi voisi laittaa, että lintujen rauhan takia ja lintujen tarkkailun vuoksi olisi hiljainen alue. Hiljaisuus kouluryhmien vierailun ajan ja heille tieto, että kasveja ei saa poimia.
Lvk- Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Erämaalatuihin kartoihin merkintä voiko hiihtää myös vapaalla vai vain perinteisellä.
Lvk- Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Kilometritietoja laduille
Lvk- Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Paremmiin hoidetut murtomaahiihtoreitit myös sesongin ulkopuolella.
Lvk- Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Lyhempien lenkkien hiihtäjille vaihtoehtoja saisi olla enemmän.

Lvk- Retkeily -Reiitit	kehittämisehdotus	Ilmoitukset siitä, että latukone onkin rikki ja latuja ei ole ajettu. Vaarallisia laskuja ilman latua.
Lvk- Retkeily -Reiitit	kehittämisehdotus	Kilometri kyltit Ylläs-Levi välille!
Lvk- Retkeily -Reiitit	kehittämisehdotus	Reittejä, missä pyöräily on sallittua
Lvk- Retkeily -Reiitit	kehittämisehdotus	Reittien vaikeusaste olisi hyvä ilmoittaa kartoissa, pientä vinkkiä varustetasosta jne.
Lvk- Retkeily -Reiitit	kehittämisehdotus	Lasten rattailla hyödynnettäviä reittejä (sepeli-/ purupolkuja, leveitä pitkoksia)
Lvk- Retkeily -Reiitit	kehittämisehdotus	Polut olisi hyvä luokitella vaativuuden mukaan ja osa jättää luonnontilaan (ei pitkoksia kaikkialle).
Lvk- Retkeily -Reiitit	kehittämisehdotus	Hiihtolatu Vuontisjärvelle (Pallaksen länsipuoli)
Lvk- Retkeily -Reiitit	kehittämisehdotus	Istumapaikkoja latujen varrelle.
Lvk- Retkeily -Reiitit	kehittämisehdotus	Olisi hyvä saada esim. vihko, johon olisi merkitty kaikki puiston ympyräreiitit (kilometrit, miten sinne pääsee, kuinka kauan kierrokseen menee)
Lvk- Retkeily -Reiitit	kehittämisehdotus	Jokin kohta pitkospuista kaipaisi kohennusta.
Lvk- Retkeily -Reiitit	kehittämisehdotus	Pitkospuita reiteille Pyhäjärveltä Niitypirtille Kutujärvelle (pohjoinen reitti) sekä välille Niitypirtiltä Peurakaltiolle (reitti puiston puolella hiihtoreittiä). Oli melkoista räpimistä suopaikoissa, varrelliset vaelluskengätkin olivat niukin naukin riittävät.
Lvk- Retkeily -Reiitit	kehittämisehdotus	Ainoa, mitä ikäännyvänä toivon, on kulkureittien tasaisuus, ettei tossu tökkää!
Lvk- Retkeily -Reiitit	kehittämisehdotus	Kansallispuistossa ei mitään valittamista. Reittiopasteet melko hyvät Äkäsmylly-Linkukero ei niin hyvä.
Lvk- Retkeily -Reiitit	kehittämisehdotus	Pitkospuista osa lahoamassa - turvallisuuden vuoksi pitäisi uusia.
Lvk- Retkeily -Reiitit	kehittämisehdotus	Pitkospuissa olisi joissakin kohdissa korjauksen tarvetta.
Lvk- Retkeily -Reiitit	kehittämisehdotus	Pitkospuita kunnostettaisiin useammin
Lvk- Retkeily -Reiitit	valitus	Pitkospuut ja tulentekopaikat olivat paikoion huonossa kunnossa.
Lvk- Retkeily -Reiitit	valitus	Hiihtoladut huonommin hoidetut 2010 kuin ennen
Lvk- Retkeily -Reiitit	valitus	Pitkospuut ovat huonossa kunnossa monissa paikoissa (esim. Hangaskurun laavun kohdalla)
Lvk- Retkeily -Reiitit	valitus	Kumputunturin tiedot heikot, samoin Särkitunturin reitin pituus jäi epäselväksi.
Lvk- Retkeily -Reiitit	valitus	Kotamajan ja Pyhäjärven reitin varrella paljon kaatunut pitkospuille puita.
Lvk- Retkeily -Reiitit	valitus	Latujen määrä liian pieni -> lisää latuja.
Lvk- Retkeily -Reiitit	valitus	Reitti Ketomella-Tappuri on kamalassa kunnossa! Asialle olisi pitänyt tehdä jtn jo aikaa sitten! Nyt osa ihmisistä ei käytä reittiä, koska se on niin surkeassa kunnossa!
Lvk- Retkeily -Reiitit	valitus	Latureittien hoito etäladuilla (II ja III luokka) huonoa.
Lvk- Retkeily -Reiitit	valitus	Ketomella-Tappurin reitin rapistuminen.
Lvk- Retkeily -Reiitit	valitus	Pippovuoman suopolun hoitamattomuus. Polulla riittäisi kulkijoita, jos pitkospuut olisivat kunnossa. Suopolun opastustaulut olivat upeita ja todella luettavia. Nyt jäljellä vain kehikot, aika ja sääät hävittäneet taulut. Tietokoneelta löytyy varmasti entiset taulut, joten uusien laatiminen ei ole suuri ta- loudellinen rasite.
Lvk- Retkeily -Reiitit	valitus	Linkokeron reitillä näkyi hevosten aiheuttamaa kulumista poluilla, esim. puiden juurissa.
Lvk- Retkeily -Reiitit	valitus	Osa kävelee laduilla => ulkolaiset exreame hiihtäjät omistavat latuosuudet kun menevät ahkinoineen
Lvk- Retkeily -Reiitit	valitus	Joulun aikaan heikko latuveikko.
Lvk- Retkeily -Reiitit	valitus	Ladut huonoimmat v. 1982 jälkeen.
Lvk- Retkeily -Reiitit	valitus	Erämaaladut täysin hiiht. ulkopuolella. Jopa Kotamaja-Pyhäjärvi ja Kotamaja-Peurakaltio ajamatta la-ti.
Lvk- Retkeily -Reiitit	valitus	Vk 13 eli sesonkiviikolla ladut ajamatta! Ulkomaalaiset turistitkin ihmettelivät asiaa.
Lvk- Retkeily -Reiitit	valitus	Polku- ja /tai latureitistö: sohjo
Lvk- Retkeily -Reiitit	valitus	Pitkospuiden parantamista kaivataan
Lvk- Retkeily -Reiitit	valitus	Ladut olivat huonoimmassa kunnossa vuosiin. Viime vuonna parhaimmat.
Lvk- Retkeily -Reiitit	valitus	Sammalvaaran latumerkinät huonot.
Lvk- Retkeily -Reiitit	valitus	Latureiitit Hetasta huonosti merkitty aloittelijoille.
Lvk- Retkeily -Reiitit	valitus	Erytistarpeiden huomioon ottaminen kansallispuistossa: määrä liian pieni, koiraladut

Lvk- Retkeily -Reiitit	valitus	Perinteiset ladut pitäisi olla kumpaakin puolta (näin on ollut Vuontispiirtillä ainakin mutta ei enää)
Lvk- Retkeily -Reiitit	valitus	Latuja osin ajettu kelkalla. Varsinkin "koivukuja" täten vaarallinen.
Lvk- Retkeily -Reiitit	valitus	Tämän loman ajan (pääsiäisen) ladut poikkeuksellisen huonosti hoidettu!
Lvk- Retkeily -Reiitit	valitus	Pettymys oli kun ei voinut kulkea polkujen ulkopuolella.. mutta ymmärrettävää.
Lvk- Retkeily -Reiitit	valitus	Vko:lla 13 latuja ajettiin vähän sivummalla huonosti esim. Totovaaran seudulla ja jopa valaistulla ladulla Ylläsjärveltä Tunturijärvelle. Tosin alkuvuokosta runsasta lumentuloa useana päivänä.
Lvk- Retkeily -Reiitit	valitus	Rihmakuruun ei ole latua.
Lvk- Retkeily -Reiitit	valitus	Huonokuntoiset pitkospuut
Lvk- Retkeily -Reiitit	valitus	Aakenustunturin luontopolku (reitti 31) osittain huonokuntoinen, märkä.
Lvk- Retkeily -Reiitit	valitus	Aakenuksen reitit epäselvät. Kartoissa ei reitit kun merkitty.
Lvk- Retkeily -Reiitit	valitus	Murtomaahiihdon ladut ja reitit huonontuneet.
Lvk- Retkeily -Reiitit	valitus	Hillapolulla (Kesänkijärven eteläpuoli)puita kaatunut polulle ja pitkokset rikki
Lvk- Retkeily -Reiitit	valitus	Valkoiset nenäliinat ovat miinoja laduilla. Olen poiminut niitä useita tänäänkiin. Hiihto tyssää kuin seinään! Varoitakaa ihmeessä heittelemästä niistä laduille.
Lvk- Retkeily -Reiitit	valitus	Ladut tänä vuonna huonosti ajettu. Omia latuja joutunut tekemään tunturiin yms.
Lvk- Retkeily -Reiitit	valitus	Pitkät koiraladut puuttuu.
Lvk- Retkeily -Reiitit	valitus	Huonot opasteet/reittimerkinnot verrattuna muualle. Tätä kuuli myös muilta. Kartta ja tuntureiden tuntemus auttoivat.
Lvk- Retkeily -Reiitit	valitus	Eriyistarpeiden huomioon ottaminen/reittien ja rakenteiden turvallisuus: vaaralliset ladut
Lvk- Retkeily -Reiitit	valitus	Lisää resursseja polkujen ja tuopien tulipaikkojen (penkit olivat suureksi osaksi aika onnettomia) huoltoa ja ylläpitoa. Monet pitkospuut olivat kohtuullisen huonossa kunnossa.
Lvk- Retkeily -Reiitit	valitus	Pippovuoman pitkospuut huonossa kunnossa.
Lvk- Retkeily -Reiitit	valitus	Ketomellan pitkospuupolku huonossa kunnossa.
Lvk- Retkeily -Reiitit	valitus	Polku- ja/tai latureitistö: määrä liian pieni: länsipuoli Hannukurulta
Lvk- Retkeily -Reiitit	valitus	Reittien ja rakenteiden turvallisuus: koirat (osa irti)
Lvk- Retkeily -Reiitit	valitus	Kaatuneita puita jäänyt ladulle lähinnä puiden tynkiä, vaarallisessa laskussa.
Lvk- Retkeily -Reiitit	valitus	Puut osittain liian lähellä latua (mutkat, alamäet).
Lvk- Retkeily -Reiitit	valitus	Reittien opastetaulujen kilometrimäärät eivät vastaa todellisuutta --> ajan-tasaistaminen.
Lvk- Retkeily -Reiitit	valitus	Kelkat urittavat ladut!
Lvk- Retkeily -Reiitit	valitus	Latujen hoiti olisi voinut olla parempi.
Lvk- Retkeily -Reiitit	tiedustelu	Koskahan hiihtoverkosto laajenee Kuertunturin ympäri ja sinne suuntaan muutenkin?
Lvk- Retkeily -Reiitit	kehu	Varsinaisen k-puiston vuoksi emme tänne tulleet. Upeita latuja on puiston ulkopuolellakin.
Lvk- Retkeily -Reiitit	kehu	Miten odotuksesi ylittyivät: Hienot ladut.
Lvk- Retkeily -Reiitit	kehu	Miten odotuksesi ylittyivät: Ladut upeat.
Lvk- Retkeily -Reiitit	kehu	Maisemien jylhyys yllätti myönteisesti ja kivat info taulut!
Lvk- Retkeily -Reiitit	kehu	Kiitos monipuolisesta ja hyväkuntoisesta latuverkostosta! Tänne on ilo tulla hiihtämään.
Lvk- Retkeily -Reiitit	kehu	Varkaankuru: Kaikki toimi (grillaus, polku, maisema). Kannattaa satsata (sepeli, helppo, polku) tällaisiin rakenteisiin.
Lvk- Retkeily -Reiitit	kehu	Ladut pehmeät mutta hyvin ajatut
Lvk- Retkeily -Reiitit	kehu	Kiitos hyvistä palveluista. Positiivinen haastattelija.
Lvk- Retkeily -Reiitit	kehu	Hyvä näin
Lvk- Retkeily -Reiitit	kehu	Reittien kunnat suurimmalta osin paremmat kuin olin kuvitellut
Lvk- Retkeily -Reiitit	kehu	Kiitos Metsähallitukselle. Pidetään reitit kunnossa jatkossakin.
Lvk- Retkeily -Reiitit	kehu	Kotamajan pohjoispuolella pitkospuut huonossa kunnossa, muuten hyvin hoidettu. Kiitokset!
Lvk- Retkeily -Reiitit	ei määritelty	Käytettyjen palveluiden, rakenteiden ja ympäristön laatu ja määrä: reittien ja rakenteiden turvallisuus: Ounasvaaran latu!

Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	muu	We are missing the maps for latu (slopes) at the crossings of the slopes
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Reittien merkinnät selviksi ja yksiselitteisiksi.
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Merkittää luontopolun alkupiste paremmin reittimerkillä.
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Vähän rakentamista vaativat luontomatkoille tms. opaskeskusten yhteyteen
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Lumivyöryvaaroista ym pitäisi olla ilmoitukset reittien lähtöpisteillä.
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Kutujärven risteyksestä Kotamajalle kesäreitit merkittäminen paremmaksi.
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Totovaaran pirtin luota opastus Aakenustunturille hieman epäselvä.
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Enemmän englannin kielisiä käännöksiä (infotauluihin)
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Reittien opastetaulut: kylälle tarkemmat
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Englannin kieliset luonnonsuojelu taulut
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Reittien alkujen opastukset esim. Ylläs-Saaga ja Taiga-alueelta; samoin Eelin kaupalta
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Laavupaikoille opasteet lähimpään vedenottoaikaan (puroon)
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Merkinnät vesipaikoista.
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Vedenottoaikat voisivat olla merkitty tarkemmin. ei vain viitta esim. 100m vaan itse vedenottoaika voisi olla merkitty epäselvyyksien välttämiseksi.
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Patikkareiteille selkeämpiä viittoja, joissa näkyy "päämäärä", matkan pituus ja laavujen yms. sijainti km:ssä reitin varrellakin.
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Puiston länsiraja: voisi laajentaa käsittämään äkäsaivon ja äkäsmyllyn alueet.
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Latumerkinnät paremmiksi esim. vaarallinen lasku (myös englanniksi)
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Karttoja enemmän, TÄSSÄ OLET!
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Reittien ja rakenteiden turvallisuus: viitoitukset voisi olla paremmat
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Kilometripylväät
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Opastetaulut selkeämmiksi
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	"Tässä olet" tauluja enemmän.
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Karttataulut pitäisi olla tauko- ja opasteilla, opasteet (kesä/talvi) väliillä hämääviä.
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Loipenkarten an den Kreuzungspunkten aushändigen! Ripustakaa latukartat risteyskohtiin!
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Latujen varrella olevat A4 latukartat heikossa kunnossa, tulisi poistaa kokonaan tai uusiksi.
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Latukartat aina ajantasalla!
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Risteyksiin viittoja!
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Opastetaulut ja kartat ajantasalle.
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Reittien opastetaulut: Vuontispirtin läheisyydessä pitäisi olla karttoja.
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Karttataulujen uusiminen ajankohtainen. Esim. Vuontispirtin ympäristössä ei ole karttaa mistä näkee matkan Hannukuruun jne. Täällä Telakodassa ei minkäänlaista karttaa.
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Laduilla pitäisi olla enemmän väliviittoja.
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Kylttejä; mitä missäkin (myös englanniksi).
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Geologinen polku opaste/selostetauluneen kuten Utsjoella
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Välimatkatauluja voisi olla enemmän reitin varressa. Korkeutauluja tunturin huipulle.
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Kilometrimääriä voisi ilmoittaa kohteisiin useammassa paikossa. Korkeuseroja ilmoittavia kylttejä tuntureihin.

Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Kilometrimääriä kohteista (= paljonko on reittiä kävellyt ja mitä jäljellä), enemmän merkkitolppiin. Korkeus merenpinnasta tuntureiden huipulla olisi mielenkiintoista tietää.
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Hieman enemmän kilometrikylttejä pidempien matkojen varrelle.
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Kesäreittien viitoitukset selkeämmiksi, että tietää mikä on hiihtoreittien viitta ja mikä kesäreitin viitta.
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Reittimerkinnot enemmän näkyville ja merkkaus tarkemmaksi.
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	valitus	Jotkut kyltit aurinko polttanut näkymättömiin.
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	valitus	Viitoitukset ensikertalaiselle puutteellinen.
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	valitus	Nammalan kahvila-kyltit (kahvila ei ollutkaan auki).
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	valitus	Reittien opastetaulut: usein juuri tärkein kohta usein sotkettu lukukelvottomaksi.
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	valitus	Polku- ja/tai latuviitoitukset: tauluja on ollut aikaisemmin + kilometrimäärät rietin välillä
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	valitus	Reitti Latvamajalta Hangaskurulle (Kesängin ja Lainion) välistä huonossa kunnossa (pitkokset) ja epäselvästi merkitty. Polku johtaa suolle. Aakenuksella huonosti merkitty tunturin yli menevä kesäreitti.
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	valitus	Pahakurun likavesikylytti puuttuu
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	valitus	Opasteet osalla reiteillä huonot tai olemattomat esim. Aakenus, Kiirunan-kieppi, Ylläksen ala-asemalta lähtiessä puuttuu, monet harhailevat suotta/käykää läpi reitit
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	valitus	Tunturin alhaalla ei Kiirunan kiepin opastetta
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	valitus	Opastus Kiirunankiepile huono. se oli huono myös v. 2009. muuten hyvä opastus.
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	valitus	Marasto P (Ketomella) ja Sioskuru puuttuu reittien opastetaulu.
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	valitus	Viitoitus Tahkokurulta Hangaskurulle virheellinen (väärät kilometrit)
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	valitus	Reittien merkitsijöiden ja kartantekijöiden yhteistyötä. Esim. Totovaaran pirtin reittien taulu ja viimeinen uusi kartta: n. 20 reittiä, vaan moniko on kartassa ja taulussa nimellä? (vastaus: ei yksikään!)
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	valitus	Opasteet Kiirunankiepile Hotelli Saagalta päin ontuu pahasti.
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	valitus	Matkalla Nammalkurulle Vuontispirtiltä (ei Montellin kautta) oli tunturin laella liian vähän latumerkkejä. Vaarallista!
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	valitus	Aakenukselle mennessä Totovaaran pirtin luona opastus epäselvä. Siis mistä mennään Aakenukselle parkkipaikalta. Yksityistilaisuus ja läpimenokiello vähän hämäävät.
Lvk- Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehu	Latuviitoitukset olivat hyvät.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	muu	Pitäkää kunnossa puisto ja leiri- ja pysähdyspaikat ja autiotuvat ja reitit. Kulttuuritieto voisi olla enemmän tarjolla.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Kämppeiden tärkeimpiä palveluja on vaatteiden kuivausmahdollisuus. Tänne Hannukuruun kaipaisin vanhaa kunnan tappikehikkoa mihin saa myös raskaammat jalkineet kuivumaan lähelle kaminaa.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Tulipaikkoja tupien läheisyyteen (esim. Nammalakuru, Montelli...)
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Jos mahdollista; useampi kahvila Äkäslompolon lähelle että kotamajan ja latvamajan ladut eivät olisi niin tungoksissa. Kiitoksia.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Makkaranpaistopaikkoja voisi olla enemmän.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Nammalan naisten vessaan koroke.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Nammalan alueella olisi kiva olla kahvila.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Penkkejä varsinkin Ylläksen laavuille ja muutenkin pitkille taukopaikottomille väleille.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Ulkomaan kielellä opastus (esim. likavesi).
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Lisää laavuja tai muita eväs- ja tulentekopaikkoja latujen varrelle, mahdollisesti paremmin retkeilyn lasten ja eri-ikäisten seurueriden kanssa.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Lumikuruun olisi mukava saada tulipaikka ja Pallaksen luontokeskukseen kahvio.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Huuseihin erillinen kusilaari.

Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Haavepalon päälle laavu näköalapaikalle.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Syrjäisemmillä taukopaikoilla voisi olla myynnissä nokipannukahvit, korp-pu/rinkeli, suolakurkkua eli vaatimaton ja halpa tarjonta.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Sesonkiaikana kioskiyrittäjät keskeisille pysäköintipaikoille, jotka pitävät nuotiotulet ja myyvät kahvia, ohukaisia jne. (vrt. Levi jälleen)
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Mitkä uudet palvelut ja toiminnot sopisivat: Kohtuulliset hinnat.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Mitkä uudet palvelut ja toiminnot sopisivat: Parempi ettei niitä lisätä.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Omatoimimatkailijat kaipaavat retkiä -> Villi pohjola.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Laavuja pari lisää ja wc:t kuntoon
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Helsingin sanomien säätietoihin olisi hienoa saaha Länsi-Lapin sää.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Lämpimät grillimakkarat maistuisivat, samon lämmitetyt WC:t olisivat välillä tarpeen.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Peurakaltion wc vaatii huoltoa.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Taukopaikkoja pitäisi olla ehdottomasti enemmän.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Takkikoukut käymälään.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Lisää yksinkertaisia penkkejä ladun varteen esim opastetaulujen yhteyteen. Voisi pitää pieniä taukoja lasten kanssa pitkin matkaa.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Juomaveden täydennysmahdollisuus tarpeellista alueelle missä ei latukahviloita ja yleensäkin. Nykyisen Karhukodan lähteen tapainen järjestely mainio.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Nammalan kotakahvila takaisin.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Tutustumista poronkasvatukseen -> esim. luontolatu/-polku
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Ei enempää palveluita nämä riittää hyvin.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Nykyiset palvelut ok. Pallakselta voisi saada kahvia silloinkin, kun hotelli on kiinni.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Sammalvaaran reitti on niin pitkä, että yksi WC olisi tarpeen. Paras paikka olisi laavulla Postitupajärvellä.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Varkhaankämpälle tarvitaan puu-c, kauhea sotku! (siis Vuontispirtiltä 5 km Hannukurulle)
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Pienempiä levähdyspaikkoja (reiteillä)voisi olla enemmän.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	WC-paperia yleisökäymälöihin --> t lumen luonti käymälöihin.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Hannujoen ja Siosjoen yhtymäkohtaan olisi hieno saada laavu.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Telakota: sinne pitää saada WC. Myös kirves ja saha. Myös vieraskirja on loppu
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Saarijärven laavu: puita
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Yleisökäymälät myös laavuille.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Kahvion palautus Nammalakuruun
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	WC:hen ripustuskoukku takeille Pyhäkerolle.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	valitus	WC-istuimen mitoitus väärä -> liian kaukana etureunasta.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	valitus	Luontokeskuksen hinnoittelu hintava. Ostin samat rukkaset Äkäslompolon turistikaupasta 18 € ja hinta l-keskuksessa 25 €.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	valitus	Hangaskurun laavu: WC:ssä ulosteet istuintason korkeudella.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	valitus	Kauppoja ja kaupunkisuutta on niin paljon. Alkoholia myydään ihan joka paikassa, -ihme.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	valitus	Yleisökäymälät alueella: määrä liian pieni: Telakota
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	valitus	Siivotkaa WC:t. Aivan törkeässä kunnossa. Pakko kohta paskoa nurkkiin, kun on niin saastaisia ja täynnä!!
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	valitus	Varkaankierros (Telakota) ei puuseetä.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	valitus	Telakodassa ei WC:tä!

Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	valitus	Peurakaltion majalta puuttui kahvilanpitäjä (huono info).
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	valitus	Nammalan kahvio pitäisi olla auki
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	valitus	Hannukurun kaivo ei toimi (ilmoitettu eteenpäin).
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	valitus	Pallaksen kota huono lattia!!
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	valitus	Purkinpuristimet tulisi olla kunnossa ei rikki!
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	valitus	Kahvikeitaan vessasta lukitushaka puuttui naisten puolelta.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	valitus	Yleisökäymälät alueella: astiat (reiät) kaukana reunasta.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	valitus	Kahviloita ei ole lainkaan.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	valitus	Puu-C:n pöntön reikä liian takana. Sama vika kaikilla tuvilla.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehu	Latukahviloita ja palveluja puiston ulkopuolella hyvin.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehu	Ympäristön palvelut hyvät.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehu	Olemme kulkeneet 33 v linja-auto ryhmänä Ylläs, Olos, Pallas, Hetta tuntuville hiihtämässä, palvelut ovat pelanneet... Kiitokset.
Lvk- Retkeily -Maastoliikenne	kehittämisehdotus	Soratiet kaipaavat parannusta lähialueella.
Lvk- Retkeily -Maastoliikenne	kehittämisehdotus	Moottoroitu liikkuminen luonnonsuojelualueelta (on moottorikelkat ym. mökät) mahdollisimman vähiin.
Lvk- Retkeily -Maastoliikenne	kehittämisehdotus	Mönkijäurille on tehtävä jotain maisemien ja liikkumisen vuoksi!
Lvk- Retkeily -Maastoliikenne	kehittämisehdotus	Keep snow mobiles out of the park, they destroy the quiet enjoyment of nature and pollute the air
Lvk- Retkeily -Maastoliikenne	kehittämisehdotus	Moottorikelkkailu kokonaan pois
Lvk- Retkeily -Maastoliikenne	kehittämisehdotus	Myös haastattelija olisi voinut tulla hiihtäen kelkan sijaan.
Lvk- Retkeily -Maastoliikenne	kehittämisehdotus	No snowmobiles inside nationalpark
Lvk- Retkeily -Maastoliikenne	kehittämisehdotus	Ei kelkkoja, valjakoita
Lvk- Retkeily -Maastoliikenne	kehittämisehdotus	Ei kelkkoja
Lvk- Retkeily -Maastoliikenne	valitus	Ei moottorikelkkoja puisto-alueelle eikä muuallekaan.
Lvk- Retkeily -Maastoliikenne	valitus	Snow mobiles are noisy and stinky! They disturb the environment (sleeping animals) They are a contradiction to a Nature Park.
Lvk- Retkeily -Maastoliikenne	valitus	Mönkijöiden jäljet Ounastuntureilla.
Lvk- Retkeily -Maastoliikenne	valitus	Mönkijöiden jäljet maastossa häiritsevät eniten.
Lvk- Retkeily -Maastoliikenne	valitus	Totovaaran kämpälle johtava tie pitäis lanata!
Lvk- Retkeily -Maastoliikenne	valitus	Kansallispuistossa kelkkailijat pitäisi saada kuriin, joukossa on varmasti - ei työliikkuja, poronhoitoa harrastavia. Ollut useita vaaratilanteita kelkkailijoiden kanssa, nuoriso ajelee kovaa vauhtia hiihtoreiteillä. Muutoin upea puisto-Kiitos palveluista tuvilla!
Lvk- Retkeily -Metsästys ja kalastus	kehittämisehdotus	Kalastuslupia pitäisi saada muutenkin kuin kännykällä.
Lvk- Retkeily -Metsästys ja kalastus	kehittämisehdotus	Enemmän istutus kalaa jokiin, jotka ovat syötävän kokoisia.
Lvk- Retkeily -Metsästys ja kalastus	kehittämisehdotus	Jos kalastusmatkailua aiotaan kehittää, pitää kalaa myös istuttaa. Esim. Pyhäjärvi Aakenustunturissa on pelkkää rahastusta. Itse ainakin siirryn pois näistä maisemista. Esim. Ruotsissa kalastusmatkailu on hoidettu huomattavasti paremmin. Samaa voi sanoa Suomessakin yksityisten kalastuskuntien hoitamista paikoista. Esimerkkinä Immeljärvi Levillä.
Lvk- Retkeily -Metsästys ja kalastus	kehittämisehdotus	Kalastusmahdollisuuksien parempi esiintuominen + tiedotus
Lvk- Retkeily -Metsästys ja kalastus	valitus	Kalastus maksu suhteessa saalis varmuuteen on kallis.
Lvk- Retkeily -Metsästys ja kalastus	valitus	Metsähallituksen kalastuslupa todella hankala ja monimutkainen. Luvat saa eri paikoista, osa netistä, osan tietyistä luontokeskuksesta. Joutuu matkimaan luvan takia pitkiä matkoja!

Lvk- Retkeily -Metsästys ja kalastus	kehu	Tekstiviesti kalalupa on loistava!
Lvk- Retkeily -Metsästys ja kalastus	kehu	Jerisjärvestä tuli yksi siika!
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	muu	Laskettelurinteet ja hissit tärkeitä harrastuksen vuoksi.
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	muu	Kelkkailija tuo rahaa = yritysasiakas (esim. iglut Ylläsjärvi)
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	muu	Jättää puisto nykyiselleen
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	muu	Mielestäni laskettelu ei kuulu kansallispuistoon.
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	muu	Tällä käynnillä kansallispuistossa minulle oli tärkeää luonnon läheisyys.
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehittämisehdotus	Puisto on hyvä paikka nuorten opetella ja vanhojen lopetella vaellusharrastusta, pitääkää se sellaisena, että voi edes kuvitella olevansa erämaassa.
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehittämisehdotus	"Kotakahvila"
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehittämisehdotus	Offarilunta ja aurinkoa
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehittämisehdotus	Olisi mukava saada retkiluistelurata!
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehittämisehdotus	Ei koskaan musiikkia tai muuta meteliä Pallaksen laskettelurinteisiin!
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehittämisehdotus	Aikuisille lumikenkiä Luontokeskus Kellokkaaseen
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehittämisehdotus	Ei meteliä laskettelurinteisiin.
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehittämisehdotus	Huom! Pankkoja tuletetkopaikoille!
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	valitus	Allowing snow monbiles in a national park is strange, disturbs the 99% of the other visitors and certainly also fauna!
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	valitus	Koirat pitäisi pitää kiinni.
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	valitus	Nammalakurun kotakahvio ollut kiinni 2 vuonna hiihtolomaviikolla (vko 10).
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	valitus	Koiria ei saisi tuoda puistoon laisinkaan.
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	valitus	Metsähallitus rahastaa kalastusluvilla törkeästi. Hintoja kyllä nostetaan, mutta esim. istutuksia Kesänkijärveen vain vähennetään.
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Tämä on niin upea tapa saada ihmiset liikkumaan ja huolehtimaan kunnostaan, että satsaukset eivät mene hukkaan. Puiston alueelle ehdottomasti lisää resursseja. Huoltohenkilöstöä pitää palkata lisää.
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Hieno alue, mielenkiintoien historia, tarujen kohde! Kiitos, säilyttäkää, kehittäkää matalalla profiililla! EI LEVI-SYNDROOMAA!!
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Tämä tämmösenään hyvä.
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Hieno alue.
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Kokemus kansallispuistosta oli upea. Alkuun oli hyvä sää hiihtää ja katsella maisemia. Toisena päivänä nousi lumimyrsky ja Hannukurusta yritimme valloittaa kukkuloita. Teimme Hannukuruun lumimajan ja yövimme tuvasakin. Matka jatkuu kohti Pallastunturia, jos lumimyrsky ei yllätä.
Lvk-Aspa-Luontoneuvonta	kehittämisehdotus	Tiedottamista myös pitäisi lisätä.
Lvk-Aspa-Luontoneuvonta	kehittämisehdotus	Pyhäjoen 3 km luontopolkua kannattaisi mainostaa lapsiperheille. se on vaihteleva ja sopivan pituinen niin että lapsen kinnostus säilyy
Lvk- Aspa -Luontopastus	kehittämisehdotus	Kokemusperäiset kuva- ja kertomusluennot
Lvk- Aspa -Luontopastus	kehittämisehdotus	Kellokkaaseen tunturien opaspöytä takaisin / olisi tosi helppo opastaa ryhmäkin tunnistamaan eri tunturien paikat ja muodot.
Lvk- Aspa -Näyttelyt	muu	Kellokkaan vanha näyttely oli parempi.
Lvk- Aspa -Näyttelyt	kehittämisehdotus	Palauttakaa Kellokkaan vanha näyttely. Pidimme siitä paljon.
Lvk- Aspa -Näyttelyt	kehittämisehdotus	Kellokkaan sis. pääsymaksu pois, muuallekin pääsee ilm.
Lvk- Aspa -Näyttelyt	kehittämisehdotus	Kellokkaan näyttelyt ilmaiseksi
Lvk- Aspa -Näyttelyt	kehittämisehdotus	Luontokeskukset maksuttomiksi.
Lvk- Aspa -Näyttelyt	kehittämisehdotus	Luontokeskusten tulee olla maksuttomia!
Lvk- Aspa -Näyttelyt	kehittämisehdotus	Kellokkaan näyttelyn pitäisi olla ilmainen.

Lvk- Aspa -Näyttelyt	kehittämisehdotus	Kellokkaan vanha eläin- ja luontoesittely takaisin.
Lvk- Aspa -Näyttelyt	valitus	Luontokeskus Kellokas: Miksi maksullinen! Perusnäyttelyt ovat yleensä ilmaisia.
Lvk- Aspa -Näyttelyt	valitus	En ole tyytyväinen Kellokkaan nykyiseen näyttelyyn! Ennen oli luontoystävällisempi, näki luukuista eläimiä ja kuuli niiden äänet.
Lvk- Aspa -Näyttelyt	valitus	Vanha Kellokas oli miellyttävämpi!
Lvk- Aspa -Näyttelyt	kehu	Kellokkaan näyttely erinomainen samoin palvelut
Lvk- Aspa -Tapahtumat	kehittämisehdotus	Hartaus, kirkkomahdollisuus
Lvk- Aspa -Muu opas-tusaineisto	kehittämisehdotus	Mukana kuljetettava opaslehtinen Tulivuoripolulla
Lvk- Aspa -Muu opas-tusaineisto	kehittämisehdotus	Mukana kannettava opaslehtinen Tulivuoripolulla.
Lvk- Aspa -Muu opas-tusaineisto	kehittämisehdotus	Laduilla voisi olla korkeusmerkintöjä esim ladun korkein kohta m/merenpinnan yläpuolella
Lvk- Aspa -Muu opas-tusaineisto	kehittämisehdotus	Opastustaulut hyviä, lisää niitä
Lvk- Aspa -Muu opas-tusaineisto	kehittämisehdotus	Hiihto tai latukartta uudelleen
Lvk- Aspa -Muu opas-tusaineisto	valitus	"Reittipainekartta" oli epäselvä, liian tumma.
Lvk-Viestintä ja markkinointi	kehittämisehdotus	Mainostakaa, markkinoikaa Pallaksen alueen rauhaa. Hyvä vastapaino isojen lomakeskusten levottomuudelle.
Lvk-Viestintä ja markkinointi	kehittämisehdotus	Huom! Markkinoikaa paremmin aluetta - profiloitukaa, ottakaa riskejä että ihmiset löytää tämän ihanan paikan!
Lvk-Käytön kestävyys	kehittämisehdotus	Kaikki liikkuminen pitää tapahtua reiteillä, ettei luontoa vaurioiteta.
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	muu	Asuntovaunualue tulisi säilyttää Pallas-hotellilla
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	muu	Vastustan Pallastunturin hotellin laajentamista.
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	muu	Pallaksen hotellia ei saa laajentaa.
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	muu	Ja Pallas-hotellin liian suuri laajennus pitäisi saada estettyä.
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	muu	Wir hoffen, das keine weiteren Chalets an Iso-Ylläs gebaut werden!!! (Toivomme, ettei Iso-Ylläkselle rakenneta yhtään lisää huoneistohotelleja)
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	muu	En halua uusia palveluja. en halua Pallasta rakennettavan vaan vanhaa on korjattava!
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	muu	Ei uutta hotellia Pallakselle!
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Majoilla mahdollisuus myös omien eväiden syömiseen (esim. terveysyistä joillekin ainoa mahdollisuus) kuten Kesängin keitaalla!
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Pallas-hotellin pihan parkkipaikat erikseen päiväkävijöille ja asukkaille.
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Hotelli Pallaksen aluetta tulisi kehittää retkeilykeskuksena ei tulisi laajentaa hotellia yli 500 paikkaiseksi --> nykyisen peruskorjaus esim. valtion kiinteistöomistajan (Mandatum!) turvin (sis. max 200 huonetta lisää)--> remontoitulle kiinteistölle operaattori (esim. Lapland hotels).
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Hotelli pitäisi korjata nykyaikaiseen malliin.
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Pallas-hotellin laajennus saisi toteutua.
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Hotelli remontoitava.
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Ei lisärakentamista (isoa) Pallakselle. Hotelliyrittäjä tiesi ostaessaan ostavansa vanhan pienen hotellin kansallispuistossa.
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Markkinoinnin yhdistäminen ohjelmatoimistojen kesken. Ohjatun toiminnan monipuolistaminen (ei vain moottorikelkkailua, ohjattuja lumikenkäretkiä eritasoisia)
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Tanssia sekä Pallakselle Jerishotelliin.
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Älkää rakentako uutta hotellia Pallakselle! Joku paikka pitäisi jättää rauhaan!
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Äkäslompoloon elokuvia (nyt kipsi enkä voi enää hiihtää).
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Makkaramyynti tuville.
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Majoituspalvelujen lisäys kansallispuistoalueen ulkopuolelle!

Lvk–Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Asuinalueelle kelkkojen varastohotelli.
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Ylläksen kiertävän murtomaaladun varressa ei ole yhtään kahvilaa tms.
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Eikös Maisemantien hiihtotunneli Ylläsjärvellä voitais suojata auraushiekalta. Aurauksen kehittäminen tai kaiteiden kehittäminen.
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Ovatko kahviloiden kertakäyttöastiat ekologisia? Ehkä ekologisempia kuin tiskaus? Voiko ne polttaa?
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Enemmän paikallisia palveluita (esim. ruokapaikkoja ei ole, kiinni kesäkuussa) ei ole selvää mitkä paikat ovat auki, mitkä kiinni
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Lisää latukahviloita
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Latukahvilat voisivat olla auki myöhempään.
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Karavaanarialue Äkäslompoloon!
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	MM-kisa baari
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Hetassa ei ole Camping aluetta. Oli vaikea löytää esim. kaasupulloa.
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Hotelli Pallaksen korjaus
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Haluaisin puistoon mökki majoituspalveluita
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Kylällä olisi kiva olla autonpesupaikka
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Paremmat aukioloajat myös kesäisin, esim. monet ravintolat Ylläskellä kiinni kesäisin.
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Omat eväät tulisi sallia ostettujen ohessa kuten Kesängin keitaalla. Tylt kiellot karkottavat asiakkaat. (Latvamaja?)
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Ohjatut patikka- ja laturetket sekä vaellukset (yöpyminen maastossa)
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Tunturijärven kahviota kaivataan
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Iso Hotelli Pallakselle
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Karttaan parkkipaikat selkeämmin, opastus lenkkien/reittien alkuun (Ylläksen matkailuyhdistyksen kartta)
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	valitus	Kesä-toukokuu ruokapaikkoja ei ole (kylät ja kansallispuisto)
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	valitus	Palveluita on todella paljon, mutta näin kesäaikaan eivät ole auki.
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	valitus	Latukahviloiden WC:t siistimmiksi, käsihuuhdetta!
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	valitus	Kesänginkeitaan munkit oli vanhoja ja pulla kuivaa.
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	valitus	Hintataso yrittäjien palveluista paikoitellen suhteettoman korkea.
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	valitus	Majalla ihmiset ostavat mehuja, munkkeja yms yms. Ei ole sopivaa kieltää omien eväiden syöntiä näiden ohella. En noudata kieltöä ja toivon, että se poistuu.
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	valitus	Latvamaja "laputtaa" mauttomasti, ettei omia eväitä saa syödä. Syövät evänsä kuitenkin ja ostavat lisätarpeet esim. kahvin, munkin jne yrittäjältä.
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	valitus	Warme Speisen (Suppen!) fehlt in Latukahvila. (Lämpimiä ruokia (keittoja!) puuttuu latukahvilassa.
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	valitus	Äkäslompoloon terveiset. Loma-asuntojen vuokrauksessa on vuokrafirmoilla rahat pois -periaate. Laatu on huonoa!!! Voipi olla että oli viimeinen kerta.
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	valitus	Majoittuminen on liian kallista.
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	kehu	Yrittäjien tuottamat palvelut Hetan päässä ok.
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	kehu	Kesänginkeitaalla on Suomen parhaat munkit!
H–Alueiden hallinta ja suunnittelu	muu	Ei hotellirakentamista kansallispuiston alueelle.
H–Alueiden hallinta ja suunnittelu	muu	Pallashotellia ei saa laajentaa.
H–Alueiden hallinta ja suunnittelu	muu	Pallastunturin laajennus on tarpeeton.
H–Alueiden hallinta ja suunnittelu	muu	Toivottavasti Pallasta ei rakenneta.

H-Alueiden hallinta ja suunnittelu	muu	Ei liian isoa hotellia Pallakselle.
H-Alueiden hallinta ja suunnittelu	muu	Pallaksen hotellia ei saa missään nimessä laajentaa!
H-Alueiden hallinta ja suunnittelu	muu	Pallaksen rakentamista vastaan.
H-Alueiden hallinta ja suunnittelu	muu	Pallasta ei saisi rakentaa, toivottavasti alue pysyy entisellään.
H-Alueiden hallinta ja suunnittelu	muu	Vastustan Pallaksen hotellin laajennusta (taikka uudisrakennusta).
H-Alueiden hallinta ja suunnittelu	muu	Toivottavasti täällä jatkossakin säilyy luonnonrauha ja riittävä koskemattomuus =)
H-Alueiden hallinta ja suunnittelu	muu	Pallasta ei saa rakentaa.
H-Alueiden hallinta ja suunnittelu	muu	Ympäristöministerin aiheet rakentaa kansallispuiston alueelle on torjuttava!
H-Alueiden hallinta ja suunnittelu	muu	Toivon Pallaksen alueen pysyvän luonnomukaisena hiihtäjien paratiisina!
H-Alueiden hallinta ja suunnittelu	muu	Sää ja ympäristö oli hieno. en kaipaa mitään lisää, luonto luontona.
H-Alueiden hallinta ja suunnittelu	muu	Älkää tehkö Ylläksen alueesta samanlaista kuin Levi.
H-Alueiden hallinta ja suunnittelu	muu	Ei rakenneta uutta Pallashotellia.
H-Alueiden hallinta ja suunnittelu	muu	Mielestämme Pallaksen hotellihanke pilaisi ympäristön täysin. Kansallispuistoa ei saisi rakentaa enempää. Levi, Ylläs ja Olos ovat lähellä ketkä kaipaavat isoja keskuksia.
H-Alueiden hallinta ja suunnittelu	kehittämisehdotus	Hotelli kaipaa remonttia, mutta ei suurta laajennusta.
H-Alueiden hallinta ja suunnittelu	kehittämisehdotus	Pallasta pitäisi laajentaa / kehittää, mutta kuitenkin säilyttää paikka rauhallisena kohteena.
H-Alueiden hallinta ja suunnittelu	kehittämisehdotus	Pidetään tämä linja. Pallastunturin hotellia voi laajentaa.
H-Alueiden hallinta ja suunnittelu	kehittämisehdotus	Pitäkää Pallas ilman isoa uutta hotellia! Keskittäkää ryymyeno Leville.
H-Alueiden hallinta ja suunnittelu	kehittämisehdotus	Lyhytmatkailijoiden (päiväreppulaisten) 1-2 yön retkien lenkkireitit. nyt vain yksi ura. ei rakentamista, ei hotellia!
H-Alueiden hallinta ja suunnittelu	kehittämisehdotus	Mahdollisuus tehdä 1-2 yön kiertovaellus esim. Ketomellasta Hietajärven ja Tappurin kautta takaisin. palvelisi aloittelevie sekä ikääntyviä vaeltajia.
H-Alueiden hallinta ja suunnittelu	kehittämisehdotus	Puusee, pitää olla pissakouru. Reiän ympäryys aina kusessa.
H-Alueiden hallinta ja suunnittelu	kehittämisehdotus	Uus hotelli (ei liian iso kuitenkaan)
H-Alueiden hallinta ja suunnittelu	kehittämisehdotus	Caravanparkki on karmean näköinen - ehdottomasti poistettava alueelta. Pilaa maiseman.
H-Alueiden hallinta ja suunnittelu	kehittämisehdotus	Uuden hotellin voi rakentaa.
H-Alueiden hallinta ja suunnittelu	kehittämisehdotus	Majoituspaikkoja voisi lisätä kansallispuiston rajalle, eikä esim. Pallashotellia tulisi laajentaa.
H-Alueiden hallinta ja suunnittelu	kehittämisehdotus	Mökkitonnteja, kun kaavoitetaan pitäisi olla mahdollista ostaa maapohja.
H-Alueiden hallinta ja suunnittelu	kehittämisehdotus	Pallakselle 2 km Raattaman tielle päin hotelli
H-Alueiden hallinta ja suunnittelu	kehittämisehdotus	Hotelli tulisi korjata.
H-Alueiden hallinta ja suunnittelu	kehittämisehdotus	Pallaksen luontokeskuksen saneeraus ja laajennus.
H-Alueiden hallinta ja suunnittelu	kehittämisehdotus	Pitäkää alue entisellään.
H-Alueiden hallinta ja suunnittelu	kehittämisehdotus	Karavaanialue rajattava nykyisellään tai pienenpänä.
H-Alueiden hallinta ja suunnittelu	kehittämisehdotus	Ei lisärakentamista Pallakselle, paitsi lisää vessoja voi laittaa.
H-Alueiden hallinta ja suunnittelu	kehittämisehdotus	Pallakselle isompi hotelli
H-Alueiden hallinta ja suunnittelu	kehittämisehdotus	Pallasta pitäisi kunnostaa
H-Alueiden hallinta ja suunnittelu	kehittämisehdotus	Hissit pois Pallaksen rinteiltä -> luonnontilaiseksi
H-Alueiden hallinta ja suunnittelu	kehittämisehdotus	Ei pidä liikaa kehittää. Tämä mitä nyt on, on valtti.

H-Alueiden hallinta ja suunnittelu	kehittämisehdotus	Säilyttäkää edes tämä alue!
H-Alueiden hallinta ja suunnittelu	kehittämisehdotus	Pitäkää Ylläs murtomaahiihtokohteena, sijainti ja luonto siihen on erittäin hyvä.
H-Alueiden hallinta ja suunnittelu	kehittämisehdotus	Pienimuotoinen hotelli sopisi Pallakselle.
H-Alueiden hallinta ja suunnittelu	kehittämisehdotus	Kiinnittäkää huomiota opasviittojen/karttojen kilometrimäärien paikkaansapitävyyteen kummastakin kulkusuunnasta, tarkkuus sadoissa metreissä, ei vain puolissa ja kokonaisissa kilometreissä. kunnon kyltit kämpille osoittamaan mistä löytyy huussi, jätevesien kaatopaikka ja tuhka-astiat.
H-Alueiden hallinta ja suunnittelu	kehittämisehdotus	Hotelli voisi olla auki. ladut auki läpi vuoden. ravintola.
H-Alueiden hallinta ja suunnittelu	kehittämisehdotus	Toinen sauna Pallastunturin maastoon
H-Alueiden hallinta ja suunnittelu	valitus	Ylläs laskettelukeskus kasvanut ehkä liikaakin.
H-Alueiden hallinta ja suunnittelu	valitus	Pallashotellista kansallispuiston sisällä, ei lisää rak.oikeutta. Kansallisp. ulkopuolella on tilaa. Kunnat fuusioituvat lähiaikoina joten markkinapaikkoja alueella riittää. Luontomatkailu kasvussa, hotellilajennus vie asiakkaita pikkurytyksiltä, jotka palvelevat luontovaeltajia.
H-Alueiden hallinta ja suunnittelu	ei määritelty	Pallakselle ei saa rakentaa mitään lisää!
H-Alueiden hallinta ja suunnittelu	ei määritelty	Ei lisää rakentamista!
H-Erävalvonta	valitus	Siisteys heikentynyt puistossa.
Ls-Lajien ja luontotyyppien hoito	valitus	Mielestäni porot ovat täysin pilanneet alkuperäisen aluskasvillisuuden ja sen myötä muut alkuperäiset tunturieläimet hävinneet.
Ls-Lajien ja luontotyyppien hoito	valitus	Porot pilaavat kasvillisuuden, porot pois metsäpeurat tilalle.
Turvallisuuteen liittyvä kehittämisidea	kehittämisehdotus	Turvallisuutta voisi parantaa hätäpuhelimilla.
Yleinen kehittämisidea Metsähallitukselle	muu	Metsähallituksen pitää pysyä valtiolla.
Yleinen kehittämisidea Metsähallitukselle	muu	Metsähallitusta ei saa jakaa kahtia.
Yleinen kehittämisidea Metsähallitukselle	kehittämisehdotus	Metsähallituksen palvelut tulisi säilyttää!
Yleinen kehittämisidea Metsähallitukselle	kehittämisehdotus	Olisin valmis maksamaan luontopalveluista verovaroin. Olisin valmis alentamaan MH:n puuntuotantotavoitteita.
Yleinen kehittämisidea Metsähallitukselle	kehittämisehdotus	Kellokkaaseen eläinten jäljet ym. tunnistusmerkit esulle että voi käydä katsomassa mitä luonnossa on nähnyt ja tunnistamassa mikä eläin on kyseessä.
Joukkoliikenteen kehittämiseen liittyvä idea	kehittämisehdotus	The bus should stop at the Kellokas visitor centre. (Skibussi voisi pysähtyä Kellokkaassa)
Joukkoliikenteen kehittämiseen liittyvä idea	kehittämisehdotus	Bussikytyi Pallas-Enontekiö, jotta voisi tehdä retken toiseen suuntaan. -> samoin voisi olla bussikytyi Äkäslompola -> Olos, jolloin voisi hiihtää sen välin. Nämä voisi toteuttaa esim! vain tiettyinä viikonpäivinä, jolloin ladut olisivat auki!
Joukkoliikenteen kehittämiseen liittyvä idea	valitus	Melkein lähdin makalle autolla, jolloin olisin ajanut 2500 km ja käyttänyt matkustukseen 2 täyttä päivää. Syynä oli julkisten kulkuyhteyksien kehittämättömyys. Erityisesti Pallakselle on vaikea päästä. Vielä vaikeampi -lähes mahdotonta- oli päästä Peltovuoman tien varteen. Se onnistui taksilla, mutta matkasta tuli aika kallis. Paluumatka onnistui vain Hetasta, vaikka olisin toivonut sen järjestävän Vuontispiirtä tai Raattamasta.
Muu	muu	Kyllä luonto kestää täälläkin
Muu	muu	Olemme käyneet kesälläkin ja uusi rakennettu laavu oli tukikohtamme, laitoin ruuat laavulla ja patikoimme.
Muu	muu	Käynnillä Pallas-Yllästunturin kansallispuistossa tärkeää: kämppe-elämä
Muu	muu	Pallas-Yllästunturin kansallispuistossa häirinyt: maaston roskaantuneisuus: poron jätökset
Muu	muu	Luonnossa liikkumiseen vaikuttaa eniten oma perhe.
Muu	muu	Tärkeää tällä käynnillä kansallispuistossa: muu: tressin poisto (erittäin tärkeää)
Muu	muu	Toivottavasti pysyy entisellään.
Muu	muu	Lähialueen tiestö: Äkäslompola-Muotkavaara
Muu	muu	Tänne pitää saada lisää turisteja.
Muu	muu	Olisi hyvä tietää missä se tällainen Pallas-Yllästunturin kansallispuisto on. Karttaa ei ollut käytettävissä. Oletin olleen puiston alueella.

Muu	muu	Käytössäni ei ollut mitään "oheista karttaa", joten en ihan täsmällisesti tiennyt, mitä aluetta tarkoittit.
Muu	muu	Liikaa kysymyksiä!
Muu	muu	Kuulkaas - melkein kuin veroilmoitus tämä!
Muu	muu	Pitäkää luonto kunnossa!
Muu	muu	Tärkeää tällä käynnillä kansallispuistossa oli Majatalo
Muu	muu	Kansallispuiston tarkoitus on luonnonsuojelu ja luonnossa virkistytymisen mahdollistaminen. Toivottavasti puistossa ei sallita esim. turistien moottorikelkkailua, eikä sitä tule massaturismikohde Levin tapaan.
Muu	muu	Toivottavasti alue säilyy mahdollisimman luonnon tilassa - ei rakenneta/muokata liikaa
Muu	muu	Pallaksen Hangaskuru ihana! (Toki huolto tarvitaan).
Muu	muu	Pitäkää puoliamme, jotta saamme pitää ihanan rauhallisen luonnon!
Muu	muu	Haluamme, että alue säilyisi nykyisellään rauhallisena, ei moottoreiden pärinä, viihdepalveluja, diskoja tms. nämä em palvelut näitä kaipaaville ovat Levillä, kohtuullisen lähellä. Jos luonnonrauha tuhoutuu tai rakennetaan, maisema yms. on menetetty lopullisesti.
Muu	muu	Metsälinnut piilossa tai vähissä koko viikon. Kesyt lapintiaiset mukava piriste tunturijärven laavulla.
Muu	kehittämisehdotus	Luontokeskus Kellokkaan pidempi aukioloaika
Muu	kehittämisehdotus	Parempi hotelli Pallakselle.
Muu	kehittämisehdotus	Palveluita ja majoitusta, esim. vuokrakämppejä koiran kanssa kulkeville. Kauppa joka olisi auki MA-SU. Pallastunturista ei saa tehdä Levin kaltaista kaupallista paikkaa, mutta reittejä voisi opastaa paremmin ja paikalliset voisivat (poromiehet) olla vähän ystävällisempiä koirien kanssa kulkijoille.
Muu	kehittämisehdotus	"Etelän" lasten kulkumahdollisuus koko hiihtokauden. Perheet eivät pääse kuin lasten hiihtolomalla kansallispuistoon, ja silloin on kaikki paikat sekä junat + lennot täynnä = kallista (hiljaisenakin kautena perheet voisivat tulla lomailemaan pohjoiseen.)
Muu	kehittämisehdotus	Toivoisin tonttimaata myyntiin! Ostamme perheelle tontin tai talon Äkäslompolosta heti kun sopiva löytyy.
Muu	kehittämisehdotus	Pallas saisi olla auki myös jouluna (myös suomalaiselle mahdollisuus majoittua).
Muu	kehittämisehdotus	Kyselykaavakkeiden jakelupalvelu (ja keräily) tulee ostaa latukoneyrittäjältä eikä möyhentää latuja moottorikelkalla
Muu	kehittämisehdotus	Kunnollisen "patikkakartta" ei latuja yms. siinä sotkemassa.
Muu	kehittämisehdotus	Toivottavasti Pallaksen uusi hotelli toteutetaan luontoarvoja kunnioittaen
Muu	kehittämisehdotus	Pallaksen hotellia ei pitäisi laajentaa
Muu	kehittämisehdotus	Kahvi- / ruokapalvelut
Muu	kehittämisehdotus	Vanhoiden palveluiden kunnossapito riittää. Joku paikka saisi säilyä luonnollisena / ilman kaupallisuutta.
Muu	kehittämisehdotus	Vene olisi ihan kiva tossa rannassa.
Muu	kehittämisehdotus	Toivon, että maamme kaksikielisyys (lain mukaan 2 valtakielta) otettaisiin huomioon siten että lomakkeet olisivat myös ruotsinkielellä. Olisi myös naapurimaittemme matkailijoille ystävällinen ele!
Muu	kehittämisehdotus	Ruotsinkieliset kyselyt, kiitos.
Muu	kehittämisehdotus	Ei saa vähentää resursseja kansallispuiston huollosta - eläviä ihmisiä töissä tarvitaan.
Muu	kehittämisehdotus	Toivottavasti ei pilata paikkoja liialla rakentamisella.
Muu	kehittämisehdotus	Lisää lapin tietoutta uusille turisteille yms.
Muu	kehittämisehdotus	Viikko 39 myös palvelut auki!
Muu	kehittämisehdotus	Polkupyörä.
Muu	kehittämisehdotus	Huoltomiehillä riittää tehtävää, esim. vanhojen tulipaikkojen uusimisessa. Polkuteiden vanhat kyltit voisi laittaa paikalleen ja viereen esim. infotaulu - ne ovat myös kulttuurihistoriaa. Onko taukopaikoilla liikaa puita kun lahoavat kasoihin? Ikkunat pesuun autiotuvilla. Jossain huussit liian pimeitä (naiset). Pitäisikö taukopaikoilta poistaa lajittelu/roskapisteet kokonaan? - Mönkijäralli jäisi vähemmälle?
Muu	kehittämisehdotus	Kuivikepudeihin kauhat, esim. mehutölkistä 1,5 litran pullosta.
Muu	kehittämisehdotus	Pallakselle ei mitään lisää

Muu	kehittämisehdotus	Uudet palvelut ja toiminnot (k.21): Autonpesumahdollisuus (asianmukaisesti järjestettynä)
Muu	kehittämisehdotus	Hiekkateistä voisi huolehtia esim. lanata.
Muu	kehittämisehdotus	Pieni mutta laadukas hotelli, lisärakentamisen pitäisi huomioida luonto ja olla hillittyä ja sopia tyyliltään maisemaan.
Muu	kehittämisehdotus	Kaikkia paikkoja ei kannata rakentaa ja tuotteistaa liikaa, hyvä jäädä väljyyttä ja erämaatakin.
Muu	kehittämisehdotus	Kysely lyhyempi
Muu	kehittämisehdotus	Mökkejä ei saa rakentaa enään yhtään lähemmäs tunturia!
Muu	kehittämisehdotus	Asuinalueelle kelkkareiteille lähtöalueita parkkipaikoineen
Muu	kehittämisehdotus	Kittilän Pyhäjärvellä olisi kiva jos olisi uimalaituri.
Muu	kehittämisehdotus	Vesisateen voisi jättää pois.
Muu	kehittämisehdotus	Lapset kaipasivat kunnan leikkipuistoa Ylläksen alueella. Ihastuivat Levin Gondolialueen leikkipalveluihin (liikennepuisto + kiipeilytelineet).
Muu	kehittämisehdotus	Kannattaisi panostaa kaiken muun aktiviteetin rinnalla myös hiljaisuuden tuotteistamiseen ja sen markkinointiin.
Muu	kehittämisehdotus	Pallaksen lisärakentaminen ei saa tapahtua!
Muu	kehittämisehdotus	Paremmat merkinnät huonokuntoisista teistä.
Muu	kehittämisehdotus	Teille merkkejä routa, kulumis jne. vaurioista.
Muu	kehittämisehdotus	Bensa-automaattiin ei käy Saksalainen Visa-kortti
Muu	kehittämisehdotus	Toivon, että tämä ei siirry enempää yksityis omistukseen, vaan pysyy tavalisten käytettävissä.
Muu	valitus	Pallas-hotellin laajennus on tarpeeton!
Muu	valitus	Hannukurun saunamaksu on yllättävän korkea.
Muu	valitus	Tällaisiin kyselyihin menee liikaa aikaa, kun kämppäkirjakin on lukematta, reittisuunnittelu päivälle tekemättä, kämppä siivoamatta jne. Seuraavaan etappiinkin pitäisi ehtiä.
Muu	valitus	Porojen heinäruokinta Ounastuntureilla (--> vieraat kasvilajit).
Muu	valitus	Liian paljon vastattavaa hiihtolenkin lomassa
Muu	valitus	Palveluita vähän (varsinkin illalla kaupat kiinni)
Muu	valitus	Eipä noita roskia paljon ole, mutta joka roska luonnossa häiritsee.
Muu	valitus	Kalastuslupa toimii vain Sonera liittymällä Pyhäjärven parkkipaikalla, ei Dna. Sonerallakin huono kenttä.
Muu	valitus	Taukopaikkojen kirveet ovat useimmiten tylsät.
Muu	valitus	Avohakkuut häiritsevät
Muu	valitus	Liian laaja kysely, liikaa kysymyksiä. Ei jaksa paneutua vastaamaan...
Muu	valitus	Äkäslompolon jalkakäytävät auraamatta. 10 cm sohjokerros kastelee kengät!!
Muu	valitus	Kysymykset hieman vaikeasti luettavia (osa kysymyksistä), ajatukset ovat lomatunnelmissa, hieman liian laaja
Muu	valitus	Kysymysten asetelu hieman erikoinen, jää epäselväksi varsinainen tarkoitus. Mikäli näiden mukaan karsitaan palveluja on tosi huono asia.
Muu	valitus	Moni asia on heikentynyt huomattavasti vuosien varrella.
Muu	valitus	Kemiötunturin laelta näkyi selvästi levälauttoja Keimiöjärvässä 21.–22.7.2010. Järven vesi oli samea. Keitin sitä 5 min, enkä vielä ole tullut kipeäksi.
Muu	valitus	Liikaa rakennetaan.
Muu	valitus	Tie Kesänkijärven mökkialueelle usein huonossa kunnossa asfaltin loputtua Kansallispuiston parkkialueelle.
Muu	valitus	Opasteet uusittava useammin. Liian laaja kysely kaavake!
Muu	valitus	Tiet lanaamatta.
Muu	valitus	Hiihtolomaviikolla ravintola myi ei-oota.
Muu	valitus	Käymälän mitotus! Aukko liian kaukana ja korkealla.
Muu	valitus	Koska Ounastunturit on puiston paras osa, on ikävä että sen jätetty nimestä pois.
Muu	valitus	Pallastunturin alueelle ei lisää rakentamista! Säilytettävä mahdollisimman luonnonmukaisena. Ylläsjärven puoli pilattu rakentamisella.
Muu	valitus	Talvikuukausina laavu ja wc huolto puutteellista.

Muu	valitus	Joillain taukopaikoilla oli ylimääräistä "roinaa"
Muu	kehu	Pallas is the best :)!
Muu	kehu	Kiitos oli ihana käydä
Muu	kehu	Odotukset ylittyivät: Ystävälliset palvelut. Lompolon puolella hyvät tavara löytyy.
Muu	kehu	Kiitos virkistävistä hetkistä!
Muu	kehu	Mahdollisimman paljon koskemattoman luonnon säilyttämiseen tuleville sukupolville liittyvät. Metsähallitus toimii, olosuhteet ja mahdollisuudet huomioon ottaen hienosti täällä ja muuallakin.
Muu	kehu	Hyvä paikka, pitäkää vain samassa kunnossa.
Muu	kehu	Toivottavasti ei suuria rakennusmassoja rakenneta tänne tunturiin. Ihanan kaunis luonnonympäristö täällä.
Muu	kehu	Kiitos, mukava ja rauhallinen paikka nimeomaan Äkäslompolon puoli. Ylläs-järven puoli ja palvelut eivät kiinnosta!
Muu	kehu	Kiitos!
Muu	kehu	Ylläs on edelleen ykkönen mielestäni
Muu	kehu	Luonnon kauneus ja koskemattomuus tärkeää.
Muu	kehu	Lastenkirjojen valikoima hieno Metsähallituksen luontokeskuksen myymälässä.
Muu	kehu	Kokonaisuutena olin kuitenkin ympäristön ja palvelujen laatuun/määrään tyytyväinen.
Muu	kehu	Hieno paikka!
Muu	kehu	Ylläsjärvellä rakennukset sijoitettu hienosti. Mahtava paikka!
Muu	kehu	Thank you for the interest of us
Muu	kehu	Hyvä kysely. Pallas on paras! Mäntyrova hieno, vielä kuivikapönttö myös miehille
Muu	kehu	Täysin tyytyväinen nykyisiin palveluihin!
Muu	kehu	Hyvät kysymykset.
Muu	kehu	Hienommat maisemat kuin odotin. Ruska!
Muu	kehu	Kiitos ylläpidosta ja eniten mahtavasta ilmapiiristä.
Muu	ei määritelty	Yleistä kyselylomakkeesta: kummallista, että taustakysymykset ovat vasta lopussa + koulutukseen ei voi valita ylioppilastutkintoa.
Muu	ei määritelty	Erätaitojen opetus

Suomenkielinen kyselylomake

Aineiston kerääjä täyttää:

numero	paikka	kävijä	haastattelija	posti	nimikirjaimet	pvm	kellonaika

Pallas-Yllästunturin kansallispuisto

Kävijätutkimus 2010

Täyttöohjeet:

Kävijätutkimuksella kerättävää tietoa käytetään hyväksi Pallas-Yllästunturin kansallispuiston kehittämisessä. Toivomme Sinun vastaavan tämän lomakkeen jokaiseen kysymykseen huolellisesti ja pyydämme ottamaan huomioon seuraavat ohjeet:

1. Lue kysymykset huolellisesti.
2. Vastaa kysymyksiin **henkilökohtaisesti** merkitsemällä rasti vastausympyrään (○). Niissä kysymyksissä, joissa on mahdollista valita useampi vaihtoehto, merkitse vastauksesi vastausruutuihin (□). Joissakin kysymyksissä pyydetään kirjoittamaan vastaus.
3. Kysymykset koskevat **ainoastaan tämänkertaista käyntiäsi** Pallas-Yllästunturin kansallispuistossa (ks. oheinen kartta).
4. Palauta täytetty lomake aineiston kerääjälle tai sille osoitettuun paikkaan.
5. Lisätietoja antaa Jari Ylläsjarvi p. 0205 64 7041 (jari.yllasjarvi@metsa.fi)

KIITOKSET ETUKÄTEEN!

1. Milloin saavuit Pallas-Yllästunturin kansallispuistoon (ks. kartta)?
päivämäärä _____ ja kellonaika _____

2. Kuinka kauan oleskelit tai aiot oleskella tällä käynnillä
a. Pallas-Yllästunturin kansallispuistossa?
(vastaa joko vuorokausina tai tunteina)
noin _____ vrk tai _____ tuntia

b. yhteensä Pallas-Yllästunturin kansallispuistossa ja sen lähistöllä, esim. matkailukeskuksessa (ks. kartta)?
noin _____ vrk tai _____ tuntia

→ **Jos vastasit edelliseen kysymykseen (2b) enemmän kuin 1 vrk, niin kuinka monena päivänä olet vieraillut tai suunnittelet vierailevasi Pallas-Yllästunturin kansallispuistossa tämän matkasi aikana?**
_____ päivänä

3. Jos yövyit tai aiot yöpyä
(muussa tapauksessa siirry kysymykseen 4)
a. Pallas-Yllästunturin kansallispuistossa, niin montako yötä vietit tai vietät

autiotuvassa _____ yötä	vuokratuvassa _____ yötä
varaustuvassa _____ yötä	laavulla _____ yötä
omassa majoitteessa (telta tms.) _____ yötä	
muualla, missä? _____ yötä	

3b. Matkailukeskuksessa (ks. kartta), niin montako yötä vietit tai vietät

hotellissa _____ yötä	omassa mökissä _____ yötä
vuokra-mökissä _____ yötä	asuntoautossa tai -vaunussa _____ yötä
lomaosakkeessa _____ yötä	muualla, missä _____ yötä

4a. Missä päin kansallispuistoa vierailit tai suunnittelet vierailevasi tällä käynnillä?
(ks. kartta 1, merkitse tarvittaessa useampi kohta)

☐ Kesänki, Kellostapuli	☐ Keimiötunturi, (Jerisjärvi)
☐ Kukastunturi, Lainio	☐ Pallasjärven seutu
☐ Pyhätunturi	☐ Mäntyrovan seutu
☐ Lainiojoen seutu	☐ Pallastunturin seutu
☐ Aakenustunturi	☐ Vuontiskeron seutu
☐ Äkäskeron seutu	☐ Piippokero, Hietajärvi
☐ Pahtavuoma, (Rauhala)	☐ Pyhäkero, Ounastunturi
☐ muualla, missä? _____	☐ Outakka

4b. Missä muualla kansallispuiston lähistöllä vierailit tai suunnittelet vierailevasi tällä käynnillä?
(ks. kartta 1, merkitse tarvittaessa useampi kohta)

☐ Levi	☐ Olos
☐ Ylläs	☐ Muonio
☐ Hetta	☐ Särkitunturi
☐ Äkä-Kuerjoki	☐ Jyppyrä
☐ Tornio-Muoniojoki	☐ Ounasjoki
☐ muualla, missä? _____	

5a. Millä kulkuneuvoilla matkustit kotoasi kansallispuistoon? (merkitse kaikki käyttämäsi kulkuneuvot)

- 1 henkilöauto
 2 henkilöauto ja asuntovaunu tai matkailuauto
 3 linja-auto 5 juna
 4 tilausbussi 6 lentokone
 99 muu, mikä? _____

5b. Mitä yllä valitsemistasi kulkuneuvoista käytit viimeksi?

Merkitse numero -> _____

6. Minkälainen on seurueesi tällä käynnilläsi Pallas-Yllästunturin kansallispuistossa?

- olen yksin → siirry kysymykseen 8.
 seurueen koko yhteensä _____ henkilöä
 (vastaaja mukaan luettuna) joista
 alle 15-vuotiaita? _____ henkilöä
 alle 15-vuotiaiden syntymävuodet (jos
 kaikki lähes saman ikäisiä, ilmoita yleisin
 syntymävuosi) _____
 liikuntaesteisiä? _____ henkilöä

7. Mistä seurueesi pääosin koostuu tällä käynnilläsi Pallas-Yllästunturin kansallispuistossa?

(valitse parhaiten kuvaava vaihtoehto)

- oman perheen jäsenistä
 muista sukulaisista
 ystävistä
 työtovereista
 koululuokasta
 päiväkotiryhmästä
 opiskeluryhmästä
 eläkeläisryhmästä
 ohjelmalveluyrityksen asiakkaista
 kerhosta, yhdistyksestä tms.
 jostakin muusta, mistä? _____

8a. Kansallispuistossa kulkemanne reitit tai reitit joita aiotte kulkea? (aineiston kerääjä täyttää, ks. kartta)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

8b. Mikä Sinulle oli tai on tärkeää tällä käynnilläsi Pallas-Yllästunturin kansallispuistossa?

(vastaa jokaiseen vaihtoehtoon)

(5 = erittäin tärkeää, 4 = melko tärkeää, 3 = ei kumpaakaan, 2 = ei kovin tärkeää, 1 = ei lainkaan tärkeää)

	erittäin tärkeää	5	4	3	2	1	ei lainkaan tärkeää
luonnon kokeminen		☐	☐	☐	☐	☐	☐
maisemat		☐	☐	☐	☐	☐	☐
mahdollisuus olla itsekseen		☐	☐	☐	☐	☐	☐
henkinen hyvinvointi		☐	☐	☐	☐	☐	☐
poissa melusta ja saasteista		☐	☐	☐	☐	☐	☐
rentoutuminen		☐	☐	☐	☐	☐	☐
tutustuminen uusiin ihmisiin		☐	☐	☐	☐	☐	☐
yhdessäolo oman seurueen kanssa		☐	☐	☐	☐	☐	☐
aikaisemmat muistot		☐	☐	☐	☐	☐	☐
alueeseen tutustuminen		☐	☐	☐	☐	☐	☐
luonnosta oppiminen		☐	☐	☐	☐	☐	☐
omien taitojen kehittäminen		☐	☐	☐	☐	☐	☐
kuntoilu		☐	☐	☐	☐	☐	☐
jännityksen kokeminen		☐	☐	☐	☐	☐	☐
alueen kulttuuriperintöön tutustuminen		☐	☐	☐	☐	☐	☐
muu, mikä? _____		☐	☐	☐	☐	☐	☐

9a. Mitä pääasiassa teit tai aiot tehdä Pallas-Yllästunturin kansallispuistossa tällä käynnilläsi?

(merkitse tarvittaessa useampi vaihtoehto)

1 ☐ kävely	11 ☐ sienestys	21 ☐ murtomaahiihto
2 ☐ sauvakävely	12 ☐ kasviharrastus	23 ☐ murtomaahiihto latujen ulkopuolella
3 ☐ lenkkeily	13 ☐ opetukseen liittyvä käynti	24 ☐ laskettelu
4 ☐ retkeily	14 ☐ käynti luontokeskuksessa	27 ☐ lumikenkäkävely
5 ☐ luonnon tarkkailu	15 ☐ luontovalokuvaus	31 ☐ moottorikelkkailu
6 ☐ eväretkeily	16 ☐ partiretki	64 ☐ melonta
7 ☐ pyöräily	17 ☐ leirikoulu	84 ☐ maastopyöräily
8 ☐ kalastus	18 ☐ koiran kanssa ulkoilu	86 ☐ opastettu retki
9 ☐ lintuharrastus	19 ☐ suunnistus	88 ☐ kulttuuriperintöön tutustuminen
10 ☐ marjastus	20 ☐ telttailu tai muu leiriytyminen maastossa	218 ☐ yrityksen virkistys- tai koulutus
		999 ☐ muu, mikä? _____

9b. Mikä valitsemasi vaihtoehto oli tai on mielestäsi kaikkein tärkein tällä käynnilläsi? numero → [_____]

10a. Mitä mieltä olet käyttämäsi palveluiden, rakenteiden ja ympäristön laadusta ja määrästä

tämänkertaisella käynnilläsi Pallas-Yllästunturin kansallispuistossa? Vastaa jokaiseen kohtaan ja arvioi tällä käynnillä käyttämäsi palvelun tai rakenteen **laatu**. Mikäli et ole käyttänyt palvelua tai rakennetta tällä käynnilläsi, jätä laadun arviointikohta tyhjäksi ja rastita vaihtoehto "en ole käyttänyt palvelua". Palvelun tai rakenteen **määrän** voit arvioida aina.

Laadun arviointi asteikolla 5 = erittäin hyvä, 4 = melko hyvä, 3 = keskinkertainen, 2 = melko huono, 1 = erittäin huono
Määrän arviointi asteikolla 3 = liian suuri, 2 = sopiva, 1 = liian pieni, eos = en osaa sanoa

	käyttämäni palvelun, rakenteen tai ympäristön laatu					en ole käyttänyt	palveluiden tai rakenteiden nykyinen määrä				eos		
	erittäin hyvä	5	4	3	2		1	erittäin huono	liian suuri	3		2	1
pysäköintipaikat	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
lähialueen tiestö	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
reittien opastetaulut	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
polku- ja/tai latureitistö	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
polku- ja/tai latuviitoitukset	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
tulentekopaikat ja laavut	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
polttopuut tuvilla ja huolletuilla tulipaikoilla	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
yleisökäymälät alueella	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
jätehuollon toteutus ja ohjaus	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
erityistarpeiden huomioon ottaminen (reittien kuljettavuus, turvallisuus, opasteet yms.)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
auto- tai päivätuvat kansallispuistossa	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
varaus- ja vuokratuvat kansallispuistossa	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Luontokeskus Kellokkaan palvelut	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Pallastunturin luontokeskuksen palvelut	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tunturi-Lapin luontokeskuksen palvelut	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
yrittäjien tuottamat palvelut (esim. latukahvilat ja ohjelmapalvelut kansallispuistossa)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
reittien ja rakenteiden turvallisuus	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
yleinen turvallisuus	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
yleinen siisteys	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
maiseman vaihtelevuus	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
jokin muu, mikä? _____	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

10b. Kuinka tyytyväinen olet kokonaisuudessaan alueen palveluiden ja rakenteiden määrään?

(5= erittäin tyytyväinen, 4=melko tyytyväinen, 3=ei kumpikaan, 2=melko tyytymätön, 1=erittäin tyytymätön)

5 4 3 2 1

erittäin tyytyväinen erittäin tyytymätön

11a. Täytyivätkö tähän käyntiisi Pallas-Yllästunturin kansallispuistossa liittyvät odotuksesi seuraavien asioiden suhteen?

(5 = erittäin hyvin, 4 = melko hyvin, 3 = keskinkertaisesti, 2 = melko huonosti, 1 = erittäin huonosti)

	erittäin hyvin	5	4	3	2	1	erittäin huonosti
luonnonympäristö	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
harrastusmahdollisuudet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
reitit ja rakenteet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
palvelut	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

11b. Miten odotuksesi ylittyivät?

12. Onko Pallas-Yllästunturin kansallispuisto tällä matkalla...

- matkasi ainoa tai tärkein kohde?
- yksi matkasi suunnitelluista kohteista?
Muita kohteita ovat: _____
- ennalta suunnittelematon kohde matkan varrella?
Matkasi pääkohde/pääkohteet ovat: _____

13. Rahankäyttö

Oletko käyttänyt / tuletko käyttämään rahaa tähän matkaan liittyviin erilaisiin menoihin kansallispuistossa tai sen lähialueella (ks. karttarajaus)?

- kyllä (→ vastaa alla oleviin kysymyksiin)
 en (→ siirry kysymykseen 14a)

Ilmoita rastittamalla, arvioitko tässä

- henkilökohtaiset kulusi sekä osuutesi seurueen yhteisistä kuluista VAI
 perheen tai seurueen kokonaiskulut.

Kyseessä on matkatoimiston tai muun matkanjärjestäjän järjestämä pakettimatka, jonka hinta on _____ €

→ Ilmoita tämän lisäksi alla muut kulusi kansallispuistossa ja sen alueella.

Ilmoita alla (kohdat A-G), paljonko tähän matkaan liittyviä kuluja sinulla on ollut ja arviolta tulee olemaan kansallispuistossa ja sen lähialueella. (Kirjaa riville 0 (nolla), jos sinulla ei ole kyseiseen kohtaan kuuluvia kuluja.)

A polttoaine- ja muut huoltamo-ostokset _____ €

B paikallismatkojen kustannukset (esim. paikalliset bussi- tai taksimatkat) _____ €

C ruoka- sekä muut vähittäiskauppaostokset _____ €

D kahvila- ja ravintolaostokset _____ €

E majoittuminen _____ €

F ohjelma- ja virkistyspalvelut (esim. opastetut retket, pääsymaksut tilaisuuksiin ja näyttelyihin) _____ €

G muut menot (esim. kalastus-, metsästys- tai kelkkailuluvat, varusteiden ja välineiden vuokrat) _____ €

14a. Kuinka usein olet käynyt Pallas-Yllästunturin kansallispuistossa ennen tätä käyntiä?

(vastaa kaikkiin soveltuviin kohtiin)

tämä on ensimmäinen kerta → siirry kysymykseen 14b
 viimeisen viiden vuoden aikana _____ kertaa
 milloin ensimmäisen kerran? v. _____
 milloin viimeksi? v. _____

14b. Millainen on tämänkertainen käyntisi Pallas-Yllästunturin kansallispuistossa?

- omatoiminen retki merkittyjen reittien ulkopuolella
 pitkä (yli 10 km) omatoiminen retki merkityillä reiteillä
 lyhyt (alle 10 km) omatoiminen retki merkityillä reiteillä tai tutussa maastossa
 osallistun opastetulle retkelle
 muu, mikä? _____

15. Onko jokin seuraavista asioista häirinnyt Sinua tämänkertaisella käynnilläsi Pallas-Yllästunturin kansallispuistossa? (vastaa jokaiseen vaihtoehtoon) (5 = ei lainkaan, 4 = melko vähän, 3 = en osaa sanoa, 2 = melko paljon, 1 = erittäin paljon)

	ei lain- kaan	5	4	3	2	1	erittäin paljon
maaston kuluneisuus		☐	☐	☐	☐	☐	
maaston roskaantuneisuus		☐	☐	☐	☐	☐	
luonnonympäristön käsittely		☐	☐	☐	☐	☐	
liiallinen kävijämäärä		☐	☐	☐	☐	☐	
muiden kävijöiden käyttäytyminen		☐	☐	☐	☐	☐	
jokin muu, mikä?		☐	☐	☐	☐	☐	

16. Pysyvän asuinpaikkasi postinumero ja asuinkuntasi?

[_____] _____

17. Sukupuoli?

- mies nainen

18. Syntymävuosi?

[_____]

19. Ammatillinen koulutus? (merkitse korkein taso)

- ammattikoulu
 opistotasoinen tutkinto
 alempi yliopisto- tai korkeakoulututkinto
 ylempi yliopisto- tai korkeakoulututkinto
 ei ammatillista tutkintoa

20. Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä?

(5 = samaa mieltä, 4 = lähes samaa mieltä, 3 = en osaa sanoa, 2 = hieman erimielistä, 1 = täysin erimielistä)

	samaa mieltä	5	4	3	2	1	täysin eri mieltä
luonnonympäristö virkistää enemmän kuin rakennettu ympäristö		☐	☐	☐	☐	☐	
työpaikka/koulu kannustaa luonnossa liikkumiseen		☐	☐	☐	☐	☐	

21. Mitkä uudet palvelut ja toiminnot sopisivat mielestäsi Pallas-Yllästunturin kansallispuistoon?

KIITOKSIA VASTAUKSISTASI!

Mikäli haluat esittää muita ajatuksiasi, niin kirjoita niitä tähän.

Uusimmat Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisut

Sarja A

- No 191 Yliniva, M. & Keskinen, E. 2010: Perämeren kansallispuiston vesimakrofytit - peruskartoitus ja näytteenottomenetelmien vertailu. 66 s.
- No 192 Juutinen, R. ym. 2010: Lähteikköjen ennallistamistarve – kasviyhteisöjen ja ympäristön rakenteen tarkastelu. 59 s.
- No 193 Juutinen, R. (toim.) 2010: Lähteikköjen ennallistamistarve – hyönteislajiston tarkastelu ja koko hankkeen yhteenveto. 133 s.

Sarja B

- No 150 Mäkelä, M.-H. 2011: Leivonmäen kansallispuiston kävijätutkimus 2011. 62 s.
- No 151 Sarajärvi, K. 2011: Syötteen kävijätutkimus 2010. 55 s.
- No 152 Sarajärvi, K. & Virkkunen, V. 2011: Syötteen yritystutkimus 2010. 47 s.
- No 153 Korhonen, M. 2011: Evon retkeilyalueen kävijätutkimus 2010. 46 s.
- No 154 Mäenpää, O. 2011: Torronsuon kansallispuiston kävijätutkimus 2010. 47 s.
- No 155 Tikkanen, R. 2011: Liesjärven kansallispuiston kävijätutkimus 2010. 51 s.
- No 156 Tahvanainen, V., Tikkamäki, T. & Lindholm, T. 2011: Kolin kansallispuiston kävijätutkimus 2009. 44 s.
- No 157 Similä, M. & Junninen, K. (toim.) 2011: Metsien ennallistamisen ja luonnonhoidon opas. 192 s.
- No 158 Ahtiainen, T. 2011: Ruunaan retkeilyalueen kävijätutkimus 2009. 60 s.
- No 159 Moilanen, E. & Luhta, P.-L. 2011: Iijoen kunnostettujen jokien kalataloudellinen seuranta 2005–2010. 110 s.

Sarja C

- No 107 Metsähallitus 2011: Báišduoddara meahcceguovlu ja dasa guoskevaš jekkiidsuodjalanguovvluid dikšun- ja geavahanplána. 158 s.
- No 108 Metsähallitus 2011: Gálddoaivvi meahcceguovllu ja Sámmotjeakki–Vadjotjeakki jekkiidsuodjalanguovlu dikšun- ja geavahanplána. 171 s.
- No 109 Meriruoho, A. 2011: Merenkurkun saariston maailmanperintöalueen luontomatkailusuunnitelma 2011. 54 s.
- No 110 Meriruoho, A. 2011: Naturturismplan för världsarvet Kvarkens skärgård 2011. 54 s.
- No 111 Meriruoho, A. 2011: Sustainable Tourism Development Strategy for Kvarken Archipelago World Heritage Site 2011. 54 s.
- No 112 Alatossava, S. 2011: Sustainable Tourism Development Strategy for Oulanka National Park 2011. 49 s.
- No 113 Alaranta, A., Laakkonen, M., Partanen, T., Sarajärvi, K., Hupli, H., Ryyppö, P. & Korhonen, P. 2011: Metsähallituksen raputalouden toimintaohjelma 2011–2016. 32 s.

ISSN-L 1235-8983
ISSN 1799-5388 (verkkajulkaisu)
ISBN 978-952-446-898-5 (pdf)

www.metsa.fi/julkaisut